

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

V legislatura

Sisè període

Sèrie P - Número 81

Dimecres, 27 de maig de 1998

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. JOAN REVENTÓS I CARNER

Sessió plenària núm. 56

Sessió plenària 57, primera reunió

Í N D E X

Sessió núm. 56

Informe

del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1997

Sessió núm. 57.1

Projecte de llei

de modificació de l'article 39 de la Llei 24/1991, de 29 de novembre, de l'habitatge

Proposició de llei

de modificació de la Llei 2/1995, del 6 d'abril, de la iniciativa legislativa popular (presa en consideració)

Proposició de llei

de modificació de la Llei 2/1995, de 6 d'abril, de la iniciativa legislativa popular (presa en consideració)

Preguntes

Proposició no de llei

sobre la regulació de les urgències psiquiàtriques

Proposició no de llei

sobre l'explotació laboral dels infants

Interpel·lació

al Consell Executiu sobre les mesures a prendre respecte a la situació econòmicofinancera de la Generalitat

Interpel·lació

al Consell Executiu sobre el finançament de la sanitat

Interpel·lació

al Consell Executiu sobre la situació econòmicofinancera de la hisenda de la Generalitat de Catalunya

Interpel·lació

al Consell Executiu sobre la situació de la vellesa a Catalunya

S U M A R I

Sessió núm. 56

La sessió s'obre a les deu del matí i nou minuts.

1. Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1997 (Tram. 360-00003/05) (Punt únic de l'ordre del dia.) (10:10)

Presentació: síndic de Greuges. Tot seguit, s'absenta del Saló de Sessions. 5554

Intervenció del G. Mixt: Sr. Bosch i Garcia. 5558

El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident primer el substitueix en la direcció del debat.

Intervenció del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya: Sr. Ridao i Martín. 5560

Intervenció del G. P. d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds: Sra. Tolosana i Cidón. 5563

Intervenció del G. P. Popular: Sra. Montserrat i Culleré. 5565

Intervenció del G. Socialista: Sr. Sans i Pairutó. 5567

El president es reincorpora al seu lloc.

Intervenció del G. P. de Convergència i Unió: Sra. Bruguera i Bellmunt. 5569

La sessió s'aixeca a un quart d'una del migdia.

Sessió núm. 57.1

La sessió s'obre a un quart d'una del migdia i un minut.

1. Dictamen de la Comissió de Política Territorial sobre el Projecte de llei de modificació de l'article 39 de la Llei 24/1991, de 29 de novembre, de l'habitatge (Tram. 200-00043/05) (Punt primer de l'ordre del dia.) (12:16)

Presentació del Projecte: conseller de Política Territorial i Obres Públiques. 5573

— *Esmenes núm. 1 i 4 (IC-EV)*

Torn a favor: Sr. Boada i Masoliver. 5574

— *Esmena núm. 2 (S)*

Torn a favor: Sr. Ferran i Serafini. 5575

— *Esmenes núm. 3, 6 i 7 (ERC)*

Torn a favor: Sr. Portabella i Calvete. 5576

— *Esmena núm. 5 (P)*

Torn a favor: Sr. Aige i Sánchez. 5577

Torn en contra conjunt: Sr. Pont i Puntigam (CiU). 5578

Posició del G. Mixt: Sr. Tugues i Boliart. 5579

Votació de les esmenes núm. 2, 3 i 7 (12:58:16): rebutjades per 43 vots a favor, 52 en contra i 9 abstencions. 5580

Votació de les esmenes núm. 4 i 5 (12:58:46): aprovades per unanimitat. 5580

Votació de l'esmena núm. 6 (12:59:12): aprovada per 95 vots a favor, cap en contra i 9 abstencions. 5580

Votació del text del Dictamen (12:59:50): aprovat per unanimitat. 5580

2. Presa en consideració de la Proposició de llei de modificació de la Llei 2/1995, del 6 d'abril, de la iniciativa legislativa popular (Tram. 202-00111/05) (Punt segon de l'ordre del dia.) (13:01)

El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident segon el substitueix en la direcció del debat.

Presentació: Sr. Ridao i Martín (ERC). 5580

3. Presa en consideració de la Proposició de llei de modificació de la Llei 2/1995, de 6 d'abril, de la iniciativa legislativa popular (Tram. 202-00112/05) (Punt tercer de l'ordre del dia.) (13:15)

Presentació: Sr. Fuentes i Navarro (IC-EV). 5582

Posició del G. Mixt: Sr. Tugues i Boliart. 5584

Posició del G. P. Popular: Sr. Escartín i Sánchez. 5585

El president es reincorpora al seu lloc.

Posició del G. Socialista: Sr. Guitart i Domènech. 5586

Posició del G. P. de Convergència i Unió: Sr. Camps i Rovira. 5587
El Sr. Fuentes i Navarro (IC-EV) intervé per al·lusions i per fer un aclariment. 5587
El Sr. Camps i Rovira (CiU) li respon. 5587
Votació de les dues preses en consideració (13:51): rebutjades per 16 vots a favor, 88 en contra i 2 abstencions. 5588

La sessió se suspèn a tres quarts de dues del migdia i cinc minuts i es reprèn a dos quarts de cinc de la tarda.

4. Preguntes (Punt vint-i-tresè de l'ordre del dia.) (16:30)

Pregunta al Consell Executiu sobre en quins números del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* s'ha publicat la informació referida a l'article 79 del Reial decret legislatiu 9/1994, de la Llei de finances de Catalunya (Tram. 310-00359/05)

Formulació: Sr. Carnicer i Vidal (S). 5588
Resposta: conseller d'Economia i Finances. 5588
Repregunta: Sr. Carnicer i Vidal (S). 5588
Segona resposta: conseller d'Economia i Finances. 5589

Preguntes al Consell Executiu sobre la política d'integració escolar i social del Departament d'Ensenyament (Tram. 310-00399/05) i sobre les mesures a prendre respecte a l'Institut Badalona-9 (Tram. 310-00400/05)

Formulació: Sr. Cadevall i Soler (S). 5589
Resposta: conseller d'Ensenyament. 5590
Repregunta: Sr. Cadevall i Soler (S). 5590
Segona resposta: conseller d'Ensenyament. 5591

Pregunta al Consell Executiu sobre l'inici de les obres del Casal Progrés, a l'Hospitalet de Llobregat (Barcelonès) (Tram. 310-00417/05)

Formulació: Sr. Francàs i Porti (P). 5591
Resposta: conseller de Benestar Social. 5591
Repregunta: Sr. Francàs i Porti (P). 5592
Segona resposta: conseller de Benestar Social. 5592

Pregunta al Consell Executiu sobre els motius de l'absència de representació institucional en el Congrés del Moviment Europeu tingut a l'Haia els dies del 8 al 10 de maig de 1998 (Tram. 310-00432/05)

Formulació: Sr. Escartín i Sánchez (P). 5592
Resposta: conseller de la Presidència. 5593
Repregunta: Sr. Escartín i Sánchez (P). 5593
Segona resposta: conseller de la Presidència. 5593

Pregunta al Consell Executiu sobre quin percentatge dels recursos per a cooperació i desenvolupament ha estat atorgat a la solidaritat amb països africans (Tram. 310-00397/05)

Formulació: Sr. Riera i Gassiot (IC-EV). 5593
Resposta: conseller de la Presidència. 5594
Repregunta: Sr. Riera i Gassiot (IC-EV). 5594
Segona resposta: conseller de la Presidència. 5594

Preguntes al Consell Executiu sobre si en els centres penitenciaris catalans hi ha presos que gaudeixen d'un règim qualificat com a «privilegiat» (Tram. 310-00401/05) i sobre els motius pels quals hi ha presos que poden gaudir d'un tracte de favor, tal com han denunciat funcionaris de presons (Tram. 310-00402/05)

Formulació: Sr. Riera i Gassiot (IC-EV). 5594
Resposta: consellera de Justícia. 5595
Repregunta: Sr. Riera i Gassiot (IC-EV). 5595
Segona resposta: consellera de Justícia. 5596

Preguntes al Consell Executiu sobre l'estudi relatiu a la viabilitat del pas del Talgo per la línia Barcelona - Puigcerdà (Tram. 310-00421/05) i sobre l'estat actual de l'estudi relatiu a la viabilitat del pas del Talgo per la línia Barcelona - Puigcerdà (Tram. 310-00422/05)

MT

	<i>Formulació:</i> Sr. Piella i Vilaregut (S).	5596
	<i>Resposta:</i> conseller de Política Territorial i Obres Públiques.	5596
	<i>Repregunta:</i> Sr. Piella i Vilaregut (S).	5597
	<i>Segona resposta:</i> conseller de Política Territorial i Obres Públiques.	5597
—	Pregunta al Consell Executiu sobre els criteris previstos per Adigsa per a les adjudicacions dels habitatges del barri de la Peixateria, de Vilanova i la Geltrú (Garraf) (Tram. 310-00426/05)	
	<i>Formulació:</i> Sr. Bargalló i Valls (ERC).	5597
	<i>Resposta:</i> conseller de Benestar Social.	5598
	<i>Repregunta:</i> Sr. Bargalló i Valls (ERC).	5598
	<i>Segona resposta:</i> conseller de Benestar Social.	5598
—	Preguntes al Consell Executiu sobre les mesures del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme per a protegir els consumidors dels abusos en la reparació i el manteniment d'aparells d'ús domèstic (Tram. 310-00434/05) i sobre els motius pels quals el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme ha suspès l'aprovació d'un decret elaborat pel desaparegut Departament de Comerç, Consum i Turisme (Tram. 310-00435/05)	
	<i>Formulació:</i> Sr. Piella i Vilaregut (S).	5599
	<i>Resposta:</i> conseller de Comerç, Consum i Turisme.	5599
	<i>Repregunta:</i> Sr. Piella i Vilaregut (S).	5599
	<i>Segona resposta:</i> conseller de Comerç, Consum i Turisme.	5599
—	5. Proposició no de llei sobre la regulació de les urgències psiquiàtriques (Tram. 250-01265/05) (Punt quart de l'ordre del dia.) (17:35)	
	<i>Presentació:</i> Sra. Figueras i Siñol (S).	5600
	<i>El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident segon el substitueix en la direcció del debat.</i>	
	<i>Posició del G. P. de Convergència i Unió:</i> Sra. Palau i Gil.	5601
	<i>Posició del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya:</i> Sr. Benach i Pascual.	5602
	<i>Posició del G. P. d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds:</i> Sra. Mayol i Beltran.	5603
	<i>Posició del G. P. Popular:</i> Sr. Bonet i Palau.	5605
	<i>Posició del G. Mixt:</i> Sr. Bosch i Garcia.	5605
	<i>El president es reincorpora al seu lloc.</i>	
	<i>Votació (18:15):</i> aprovada per unanimitat.	5606
—	6. Proposició no de llei sobre l'explotació laboral dels infants (Tram. 250-01561/05) (Punt cinquè de l'ordre del dia.) (18:17)	
	<i>Presentació:</i> Sr. Riera i Gassiot (IC-EV).	5606
	<i>Posició del G. P. de Convergència i Unió:</i> Sra. Bruguera i Bellmunt.	5607
	<i>Posició del G. Socialista:</i> Sra. Barenys i Martorell.	5608
	<i>Posició del G. P. Popular:</i> Sra. Nadal i Aymerich.	5609
	<i>Posició del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya:</i> Sr. Ridao i Martín.	5611
	<i>Posició del G. Mixt:</i> Sr. Bosch i Garcia.	5611
	<i>Votació (19:00):</i> aprovada per unanimitat.	5612
—	Alteració de l'ordre del dia	
	<i>El secretari primer llegeix una sol·licitud d'alteració de l'ordre del dia pel que fa als punts onzè i catorzè.</i>	5612
—	7. Interpellació al Consell Executiu sobre les mesures a prendre respecte a la situació econòmicofinancera de la Generalitat (Tram. 310-00075/05) (Punt sisè de l'ordre del dia.) (19:01)	
	<i>Formulació:</i> Sr. Carnicer i Vidal (S).	5612
	<i>Resposta:</i> conseller d'Economia i Finances.	5614
	<i>Rèplica:</i> Sr. Carnicer i Vidal (S).	5615
	<i>Contrarèplica:</i> conseller d'Economia i Finances.	5616
—	8. Interpellació al Consell Executiu sobre el finançament de la sanitat (Tram. 300-00272/05) (Punt onzè de l'ordre del dia.) (19:33)	
	<i>Formulació:</i> Sr. Benach i Pascual (ERC).	5617
	<i>El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident primer el substitueix en la direcció del debat.</i>	

Resposta: conseller de Sanitat i Seguretat Social. 5619

Rèplica: Sr. Benach i Pascual (ERC). 5621

Contrarèplica: conseller de Sanitat i Seguretat Social. 5622

El president es reincorpora al seu lloc.

— **9. Interpellació al Consell Executiu sobre la situació economicofinancera de la hisenda de la Generalitat de Catalunya** (Tram. 300-00341/05) (Punt catorzè de l'ordre del dia.) (20:02)

Formulació: Sra. Mayol i Beltran (IC-EV). 5622

Resposta: conseller d'Economia i Finances. 5624

Rèplica: Sra. Mayol i Beltran (IC-EV). 5626

Contrarèplica: conseller d'Economia i Finances. 5627

— **10. Interpellació al Consell Executiu sobre la situació de la vellesa a Catalunya** (Tram. 300-00201/05) (Punt setè de l'ordre del dia.) (20:35)

Formulació: Sr. Bosch i Garcia (M). 5628

Resposta: conseller de Benestar Social. 5629

Rèplica: Sr. Bosch i Garcia (M). 5631

Contrarèplica: conseller de Benestar Social. 5631

La sessió se suspèn a les nou del vespre i cinc minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 56

La sessió s'obre a les deu del matí i nou minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i pel lletrat Sr. Muro i Bas.

Al banc del Govern seuen els consellers de la Presidència i de Treball i la consellera de Justícia.

ORDRE DEL DIA

Punt únic: Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1997. Tram. 360-00003/05. Síndic de Greuges. Presentació de l'Informe.

El president

Comença la sessió.

Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1997

L'únic punt de l'ordre del dia d'aquesta sessió és la presentació de l'Informe del Síndic de Greuges al Parlament de Catalunya corresponent a l'any 1997. D'acord amb l'article 144 del Reglament es començarà amb la presentació de l'Informe per part de l'excel·lentíssim senyor Anton Cañellas, síndic de Greuges. Té la paraula l'excel·lentíssim senyor Anton Cañellas. *(Pausa.)*

El síndic de Greuges (Sr. Anton Cañellas i Balcells)

Molt honorable senyor president, il·lustres membres de la Mesa, il·lustres senyores diputades, il·lustres senyors diputats, comparec davant de vostès per donar compliment a allò que disposa l'article 31 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges.

Aquesta compareixença és per fer un resum de l'actuació del Síndic durant l'exercici de 1997 i és la primera d'aquest segon mandat amb què el Parlament m'ha honorat. Vull aprofitar per agrair-los la confiança que vostès m'han fet en reelegir-me com a síndic de Greuges. I per donar-los compte d'aquesta actuació de 1997 començaré per referir-me als que eren els nostres objectius preferents en començar l'any.

Aquests objectius, igual que durant l'any 1996, eren d'intentar donar la resposta més àgil i eficaç possible a les demandes que ens formulen els ciutadans, fer-nos més presents en la nostra societat i, finalment, contribuir a evitar les causes generadores de les queixes concretes, és a dir, reforçar una tasca preventiva.

L'Informe, del qual ara els presento un resum, després de les dues reunions que hi vam dedicar en la comissió parlamentària corresponent, vaig lliurar-lo al molt honorable president del Parlament el passat dia 6 de març, i té la finalitat d'exposar el grau de compliment de tots els objectius que hem detallat, però molt especialment de permetre complir el darrer dels esmentats, és a dir, és prevenir, evitar la producció de greuges futurs.

L'Informe no és només una memòria de les activitats realitzades amb més o menys èxit per nosaltres, tot i

que també és això. Atès que, per imperatiu legal, l'Informe va adreçat al Parlament, amb l'Informe pretenem col·laborar amb la tasca del Parlament i dels seus membres tant en l'exercici de la potestat legislativa com en l'impuls i control de l'acció de govern. La nostra tasca, la tasca del Síndic, però, és una tasca de col·laboració, no de substitució; l'eficàcia de l'Informe, per tant, dependrà en bona mesura de les iniciatives que a la vista de les informacions que els facilitem vostès considerin oportú prendre. Per fer possibles aquestes finalitats, com cada any, hem introduït alguns canvis en l'exposició que oferim, sense alterar, però, que les consideracions del Síndic tenen una base empírica, les queixes dels ciutadans de Catalunya, i sense variar una estructura que ha merescut fins avui una valoració d'utilitat per part de tots els grups parlamentaris.

Permetin-me aportar algunes dades quantitatives estadístiques de la nostra activitat. El nombre d'expedients iniciats l'any 1997 fou de 3.845, 53 dels quals van ser a iniciativa de la institució, anomenats actuacions d'ofici, 1.833 han estat conseqüència d'haver rebut una queixa per escrit i, finalment, 1.959 es resolgueren en el moment de plantejar-se, bé personalment a l'oficina de la institució, bé per telèfon mitjançant una orientació o una gestió immediata en el que denominem en l'Informe Servei d'Informació al Ciutadà.

Atès que el nombre d'expedients iniciats l'any 1996 va ser de 3.360, l'increment el 1997 ha estat de 485, el que equival a un augment del 14%. El 1997, amb 3.845 expedients, podem dir que hi ha una tendència a l'alça en la demanda d'intervenció que els ciutadans adrecen al Síndic, tal com ja vam assenyalar l'any 1996, demanda que en el quadrienni 1992-1995 es va situar en uns 2.500 assumptes l'any. D'altra banda, i tal com ja vaig assenyalar en comissió, no em preocuparia excessivament que aquest increment no es donés; penso que la confiança en una institució no es pot mesurar només per l'augment de la demanda dels seus serveis; entenc que allò més important no és el nombre de queixes que rebem; allò fonamental és, en primer lloc, que tothom que pugui necessitar el Síndic, d'acord amb el mandat que aquest ha rebut, tingui coneixement de la seva existència i, en segon lloc, que la resposta que el ciutadà rebi del Síndic sigui eficaç.

Durant la presentació de l'Informe en comissió alguns il·lustres diputats m'expressaven la seva preocupació pel desconeixement per part d'alguns ciutadans dels recursos públics disponibles per fer front a situacions de necessitat. Aquest desconeixement, que també hem detectat, s'estén a la mateixa institució del Síndic; estem intentant afrontar-lo a través del concurs de tercers que puguin posar-nos en contacte amb el ciutadà que requereix els nostres serveis: els treballadors socials, les organitzacions de consumidors, les organitzacions no governamentals, les oficines d'informació administrativa, etcètera, serien els canals de comunicació que puguin dir-los, a aquests ciutadans que ens desconeixen, en aquest cas que els afecta, que el Síndic tal vegada hi pot intervenir.

Pel que fa a l'eficàcia de la institució en la resolució de les queixes concretes que se li presenten, més enllà de l'eficàcia que pugui tenir el fet, el diagnòstic d'una si-

tuació general a què vostès, si és el cas, hauran de posar-hi remei, cal dir que el Síndic de Greuges no és una institució decorativa però que tampoc és *Superman*. Certament, potser malauradament, en la nostra oficina no ho podem arreglar tot, però tenim un camp d'actuació propi, encara que modest. En aquest sentit, el percentatge d'acceptació per les administracions públiques de les consideracions efectuades durant l'any 1997, en data d'avui, se situa ja en el 75%.

En l'Informe hem citat el Servei d'Informació al Ciutadà i, sota el títol de la consulta diària, hem pogut trobar un comentari sobre les actuacions d'aquest Servei de la nostra oficina. A través d'una entrevista o d'una comunicació telefònica intentem que els ciutadans que se'ns adrecen, abans de presentar una queixa, ens aportin la informació necessària per poder dur a terme la nostra intervenció allà on aquesta és possible, o bé orientar-los cap a la instància on la seva pretensió pot ser efectivament atesa. Aquesta orientació de vegades implica establir un contacte entre el ciutadà i aquell recurs públic on el podem atendre.

A finals de 1996, i en un intent d'apropar-nos a tots els ciutadans del país, vaig iniciar a Girona, amb caràcter de prova pilot, el meu trasllat i el d'una part de l'oficina durant tot un dia a una ciutat per entrevistar-nos amb les persones que ho havien demanat o que s'hi presentaven sense haver concertat prèviament la visita. L'experiència la vam repetir a Lleida i a Tarragona durant l'any 1997. Després de valorar aquestes tres experiències, penso que podem dir que aquesta activitat té l'efecte, bàsicament, de contribuir a divulgar l'existència i finalitat de la institució. I és per això que tinc la intenció d'efectuar un desplaçament d'aquestes característiques aproximadament cada mes i mig. En aquest sentit, el passat dia 27 d'abril vaig ser a la capital del Bages, a Manresa, on vam atendre unes vint-i-cinc visites, i el proper dia 8 de juny seré a la Vall d'Aran, concretament a Viella.

Un altre intent de difusió de la institució ha estat la publicació que, amb el títol de *Resum de l'Informe*, es va elaborar per primera vegada ja l'any 1996 en relació amb l'Informe del 95 i que n'intenta una selecció en els aspectes essencials de contingut, i també una exposició abreujada. Aquest resum es va editar novament l'any 1997, en relació amb l'Informe del 96, i properament apareixerà el corresponent a l'Informe de 1997, que també serà tramès a tots vostès, senyores diputades i senyors diputats.

L'any 1997 es va editar també, com saben, un nou fulletó divulgatiu de la institució, juntament amb el vídeo que, en col·laboració amb el Defensor del Poble europeu i amb el finançament de la Comissió Europea, intentem elaborar per coadjuvar en aquesta major presència social de la institució que tots desitgem.

El 7 de maig de 1997, fa poc més d'un any, donant resposta a una petició que havia estat formulada en aquest hemicle i amb la prèvia conformitat de la comissió parlamentària, vaig nomenar l'adjunt al Síndic amb l'encàrrec específic de la defensa dels drets dels infants. Amb la seva designació pretenia reforçar i intensificar el treball que ja duia a terme la nostra institució en re-

lació amb els infants. Penso que hem treballat i estem treballant en aquesta línia i que els seus fruits, en especial la potenciació de les actuacions d'ofici, es veuran en finalitzar enguany, per tant, en l'Informe de 1998.

Aquest any, senyores diputades, senyors diputats, l'any 1998, commemorem el cinquantenari de la Declaració universal de drets humans, adoptada i proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 10 de desembre de 1948. En la mesura que durant aquests anys, moltes vegades, i també en el nostre país, han estat vulnerats els drets que proclama, aquesta commemoració no és ni pot ser una celebració. Amb tot, la proclamació d'un ideal comú a assolir per tots els pobles i nacions no ens pot deixar indiferents, en la mesura que la seva realització efectiva suposaria una transformació radical del món en què vivim, des de l'òptica del reconeixement de la dignitat humana.

I és per això, i perquè la Declaració és útil i és actual, que ens ha semblat oportú citar alguns dels seus preceptes en el començament d'alguns dels capítols de l'Informe. Cada vegada que algun d'aquests drets ha estat vulnerat, normalment de forma involuntària, per una administració pública, i amb la nostra col·laboració la mateixa administració el restableix, tots, Administració i Síndic, estem fent una commemoració efectiva de la Declaració.

En la tasca de difondre i preservar els drets humans, certament, no estem sols, i en aquest sentit hem procurat, al Síndic, incrementar la col·laboració amb les altres institucions, i en especial en l'àmbit dels *ombudsmen*. En l'annex número 7 de l'Informe trobaran una referència a les relacions institucionals dins de les àrees estatal, catalana i internacional.

Pel que fa a les relacions dins de l'àmbit internacional, durant l'any 1997 s'ha de destacar, per sobre de totes les nostres actuacions, les primeres jornades d'*ombudsmen* regionals de la Unió Europea i amb el Defensor del Poble de la Unió Europea, organitzades, com saben, per nosaltres, pel Síndic de Greuges de Catalunya, i celebrades a Barcelona el passat mes d'octubre.

En l'annex número 9 de l'Informe tenen un resum d'aquestes jornades, que, ultra l'anàlisi dels mecanismes de col·laboració entre aquestes institucions i les institucions homòlogues de la Unió en la garantia dels drets dels ciutadans i dels residents a la Unió Europea, penso que van contribuir a augmentar el coneixement de Catalunya entre un nombre considerable d'institucions europees.

L'article 31 de la Llei del Síndic em mana que exposi oralment un resum de l'Informe en una sessió específica del Ple del Parlament. Senyores diputades, senyors diputats, no és fàcil fer un resum de vora de tres-centes cinquanta pàgines del *Bulletí del Parlament*, sobretot si no es vol abusar de la seva paciència. Atès que han tingut ocasió de llegir l'Informe i que poden tornar a consultar aquells aspectes que més els interessin; atès que durant, aproximadament, set hores el vam comentar en comissió, faré un repàs apressat d'alguns aspectes dels seus capítols, tot posant en relació les nostres actuacions amb el que em sembla que ha de ser el rol de l'*Ombudsman*, el rol del Síndic de Greuges.

Senyores diputades, senyors diputats, el primer concepte pel qual el ciutadà se'n adreça, des d'un punt de vista quantitatiu, el constitueixen les queixes pel presumpte incompliment per part de les administracions de les normes que regulen el procediment administratiu. Per regla general, aquelles queixes que denuncien la manca de resposta expressa a les sol·licituds i als recursos plantejats pels ciutadans s'han solucionat després de la intervenció del Síndic, qualsevulla que fos l'Administració afectada. A la secció primera –administració general–, sota el títol de «Drets dels ciutadans», en el procediment en tenen diversos exemples. També poden trobar exemples en la secció tributària, i, com poden veure, en general, en les reclamacions relatives a la gestió tributària, les administracions són força receptives a les nostres consideracions i revisen les seves actuacions irregulars. Aquesta constatació els la feia ja l'any passat. La nostra prioritat ara és que aquest canvi de criteri sigui encara més ràpid.

En l'Informe de l'any 1996 ens vam referir al problema plantejat pel retard en el pagament de les subvencions. Aquest any, les queixes en matèria de subvencions s'han referit als retards en la tramitació. Davant el retard en la tramitació de la subvenció per causes, en principi, no imputables al beneficiari de l'ajut, hem hagut de demanar a l'Administració que agilités la tramitació d'aquests expedients.

Aquest Parlament, i mitjançant la Resolució 319/V, sobre l'abonament de les subvencions de la Generalitat dins dels tres mesos següents a la data d'atorgament, va assenyalar que calia adoptar les mesures perquè es pogués complir aquest termini, i, en cas contrari, que es paguessin interessos per la demora. La Resolució parlamentària esmentada és un exemple de la relació de col·laboració entre el Síndic i el Parlament, del qual el Síndic és comissionat a subministrar-li una informació que la cambra legislativa utilitza en la seva tasca de control de l'Executiu.

En el capítol de contractació administrativa, comentem la nostra intervenció en el conflicte plantejat entre el Consell Comarcal del Vallès Occidental i l'Ajuntament de Sabadell, per una part, i l'empresa titular de l'abocador de deixalles de Col·cardús, de Vacarisses, per l'altra. L'exposició d'aquest cas ens serveix per plantejar les possibilitats, i les limitacions alhora, de la intervenció del Síndic. Se'n demanava per les parts esmentades, amb la conformitat de la Junta de Residus, per tal de desbloquejar un conflicte que durava gairebé dos anys, determinar el preu exacte a pagar per la tona del residu tractat en l'abocador, quantitat que no ens va ser possible fixar. En canvi, les conclusions a què vam arribar en relació amb la discutida relació jurídica entre les parts, la seva durada i els seus efectes han ajudat significativament, segons les mateixes parts, en el conflicte, a canalitzar la seva solució. La intervenció en aquest conflicte, que va culminar amb una proposta de conciliació nostra, que substancialment s'ha seguit, ens va permetre també detectar una situació que en aquest Informe sotmetem a la seva consideració, en l'apartat del medi ambient, i a la qual tot seguit em referiré.

La gestió del tractament dels residus municipals es pot efectuar directament pels ajuntaments titulars del ser-

vei, o bé contractant-la a algun gestor autoritzat, normalment el titular d'un abocador o d'una planta incineradora. Aquest darrer sistema –utilitzar les instal·lacions d'algun gestor autoritzat– comporta que el preu a pagar per tona tractada ha de ser el que, previ el procediment de contractació, determini el mercat en posar en relació la demanda i les diverses ofertes disponibles. La referència a un preu de mercat que només aquest –el mercat– pot determinar ens planteja el dubte de si ens trobem davant d'un mercat en el qual el joc de la lliure competència entre l'oferta i la demanda pot fixar el millor preu possible, o bé si hi ha importants condicionants que fan que no s'actui en una situació de competència suficient. Tal com vaig assenyalar en la compareixença en comissió, entenc que s'hauria d'analitzar si es dona una situació de funcionament anormal del mercat. Així, per exemple, com a conseqüència de la distribució sobre el territori de les instal·lacions de tractament, aquesta col·locació en el territori fa que l'abocador natural d'un municipi sigui aquell que té més a prop i que no es pugui considerar l'oferta del que està a l'altra punta del país. Si es donés aquest funcionament anormal d'un mercat teòricament lliure i no fos possible esmenar-lo, caldria considerar la possibilitat de sotmetre aquestes prestacions de tractament dels residus municipals al règim de preus autoritzats o preus màxims.

Senyores diputades, senyors diputats, com en informes anteriors, l'apartat relatiu a funció pública es caracteritza per la diversitat de qüestions plantejades en les diferents queixes.

En relació amb els drets de contingut econòmic dels funcionaris, comentem el cas de la reclamació formulada pels funcionaris monitors del Servei d'Extensió Agrària, que presten servei com a funcionaris transferits a l'Administració de la Generalitat. Aquest cas també ens serveix per exemplificar el paper que el Síndic de Greuges pot jugar en la solució d'un conflicte. En aquest cas, un conflicte sobre el qual s'havien ja pronunciat el Govern, els tribunals i el mateix Parlament. Efectivament, ens felicitem que aquest Parlament hagi decidit, mitjançant la Llei d'acompanyament de la Llei de pressupostos de 1998, equiparar retributivament aquest col·lectiu amb els mestres de taller, tal com havíem recomanat al conseller de la Presidència, en tant que conseller responsable de l'àmbit de la funció pública.

Una temàtica molt important per al futur de la nostra societat, senyores diputades, senyors diputats, és la de la immigració. En aquest sentit, em remeto a allò que assenyalarem en l'Informe, sobre la integració social i sobre l'actual marc jurídic, que en la nostra opinió ha donat de si pràcticament totes les possibilitats que conté en aquests efectes de fer possible la integració social. No repetiré ni els raonaments ni els exemples de casos concrets amb els quals s'il·lustra aquesta afirmació en l'Informe, però sí que voldria compartir amb vostès una molt breu reflexió.

Malgrat Internet, el nostre món d'avui encara no és l'aldea global de la qual alguns ens han parlat, però és cert que cada cop hi som més a prop. Les condicions inacceptables o inhumanes de vida en una part del planeta

forcen la gent a emigrar; i això no s'atura per més tanques que es posin. Quan es defensa un comerç internacional just o l'ajut al desenvolupament –la qual cosa té especial sentit en l'any que commemorem els cinquanta anys de la Declaració universal dels drets humans–, s'està defensant la política de control de fluxos migratoris més eficaç. Quan a l'interior defensem l'aposta per la integració social en comptes del tancament de fronteres, no sols ho fem per la convicció que èticament és més justa –que ho és–, sinó perquè les fronteres no es poden impermeabilitzar sense alterar les bases del nostre sistema de convivència. Pretendre que és possible segellar les fronteres és negar l'evidència.

Algú de vostès, senyores diputades i senyors diputats, tal vegada pensarà que sóc massa rotund. Durant anys he anat dient que el percentatge de població immigrada no comunitària en l'Estat espanyol era percentualment molt menys significatiu que en altres estats de la Unió, i que, en conseqüència, encara estàvem a temps de plantejar una política d'immigració intel·ligent que potenciés la integració social. Ara, avui, he de dir que, si bé no se'ns ha acabat el temps de fer-ho –que no se'ns ha acabat pas–, no ens podem adormir, ja que els fenòmens socials no esperen que els poders públics els vingui bé d'afrontar-los. Tenim una oportunitat, i no l'hauríem de desapropiar.

A vegades se'ns diu que fem afirmacions massa contundents; que a partir d'alguns casos, certs, verídics, però percentualment insignificants, en relació amb el conjunt de les actuacions administratives que es fan en un sector determinat de l'acció pública, bastim una crítica que permetria pensar que el conjunt del sector funciona malament. Puc assegurar-los, senyores diputades, senyors diputats, que intentem matisar, que procurem condicionar i contextualitzar les nostres afirmacions, però és cert que a vegades se'ns pot escapar una afirmació massa monolítica, com si diguéssim, massa d'una sola peça. Em disculpa –i em permetran que els ho invoqui– que nosaltres rebem dels ciutadans queixes, i no lloances. Allò que funciona bé, ningú ens truca per explicar-nos-ho. D'altra banda, una sola queixa justificada ens preocupa, perquè aquest és l'encàrrec que el Parlament ens ha donat: que ens preocupi la queixa concreta i que intentem ajudar a solucionar el cas individual i cerquem d'evitar la repetició del greuge en el futur.

De tota manera, intentem assenyalar els aspectes que d'un any a l'altre experimenten millores significatives. En aquest sentit, en l'apartat de seguretat ciutadana valorem positivament els diferents convenis de cooperació i coordinació en matèria de seguretat pública i policia, signats entre el Departament de Governació i els ajuntaments on els Mossos d'Esquadra ja estan desplegats.

Igualment, hem hagut de reiterar que la situació dels anomenats «dipòsits municipals» de detinguts a disposició judicial s'ha de resoldre d'una vegada. En algun cas, les condicions d'habitabilitat són tan precàries que hem hagut de recomanar el seu tancament immediat; en altres, hem posat de manifest la presència d'elements que poden ser utilitzats molt fàcilment per produir autolesions, elements que en algun cas s'havien utilitzat

amb un resultat de mort i que, no obstant això, quatre anys després restaven igual. Si es reproduïx la situació, si algú pren mal, llavors tots correrem per veure de qui no és la culpa.

Sovint he defensat que les administracions funcionen més bé del que sembla, precisament perquè són estranys els comentaris sobre allò que ja rutlla, allò que funciona bé o molt bé. Certament no sóc jo el que ho ha de posar de manifest, ja ho dirà legítimament l'altra banda, és a dir, el govern corresponent. A vegades, però, ens trobem amb casos que podrien resoldre's sense esmerçar-hi gaires diners i que, en canvi, es defereixen perquè algun dia algun tribunal digui a aquells que han de gestionar els afers públics com resoldre-ho i, quan això arriba, llavors es comença a discutir com s'ha d'executar allò que el tribunal ja ha decidit. Aquest raonament, aquesta manera d'actuar, tot esperant la resolució dels tribunals, seria impecable, si no fos que durant aquest dilatat període de temps hi ha persones que pateixen greus conseqüències, fins i tot la vulneració dels seus drets fonamentals, en aquest sentit els detinguts en alguns d'aquests centres de detenció a què m'he referit.

No faré cap comentari concret en relació amb els capítols d'habitatge i d'urbanisme, em remeto a allò que dic en l'Informe, però, en canvi, sí que em deturaré, si em permeten, un moment en la temàtica mediambiental.

En l'apartat del medi ambient, al qual abans ja he fet una referència en comentar un aspecte del tractament dels residus municipals, dediquem diverses consideracions. De forma sintètica, i, per tant, fent afirmacions contundents en l'Informe, poden trobar més raonades, més matisades..., m'atreviria a dir que, en definitiva, el dret a la llibertat d'empresa i al dret a gaudir d'un medi ambient adequat s'han d'harmonitzar. L'estricta observança i la rigorosa aplicació de la normativa vigent en matèria mediambiental podria evitar moltes de les queixes plantejades pels ciutadans i alguns dels desastres ambientals que de tant en tant es produeixen. Les més de les vegades no es tracta d'inventar res, simplement de fer complir les normes aprovades. Arran de la conflictivitat social generada amb motiu del projecte d'abocador de residus industrials de Cardona, en l'Informe hem recordat un parell d'obvietats: davant d'instal·lacions d'aquest tipus són necessaris uns estudis tècnics rigorosos que justifiquin amb un marge força alt de certesa la necessitat de la instal·lació i la idoneïtat de l'emplaçament, igualment que l'Administració competent en matèria mediambiental estigui en disposició de donar garanties d'un seguiment rigorós i transparent de com s'utilitza la instal·lació un cop oberta, tot evitant aprofitaments no adequats i informant exhaustivament davant de qualsevol sospita d'un ús inadequat. Recents esdeveniments, afortunadament no succeïts a Catalunya, haurien de moure'ns a revisar si estem en disposició d'actuar d'aquesta manera i, si no ho estiguéssim, a dotar-nos dels mitjans per fer-ho.

Senyores diputades, senyors diputats, com una alternativa a la solució jurisdiccional de litigis, s'està intentant, en el camp del consum, l'arbitratge. En l'apartat del consum fem, doncs, una referència al sistema d'arbitratge, que ens sembla necessari repetir des d'aquesta

tribuna. De l'arbitratge, se'n parla molt en matèria de consum; doncs, bé, pensem que les administracions titulars dels serveis públics han d'impulsar l'adscripció de les empreses concessionàries als convenis arbitrals per tal de facilitar la resolució de conflictes relacionats amb els contractes de subministrament.

Una qüestió, senyores diputades, senyors diputats, d'actualitat els darrers mesos ha estat la política lingüística. En l'apartat de normalització lingüística tractem les queixes que hem rebut d'alguns ciutadans per les dificultats amb què s'han trobat en voler exercir els seus drets lingüístics davant les administracions públiques i els poders públics amb seu a Catalunya. En l'Informe s'explica el seu contingut, les nostres actuacions i la valoració general que fem. Penso que l'Informe de 1997, com el dels altres anys, acredita sense equívocs que el Síndic defensa els drets lingüístics reconeguts per l'ordenament de tots els ciutadans que se li adrecen, sense fer distincions sobre quina sigui la llengua oficial que utilitzen.

Els capítols que no he comentat fins ara, sanitat, treball i pensions, serveis socials, infants, ensenyament i cultura, i justícia, tracten majorment, encara que no exclusivament, les manifestacions de l'acció pública que coneixem com a estat del benestar. En l'Informe es comenten problemes en la provisió dels serveis públics que pretenen cobrir aquestes necessitats; també es comenten progressos, alguns amb la intervenció, ni que sigui modesta, del Síndic, tant en la tramitació de queixes concretes com mitjançant la realització d'alguna de les més de cinquanta actuacions d'ofici que s'han fet. Entre aquestes actuacions hi han algunes visites a serveis públics, de les quals destaquem les efectuades a hospitals psiquiàtrics, on hem constatat la bona atenció als malalts aguts i subaguts i la urgència de reordenar l'atenció als malalts crònics, davant el dèficit en infraestructura dels pavellons on resideixen, que no és de l'assistència sanitària, que és correcta.

Igualment, després de les nostres actuacions, pensem que és necessari abordar d'una manera més decidida l'atenció als infants i adolescents amb problemes de salut mental. També hem visitat alguns centres d'atenció a disminuïts psíquics, que en general ens han merescut una valoració positiva. Ens hem preocupat també dels menors infractors, tot visitant els cinc centres educatius que per a ells existeixen a Catalunya, i hem continuat les nostres actuacions en l'àmbit penitenciari.

Per acabar la meua intervenció, vull comentar algunes qüestions en relació amb l'estat de benestar, que ha motivat la nostra intervenció durant l'any 1997 i, entre aquestes, la referència a l'exclusió social, que fem en el llibre segon de l'Informe.

En alguna ocasió ja he dit que com a síndic no em pertoca definir quin ha de ser el futur de les polítiques de serveis socials; això, si de cas, ho haurà de dir aquest Parlament. En canvi, sí que em correspon vetllar perquè siguin respectats els drets d'aquells ciutadans que per les seves circumstàncies personals són usuaris directes d'aquests serveis, ja sigui en la tramitació de queixes concretes o en actuacions més generals.

De tot plegat ha derivat que durant l'any 1997 en l'Informe hàgim intentat plantejar dues qüestions que per nosaltres són cabdals. D'una banda, la conceptualització de serveis socials com un dret o com una millora, com alguna cosa exigible enfront de la societat organitzada en determinades circumstàncies de necessitat o com un plus que, en la mesura que pressupostàriament es pugui atendre, s'atorga. En segon terme i molt relacionat, que la reforma de l'estat del benestar, per tal de fer possible la seva viabilitat financera, no reeixirà amb mesures parcials, malgrat els seus possibles efectes a curt termini; és necessari un debat on participin les forces polítiques des de les seves respectives representacions i responsabilitats, un debat com a conclusió del qual haurà de sortir què és el que els ciutadans han d'aportar a la societat i què tenen dret a rebre de la mateixa societat organitzada; en definitiva, un debat que és el que justifica i el que dóna sentit des de fa uns quants segles a la institució parlamentària.

En aquesta redefinició de relacions socials, del contracte social –com es comença a dir– no s'hauria d'oblidar aquells ciutadans que etiquetem com a exclosos socials, que pateixen les situacions més extremes de necessitat i que manquen de poder polític per defensar els seus drets, i pensem –i per això ens hi hem referit en el llibre segon de l'Informe– que caldria una discriminació positiva al seu favor, que inevitablement serà a costa dels drets no fonamentals adquirits d'altres ciutadans, atès que certament no hi han recursos suficients per atendre totes les necessitats i en tot moment.

A través de les demandes que ens formulen els ciutadans i les situacions de necessitat que detectem podem concloure que tenim uns reptes apassionants com a societat i com a país, i que els poders públics i les administracions públiques poden influir amb una acció lúcida i eficaç a fer més real quotidianament l'ideal de la Declaració universal dels drets humans del 10 de desembre de 1948.

Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, excellentíssim senyor síndic de Greuges, senyor Anton Cañellas.

(El síndic de Greuges s'absenta del Saló de Sessions.)

Per fixar la seva posició, tenen la paraula els representants dels grups. En primer lloc, pel Grup Mixt, el diputat senyor Xavier Bosch, per un temps màxim de quinze minuts.

El Sr. Bosch i Garcia

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, com a símbol de normalitat democràtica i institucional, el síndic de Greuges de Catalunya, el senyor Anton Cañellas, ens acaba de presentar davant d'aquest plenari del Parlament el seu Informe corresponent a les seves actuacions fetes durant l'any 1997; un extens i detallat informe on, com cada any, ens descriu les queixes rebudes, les solucions aportades, les actuacions d'ofici i les respostes facilitades per les diverses insti-

tucions interpellades, tot plegat acompanyat de consideracions globals i propostes, m'atreviria a dir fins i tot agosarades, per solucionar o ajudar a solucionar els problemes que arrossega la nostra societat. Una mostra d'aquesta voluntat de proporcionar respostes a les inquietuds socials es troba en el llibre segon, dedicat enguany a l'exclusió social de forma monogràfica i detallada.

Any rere any valorem positivament l'interès del síndic i de tot el seu equip envers la població més desatada, així com el reconeixement i efectiva aplicació dels drets de tothom. I, parlant de drets, vull felicitar des d'aquí el síndic per haver emmarcat el seu Informe en la commemoració aquest any del cinquantè aniversari de la proclamació universal dels drets humans; així, cada apartat de l'Informe comença amb la reproducció del dret internacional que està relacionat amb el tema de l'apartat. Tot l'Informe, doncs, va desgranant aquests drets i ens posa en evidència l'actualitat avui dia d'aquella declaració de fa cinquanta anys. La llarga trajectòria personal del senyor Cañellas en el camp de les organitzacions no governamentals dels drets humans i la seva reiterada reclamació de respecte d'aquests drets a través del seu treball com a síndic de Greuges expliquen perfectament i encertadament l'ús d'aquesta utilització dels enunciats dels drets universals, associats als apartats de l'Informe.

L'Informe presentat ens explica que el 1997 el Síndic de Greuges va iniciar 3.845 expedients, un 14% més que l'any anterior. Aquesta dada confirma un augment constant de les reclamacions presentades els darrers anys i, per tant, que els ciutadans perden la por a queixar-se i a demanar ajuda a la institució encarregada de resoldre aquestes queixes. Estic segur que aquest creixement de les peticions ve com a conseqüència del major coneixement públic de la institució, per la qual cosa considerem completament necessari que es continuï en la línia de fer campanyes de divulgació, acompanyat d'una major presència del Síndic en el territori, més enllà de la seva seu de Barcelona. El mateix síndic en l'Informe valora positivament les seves sortides a diverses ciutats del país, amb l'obertura d'una oficina, que en podríem dir ambulant, contacta amb institucions locals, mitjans de comunicació i sobretot amb la ciutadania, de forma directa i sense intermediaris. Aquestes sortides faciliten, sens dubte, el coneixement de la institució i, per tant, que la gent s'animi a queixar-se d'allò que no funciona o que l'impedeix l'exercici complet dels seus drets. Som partidaris de continuar i intensificar aquestes sortides, i també de cercar la manera que el Síndic tingui representacions territorials descentralitzades de forma permanent; entenem que aquí hi pot haver un problema pressupostari, però això no ha d'impedir l'estudi d'aquesta idea i la preparació de propostes concretes, si es dona el cas.

Vull deixar clar des d'aquesta tribuna el suport del Grup que represento a la necessària millora pressupostària de la institució del Síndic de Greuges, una millora que només dependrà del fet que ens posem d'acord el Síndic i els representants d'aquest Parlament. El Síndic de Greuges té molta feina a fer en el camp de la divulgació col·lectiva de les seves funcions, com a base

per garantir un bon funcionament de l'Administració pública del nostre país. Cal més presència territorial, també calen més campanyes divulgatives, cal que el Síndic tingui una bona pàgina *web* a Internet, cosa que sembla que ja s'està treballant, o bé que pugui tirar endavant projectes que té entre mans, com la realització de vídeos divulgatius destinats a televisions locals, escoles, etcètera. Hi ha altres solucions que ajudarien al coneixement públic de la institució i que no costarien diners; una d'elles podria ser el canvi de nom de la mateixa institució, amb l'objectiu que anomenant-lo tothom entengués la seva funció. Fa un any des d'aquesta tribuna aquest diputat ja ho reclamava; enguany no repetiré les argumentacions, sinó que em limitaré a recordar-ho per si algun dia se'n vol començar a parlar seriosament.

Pel que fa a l'Informe, només alguns comentaris. El síndic i tot el seu equip insisteixen en el tema de l'exclusió social. Si bé l'any passat ja hi havien moltes consideracions al respecte, enguany hi insisteixen en un llibret monogràfic. Aquesta insistència és deguda a una especial atenció del Síndic en el tema?, o potser és perquè és un fenomen que no té perspectives de reduir-se?, o bé és que el Govern no li fa cas?

Veig que tant l'any anterior com ara les consideracions del Síndic van en la línia de demanar que en aquest camp qualsevol despesa ara és un benefici en el futur, i un estalvi fet en aquests moments que impedeixi invertir en serveis socials seran despeses multiplicades i de tot tipus en el futur. L'afany estalviador del nostre Govern, ocasionat per l'entrada a la moneda única, junt amb el negatiu sistema de finançament autonòmic, pot provocar autèntiques fractures socials. Es pot donar, i es dona, que la relativa bonança econòmica general deixi pel camí milers de persones sense cap mena de possibilitats de gaudir de cap manera d'aquesta bonança. Aquesta insistència, en conclusió, creiem que es deu a la poca receptivitat del Govern en aquest camp, i, per tant, considerem positiu que sí, que se'n parli i que s'hi insisteixi.

I, parlant de temes reiteratius, m'agradaria suggerir al síndic i al seu equip que, ara que ja porten força anys d'experiència, facin algun dia un balanç complet i amb perspectiva històrica, un balanç sobre quines han estat les queixes més repetides i en quines recomanacions ha calgut insistir més, com ha evolucionat la resposta de les institucions afectades, etcètera. En resum, que més que la foto fixa de l'Informe anual, com cada any anem coneixent, es faci una gràfica del moviment social que representa l'existència de la institució del Síndic de Greuges.

Una altra novetat de l'Informe d'aquest any és el primer balanç de l'adjunt al Síndic per als drets dels infants, el qual va prendre'n possessió a mitjans de l'any passat. Degut, sens dubte, a la seva actuació, l'apartat dedicat a la infància ha crescut considerablement i s'han fet visites per iniciativa pròpia, com les que s'han fet i explicat, als centres especialitzats en l'acollida d'infants amb problemes. Tenint en compte que ens referim al sector de la societat normalment més feble i amb menys possibilitats de queixa davant les institucions, estem segurs que la presència d'aquest adjunt al

5560

Síndic serà fonamental per assegurar el reconeixement efectiu de tothom.

Prenem nota de les recomanacions que es fan a l'Informe i que fan referència a la necessitat d'elaborar un pla general d'infància, que facilitaria la feina de la institució. Esperem que el Govern també ho prengui en consideració ben aviat.

Per anar acabant, només alguns comentaris sobre el tema que potser ha estat més polèmic darrerament en relació amb l'actuació del Síndic; em refereixo al tema de la llengua. La defensa dels drets lingüístics sempre ha estat present en els informes del Síndic, i les diverses queixes als ciutadans reben el tractament que és habitual en totes les queixes, i se'n cerca una solució.

Normalment, les queixes són de ciutadans que es veuen impossibilitats d'utilitzar la llengua pròpia davant d'administracions normalment estatals. També es detecten queixes, com passa amb l'Informe d'enguany, de gent que no troba a disposició impresos en la llengua oficial de l'Estat. Tot plegat, queixes poc nombroses que demostrin que la llengua no és problema a Catalunya i que el Síndic de Greuges pot destinar el seu temps i els seus esforços a treballar en els problemes reals de la nostra societat. Doncs resulta que des d'altres perspectives i des de fora de Catalunya aquesta percepció objectiva no és tinguda en compte.

Vull denunciar des d'aquesta tribuna el posicionament del Defensor del Pueblo espanyol, per dos motius. Un, per ficar-se en un debat on no estava convidat, com és el de la llengua; el Parlament ja ha discutit aquest tema i qui ha d'opinar, si vol, és el poble i les institucions de Catalunya, que són qui coneixen la nostra realitat social i el paper que el tema de la llengua té sobre tot això. I dos, per menystenir la institució del Síndic de Greuges i haver pretès actuar sobre una decisió del Parlament de Catalunya de forma unilateral, sense ni tan sols consultar-lo.

Si el Defensor del Pueblo pot fer i desfer al nostre país, aleshores per quins motius necessitem el Síndic de Greuges? O, a l'inrevés, si tenim un Síndic de Greuges, que treballa amb eficàcia, com demostra l'Informe que avui valorem, per a què ens cal un Defensor del Pueblo? En definitiva, per a res; en qualsevol cas, per gastar més pressupostos públics i cap altra aportació positiva.

Vull agrair públicament al senyor Cañellas la seva intervenció decidida per impedir una arbitrarietat que hauria ocasionat una crisi política de confiança com n'hi ha poques. Per sort, ara només tenim unes *recomendaciones*, que agraïm però que no havíem demanat, i que no tenim per què tenir en compte.

En conclusió de tot plegat, vull agrair el treball del síndic i de tot el seu equip, felicitar-los un any més pel seu detallat Informe, amb totes les recomanacions que ens fan i que nosaltres ens apuntem, i confiïm que el Govern i la resta d'institucions citades també ho facin i puguem millorar de forma clara i evident el servei als ciutadans i les ciutadanes.

Quan, fa poques setmanes, la totalitat dels grups d'aquesta cambra vam signar primer i votar després per

a la reelecció del senyor Cañellas com a síndic de Greuges, ho fèiem amb el convenciment que continuaria el seu treball rigorós, crític i independent a favor dels més desvalguts. L'Informe que avui se'ns ha presentat compleix perfectament aquestes perspectives.

Moltes gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el diputat senyor Joan Ridaó.

El Sr. Ridaó i Martín

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, un any més, de conformitat amb la Llei que regula la institució del Síndic de Greuges, ens correspon debatre l'Informe tramès per aquesta institució, relatiu en aquest cas a l'any 1997.

Enguany, l'Informe, quant a la seva sistemàtica i la seva estructura, manté en essència la de l'any anterior. Se'ns ofereix, per una banda, una àmplia tipologia, classificada per matèries, de les queixes rebudes per la institució, prova una vegada més que les consideracions que fa el Síndic tenen una base empírica i que l'han portat a fer un seguit d'actuacions en defensa dels drets i les llibertats dels ciutadans.

Enguany es repeteix l'apartat introduït amb encert, l'any anterior, anomenat «Punts a destacar», a tall de resum de les queixes rebudes, les recomanacions i suggeriments formulats pel Síndic; en definitiva, una espècie de memòria sistematitzada molt útil per als diputats i diputades que hem estudiat i hem examinat l'Informe.

I finalment, la darrera alteració d'enguany consisteix en la reintroducció del llibre segon, la monografia, que vam trobar a faltar l'any passat i que ens va portar a alguns grups a demanar la seva introducció en l'exercici d'enguany, i aquest any dedicada a l'exclusió social, molt interessant i molt útil, i jo convidó i emplaço les diputades i diputats que ho vulguin fer que hi donin una ullada.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident primer el substitueix en la direcció del debat.)

Pel que fa a les mesures organitzatives i de divulgació, cada any tots els diputats i diputades de tots els grups ens esforcem –també ho fa el síndic– a reclamar de la Sindicatura, com a magistratura de persuasió que és, que adquireixi cada vegada més més projecció, més presència pública en els mitjans de comunicació, més notorietat exterior. Segurament encara no té la que hauria de tenir. És per això que valorem molt positivament, no només aquest any sinó l'any anterior, el desplaçament del síndic fora de la seu: a Lleida, a Tarragona, en el primer trimestre d'enguany a la ciutat de Manresa.

Durant la comissió ens preguntàvem, li preguntàvem al síndic: «I a partir d'ara què?» I ens deia: «La voluntat de la institució és continuar aquesta itinerància i, per tant, continuar en la línia actualment marcada.» Però és

evident que es plantejava la necessitat de definir –per què no?– la possibilitat d'establir convenis amb els ens locals, definir quins costos podria això suposar, i és per això que, una vegada més, tot i valorar molt positivament el servei de consulta telefònica, que ha ajudat a aproximar la institució al ciutadà, és important de propugnar –i ho fem conscients de les dificultats i l'escassetat de recursos de què avui disposa la institució– que és necessària una efectiva descentralització en el conjunt del territori.

I per això ens permetem de suggerir, de recomanar a la Sindicatura de Greuges que estudiï la possibilitat d'arribar a convenis no ja tant amb tots els ens locals, sinó amb aquells que disposen d'*ombudsman* local –l'altre dia, en una visita a l'Ajuntament de Granollers, així m'ho plantejaven, i em fa l'efecte que és una possibilitat molt positiva–, o bé l'alternativa que seria també, a través de convenis de registre únic o de finestreta única, la possibilitat també que els ajuntaments dels ens locals poguessin vehicular també les queixes del ciutadà.

Al mateix temps cal, entenem, una adequada política informativa, que, a més de la lògica profusió de notícies que afecten la institució o la mateixa presència del síndic avui en seu parlamentària per exposar el seu Informe de l'any passat, multipliqui la seva presència en els mitjans de comunicació, i, per tant, això implica la necessitat d'inaugurar escenaris de col·laboració amb els mitjans de comunicació.

La institució, l'any passat, va tramitar aproximadament 3.900 expedients, cosa que vol dir –suposo– un increment del 14% respecte a l'any anterior, i això és un motiu de satisfacció i ratifica l'encert, com he dit, de la posada en marxa del Servei d'Informació al Ciutadà, cosa que equival al 51% dels expedients. Tanmateix, ens preocupa, i ho vam fer avinent durant el debat en comissió de l'Informe, el percentatge escàs –només un 1,4%– de les actuacions d'ofici, que equival, en termes absoluts, a 53. Cal replantejar-se, entenem, aquesta qüestió, perquè sobretot aquesta dada fins i tot no és del tot representativa, si entenem que més de la meitat de les actuacions d'ofici vénen de les visites als dipòsits de detinguts, als centres penitenciaris i, en el cas de l'any passat, als centres de justícia juvenil, i, per tant, hi ha una certa recurrència en aquest tipus de fets que vénen essent habituals, i, per tant, no denoten la importància que la institució hauria de donar a aquest tipus d'actuacions d'ofici.

En aquest apartat també, pel que fa a l'estadística, és destacable el percentatge, el 71% d'acceptació, de les consideracions del Síndic, i això és fonamental, i de la qual cosa ens felicitem i felicitem la institució.

L'adjunt per a la defensa dels drets dels infants és una figura creada, com vostès saben, el mes de maig de l'any 97 –per tant, fa tot just un any– amb l'objectiu de reforçar el treball en defensa dels drets dels infants. Encara és aviat per avaluar, entenem, la seva tasca i la incidència en el conjunt de la institució, però com que la seva creació va anar paral·lela, simultània a l'aparició de nombrosos casos d'abusos i de violació de drets dels infants, valorem molt positivament l'elaboració de l'In-

forme sobre la xarxa de pederàstia del Raval o, en un altre ordre de coses també, les visites que va efectuar d'ofici als diversos centres de menors.

Diu l'Informe que enguany –l'any passat– es va trencar per primera vegada la norma de la convenció no escrita de no participar en comissions, en plataformes i en tot tipus d'organismes, i ho diu en relació amb la participació en la Comissió Catalana del Cinquantè Aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans. Ens sembla que és un fet molt positiu, pel qual cal felicitar la institució i demanar que aquesta excepció no sigui l'única. Crec, creiem que existeixen tantes causes i tan justes com aquesta que mereixen que no només pel motiu d'aquesta commemoració hi sigui present la institució d'una o altra manera, i per tant que el Síndic a partir d'ara no declini la invitació que se li pugui formular a participar en altres fets tan importants com aquest.

Pel que fa a la secció d'administració general, i pel que fa concretament a l'apartat de seguretat ciutadana, un altre any es denuncien les actituds prepotents, les pràctiques abusives, els maltractaments d'alguns membres dels cossos de seguretat, dels cossos policials, tot i que l'Informe no detalla quins cossos policials són. Nosaltres vam emplaçar el Síndic en comissió –ho tornem a repetir– que de cara a l'any vinent seria molt interessant que, de la mateixa manera que es concreta quines administracions –si són ajuntaments, consells comarcals, Administració de la Generalitat o Administració de l'Estat–, es concreta o es desglossa quines són les deficiències o disfuncions que evidencien cada una d'elles, també seria important de detallar o de concretar quins són els cossos que presenten amb més assiduitat aquests problemes.

Pel que fa als dipòsits municipals de detinguts, en general coincidim amb la reflexió del Síndic sobre el fet que no es reuneixen les condicions per fer possible el compliment de les penes d'arrest de cap de setmana, de manera que cal acudir a alguns centres penitenciaris, i, en aquest cas, el Síndic planteja la necessitat de reconsiderar aquesta qüestió, una demana a la qual nosaltres ens afegim, sobretot perquè entenem que per part d'alguns operadors jurídics, especialment jutges i fiscals, no s'ha aplicat adequadament aquesta mesura alternativa de presó, i també perquè entenem que el Govern de la Generalitat ha actuat amb una gasiveria molt important a l'hora de dotar econòmicament els ajuntaments per mantenir aquestes infraestructures. Un fet que pot venir a ser superat a partir d'una resolució del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que condemna en aquest cas la Generalitat a fer efectiu el pagament d'aquestes obligacions econòmiques.

En l'apartat d'immigració estem d'acord, com altres anys –només faltaria–, amb la necessitat que planteja el Síndic de reformar la Llei d'estrangeria; amb la possibilitat de vot dels immigrants a les eleccions municipals; amb les crítiques a la política de reagrupament familiar; amb la constatació també feta sobre les dificultats dels immigrants a accedir als serveis i prestacions socials de què es beneficien la resta de ciutadans, i en aquest sentit hi ha un exponent molt clar, que mereix en l'Informe més d'una queixa i més d'una actu-

ació del Síndic, com és la integració dels immigrants i dels seus fills en els centres d'ensenyament.

Pel que fa a l'Administració general, i concretament en el terreny del procediment administratiu, un any més ens sumem a l'exigència plantejada pel Síndic de millorar la informació al ciutadà sobre les actuacions o activitats de les administracions públiques; continua sent una assignatura pendent, com ho és també la necessitat que les administracions resolguin puntualment els expedients de peticions d'ajuda a l'Administració, on es detecten uns retards considerables que cal resoldre.

Pel que fa a les prestacions personals, hi trobem a faltar una reflexió al voltant de la necessària reforma del marc legal penal sobre l'incompliment de les prestacions personals, objecció de consciència i la insubmissió. En aquest sentit, la subsistència de les penes d'inhabilitació i la possible penalització de l'objecció de conveniència és un fet molt preocupant que sabem que també preocupa el Síndic, com preocupa el conjunt de defensors del Poble i *ombudsmen* de tot l'Estat, però és una reflexió que no és, en aquest cas, reflectida en el mateix Informe. Entenem que en aquest sentit una reflexió addicional com és la necessitat d'avançar el calendari de la professionalització dels cossos..., de les forces de seguretat de l'Estat, i el fet que sigui inadmissible el recurs del Dret penal per imposar les escorrialles d'un model que fa fallida, entenem que era una reflexió necessària i que hauria d'haver contemplat inicialment l'Informe.

Pel que fa a l'ordenació del territori, en el terreny de l'habitatge, que constitueix un dret humà i un dret, autènticament, socioeconòmic i, fins i tot, constitucionalitzat, d'una o altra manera, les dificultats per accedir a l'habitatge porten el Síndic a concloure –i en això nosaltres ens afegim– que els esforços del conjunt de les administracions implicades han estat i són, com cada any, gairebé insuficients, atesa la manca de sòl per poder promoure habitatge. El Síndic proposa –i nosaltres també ens hi adherim, i donem per reproduïts els arguments i les reflexions contingudes en l'Informe– la necessitat d'incrementar, d'una banda, el nombre d'habitatges de protecció oficial i, per tant, de disminuir les llistes d'espera, que són un fet habitual i acostumat. En segon lloc, el fet de vetllar per un adequat manteniment i, per tant, de conservació del nostre parc d'habitatges; i aquí creiem que és un element, un extrem en el qual cal posar l'accent per evitar problemes d'habitabilitat i, per tant, també de riscos a l'hora, doncs, de poder viure, pel que fa als usuaris i als titulars d'aquests habitatges, però, sobretot, per la necessitat de poder reutilitzar aquests habitatges i treure'n un rendiment, que avui és molt escàs. I, finalment, també ens afegim a la necessitat d'explorar –per què no?– fórmules més imaginatives; en aquest sentit, ens atrevim a suggerir també la necessitat de traslladar a l'Administració fórmules com l'actualització de la figura dels censos, potenciar el lloguer, potenciar la renda vitalícia, etcètera, etcètera.

Pel que fa a la sanitat, és una evidència, com diu el Síndic en el seu Informe, que la demanda de serveis sanitaris públics s'incrementa per factors demogràfics, d'avenços tecnològics, la universalització, també, d'a-

quest servei essencial, i, per tant, que comporta un increment de la despesa sanitària que ha portat a adoptar, gairebé com una única mesura, la necessitat de racionalitzar la despesa a través de la intervenció en els medicaments, l'anomenada «medicamentada». Per això compartim la crítica que formula el Síndic de l'absència d'autèntiques mesures globals –i, per tant, també eficients– de reforma sanitària, que evitin que el sistema públic pugui fer fallida, però que, alhora, també, simultàniament, puguin garantir el nivell de prestacions. I, pel que fa a l'avaluació del segon Pla de salut, nosaltres coincidim substancialment també amb l'anàlisi que fa el Síndic dels aspectes més deficitaris de la planificació sanitària, és a dir, l'atenció domiciliària i el desplegament dels recursos alternatius a l'assistència hospitalària. Per tant, l'atenció domiciliària –sobretot de cara a la gent gran– com les llistes d'espera són, sobretot pel que fa als col·lectius més vulnerables, una vegada més, uns aspectes sobre els quals cal insistir, i, per tant, en aquest sentit és urgent la finalització de la reforma de l'atenció primària.

Pel que fa al treball, les dificultats, fins i tot en un moment de bonança econòmica, d'adequar l'oferta a la demanda d'ocupació de treball i, per tant, també de reduir conseqüentment la taxa d'atur ens obliguen –i ho diu el Síndic també– a posar èmfasi en les polítiques actives d'ocupació, que ara ja han estat traspassades, i de les quals és titular el Govern de la Generalitat. Entre les recomanacions que destaquem hi ha la modificació sobre les prestacions de desocupació i, per tant, l'accés de les persones més grans de quaranta-cinc anys, l'increment del suport a l'economia social i l'autoocupació, però trobem a faltar també un posicionament més clar al voltant del repartiment del treball, al voltant de la disminució de les hores extres, al voltant també d'aquelles qüestions, com la creació de nous jaciments de treball, que han estat motivant i ocupant les forces polítiques i el mateix Govern al voltant dels successius plans d'ocupació.

I, pel que fa als serveis socials, volem aplaudir enguany el coratge que ha tingut el Síndic a l'hora de plantejar la inadequació del Decret de preus públics. El posicionament del Síndic en aquest sentit ha estat molt clar, molt explícit, i ha servit per constatar la necessitat d'un autèntic debat polític en aquesta cambra per tal d'abordar el règim de contraprestació dels preus públics en els serveis socials, i també per denunciar l'atac frontal a una de les potes de l'estat del benestar com és els serveis socials i, per tant, la subsidiarització progressiva que tenen els poders públics i l'Administració en relació amb aquesta qüestió, alhora que també la denúncia ha estat...

El vicepresident primer

Se li ha acabat el temps, senyor diputat.

El Sr. Ridao i Martín

Ja acabo, senyor president.

...pel que fa als minsos pressupostos que el nostre Govern destina a aquest apartat del benestar social.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Ridao. Correspon ara el posicionament del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds. Per fer-ho, té la paraula la diputada senyora Carme Tolosana.

La Sra. Tolosana i Cidón

Gràcies, senyor president. Senyor president, senyores i senyors diputats, en primer lloc, voldria començar la meua intervenció amb un agraïment a la tasca del Síndic i del seu equip, recollida en l'Informe que avui trac-tem.

Coincidim plenament amb els objectius que aquest Informe expressa, que diu que pretén col·laborar en la tasca del Parlament i dels seus membres tant en l'exercici de la potestat legislativa com en l'impuls i control de l'acció del Govern. Pensem que l'Informe, realment, facilita la nostra feina, perquè fa de pont entre la ciutadania i ens fa veure aquells temes de major sensibilitat social que no troben la resposta adequada o satisfactòria.

Uns apunts generals sobre l'Informe d'enguany i el treball de la institució del Síndic. Ens felicitem de la recuperació del llibre segon –nosaltres també vam demanar que de bell nou s'incorporés aquest llibre segon–; també ens felicitem de la incorporació activa de l'adjunt al Síndic de Greuges per a la defensa dels drets dels infants, i, a més, veiem el fruit de la seva tasca, recollida en l'Informe, i la trobem realment molt satisfactòria.

Hi ha un aspecte que també volem destacar, com ja vam fer en la Comissió, que és la continuïtat i el seguiment del treball, i –dèiem– un exemple per nosaltres paradigmàtic és el tema del dipòsit de detinguts a Catalunya. El fet que això hagi començat amb una intervenció d'un estudi monogràfic que es va presentar l'any 91, les posteriors visites des del 95 i que avui, enguany, es torni..., es presenti com s'ha seguit el procés de tot aquell treball, pensem que vol dir una bona manera de treballar i de donar continuïtat a la feina. Per tant, també volem felicitar-los per aquest aspecte.

Entenem que es confirma la utilitat del Servei d'Informació al Ciutadà, perquè agilita aquesta relació, la facilita i la fa propera, i també el fet que hi hagi hagut un increment dels expedients –ja esmentat adés, d'un 14%–, i volem entendre que això significa un major coneixement de la institució, però, malgrat que en la resposta del Síndic semblava matisar la nostra observació, hi ha un aspecte que no ens satisfà, i és la disminució de les recomanacions ateses, que ha passat d'un 76%, l'any passat, a un 71%, enguany.

També voldríem assenyalar que, reflexionant sobre la resposta que donà en comissió el Síndic respecte a la pregunta formulada per la senyora Marina Geli de la tipologia dels queixosos –respecte a edat, condició social, nivell d'estudis–, i que la resposta del Síndic va ser que no tenien dades perquè es requeria molt poca informació o molt poca..., no hi havia cap procediment administratiu per ser atès per la institució, ara nosaltres, pensant-hi, ho valorem com una qüestió positiva, i entenem que això segurament va vinculat a la simplifica-

ció dels processos, a l'agilitat i a la tranquil·litat que dóna el queixós de ser atès sense cap especial requisit.

També destaquem com a positiva la descentralització, ni que sigui limitada, i l'entendem..., entenem el que vostè ens deia, que segurament amb mitjans tècnics la presència física no està tan justificada. Però nosaltres creiem que això ajuda a donar a conèixer..., i que dóna proximitat al ciutadà, i que no es tracta exclusivament d'una resposta tècnica, sinó d'una presència activa, i que és també un dels camins per donar a conèixer aquesta institució.

També volem felicitar-lo, un any més, per la seva independència de criteri i el compromís que pren vostè en moltes de les seves actuacions.

Atenent el contingut d'aquest Informe, nosaltres pensem que ja es pot fer, que ens permet fer una reflexió una mica preocupant. Pensem que la democràcia té com una de les eines fonamentals la garantia dels drets, l'equitat en la seva distribució; que també la participació i la informació, com a primer esglaó de la participació ciutadana, la transparència en allò que exerceix el poder públic i la cohesió social són parts indissolubles i inseparables d'aquesta democràcia. I precisament el seu Informe el que va assenyalant és que això no es dóna, o que no es dóna suficientment –siguem més precisos. I és que l'Administració és gasiva –a cops–, és incomplidora –a cops–, justament en aquests aspectes.

Hi ha queixes sobre la dificultat d'accedir a la informació, hi ha queixes al voltant del coneixement dels criteris de selecció de l'Administració; i això és manca de transparència. Es delaten situacions d'indefensió dels més febles; l'apartat d'immigració és absolutament revelador, o també en sanitat, no?, referit a la gent gran.

Pel que fa a la immigració, vostè hi fa un apartat específic, perquè, realment, mereix aquesta atenció específica, sobretot pel que fa, en el cas de la immigració, al dret de vot, al control de fluxos o al tràfic il·legal d'immigrants. En qualsevol cas, nosaltres coincidim amb vostè que el marc legal –la dita «lleï d'estrangeria»– és absolutament negatiu, consentidor de situacions com aquestes; no les impedeix, si més no, i en certa manera les afavoreix. Esperem, realment, que el treball que s'està portant ara al Parlament espanyol serveixi per canviar aquest marc legal.

Un altre tema que nosaltres pensem que incideix en aquesta reflexió és la manca de resposta de l'Administració i el retard en les tramitacions, que també crea indefensió en els ciutadans. Nosaltres pensem que en tots aquests temes hi ha dues coses fonamentals: una, la minusvaloració del dret de les persones, que afecta sobretot els sectors més febles de la societat, i una altra, el desprestigi o la devaluació de l'acció pública. I ambdues coses ens semblen força preocupants.

Pel que fa als apartats concrets..., lògicament, no parlaré de tots; no es tracta que jo ara faci un informe de l'Informe, no pas perquè no els consideri interessants i que no pensi que compleixin els objectius que esmentàvem adés, d'ajudar-nos a millorar la nostra tasca parlamentària, sinó perquè ens sembla que no és necessari ni és la funció d'aquesta intervenció. Farem uns

apunts sobre aquells aspectes que ens han semblat més interessants o més suggeridors –interessants ho són tots–, i començaré pel que fa al medi ambient.

L'anàlisi de les queixes que vostès han recollit i han atès fa, ens permet fer una reflexió respecte a dos punts: un, que la queixa parla d'afectacions molt pròximes, molt directes sobre els ciutadans, i un altre, que majoritàriament va referida a la tolerància de l'Administració, en molts casos, amb les empreses. Pel que fa a la primera, a la proximitat de les queixes, de l'afectació directa, ens fa pensar que segurament en els temes mediambientals manca encara una sensibilitat que no sigui tan immediatista del ciutadà, que sent la seva molèstia a la seva vora i que no es preocupi d'allò que ja no veuen els seus ulls. I, per tant, es reclama segurament una necessitat d'informació i de formació que desenvolupi una solidaritat respecte a les generacions futures, que són les que heretaran el nostre patrimoni mediambiental. I respecte a la tolerància de l'Administració amb les empreses, la necessitat, com vostè assenyala, que l'activitat empresarial respecte al medi ambient..., han d'estar necessàriament harmonitzades.

Analitza l'apartat de sanitat es reforça de bell nou, entre altres coses, la manca d'informació, el silenci davant de les reclamacions, és a dir que l'Administració, a més a més, de vegades, de no donar els serveis amb suficient qualitat o amb suficient agilitat, com diuen les llistes d'espera, és poc amant amb l'usuari, és poc amant a respondre les reclamacions que aquest formula. Entenem que això no és correcte i es repeteix massa sovint. Volem felicitar-lo de les actuacions d'ofici, en aquest cas sobre l'anorèxia i la bulímia, que trobem realment molt interessants, ja que aquest és un problema molt preocupant; ara ja no és un problema marginal: afecta una gran quantitat de noies, i també de nois, adolescents, i cada vegada més joves. També trobem molt interessant el que fa referència a la salut mental i la psiquiatria en els centres penitenciaris, com el seu toc d'atenció respecte a l'atenció dels malalts crònics, que ens ha semblat també molt interessant.

També volem destacar un cop més la seva recomanació respecte a l'agilitat de la reforma de l'atenció primària i la posada en funcionament de nous equips d'atenció primària. Pel que fa a l'apartat dels infants, la visita que vostès han fet als centres educatius de menors infraccionistes, nosaltres entenem que fan que d'ella derivin unes observacions realment pertinents i molt interessants. Com diuen vostès, un assumpte delicat és la compatibilitat entre els drets i les llibertats fonamentals i la normativa, sovint imprescindible, dels centres de compliment de mesures de menors i joves. Aquesta contradicció entre la necessitat del rigor o del perllongament del tractament i el respecte a la llibertat de l'infant pel que fa a viure en el seu entorn familiar i la seva llibertat és una de les contradiccions serioses sobre les quals cal reflexionar i que només tindrien solució –nosaltres entenem– d'acord també amb les seves observacions, que és la necessitat de fer actuacions integrals. No n'hi ha prou a tractar els joves o els adolescents o les criatures. Cal tractar, diguem-ho així, l'entorn familiar o social; si no, el jove, l'adolescent, l'infant, quan surt del centre torna trobar aquest ambient

desfavorable que l'ha portat moltes vegades al tractament anterior.

Igualment ens felicitem per la seva actuació d'ofici sobre la xarxa de pederastes del Raval, i ens afegim al que es va dir a la Comissió sobre la importància de fer un informe sobre la infància a Catalunya. Un altre cop els tractaments integrals, la visió en conjunt dels problemes, són els que donen realment eficàcia i eficiència en la intervenció de les administracions sobre els sectors afectats.

D'ensenyament, veiem que al reguitzell de queixes que vostès han recollit es confirma una cosa que el meu Grup ha constatat i ha repetit moltes vegades, que és que el que hi ha pitjor de la reforma és tot allò que encara no s'ha fet, perquè totes les queixes vénen a parlar d'això, del que no s'ha fet, del que no s'ha construït, del que no s'ha dotat, dels transports i de menjadors que no han rebut l'ajut necessari, de les no-clases, no-aules de zero a tres, de la manca que vostès, quan van fer l'informe de l'absència en el mapa d'FP –en aquest moment segurament hauria de ser una altra matissació–, i els problemes de certificació, que encara no s'havien resolt respecte a les persones que havien cursat mòduls experimentals, i aquest sí que encara és vigent. Per tant, la reforma, sobretot, dels grans problemes que té –que en pot tenir d'altres–, segurament, és allò que no s'ha fet, no precisament allò que s'ha fet, i aquestes queixes ho certifiquen, a la nostra manera de veure-ho.

El tema de la immigració. Em repeteixo un cop més felicitant-los pel seu compromís en la seva tasca i pel coratge d'afirmar que no n'hi ha prou que formalment en les normatives estiguin garantits els drets, sinó que quan aquests s'han d'exercir per persones en inferioritat de condicions, de vegades fins i tot lingüístiques, de coneixement de la nostra realitat social, dels seus drets –que per a ells és nova–, de les nostres normatives –també noves o desconegudes–, l'Administració està obligada a intervenir-hi. L'exercici real dels drets no pot deixar-se en mans del mercat, d'allò que succeeix, dit «naturalment»: la realitat que ara tenim no és l'única realitat possible.

Com dèiem abans, pel que fa al llibre segon, nosaltres estem satisfets que s'hagi recuperat de bell nou. Em sembla especialment..., tot i que no és molt extens, realment, és modest en certa mesura, però no perquè no tingui qualitat, sinó perquè el tema pot permetre pàgines i pàgines, però ens sembla que la definició o la percepció que vostès tenen de les persones susceptibles d'estar incloses en aquest apartat de persones marginades o excloses de la societat, quan vostès diuen «la baixa autoestima i manca d'identitat com a ciutadà amb drets», o bé quan afegeixen «l'enorme frustració», parlant en aquest cas, especialment, dels joves que ara comencen a ser una població també possible de ser població exclosa, al voltant de vint-i-cinc anys, que ja estan al carrer, i diuen: «L'enorme frustració de ser marginats d'una societat que alhora els incita a consumir, els nega poder-ho fer perquè la seva no és una demanda solvent, per més que han nascut en l'abundància, en la democràcia, i no poden exercir la llibertat», nosaltres diem –hi insistim– que allò que hem conegut

o hem dit com l'estat del benestar, si no es fa amb una aportació justa, equitativa i generosa dels recursos i no es manté i es millora l'atenció actual i es millora també l'equitat de la seva distribució, porta cap a la fractura social.

El temps s'acaba. Només ens agradaria dir que nosaltres assumirem allò que ens oferíem a fer al final de la sessió en comissió, que és ajudar amb iniciatives parlamentàries a la recerca de millors mecanismes de difusió d'aquesta institució, amb el major nombre de recursos humans i materials perquè puguin exercir la seva tasca amb igual qualitat però amb major intensitat que ho ha fet fins ara; i finalment volem dir que agraïm a vostè, a la institució del Síndic, a la persona del síndic i als seus col·laboradors la tasca realitzada.

Moltes gràcies, senyor president.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyora Tolosana. Pel Grup Popular, pot prendre la paraula, per fixar la seva posició, té la paraula la senyora Dolors Montserrat.

La Sra. Montserrat i Culleré

Gràcies, senyor president. Il·lustres senyores i senyors diputats, en nom del Grup Parlamentari Popular, volem felicitar i agrair a l'honorable síndic, així com els síndics adjunts, el senyor Bartlett i el senyor Cots, i tots els assessors d'àrea, tècnics i personal de la institució, la tasca desenvolupada en l'elaboració de l'Informe de 1997, així com el retrobat llibre segon, que ha sigut objecte d'anàlisi, tots dos, i a debat en comissió els passats dies 7 i 8 de maig, i que ens han permès al Grup Popular compartir entre tots els meus companys diputats i diputades, membres de la Comissió, les preguntes i aclariments pertinents a les dues sessions en què l'honorable síndic ens ha descrit i justificat exhaustivament tot el treball de l'any, i felicitar-lo també per la commemoració del cinquantè aniversari dels drets humans a casa nostra.

El Grup Parlamentari Popular valorem positivament l'Informe i li donem suport per la innovació constant, per l'agilitat, pel grau de compliment dels objectius, per la distribució de les quinze seccions i per la fidelitat de l'estructura mantinguda, però innovadora a la vegada, i per la defensa clara i lleial envers els ciutadans de Catalunya. És fruit d'una bona gestió el nombre de 5.018 actuacions portades a terme, repartides, com ja s'ha dit pels diputats que m'han precedit, entre iniciatives, conseqüències elles de moltes queixes, doncs, que han arribat de manera escrita, d'altres resoltes en el moment de plantejar-se bé personalment o bé per telèfon, i les ateses mitjançant el Servei d'Informació al Ciutadà, i evidentment les actuacions d'ofici, que any rere any ens semblen, al nostre Grup, poques, però que, evidentment, valorem molt positivament. Compartim l'acció descentralitzadora per donar a conèixer la institució amb l'apropament i gestió a Tarragona, Lleida i Girona, i fa ben poc –com molt bé ha dit l'honorable síndic– a Manresa.

Volem fer extensiu al síndic el nostre reconeixement de les múltiples reunions de treball per la defensa dels

drets dels infants, les múltiples reunions i visites a centres de menors, a residències de disminuïts, i també volem agrair-li l'apartat corresponent a les dones maltractades, a les visites docents que creiem que han estat molt importants, a les visites institucionals, la participació en conferències, cursos i seminaris, a la presència en els mitjans de comunicació sempre amb la ferma voluntat de donar a conèixer la institució, i no puc oblidar manifestar a l'honorable síndic que el grau d'acceptació de les consideracions situades a finals de l'any passat, el 71%, molt important –i percentatge, com molt bé ell ens explicava en comissió, en augment–, és mèrit aconseguit, doncs, de la institució que el síndic representa. Però nosaltres no podem perdre de vista que les queixes raonades dels ciutadans s'incrementen sempre envers les diferents administracions públiques a Catalunya, i a mesura del grau de coneixement de la institució creix també el nombre de queixes, i, per tant, això ens indica que persisteix la ineficàcia a les administracions a Catalunya.

Volem ressaltar, doncs, tres qüestions que ens semblen importants, i les volem posar a la consideració de la institució i de tots vostès, senyors i senyores del Govern.

En primer lloc, demanem que el nou fulletó, que molt bé ha explicat l'honorable síndic, editat l'any 1997, divulgatiu de la institució, es faci arribar als llocs públics de Catalunya, amb la possibilitat d'utilitzar les xarxes divulgatives ja existents, com a través de sanitat, benestar social, l'escolar i d'altres, per tal de fer arribar el tríptic a ajuntaments, consells comarcals, sales d'espera d'hospitals comarcals, centres d'assistència primària, mostradors d'atenció al ciutadà a escoles, també, i a tants llocs que per a atenció o espera del ciutadà arribessin de forma més fàcil, més àgil, més simple fins i tot, a la mateixa gent gran.

En segon lloc, volem destacar la presència en els mitjans de comunicació de la institució. En aquest any 97 hi ha estat 35 vegades la seva presència, de les quals tan sols dues a Catalunya Ràdio i tres a TV3. Em dirigeixo a vostès, del Govern, perquè intensifiquin la presència i divulgació de la tasca i funció de la institució en els mitjans públics de Catalunya. La institució és de tots, i els mitjans públics, per mandat d'aquest Parlament, també són de tots. O és que només valoren vostès, senyors i senyores del Govern, els signes partidístics a Catalunya Ràdio i a TV3?

I en tercer lloc, suggerim al síndic la possibilitat de gaudir l'any vinent d'un informe específic sobre la infància a Catalunya. Creiem que no tan sols és del nostre interès, doncs, l'aportació de dades, estadístiques, experiències, i les seves valoracions sempre extraordinàries ens podran ajudar i aportar..., i incidiran positivament com a eina per treballar conjuntament pel respecte dels drets dels infants i adolescents a Catalunya, per contribuir entre tots que casos com el del Raval, que el Síndic també menciona en l'Informe, no succeeixin mai més.

Avui, després d'aquest Ple, en el proper Ple hi ha a debat una proposició no de llei que se substanciarà, i en un exponent de la necessitat de gaudir..., crec que és un

exponent que puguem gaudir d'aquest Informe. Parla de qüestions de menors, parla de l'explotació en el món del treball; per tant, se'ns fa imprescindible demanar a la institució i demanar també al Govern que faciliti al màxim possible que tots plegats puguem gaudir d'aquest Informe.

De l'Informe i del llibre segon es desprèn una reflexió global difícil d'expressar dins del temps que em correspon per al nostre posicionament, reflexions de contingut ampli i profund que han de servir per redreçar i millorar la política que desenvolupa el Govern de la Generalitat. És evident que les reflexions i conclusions ens serviran al nostre Grup per instar i controlar el Govern perquè compleixi programes, objectius, promeses, compromisos i acords puntuals corresponents al debat de pressupostos de la Generalitat de Catalunya.

L'oposició hem fet i fem esforços amb propostes concretes, perquè és el nostre compromís, la nostra obligació. El Grup Popular, al llarg del 1997 i d'enguany —mitjançant els debats monogràfics sobre l'atur, el debat de política general, la Llei de pressupostos del 97 i del 98, així com el debat monogràfic d'enguany, d'agricultura—, hem presentat propostes de resolució, mocions i d'altres iniciatives que han merescut el suport d'aquest Parlament, i que en la pràctica totes elles han anat sempre en la mateixa direcció dels suggeriments i conclusions que el Síndic ens indica en l'Informe.

Qui governa? Vostès. Doncs, vostès tenen tota la responsabilitat tant pel que fa als encerts com per les desviacions i els incompliments polítics envers els nostres conciutadans de Catalunya. Sincerament, haig de manifestar que, tot repassant els diferents posicionaments d'anys anteriors, així com l'anàlisi de l'Informe corresponent al 1997, pensava, i penso, i segueixo pensant, però, en què haurem pogut avançar si les queixes diferents són coincidents, si els que no seguien ara tampoc segueixen, si l'accés a una «vivenda» encara és inaccessible. El dret a una «vivenda» és un dret fonamental de la persona, i, davant d'altres expectatives que hi concorren en pla positiu en el marc econòmic, hipotecari i, en especial, que l'ocupació va millorant, ens trobem encara amb una bona part de ciutadans amb menys poder adquisitiu, que cerquen, que busquen llogar un pis, i el mercat especulatiu frena les seves possibilitats, principalment a persones joves i a persones grans. Conec algun o altre municipi en què la mateixa Administració local és qui barra el pas a noves gestions urbanístiques de «vivendes», i que compleixen els requisits urbanístics. Però una manca de control sobre la mateixa Administració contribueix que el mercat sobre «vivendes» construïdes per a la compravenda se situï a uns preus difícils, quasi inaccessibles, mentre que a poquets quilòmetres d'aquests municipis a què feia referència, una «vivenda» amb les mateixes característiques es diferencia entre un vint i un trenta per cent menys.

Hem millorat en medi ambient? Sí. Som pioners en lleis, a Catalunya, en mesures, en controls, gestió, depuració, neteja de rius i tantes accions mediant ambientals a Catalunya. Però, tot i així, un dels primers temes que preocupa el ciutadà a casa nostra —i ho constatem també en les queixes rebudes— és la qualitat del medi en el nostre entorn més immediat. L'Informe ens parla de

diferents incompliments, de llicències municipals que afecten els sorolls, i això afecta directament els veïns, i els predispone *al borde de un ataque de nervios*. I un exemple ben recent: els veïns de Ripollet. Tots els grups parlamentaris hem vist, aquesta setmana, hem vist i hem escoltat com pateixen aquestes persones: l'autopista A-18 de la Generalitat de Catalunya, amb un trànsit més que intens, passa per damunt d'ells; millor dit, pel menjador o el dormitori, i mirin, després de vint-i-cinc anys i de diferents reivindicacions, el Govern de la Generalitat no actua, no resol mesures favorables per a aquests veïns del Pont Vell o de Can Tiana, a Ripollet.

I ara parlaré en relació amb la sanitat. Coincidim amb l'honorable conseller: s'ha millorat molt en la salut mental, però a mi m'esgarripen les dades que ens revela l'honorable síndic referents a les persones que es troben residint en institucions psiquiàtriques, que no correspon, el seu estat, per estar en aquests centres. Per tant, cal, doncs, un esforç de vostès, del Govern, i de tots nosaltres, per redreçar aquesta situació i perquè cada persona, dignament, estigui en el lloc adequat. Per primera vegada se'ns parla de l'anorèxia i de la bulímia, que actualment estan en fase de creixement. Creiem que cal una especial atenció per als malalts i per als familiars que pateixen aquesta angosta.

Les llistes d'espera han anat millorant, sí, han anat millorant, però no ens podem relaxar, ja que ni a tots els indrets de Catalunya ni en totes les especialitats això és així. Arriben queixes referents a sanitat, però també els mitjans de comunicació en reben, i ben significatives, com aquest dilluns d'aquesta setmana, que una carta sortia publicada a *El Periódico de Catalunya*; els recomano, per a la seva bona orientació, senyors del Govern, que la llegeixin, aquesta carta del senyor Nonera. És molt interessant: remarca que les coses no van prou bé a casa nostra. (*Remor de veus*.) Fóra bo que el recull de premsa de moltes i moltes queixes que al cap de l'any van sortint, fins i tot, en els mitjans de comunicació, ens els anéssim guardant, perquè vostès, el Govern, en moltes ocasions, estarien en alerta roja.

No puc referir-me a tots els temes de les quinze seccions, però, creguin-me, per tots ells treballarem i intensificarem les iniciatives, com venim fent. Però sí que vull aturar-me, i al final de la nostra intervenció, per referir-me al que el Síndic, en l'Informe, ens transmet sobre l'estat del benestar i l'exclusió social.

Fa dos anys que parlàvem de l'Any de la tolerància, de l'Any dedicat a la pobresa, i recordo que jo mateixa analitzava, en el si del Ple, el Pla integral de lluita contra la pobresa i l'exclusió social. I ens preguntàvem, i em preguntava: funciona el nostre Pla, a Catalunya? Podem fer més, i com? Tenim voluntat personal i política? De llavors fins ara són molts els plantejaments que ha fet el Govern de la Generalitat, però jo pregunto: i després de dos anys, han aplicat mesures de prevenció dels problemes socials que afecten el col·lectiu de persones anomenat «d'exclusió social»? Crec que no, i crec que no perquè, llegint detingudament la intervenció del Grup de la majoria a la Comissió del Síndic, i amb evident preocupació pel tema de la pobresa, i coincidint amb tots els grups parlamentaris, te n'adones de la incertesa a buscar solucions. I com vostès comen-

taven, no sabien ni com ni de quina manera podien fer veure, a les persones, que estaven no excloses, que es podia treballar per elles. O bé quan reflexionaven sobre altre tipus de pobresa, o bé quan vostès s'hi referien, preocupats per les recomanacions de l'Informe, o bé quan vostès pregunten al Síndic si han pensat o si han trobat alguna forma d'arribar a aquestes persones grans. I vostès constaten que es troben, perquè ho coneixen molt bé, que persones que podrien accedir a una residència privada o als establiments de serveis públics, segons el tipus, evidentment, de pensió, no hi accedeixen perquè no saben, no coneixen els serveis socials...

El vicepresident primer

Se li ha acabat el temps, senyora diputada.

La Sra. Montserrat i Culleré

Gràcies, senyor president, ja acabo.

..i el desconeixement fa que moltes vegades, els drets, els ciutadans no els puguin acomplir o no en puguin fer ús.

Per tant, deixo en l'aire, perquè vostès m'ho responguin, jo pregunto: és manca de coneixement o és manca de llocs i places de residències per a la gent gran a casa nostra?

Moltes gràcies, senyor president.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyora Montserrat. Pot fixar la seva posició el Grup Socialista; per fer-ho, té la paraula el diputat senyor Martí Sans.

El Sr. Sans i Pairutó

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, des del Grup Socialista, com han fet els grups que m'han precedit, valorem molt positivament el treball que fan el síndic i el seu equip, l'objectivitat en el tractament dels temes, en què es reflecteix –i no podria ser d'una altra manera– la independència que aquesta institució ha de tenir. I també ens felicitem i ens congratulem perquè, quan una institució com el Síndic funciona, i funciona bé, vol dir que és un bon termòmetre de la salut democràtica d'aquest país.

Dit això, i tenint en compte que celebrem el cinquantè aniversari de la Declaració dels drets humans, i fent cas dels suggeriments que al llarg de l'Informe fa el Síndic, des del Grup Socialista proposem ja a aquest Parlament un debat monogràfic sobre l'estat del benestar, perquè, quan ens fan aquestes reflexions –i entenc que les hem de contextualitzar bé; moltes coses funcionen, però n'hi ha moltes que no funcionen, i són situacions realment lamentables–, hem de fer una reflexió, tots plegats, no pensar que això ens ho diuen perquè són altres que fallen, sinó que cada un, des de la seva responsabilitat, les administracions –la local, l'autonòmica, l'estatal–, des del Parlament, els diputats, cada un des del seu lloc, fent control de l'Executiu o governant bé, tenim la responsabilitat d'anar millorant aquestes situacions.

Perquè, senyores diputades i senyors diputats, quan un any es diu que es retarda massa el pagament de les subvencions, i el següent any el que ha de dir l'Informe del Síndic és que les subvencions es presenten més tard, o sigui que els tràmits es retarden, s'està fent una argücia des de l'Administració –en aquest cas, de la Generalitat de Catalunya, del Govern de la Generalitat– per retardar també, d'una altra manera, el pagament de les subvencions. I això va en contra de les persones afectades, d'aquells joves que necessitaven la subvenció per pagar l'habitatge, o d'altres persones que, realment, compten amb la subvenció per anar regulant la seva vida econòmica. Si això es retarda, se'ls està causant un perjudici. O, quan es passen funcionaris de l'antiga Administració agrària a Agricultura, i se'ls canvia de catalogació, en lloc de la B se'ls posa a la C, això és atemptar contra els drets més elementals de les persones i dels drets reconeguts. I això és el que s'ha de combatre, i això correspon de combatre-ho al Govern de la Generalitat.

Quant a la immigració, n'ha parlat tothom que m'ha precedit, i és que se n'ha de parlar, i se n'ha de parlar extensament. Valorem molt positivament les coordinacions, en aquest tema, del Síndic amb el Defensor del Poble, i sabem que hi ha problemes greus que no acaben de solucionar-se, i que segurament la normativa legal, com el mateix Síndic diu, ha de fer un pas endavant i ha de possibilitar la millora d'aquestes situacions: dificultats amb els visats per al reagrupament familiar, que tarden de vegades set mesos i més; lentitud en la gestió de l'oferta dels contingents, i moltes vegades la informació des dels consolats és pràcticament nulla, i no se'ls informa sobre si han pogut accedir al treball o no; problemes amb les targetes dels estrangers, amb la renovació d'aquestes targetes... Si tot això no està coordinat i no funciona, realment no es dona resposta a les necessitats d'aquesta gent, que, no ho oblidem, no vénen aquí per gust, sinó que fugen desesperadament d'una situació dramàtica, de pobresa i misèria.

Per la meua condició d'altèmpordanès i regidor de l'Ajuntament de Figueres, vaig viure, la nit del 16 de març del 97, l'accident de Capmany. Realment, tenies moltes sensacions i cap de bona, i quan veies aquelles persones estirades a terra, a tocar de la carretera, i la cara d'espantats, desesperats i desorientats que feien els altres, realment allò era suficient per comprendre que moltes coses encara no funcionen bé, i que no es pot ser ni frívol, ni lent, ni ineficaç, ni *vago* en aquestes situacions, i que s'ha de fer un pas endavant. En aquest sentit, des del Congrés dels Diputats s'està treballant en una nova llei, i també des del Grup Socialista a Madrid es farà una proposta, en aquest sentit, d'una nova llei d'estrangeria, i des del nostre Grup sabem que els nostres diputats, en Joan Oliart i, des del Senat, la Rosa Barenys, estaran aportant tota la seva experiència en aquest tema a la nova llei.

Però, quan parlem d'immigrats, hem de parlar també de la integració social, i dels problemes que tenen amb les «vivendes», i de si voten o no voten a les municipals, i com se'ls facilita tot això; com se'ls integren els seus fills, bé, a les escoles; com ens esforcem perquè no es produeixi, de mica en mica, una mena, no diré de gue-

tos, però de situacions que compliquen fins i tot la funció escolar d'una manera generalitzada. Per tant, és un tema que es toca a bastament, que es toca molt bé, que ens ha de fer reflexionar amb profunditat, i que a partir del que diguem tots plegats aquí han de sortir actuacions concretes i amb el màxim d'eficàcia.

Sobre seguretat ciutadana, tots sabem, senyores diputades, senyors diputats, que la seguretat és un dels béns més preuats per la nostra societat; la gent té dret a exigir seguretat i té dret a sentir-se segura. En aquest sentit, s'ha de donar el màxim de suport i confiança a les forces de seguretat de l'Estat, a la part que els toca encara, als Mossos d'Esquadra i a les policies locals. Però entenc que des de l'Administració s'ha d'estar molt atent i s'han d'eradicar, tant punt apareixen, actituds que no afavoreixen gens la confiança dels ciutadans en les forces policials, actituds de prepotència, actituds d'excessiva «parafernàlia»..., creguin-me, senyores diputades, senyors diputats, que no serveixen per a res, i, per descomptat, que no contribueixen a una major eficàcia.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

Ens parla també d'habitatge i, sobretot, de la gent que més pateix la manca d'habitatge: joves –joves amb recursos econòmics limitats– i, en el sector dramàtic d'aquesta situació, la gent sense sostre, que en parlaré més endavant, més endavant quan parlem dels exclosos.

En qüestions mediambientals hi ha dos aspectes, al meu entendre. Un que parla de les molèsties i del fet que degraden la qualitat de vida dels ciutadans, com són els sorolls excessius, que tenen un efecte immediat i poden tenir una resposta immediata, encara que no definitiva, perquè després s'ha de continuar donant respostes als efectes. Però després n'hi ha un altre: hi ha la degradació mediambiental que es fa perquè no es posen, des de la gent que té massa ganes de fer diners de pressa, els recursos suficients com per evitar això. I no solen ser d'efectes immediats; solen ser d'efectes mediats, però moltes vegades irreversibles o quasi reversibles. I aquí és on s'ha combatre amb totes les forces i amb tots els mitjans i amb tot el pes de la llei.

Tots sabem la importància de la sanitat, que hi ha grups que són més vulnerables que altres en el tema de sanitat –persones d'avançada edat, infants i adolescents, malalts mentals crònics–; que, a tot això, malgrat que s'hi va donant resposta, no s'hi va donant resposta amb la celeritat que se li ha de donar des del Govern. Perquè no pot ser que encara no estigui acabada la reforma de l'atenció primària, no pot ser que encara hi hagi grans dèficits en l'atenció sociosanitària.

Hi ha una proposta a l'Informe que ens sembla molt encertada, que és la que parla de la discriminació positiva per a la gent gran en les llistes d'espera. Realment, el concepte el veiem clar, el veiem «saludable» –entre cometes– i pensem que s'hauria d'aplicar.

En treball, també fa referència a dos sectors que estan més a precari, que són els joves –altra vegada els joves– i també la gent que té més de quaranta anys. S'esmercen diners en treball –s'esmercen diners en treball–, i

des d'aquí no volem deixar de dir que hi ha institucions que ajuden a trobar el lloc de treball, com poden ser els centres de formació ocupacional, que necessiten ja un reajustament ràpid, important i dur, perquè realment alguna cosa no fa bona olor en el tema dels centres de formació ocupacional.

Quant als serveis socials, totalment d'acord. Hi ha hagut un treball, des del nostre Grup, de les companyes Rosa Barenys i Marina Geli, quant al Decret de preus, que és totalment injust, que és lesiu i que, des de les recomanacions del Síndic, també del Consell Econòmic i Social, han dit que això s'havia de fer via llei i no via decret, però l'Administració no ha donat una resposta clara ni ràpida a aquest tema. I pensem que és una cosa que no pot esperar més, que no s'entrebanguin ara amb un decret i no vagin allargant el problema: que l'afrontin de veritat, que assumeixin que s'han equivocat i que facin el que des de l'oposició, des d'alguns grups i des de, també, l'Informe del Síndic els deien.

La gent gran són ciutadans de ple dret com els altres, i a vegades entenem que no s'afronta adequadament la demanda present ni futura d'aquesta gent: centres, residències, atenció domiciliària, centre de dia, com a solucions intermèdies. Una proposta que també ens sembla interessant: la d'habitatge o bé apartaments especials per a la gent gran, amb tot el que això comporta. Això surt a l'Informe. Per tant, des del Grup Socialista volem remarcar aquí la importància que donem als serveis d'atenció domiciliària. I des de l'Informe també es demana que s'incrementi el nombre de treballadors familiars i treballadores familiars en aquest sentit.

Quant a infància, recordar, una vegada més, el bon treball que fa l'adjunt al Síndic, el senyor Cots, i alabem molt que faci actuacions d'ofici constants en els centres de menors. I podem posar com a exemple una visita al centre d'acollida de Girona, que des de l'oposició havíem denunciat que no funcionava prou bé, i, realment, quan es fan aquestes visites, faciliten que les coses millorin.

Estem d'acord amb el que diu l'Informe que es promogui un pla integral per a l'atenció de la infància i l'adolescència. Pensem que realment donaria una visió global a la problemàtica i evitaria que sortissin, com a mínim, notícies que ens preocupen una mica, com que es parla que a Girona, per exemple, posaran els menors tutelats amb els menors problemàtics en el mateix centre. No s'ha dit que sí ni que no, però, en tot cas, pensem que això no seria una bona solució.

Quant a ensenyament, els problemes que ja hem repetit moltes vegades en aquest hemicicle: problemes d'infraestructures, problemàtica d'alumnes d'ESO –menjador, transport. S'haurien d'aclarir més els drets dels alumnes davant de la tramitació d'expedients disciplinaris, de parlar de beneficis econòmics per a les famílies nombroses i, sobretot, dèficits de places en l'educació infantil de zero a tres anys, i –problema que encara persisteix, malgrat la tossuderia de l'Administració– quant a la integració d'alumnes amb necessitats educatives especials, bàsicament d'immigrants.

Quant a la justícia, el que tothom sap: malauradament, bastant obsoleta; excessiva mobilitat dels funcionaris,

manca de magistrats en alguns llocs; lentitud en la resolució de processos, que afecta, ja no parlem de grans coses, o aparatoses, però sí de coses que afecten la qualitat de vida de les persones, i les persones en moments molt delicats de la seva vida. Per exemple, en els processos de separació i divorci, què passa amb aquests? Que són lents. Què passa quan no hi ha el pagament adequat o corresponent a les persones que estan divorciades i les posa en unes situacions límit moltes vegades? En això proposa la necessitat d'un fons de garantia estatal, en el qual nosaltres estariem totalment d'acord. Lentitud en la revisió de condemnes; les hores d'espera en els jutjats, i, quant als serveis penitenciaris, agrair les visites que es fan periòdicament en aquests centres.

En el llibre segon, sobre l'exclusió social –m'assenyala el temps, senyores diputades, senyores diputats–, defineix molt bé el que són pobres, perquè no arriben a un nivell de recursos, i el que són exclosos, que, a més de no tenir recursos, no participen socialment en el desenvolupament normal de la societat. Les causes són variades i algunes de difícil solució, però el treball precari, l'habitatge i malalties mentals, realment, són unes de les principals causes que comporten aquesta situació; que s'han d'adaptar els serveis a les persones amb necessitats especials...

El president

Senyor diputat, ha exhaurit el seu temps.

El Sr. Sans i Pairutó

Acabo, senyor president.

...i també actituds compensatòries.

Se m'ha acabat el temps, senyores diputades, senyors diputats. Repetir la nostra felicitació al síndic i al seu equip, i esperar que totes aquestes reflexions siguin perquè l'any vinent parlem d'altres coses, però que algunes d'aquestes ja estiguin solucionades.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup de Convergència i Unió, té la paraula la diputada senyora Rosa Bruguera.

La Sra. Bruguera i Bellmunt

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, un any més veiem l'Informe del Síndic. Primer que res, doncs, vull agrair a l'honorable síndic, als seus adjunts i a tot el seu equip la presentació d'aquest Informe i la forma com l'han estructurat, que, com ja s'ha dit, és en dos llibres i en tres amplis apartats. El primer llibre ens facilita molt la tasca a tots els diputats d'aquesta cambra, ja que introdueix en els punts a destacar el que jo diria que configura una primera valoració i que podríem considerar com una síntesi del que ens exposa molt més àmpliament en la segona part.

Vull referir-me a l'àmplia base estadística, que abasta, com és lògic, des de la naturalesa de les queixes fins a les administracions afectades, passant, lògicament, per

l'origen territorial d'aquesta queixa. És gràcies a aquesta base estadística que coneixem que, per exemple, el 35% de totes les queixes corresponen a l'Administració local; que el 30% són referides a departaments de la Generalitat; que l'11% recauen en actuacions de l'Administració central. La resta són molt repartides; per tant, no en faré esment. I també crec que val la pena remarcar aquest 71% que han trobat una acceptació positiva per part de les corresponents administracions. Jo diria que aquesta és una xifra que diu molt; primer, a favor del Síndic, a favor de la seva tasca, però també diu molt a favor de les administracions, pel que significa d'actitud i de voluntat de donar un servei acurat i en benefici del ciutadà.

En aquest llibre primer també ens informa de les activitats de la Sindicatura. Vull destacar les col·laboracions de cooperació educativa amb les diferents universitats de Catalunya, que inclouen, com és lògic, l'estada en pràctiques d'alguns alumnes en la institució. Així mateix, el Grup de Convergència i Unió considerem que és molt positiu el desplaçament del síndic arreu del territori per donar a conèixer primer, com és lògic, la institució i apropar-la al ciutadà, però també per conèixer els problemes que ells troben en les administracions.

D'entre les diferents trobades amb altres síndics, el que vull destacar i valorar és la iniciativa que va tenir el Síndic d'acollir a Barcelona la primera conferència dels *ombudsmen* i de les comissions de petició regionals de la Unió Europea i la cooperació amb el Defensor del Poble europeu. Com bé diu el Síndic en el seu Informe, aquesta conferència ajuda que cada cop sigui més reconeguda la participació de les regions d'Europa i de les seves institucions legislatives i de govern. Per tant, ens hem de congratular tots per aquesta iniciativa. Dins l'àmbit català cal fer esment de les dues reunions que van organitzar els síndics de les universitats de parla catalana, a les quals, com és lògic, també va voler assistir el Síndic. Val la pena destacar aquestes trobades ja que reforcen els vincles històrics i lingüístics dels Països Catalans.

Com és lògic, la Sindicatura no podia restar aliena a la commemoració dels cinquanta anys de la Declaració universal dels drets humans, i, en aquest sentit, el nostre Grup també considerem molt positiva la seva participació en la Comissió Catalana del Cinquantè Aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans.

El Síndic reconeix en aquest Informe que el grau de satisfacció dels drets civils i polítics és alt al nostre país, encara que a vegades es produeixen casos aïllats de vulneració d'aquests drets. I és per això que hem de ser molt més amatents.

Crec que cal fer també esment del nomenament, el 7 de maig, de l'adjunt al Síndic per a la defensa dels drets dels infants. Agraïm des de Convergència que les seves actuacions vagin adreçades a tot infant, i a l'infant considerat com un tot, donat que els infants, com tots sabem, són vulnerables, no tant per la manca de drets, sinó perquè la satisfacció de les seves necessitats i dels seus drets depèn d'uns altres que, a vegades, no saben, no poden o no volen atendre'ls. En aquest sentit, valorem les actuacions d'ofici sobre els centres de Justícia

5570

Juvenil, i el repàs dels canvis que els han afectat, i les possibles incongruències d'alguns casos.

Jo vull llegir-los una part d'aquest Informe que crec que val la pena tenir en consideració. Diu: «Es constata la tendència cada vegada més acusada dels jutges a no imposar mesures d'internament ni dictar mesures cautelars en casos greus, mostrant actituds proteccionistes que poden arribar a distorsionar el mateix concepte de Justícia Juvenil. Això pot ser adequat en determinats casos, però alguns experts consultats han afirmat que, en altres, els menors reincideixen en el delictes entrant en una escalada de noves agressions que no beneficia gens el mateix menor.» Així mateix s'expressa el temor que l'efecte dissuasori de determinades mesures davant d'altres menors en la frontera de la conducta delictiva pot estar encoratjant l'entrada en el món antisocial d'altres menors i joves. Aquest és un punt que jo crec que val la pena ressaltar, perquè demostra una incongruència que moltes vegades passa en la nostra societat.

Si entrem en la tipologia de les queixes, tot i que no és massa diferent de les que hi havia en anys anteriors, crec, des del meu punt de vista, que hi ha diferències importants. Per exemple, una de les novetats és que gairebé no es parla del servei militar. En canvi, sí que agafa el relleu la prestació social substitutòria. Tot i que les queixes en aquesta matèria són traslladades al Defensor del Pueblo, per la manca de competències en aquesta matèria, vull fer esment del període massa llarg que passa entre la notificació del reconeixement de la condició d'objector i la incorporació a la prestació. Aquest és un fet que afecta molts joves, i crec que tindria una molt fàcil solució.

Crec també positiu el fet que durant l'any 97 s'hagin incrementat les queixes sobre medi ambient, i d'aquestes es dedueix que les que molesten més els ciutadans són les de contaminació acústica. Els veïns es queixen, lògicament, del soroll de bars i empreses, i, d'acord amb l'Informe, massa vegades moltes d'aquestes activitats estan en una situació d'irregularitat: per començar, no tenen permís municipal, que pot tenir origen en la lentitud de la tramitació que se segueix per obtenir la llicència, i per altra banda, per les repercussions d'ordre social, econòmic i en especial d'ordre laboral que comportaria el tancament d'una empresa que no compleix els requisits. Això és el que diu l'Informe, que conclou..., que fa que es duguin a terme actuacions tendents a mantenir-ne l'exercici. Són punts que val la pena aprofundir-hi tots plegats, tots els grups d'aquesta cambra, per veure quina solució hi donem, perquè afecten totes les administracions.

Pel que fa referència a les queixes als diferents departaments, constatem que la major part corresponen a Justícia, seguit de Benestar Social, Ensenyament, Política Territorial i Obres Públiques i, en cinquè lloc, hi figura Sanitat.

El motiu principal de les queixes referents a l'Administració de justícia continua sent –i tots ho coneixem– la lentitud a resoldre els litigis i executar-los. Un fet reiteratiu és l'incompliment de les sentències de separació i divorci per part del cònjuge obligat al pagament de la

prestació econòmica. Respecte al món penitenciari, constata una millora en tots els aspectes, tant en les condicions d'habitabilitat com en els serveis sanitaris, i el Síndic valora positivament l'aplicació que la Direcció General de Serveis Penitenciaris fa del Reglament, de l'article 86.4 del Reglament penitenciari, per tal de facilitar la reinserció social dels interns que ja es beneficien de la secció oberta.

Pel que respecta als serveis socials, el fet més destacat és el de l'envelliment de la població i les necessitats que això comporta. Es pot dir que la constant en aquest sentit és la sol·licitud de millora i d'augment dels serveis, dels recursos i els equipaments, però al mateix temps la necessitat de mantenir la persona en el seu domicili o entorn natural, o al costat dels seus familiars i dels seus amics.

Val la pena, doncs, també parlar de sanitat, perquè és un camp difícil i que ha d'atendre persones que pateixen. Deixin-me, però, que llegeixi l'inici d'algunes de les objeccions que fa el Síndic, o de les afirmacions. Per una banda, sempre parla de seguir millorant el grau de satisfacció del ciutadans quant a la prevenció, a la promoció de la salut, a l'educació sanitària, a la rehabilitació, a l'atenció primària de salut, o bé de continuar vetllant pel control de la qualitat, o bé d'aprofundir en la intervenció per fomentar un entorn més saludable potenciant a l'escola l'educació i promoció d'hàbits i estil de vida saludables, o bé posa èmfasi en el respecte dels drets fonamentals de la persona, és a dir, la informació, la integració social i el suport als familiars. Tot això ens indica que realment hi ha un alt nivell d'acceptació. D'acceptació i a més a més que la gent està contenta amb el servei que es dona, però que també hem d'anar més enllà, perquè lògicament, quan tu saps que uns serveis funcionen, vols més. Hi ha un apartat que demana de continuar desenvolupant alternatives a l'hospitalització i a l'internament, i això lliga també amb el que dèiem abans, de les persones grans que volen estar dintre el seu entorn i amb la seva família. N'hi ha d'altres que no es veuen d'una forma tan positiva, encara que s'hagin millorat, com són els serveis d'urgència o les llistes d'espera.

Jo voldria fer esment també de les actuacions d'ofici que la Sindicatura ha portat a terme. Per exemple, a nivell sanitari, una sobre el fum del tabac i el dret a la salut, o el que fa referència a l'anorèxia i la bulímia, d'on destaca uns fets que jo crec que són molt preocupants, com són, per una banda, el seu creixement, i per l'altra, la prevalença d'aquestes entre la població adolescent menor de divuit anys. També cal destacar l'atenció psiquiàtrica, i aquí destaca que on radica el gran dèficit històric és a l'hospitalització de llarga estada i rehabilitació, encara que en els altres aspectes, sobretot en atenció primària, s'hagi donat un pas molt important.

Si parlem del terrible accident de Capmany, ens va fer veure amb tota la seva cruïda que el tràfic d'immigrants segueix existint i que ho fa en situacions, moltes vegades, la majoria de vegades, infrahumanes. Aquest és un fet sobre el qual cal treballar, però que sabem que s'ha de tractar a nivell europeu. El Síndic diu que no és una solució d'un sol país, sinó que és una solució del marc

en què es produeix aquest tràfic de persones; per tant, és una solució que hem de trobar a nivell d'Unió Europea, i que nosaltres hem de ser belligerants, hem de ser valents per aportar-hi el nostre gra de sorra. En aquest sentit, també és de valorar l'informe sobre la immigració, la necessitat de modificar la Llei d'estrangeria i el reconeixement de drets per a totes les persones immigrants.

Crec que no puc deixar de banda el tema de la normalització lingüística. Una vegada més ens indica que l'Administració de l'Estat ha de dotar més mesures per posar fi a les dificultats per exercir el dret d'opció lingüística dels ciutadans, sobretot en aquells àmbits de l'Administració de l'Estat en què puguin ser atesos en llengua catalana, que això encara no passa. I un punt per mi molt més greu, que és que cal lamentar que encara ara s'hagin de suportar actituds despectives en relació amb el català, com les sofertes per uns ciutadans que deien –i llegeixo textualment el text que ens presenta el síndic–: «Els reclamants consideraven ofensiu que l'advocat de l'Estat es permetés comentaris que ells qualifiquen de sarcàstics i menyspreatius envers el demandant quan reclama el dret a tenir certificacions literals en la seva llengua i un segell amb el nom correcte de Lleida.»

Finalment, permetin-me que parli una mica sobre el llibre segon, que ens ofereix un estudi sobre l'exclusió social i la pobresa, que, com diu l'Informe, no sempre aquests dos conceptes van units, i molt menys últimament. Així ho veiem quan parla de la nova pobresa que es troba entre les persones que solliciten ajuda però que no pateixen cap desestructuració social ni familiar, és a dir, els aturats de llarga durada, les dones amb càrregues familiars i aquests nous col·lectius que incrementen, que vénen a incrementar aquesta nova situació.

Estem, tots ho sabem, en un moment de grans transformacions, de canvis a nivell mundial, d'un món que podríem dir que es fa petit i d'una economia i una informació globals; tot això fa que cada vegada, cada cop més, hi hagin menys veritats inamovibles, que molts tèmics s'hagin de replantejar i que molts cops una solució que avui pot ser eficaç demà pot portar greus conseqüències. I això ens obliga a tots.

L'Informe apunta algunes d'aquestes contradiccions. Tampoc se sostreu a fer valoracions tòpiques, com fem la majoria de tots nosaltres, però el que realment és important, el que crec que val la pena apuntar-s'hi, és que fa tot un seguit de consideracions que ens obliguen a tots a pensar-hi, que ens obliguen a aprofundir-hi i que ens obliguen a tractar aquells sectors que sigui i establir mecanismes estables de coordinació entre totes les administracions, o bé estudiar noves formes perquè la nostra societat, malgrat els avenços, malgrat que hi ha una qualitat de vida important, encara genera moltes disfuncions i encara genera exclosos. És per tot això que des del nostre Grup Parlamentari ens comprometem a pensar-hi, ens comprometem a aprofundir-hi, i molt principalment volem intentar prevenir aquells sectors de població amb risc, per raons lògicament de justícia, per raons humanitàries i per evitar conseqüències negatives per a la nostra societat.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada.

Acabades les intervencions, s'aixeca la sessió d'aquesta sessió plenària específica.

La sessió s'aixeca a un quart d'una del migdia.

5572

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 57.1

La sessió s'obre a un quart d'una del migdia i un minut. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i pel lletrat Sr. Muro i Bas.

Al banc del Govern seu el conseller de Política Territorial i Obres Públiques.

ORDRE DEL DIA

1. Projecte de llei de modificació de l'article 39 de la Llei 24/1991, de 29 de novembre, de l'habitatge. Tram. 200-00043/05. Govern de la Generalitat. Debat i votació del Dictamen de la Comissió.

2. Proposició de llei de modificació de la Llei 2/1995, del 6 d'abril, de la iniciativa legislativa popular. Tram. 202-00111/05. Sr. Joan Ridaó i Martín, juntament amb vuit altres diputats del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la presa en consideració.

3. Proposició de llei de modificació de la Llei 2/1995, de 6 d'abril, de la iniciativa legislativa popular. Tram. 202-00112/05. Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (IC-EV), juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (IC-EV). Debat i votació de la presa en consideració.

4. Proposició no de llei sobre la regulació de les urgències psiquiàtriques. Tram. 250-01265/05. Grup Socialista al Parlament de Catalunya, Grup Parlamentari de Convergència i Unió, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (IC-EV), Grup Parlamentari Popular, Grup Mixt. Debat i votació.

5. Proposició no de llei sobre l'explotació laboral dels infants. Tram. 250-01561/05. Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (IC-EV), Grup Parlamentari de Convergència i Unió, Grup Socialista al Parlament de Catalunya, Grup Parlamentari Popular, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Mixt. Debat i votació.

6. Interpellació al Consell Executiu, a tramitar pel procediment d'urgència, sobre les mesures a prendre respecte a la situació econòmicofinancera de la Generalitat. Tram. 301-00075/05. Sr. Martí Carnicer i Vidal, del Grup Socialista al Parlament de Catalunya. Substanciació.

7. Interpellació al Consell Executiu sobre la situació de la vellesa a Catalunya. Tram. 300-00201/05. Grup Mixt. Substanciació.

8. Interpellació al Consell Executiu sobre l'acció política i de govern en relació amb el règim local i la situació dels ajuntaments. Tram. 300-00239/05. Sr. Josep Mir i Bagó, juntament amb quatre altres diputats del Grup Socialista al Parlament de Catalunya. Substanciació.

9. Interpellació al Consell Executiu sobre el futur dels fons estructurals de cohesió de la Unió Europea. Tram. 300-00271/05. Sr. Daniel Terradellas i Redon, juntament amb quatre altres diputats del Grup Socialista al Parlament de Catalunya. Substanciació.

10. Interpellació al Consell Executiu sobre la reforma de l'atenció primària de salut a Catalunya. Tram. 300-

00280/05. Sra. Carme Figueras i Siñol, del Grup Socialista al Parlament de Catalunya. Substanciació.

11. Interpellació al Consell Executiu sobre el finançament de la sanitat. Tram. 300-00272/05. Sr. Ernest Benach i Pascual, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Substanciació.

12. Interpellació al Consell Executiu sobre la política relativa al professorat no universitari. Tram. 300-00231/05. Sra. Carme Tolosana i Cidón, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (IC-EV). Substanciació.

13. Interpellació al Consell Executiu sobre la política general per a combatre els maltractaments a Catalunya. Tram. 300-00309/05. Sra. Maria Dolors Nadal i Aymerich, del Grup Parlamentari Popular. Substanciació.

14. Interpellació al Consell Executiu sobre la situació econòmicofinancera de la hisenda de la Generalitat de Catalunya. Tram. 300-00341/05. Sr. Joaquim Novella i Izquierdo, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (IC-EV). Substanciació.

15. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la política de lluita contra la sida. Tram. 302-00174/05. Sr. Daniel Sirera i Bellés, del Grup Parlamentari Popular. Debat i votació.

16. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre l'escola pública. Tram. 302-00175/05. Sr. Josep Bargalló i Valls, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació.

17. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la política relativa als Mossos d'Esquadra. Tram. 302-00176/05. Sr. Celestino Corbacho Chaves, del Grup Socialista al Parlament de Catalunya. Debat i votació.

18. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre les telecomunicacions. Tram. 302-00177/05. Sr. Josep Maria Carbonell i Abelló, del Grup Socialista al Parlament de Catalunya. Debat i votació.

19. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre els peatges a les vies de comunicació. Tram. 302-00178/05. Sr. Salvador Morera i Tanyà, del Grup Mixt. Debat i votació.

20. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre el tractament dels residus radioactius generats en les centrals nuclears de Catalunya. Tram. 302-00179/05. Sr. Mariano Gil i Agné, del Grup Socialista al Parlament de Catalunya. Debat i votació.

21. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la política turística. Tram. 302-00180/05. Sr. Joaquim Novella i Izquierdo, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (IC-EV). Debat i votació.

22. Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre el transport públic ferroviari, amb especial referència a la línia TGV. Tram. 302-00181/05. Sr. Joan Boada i Masoliver, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds (IC-EV). Debat i votació.

23. Preguntes amb resposta oral.

El president

S'obre la sessió.

D'acord amb l'article 133.5 del Reglament, s'ha establert la llista de les preguntes que s'han de respondre oralment en el Ple, que serà distribuïda immediatament; les esmentades preguntes, d'acord amb l'article 133.3 del Reglament, seran substanciades aquesta tarda a dos quarts de cinc.

Projecte de llei de modificació de l'article 39 de la Llei 24/1991, de 29 de novembre, de l'habitatge

Passem al primer punt de l'ordre del dia: debat i votació del Dictamen de la Comissió de Política Territorial sobre el Projecte de llei de modificació de l'article 39 de la Llei 24/1991, de 29 de novembre, de l'habitatge. D'acord amb l'article 101 del Reglament, fa la presentació de la iniciativa, per part del Consell Executiu, l'honorable conseller de Política Territorial, senyor Pere Macias.

El conseller de Política Territorial i Obres Públiques (Sr. Pere Macias i Arau)

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, el 29 de novembre de 1991 el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 24/91, que porta per rúbrica Llei de l'habitatge. Aquest text normatiu constitueix sens dubte el marc integrador únic, i actualment el més complet, que recull d'una forma genèrica les regles per les quals s'ha de regir l'habitatge al nostre país. En efecte, en aquest cos normatiu estan recollides les regles que defineixen el que s'entén per habitatge, el procés constructiu, els agents intervinents, les obligacions de manteniment i de conservació, la rehabilitació, la posada del bé en el tràfic jurídic, la protecció al consumidor, fins i tot els principis i les determinacions que han de regir abans de la seva «projectació». La Llei fa, doncs, un recorregut per tots els actes seqüencials pels quals s'ha de passar perquè els habitatges existeixin, es conservin, es puguin adquirir en condicions d'equilibri i claredat, s'adaptin en cas de minusvalideses, es rehabilitin, s'adjudiquin, etcètera, etcètera.

En la seva adopció es van tenir en compte diversos factors, entre els quals esmentem, primer d'ells, el caràcter de bé de primera necessitat, protegit constitucionalment, que té l'habitatge, i sobre el qual els poders públics tenen importants mandats a complir. L'important esforç d'inversió que les famílies han de fer per poder-hi accedir i, per tant, les garanties que necessiten sobre la idoneïtat del bé que adquireixen va ser un altre factor a tenir en compte. També la necessitat que l'emplaçament dels habitatges es faci en indrets adequats, com una conseqüència no només de la qualitat de vida, sinó del respecte pel medi ambient. Per això s'ha recollit en un capítol, destinat a l'entorn de l'habitatge, entre altres mesures, on no es poden ubicar els habitatges, els requisits que ha de complir el sòl que el planejament urbanístic qualifiqui com a residencial, l'obligació de vetllar perquè les obres d'infraestructura no disminuei-

xin l'habitabilitat dels habitatges. Aquesta millora de la qualitat de vida també passa perquè els habitatges es constitueixin complint totes les normes constructives i d'habitabilitat que són d'aplicació al llarg del procés constructiu, es facin els controls de qualitat preceptius referents als materials, a l'execució i a la seguretat de les obres.

Un altre aspecte molt important, i que té relació amb l'habitatge com a bé de primera necessitat, objecte d'una protecció específica, és la seva posada en el tràfic jurídic i la necessitat d'adoptar mesures que protegeixin els consumidors, tant en les fases de publicitat, informació i oferta com dels requisits previs a la venda.

I, per últim, s'ha de vetllar també per l'existència i lliurament de la documentació on constin el compliment de les normes i les característiques de l'habitatge. Aquesta importància de la documentació va dur a la creació del Llibre de l'edifici, com a gran novetat de la Llei. El Llibre de l'edifici és un document que permet conèixer les principals dades de l'edifici –les instal·lacions, els materials de què estan construïts– i facilita les operacions de rehabilitació i conservació.

La importància del bé i tots aquests aspectes materials que calia regular van posar de manifest la necessitat d'establir una norma amb rang de llei que, amb caràcter permanent, regulés aquest àmbit material a Catalunya, una norma no subjecta a les successives variacions temporals i regulacions parcials de les disposicions reglamentàries que tant abunden en aquest camp i que, d'altra banda, també es requereixen, donada la necessitat d'establir plans periòdics en funció de les circumstàncies econòmiques i altres factors canviants.

Però, a més a més, s'ha remarcat que sobre aquest àmbit material l'Administració de la Generalitat i les altres administracions públiques tenen un paper primordial i un gran protagonisme, com es fa constar en la mateixa exposició de motius de la Llei en una doble vessant: així, d'una banda, s'ha de vetllar pel compliment d'allò establert en les disposicions que regeixen el procés constructiu en una accepció àmplia, i d'altra, s'ha de tenir en compte el paper que les administracions han de jugar com a impulsores del sector, i per últim, també, l'adopció de mesures per tal de fer efectiu aquest dret.

En l'assoliment d'aquests objectius, les administracions poden jugar un paper directe com a proveïdors d'habitatges, com passa en el cas de la promoció pública destinada a proporcionar habitatge a collectius que no tenen accés al mercat lliure, o derivades de raons urbanístiques, o bé com alguna de les altres finalitats que es marquen a la Llei.

Com a impulsores del sector, les administracions públiques han d'adoptar mesures pressupostàries i econòmicofinanceres per afavorir la producció d'habitatges i la seva adquisició. Per això un dels títols de la Llei porta per nom «El foment de l'habitatge». En aquest es van recollir les mesures de foment que han d'establir la Generalitat, els ens locals i altres ens i que són necessàries per facilitar als ciutadans l'exercici del dret constitucional a gaudir d'un habitatge digne, on s'han reco-

l'Administració en aquest camp.

Dins d'aquest títol, com a instrument que ha de jugar un paper important en la consecució de les mesures idònies de foment en els dissenys de les polítiques d'habitatge, la Llei d'habitatge va crear un organisme de caràcter consultiu i assessor de la Generalitat de Catalunya, el Consell Assessor de l'Habitatge, al qual estan encomanades tasques informatives i de col·laboració en l'elaboració dels plans de l'habitatge i qualsevol altra funció que se li pugui encarregar.

La composició d'aquest Consell estava recollida a l'article 39 de la Llei que avui es pretén modificar. El Consell Assessor de l'Habitatge en la regulació primitiva de la Llei estava integrat per un nombre total de vint membres. En aquest, a més de la representació de la Generalitat i dels ajuntaments de Catalunya, es trobaven representats associacions empresarials vinculades al sector de la construcció, els col·legis professionals d'arquitectes i aparelladors i una representació dels consumidors.

La modificació que avui es presenta és una modificació de la composició del nombre original de membres. Aquesta modificació, fruit d'una moció parlamentària en què es va acordar la variació de la composició actual del Consell Assessor de l'Habitatge ampliant la seva composició amb participació dels agents econòmics i socials interessats, respon, naturalment, al sentit de la Moció.

Per tant, s'han augmentat el nombre de membres en un total de sis, però s'han disminuït en un els representants de la Generalitat. Aquest augment consisteix en una persona en representació dels promotors públics, dues en representació de les organitzacions sindicals, dues en representació dels col·lectius que intervenen en el tràfic immobiliari i una en representació de les entitats integrades per propietaris subjectes a la tutela de la Generalitat.

S'ha renunciat que la Generalitat mantingui la mateixa representativitat que la Llei li va atribuir en un inici per poder donar cabuda a un major nombre de col·lectius i, alhora, s'ha cuidat que el Consell fos també operatiu, no augmentant la representació de qui ja es trobava representat, ja que ens portaria a un nombre massa gran de membres que faria inviable la seva actuació.

Els objectius d'aquesta modificació són, doncs, els següents: d'una banda, donar entrada a determinats agents socials i a promotors públics que estan portant tasques importants en la promoció i construcció d'habitatges i, en conseqüència, proporcionar al mercat un nombre important d'habitatges per facilitar l'accés a aquells col·lectius de què parlàvem abans. En aquest grup es troben els promotors públics, que apareixen, per primera vegada en el concepte actual, a la normativa d'habitatge de l'any 91, i estan englobats dins d'aquests conceptes tant els ens territorials com les persones jurídiques que pertanyen al sector públic: patronat de l'habitatge, etcètera.

En segon lloc, les organitzacions sindicals, que durant els darrers anys estan jugant un paper molt important en

la realització de tasques de promoció i construcció d'habitatges i, per tant, com a proveïdors d'habitatges, que es puguin acollir als ajuts públics dels plans d'habitatge.

D'altra banda, les polítiques de l'habitatge a partir de l'any 1992, però accentuant-se principalment a partir del 1996, han anat fent-se més i més selectives, en el sentit que s'han establert mesures específiques addicionals destinades a determinats col·lectius, com els que es troben en situació de més dificultat d'accés. Un dels col·lectius més afectats és, lògicament, la gent jove; a ells es vénen dedicant mesures específiques, principalment en el primer accés. Per tant, també s'ha previst la seva representació mitjançant un representant del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

Per últim, s'ha considerat oportú que integrin aquest Consell tots els sectors professionals relacionats amb l'activitat immobiliària per tal que puguin aportar la seva experiència; actualment, tan sols els col·legis d'arquitectes i aparelladors estaven representats en el Consell.

Atès que en els darrers plans d'habitatge no tan sols és una figura protegible l'habitatge de nova construcció, sinó que l'adquisició de l'habitatge usat adquireix un paper important, així com la importància i la necessitat de potenciar l'habitatge de lloguer amb futurs plans i la rehabilitació d'habitatges, precisen la incorporació a aquest Consell dels col·lectius professionals relacionats amb aquestes tasques.

Per això, amb aquesta modificació considerem que complim el mandat de la Moció, atès que es troben representats en el Consell tant les administracions públiques com els agents socials i professionals més representatius, així com les organitzacions de defensa dels consumidors.

Per tot això, sotmetem a l'aprovació de la cambra aquest Projecte sobre la modificació de l'article 39 de la Llei de l'habitatge.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, honorable senyor conseller. La Comissió ha acordat que un diputat presenti el Dictamen? (*Pausa.*) Si no és així, començaríem el debat de discussió de les esmenes reservades per defensar davant el Ple.

Per defensar les esmenes del Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, té la paraula el diputat senyor Joan Boada.

El Sr. Boada i Masoliver

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, es tracta, com ja ha dit el conseller de Política Territorial, de la modificació de l'article 39 de la Llei de l'habitatge, amb la modificació concretament del Consell Assessor de l'Habitatge de Catalunya.

Des del nostre punt de vista és positiva, aquesta modificació, perquè a més a més significa ampliar aquest Consell a sectors sindicals, promotors públics i joves, i d'aquesta manera tots aquests sectors, a més dels que ja hi havia fins aquest moment, tenen la possibilitat de participar en el disseny, en la política d'habitatge de Catalunya, una política d'habitatge que ve fortament concretada pel Pla d'habitatge a nivell estatal; el fet de no tenir un habitatge de nivell nacional és un element, des del nostre punt de vista, negatiu, sobretot perquè ens hem d'adequar al que ve de l'Estat.

Malgrat tot, nosaltres pensàvem –i aquest era el sentit de les dues esmenes que ha presentat el Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds– que aquest Consell Assessor era incomplet des del nostre punt de vista. En relació amb la primera esmena, creïem que la representació municipalista no es concreta de manera proporcional a la representativitat de les associacions municipals; aquesta és una reivindicació important. El fet de designar els representants de l'Associació Catalana de Municipis, de la Federació..., no pot ser mai paritària, més que res perquè els municipis associats a la Federació de Municipis de Catalunya representen el 89,2% del total de la població de Catalunya, i tal com està establerta en aquesta Llei fa que n'hi hagi dos de cada una de les associacions, i la seva representativitat, evidentment, mai pot ser paritària en relació amb la quantitat de ciutadans i ciutadanes que representen de la població de Catalunya, i per això nosaltres fèiem la proposta, tot mantenint el nombre total de quatre, que siguin un representant de l'Associació Catalana de Municipis i tres de la Federació Catalana de Municipis.

I en relació amb la segona esmena nostra, que és l'esmena número 4, creïem important ja per si mateix valorar l'entrada dels promotors públics en aquest Consell Assessor, però també nosaltres creïem que era incomplet, i per això proposàvem que no fos només un, sinó dos representants d'aquests promotors públics, que cada vegada són més importants al nostre país; ens referim bàsicament a les societats anònimes municipals o als patronats, que n'hi ha a ciutats prou importants i que representen prou ciutadans i que fan una política importantíssima de foment dels habitatges, i sobretot dels habitatges públics.

Per això, doncs, nosaltres presentàvem aquestes dues esmenes, que d'aquesta manera, si fossin acceptades, acabarien d'arrodonir, des del nostre punt de vista, la creació o la consolidació d'aquest Consell Assessor de l'Habitatge.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per defensar les esmenes del Grup Socialista, té la paraula el diputat senyor Joan Ferran.

El Sr. Ferran i Serafini

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, el senyor conseller ens ha plantejat la importància de les polítiques d'habitatge com a polítiques centrals, com a polítiques molt importants per a una societat

com la catalana, i segurament per a totes les societats del món; les polítiques d'habitatge generalment estan en el centre de les grans polítiques que fan els diferents estats, els diferents governs. Nosaltres en això estariem absolutament d'acord amb el senyor conseller, en aquests aspectes.

I després ens ha fet una explicació sobre la modificació del Consell Assessor de l'Habitatge, com un organisme de caràcter consultiu i assessor de la Generalitat de Catalunya que agrupa diferents sensibilitats, diferents agents socials, diferents persones que viuen i treballen al voltant del món de la política de l'habitatge, de la «vivenda».

I, evidentment, aquesta és una línia d'exposició dels consells assessors que el nostre Grup ha plantejat i li ha semblat molt correcte en moltes de les lleis que hem discutit en el Parlament de Catalunya. Ens ha agradat el funcionament dels consells assessors en altres àmbits, en l'àmbit de l'associacionisme, en l'àmbit de la política de l'habitatge, i per tant estem absolutament d'acord amb el que planteja el senyor conseller en aquest aspecte, i ens sembla molt interessant que hi hagi una ampliació d'aquest Consell Assessor en els àmbits que ens ha comentat del jovent, dels agents socials de caràcter sindical, dels promotors públics, dels col·lectius professionals que intervenen en el tràfic immobiliari.

Per tant, saludem aquesta línia, saludem aquesta intervenció en la qual es parla d'ampliar un Consell Assessor de l'Habitatge per tractar d'una problemàtica, d'un tema que considerem central, que ens sembla absolutament important.

Però malgrat dir això, malgrat això, permetin-me, senyores i senyors diputats, que fem un parell de consideracions: una que està contemplada en les esmenes que els plantejem, que fa referència a l'àmbit de la política municipal, i una consideració general sobre el que podria ser, el que en podríem dir el funcionament dels consells assessors.

Nosaltres, l'esmena que hem presentat avui parla del món municipal i parla d'una no-correspondència entre la representació que tenen diferents àmbits d'associacionisme municipal dins el Consell Assessor. Per nosaltres, de forma general, el món municipal queda molt difuminat dins d'aquests altres molts agents, sense menystenir-los en absolut, queda molt difuminat dins d'aquests altres agents, dins d'aquest Consell Assessor. Creiem que hi ha un cert menysteniment del que és el paper dels municipis en la planificació, en la discussió i en el treball del que és la política d'habitatge i que caldria que d'una manera o d'una altra, potser no aquí, però sí que caldria que en les polítiques generals del Govern, els ajuntaments fossin contemplats des d'una altra perspectiva i fossin uns interlocutors més profunds, més actius en el que seria, respecte a les polítiques de la Generalitat, el tema del tractament de les polítiques d'habitatge.

Nosaltres pensem que aquest paper dels municipis és fonamental per a una planificació conjunta, i pensem, de retruc i de passada, que en aquest Consell Assessor l'esmena que presentem és perquè aquesta representació dels habitants dels ajuntaments de Catalunya ha

5576

d'estar en proporció amb el nombre d'habitants que hi pertoquen. És una esmena que s'assembla moltíssim a la que planteja Iniciativa per Catalunya, però pensem que hauria de tenir, el Grup del Govern, el Grup de la majoria, hauria de tenir la sensibilitat d'incorporar aquesta demanda que se'ls ha fet, se'ls fa constantment des del Grup Socialista pel que fa al tema del tractament dels diferents collectius del món municipal.

I la segona consideració que els voldríem fer, senyores i senyors diputats, es refereix en general a les polítiques de la Generalitat pel que fa a allò que nosaltres entenem la no-correspondència entre el que és el discurs i el que és la pràctica política. Miri, nosaltres, per exemple, i ja per no moure'ns massa de la política de l'habitatge, fa poc vam tenir l'ocasió –fa pocs dies, tres o quatre dies– de rebre en comissió la nova secretària general de la Joventut, i li vam suggerir una cosa; li vam suggerir que havíem pogut llegir, contemplar un informe que havia fet la Secretaria General de la Joventut sobre el moviment «okupa» i sobre les polítiques d'habitatge, i aleshores el que nosaltres plantejàvem és que no hi havia una correspondència entre l'elaboració, el discurs final, les conclusions, les insinuacions que es feien, les línies que es marcaven en aquest informe de la Secretaria General de la Joventut, amb –després– les polítiques de govern que s'apliquen i les polítiques concretes sobre habitatge, per exemple, per a gent jove. Hi ha aquesta manca de correspondència entre el discurs i la pràctica política.

Per què diem això? Diem això perquè en el cas del Consell Assessor de l'Habitatge en aquest tema succeeix igual. Estem fent aquí un cant al Consell Assessor de l'Habitatge, l'estem ampliant..., però, aquest Consell Assessor, quan i com ha funcionat? Senyor conseller, aquest Consell Assessor s'ha reunit una sola vegada en el que va d'any: l'última sessió va ser el dia 22 de maig de l'any passat. Estem cantant les lloances d'un Consell Assessor, però alhora la pràctica política, la pràctica quotidiana, fa que aquest Consell Assessor es reuneixi un cop l'any. I com es reuneix, un cop l'any, aquest Consell Assessor? Quan hi ha una problemàtica que sorgeix. Es va reunir a corre-cuita quan el tema de les façanes, es va reunir a corre-cuita quan hi van haver problemes d'habitatge i es va voler ràpidament trobar un consens, trobar una sortida per a un tema que ens estava cremant a les mans a nivell d'opinió pública.

Per tant, senyores i senyors diputats, comentar aquestes dues consideracions: aquest menysteniment, aquesta difuminació del que és el món municipal, però també aquest no fer servir aquells òrgans, aquells consens, aquelles coses que creem per assessorar, per informar, per dir, per fer polítiques, per planificar polítiques, per pactar-les, per suggerir-les. Perquè, si molt bé les ampliem en el paper i només les reunim un cop l'any, molt malament poden fer aquests consells assessors..., molt malament poden assessorar.

D'acord a ampliar la representativitat social, d'acord a ampliar els agents que hi intervenen, d'acord a ampliar les persones i els collectius que aquí hi són i aquí hi seuen. Volem creure en la bondat d'aquests consells assessors, però creiem també, paral·lelament, que hi hauria d'haver una pràctica política que fes que aquests

consells tinguessin la feina i fessin la feina que han de fer.

I, per acabar, simplement, també, com una manera més d'explicar aquest tema de com funcionen i com estan treballant aquests consells assessors, doncs, comentar que una simple lectura de les seves actes..., hi ha un tractament diferenciat entre el que és el conseller –i el que són les persones dependents del que és l'Administració central de la Generalitat– i els altres agents que hi intervenen i que en les actes no són ni recollits com a persones pròpies. És a dir, «es diu», «es comenta», «es parla», i en canvi el conseller o les persones dependents del Govern de la Generalitat o de l'Administració de la Generalitat, les seves propostes, les seves veus, tenen nom i cognom. És aquest fons que hi ha dins d'aquest Consell Assessor el que ens agradaria..., a més a més d'aprovar, si s'escau, aquesta modificació del Consell Assessor, ens agradaria que hi hagués també una correspondència entre el discurs, entre la pràctica i entre els continguts del que s'està dient i allò que es fa.

Moltes gràcies, senyor president...

El president

Moltes gràcies, senyor diputat.

El Sr. Ferran i Serafini

I, de passada, anunciar que votarem afirmativament, també, les esmenes que ens ha plantejat el Grup d'Iniciativa per Catalunya.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per defensar les esmenes del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el diputat senyor Jordi Portabella.

El Sr. Portabella i Calvete

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, el Projecte de llei de modificació de l'article 39 de la Llei 24/91, de l'habitatge, incideix únicament sobre la composició del Consell Assessor de l'Habitatge de Catalunya, un òrgan consultiu i assessor de la Generalitat en matèria d'habitatge, que en general es pot dir que té com a funció la relació entre els diferents actors que participen de la política d'habitatge per tal d'anar a la recerca de solucions als problemes d'accés a l'habitatge, així com la seva promoció i construcció, i per tant considerem que aquest és un Consell Assessor interessant que existeixi, així com interessant és que s'ampliï en la mesura que ho fa aquesta modificació de la Llei, però també en la mesura que defensen les esmenes del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Nosaltres, com acabo de dir, veiem amb bons ulls l'ampliació d'aquest Consell Assessor amb la incorporació de representants de diferents collectius. Per una banda, aquells que tenen un paper molt important en la promoció de l'habitatge, com són els sindicats i els promotors públics, i per altra aquells collectius que prenen part en el mercat immobiliari, com els agents de la propietat immobiliària, els administradors de finques i el Consell

de Cambres de la Propietat Urbana. A més d'aquests, s'inclou un representant dels col·lectius de joves, a través de l'entitat que agrupa totes les associacions juvenils de Catalunya.

En aquest punt, el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana ha presentat una esmena, una esmena per tal que s'ampliï d'un a dos els membres del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya. No hi ha cap mena de dubte que un dels col·lectius que es veu més afectat per les mancances de la promoció d'habitatge que hi ha actualment són els col·lectius de joves. Hi ha una enquesta, una enquesta recent, en la qual el 65% dels joves d'entre vint-i-cinc i trenta anys que estan a casa seva, que encara viuen amb els seus pares, diuen que si poguessin anirien a viure per ells mateixos, anirien a viure en un habitatge propi. Per tant, nosaltres pensem que és especialment important que hi hagi una representació del Consell Nacional de la Joventut que tingui més pes que no aquest únic individu dintre del conjunt de setze persones que formaran part d'aquest Consell Assessor, i per tant demanem que s'incorpori una altra persona per tal que puguin pesar més a l'hora d'opinar i assessorar la Generalitat sobre el que és estrictament la problemàtica dels joves amb relació a l'habitatge, sobre el que és estrictament les polítiques d'habitatge juvenil que s'han de confeccionar des del Govern.

També hem entrat una altra esmena que fa referència a la incorporació d'un representant de les associacions de llogaters. Com vostès saben, al nostre país, en matèria d'habitatge, està fortament descompensat amb relació al que són els habitatges de compra i els habitatges de lloguer, i això no és estrany quan es veuen els preus dels lloguers, els preus majoritaris en els lloguers d'aquests habitatges. En general, els lloguers tenen un preu amb el qual al cap d'un temps t'adones que és més fàcil o que és més rendible a mitjà i llarg termini tendir cap a la compra d'un pis que no mantenir-te en aquest lloguer, perquè els lloguers no tenen un preu social, no són uns lloguers socials, sinó que són uns lloguers que es poden –i ara més que mai– equiparar amb el que podria ser una hipoteca. Per tant, nosaltres pensem que aquesta descompensació hauria de reflectir-se també amb la incorporació d'un membre de les associacions de llogaters, dintre d'aquest Consell Assessor, per tal que poguessin explicar quina és la problemàtica estricta dels lloguers dels habitatges i per tal que es pogués corregir aquesta deformació, que podria dir que és insòlita dintre d'Europa, que hi hagi tan poc lloguer d'habitatge a disponibilitat i que sigui assequible als diferents col·lectius de la societat.

I presentem també una tercera esmena, una tercera esmena en la qual es demana que la designació dels representants del món municipal es faci de manera proporcional a la seva representativitat. Ens sembla que el fet que hi hagi quatre persones que vinguin del món municipal estrictament és correcte, és una incorporació interessant a aquest Consell Assessor, però també pensem que s'ha de guardar la proporcionalitat que dona la legitimitat de les eleccions.

En definitiva, ens sembla positiu que s'ampliï aquest Consell Assessor, ens sembla positiu que s'incorporin sis noves persones a aquest Consell Assessor, però cre-

iem que és insuficient i creiem que s'haurien d'incorporar noves persones a aquest Consell Assessor per tal que es pogués enriquir el debat i el discurs al voltant d'un dels temes més preocupants que té la societat en l'actualitat i que forma part de les condicions bàsiques de qualitat de vida de qualsevol ciutadà o ciutadana. Així doncs, el nostre posicionament serà un posicionament que tendeix a veure positivament aquesta Llei i que prendrà un posicionament definitiu en funció de l'aprovació de les esmenes presentades.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup Popular, té la paraula, per defensar l'esmena, el diputat senyor Antoni Aige.

El Sr. Aige i Sánchez

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, la Llei de l'habitatge, aprovada en aquest Parlament l'any 1991, recull en els articles 38 i 39 la funció i composició del denominat Consell Assessor de l'Habitatge a Catalunya.

La funció fonamental d'aquest organisme és l'assessorament, i és de caràcter consultiu. D'aquí que una vegada estiguin representats els organismes, institucions i organitzacions del sector de l'habitatge, passa a un segon terme, en importància i transcendència, el nombre dels representants de cada institució en aquest organisme.

Ara bé, quan parlem de l'univers que envolta i conforma el sector de l'habitatge ens oblidem a vegades del darrer destinatari –i part més implicada– d'aquesta indústria, que és l'usuari o usuaris de l'habitatge. Aquest o aquests no sempre poden canalitzar amb fluïdesa i eficàcia les seves queixes o opinions, i sembla que actualment, en aquest sentit, són molt operatives les associacions de defensa de consumidors i usuaris. D'aquí que creguem que ampliar a dos el nombre de representants obre aquest consell consultiu a més d'una associació d'usuaris i permet confrontar millor opinions substancials d'aquest món, i tanca així un cercle industrial de la construcció que acaba en la venda del producte i, per tant, en el comprador o el citat usuari. Ens sembla lògic, per tant, augmentar d'un representant aquestes associacions, ni que sigui per posar-les en un mateix nivell de representativitat i consulta que les diferents parts representades en el procés constructiu.

Per tant, senyores i senyors diputats, la nostra esmena consisteix a afegir un representant..., és a dir, «dos representants de les associacions de defensa dels consumidors i usuaris, designats per aquestes». Aquest és el text que nosaltres canviaríem de l'article..., del nou article 39 a reformar.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies. Per al torn en contra, té la paraula el diputat senyor Ferran Pont.

El Sr. Pont i Puntigam

Moltes gràcies, molt honorable senyor president. Vull recordar als senyors diputats i senyores diputades que només fem una petita reforma de la Llei de l'habitatge, i només tractem, concretament, d'aquest article que fa referència al Consell Assessor de l'Habitatge de Catalunya, que no enfoquem en aquest moment tota la problemàtica de l'habitatge del nostre país, que certament –com s'ha dit fa una estona– és molt complexa.

De les esmenes presentades, la número 1, la 2 i la 3, que són molt semblants, fan referència a la representació del món municipal. Evidentment, al nostre Grup, el Grup de Convergència i Unió, el món municipal li mereix tot el respecte. Pensem que els ajuntaments, com a institucions que són més pròximes al ciutadà, han de tenir sempre un paper rellevant en totes les oportunitats que hi hagi, i per tant també, en aquest cas, la representació més important en aquest Consell és la que correspon al món municipal: quatre representants dels ajuntaments. Vull recordar, només per comparació, que els arquitectes –em sembla que és un món també important en tot el tema d'habitatge– tenen un únic representant. Per tant, la proporció de quatre a un ens sembla que és bona.

Després hi ha la distribució d'aquests quatre representants, i aquí és on vénen les discrepàncies i les esmenes. Em sembla que ha dit algú que la Llei deia «dos i dos»... Perdó: la Llei no ho diu, la Llei diu «quatre representants»; és després, en l'aplicació de la Llei via reglament, que s'han fixat aquests tres i un. Vol dir que si un dia, en aquest país, o en aquest Parlament, hi hagués una altra majoria i això es canviés, no caldria canviar la Llei: els quatre representants municipals, si escaigués, podrien ser modificats. Ara, avui per avui, aquests quatre representants a nosaltres ens semblen bé, i el reglament que els aplica, en dos i dos, també.

Perquè, és clar, succeeix una cosa. Aquest respecte, aquesta estima pel món municipal, no ens pot fer oblidar que, si ho féssim atenent la representació només de les persones que viuen en els municipis, ens podríem trobar, com ja passa, que Barcelona i els dotze municipis importants del seu entorn tenen més població que tota la resta de Catalunya; aleshores, donar a aquest entorn just de Barcelona tota aquesta importància, a nosaltres no ens semblaria bé. Mirant-ho des del punt de vista de comarques, també tres comarques de Catalunya –Barcelonès, Baix Llobregat i Vallès Occidental– tenen gairebé el 60% de la població de Catalunya. Doncs pensem que Catalunya és més, que és molt important el nombre de persones que viuen a cada municipi, però que també és molt important el nombre de municipis de Catalunya, tota l'extensió de tot el territori, i que no la podem veure només centrada en aquesta concentració de població de Barcelona. Per tant, els anticipo ja des d'ara el vot del Grup de Convergència i Unió en contra de les esmenes números 1, 2 i 3, que anaven en aquesta línia de modificar la representativitat en els municipis.

Quant a les esmenes 4, 5 i 6, els anuncio des d'aquest moment el nostre vot a favor. L'esmena número 4, la del Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, fa re-

ferència a passar d'un a dos els representants de l'Associació de Promotors Públics de Catalunya. Estem d'acord amb la importància dels promotors públics d'habitatge a Catalunya, i per tant recordo que en l'anterior Consell no n'hi havia cap, el Govern en va proposar un, i en aquest moment n'acceptem dos. Els promotors públics d'habitatge a Catalunya són uns representants molt importants per a aquest Consell.

L'esmena número 5, del Grup Popular. En aquest cas, també acceptarem l'esmena. A l'anterior composició del Consell Assessor hi havia un representant, el Grup Popular n'ha demanat dos, ja vam fer esment en comissió que ens semblava que augmentar aquesta representació dels usuaris i dels consumidors valia la pena de fer-ho, i en aquest moment puc anunciar-los que el sentit del nostre vot serà a favor d'incorporar aquesta esmena al Projecte de Llei.

I, després, l'esmena número 6, del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya. En aquest cas, és la representació del Consell de la Joventut de Catalunya. Abans no hi havia cap representant, el Govern n'ha proposat un, i en aquest moment anuncio també el vot favorable que n'hi hagi dos. Certament que val la pena recordar que aquesta proposta de modificació del Consell Assessor de l'Habitatge va venir a conseqüència d'una moció que al seu dia havia presentat, en aquell moment, el Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, i que havia defensat el diputat Fidel Lora, i que finalment vam arribar a una transacció de comprometre'ns, en un termini relativament breu, de presentar, per part del Govern, aquesta modificació del Projecte de Llei, i que avui s'ha complert. Per tant, em sembla que val la pena, també –i ell havia fet molt d'èmfasi en la representació dels joves–, doncs, que vegi que en aquest futur Consell Assessor de l'Habitatge hi haurà dos representants del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

Finalment, l'esmena número 7, del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, no la podem aprovar; fa referència a incloure un representant de les associacions dels llogaters, però, donades les funcions que té el Consell, creiem que el món dels llogaters no és tan directament afectat com ho poden ser aquests altres membres.

Per tot això, senyor president, senyores i senyors diputats, el nostre Grup es congratula d'aquesta ampliació que s'ha fet del Consell Assessor de l'Habitatge; recordo que abans, originàriament, el Consell estava integrat per deu representants de l'Administració de la Generalitat i deu representants, diguem-ne, de la societat civil. Al Projecte del Govern ja passava de deu a setze, nou directament de la Generalitat, però un, que és el secretari, que també podem considerar-lo en aquest bloc: de deu a setze, però ara encara anem més enllà; ara quedarà, aquest Consell Assessor, amb deu representants de la Generalitat i nou representants de la societat civil. Em sembla que és un pas important, i el nostre Grup està convençut que aquest canvi servirà perquè tota la problemàtica de l'habitatge pugui trobar un interlocutor en aquest Consell Assessor de l'Habitatge, i de mica en mica les condicions perquè la gent jove, sobretot, i la gent gran també, aquests col·lectius que més neces-

sitat tenen d'habitatge, trobin un camí idoni per veure ateses les seves necessitats.

Des d'aquest moment, doncs, senyor president, demano votació separada de les esmenes 4, 5 i 6, amb el benentès que és votació sobre el text literal de les esmenes, perquè en les lletres hi ha un petit ball de canvis que m'imagino que la Mesa segur que tindrà en compte. Però, ho repeteixo: esmenes 4, 5 i 6, per al nostre Grup, si us plau, una votació separada.

Moltes gràcies, molt honorable senyor president.

(Remor de veus.)

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per fixar la posició del Grup Mixt, que no ha presentat esmenes, té la paraula el diputat senyor Benet Tugues, per un temps màxim de cinc minuts.

(Persisteix la remor de veus.)

El Sr. Tugues i Boliart

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, durant la present legislatura hem discutit propostes de modificació de la Llei de l'habitatge presentades per diferents grups parlamentaris. La que ara se'ns posa a consideració, a iniciativa del Govern, és, podríem dir...

El president

Prego a les senyores diputades i als senyors diputats que guardin silenci.

El Sr. Tugues i Boliart

...una proposta de modificació de caràcter formal o, si es vol, de caràcter simbòlic, més que no pas d'incidència real en la política que es ve fent de l'habitatge al nostre país. De fet, el diputat senyor Ferran denunciava ara mateix l'escàs ús que es feia del Consell Assessor.

I, de fet, se'ns proposa la modificació de l'article 39, que és l'article que determina la composició del Consell Assessor de l'Habitatge a Catalunya. El Consell Assessor, definit en l'article 38 de la Llei, és un organisme consultiu, al qual correspon informar sobre els plans d'habitatge elaborats per la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge; fer propostes i suggeriments sobre qualsevol assumpte en matèria d'habitatge; elaborar els informes i els dictàmens que li solliciti el conseller de Política Territorial i Obres Públiques, i, finalment, qualsevol altra funció que li sigui atribuïda per la legislació. Per tant, podríem dir que la incidència del Consell Assessor en la política d'habitatge del Govern de la Generalitat és, com a molt, indirecta.

De tota manera, bo és que els col·lectius econòmics, socials i professionals més directament afectats puguin dir-hi la seva i assessorar convenientment el Govern. En aquest sentit, la proposta d'ampliació del Consell Assessor, la valorem positivament, i naturalment sempre es pot proposar que de tal o tal associació o col·lectiu hi hagi un representant, o que n'hi hagi un o dos de més

dels proposats, però la composició que fixa l'actual reforma em fa l'efecte que és força completa, i donades les característiques, exclusivament assessores, ser-hi és important; el nombre amb què hom hi està representat no entenem que sigui absolutament prioritari.

De fet, la mateixa exposició de motius del Projecte de llei ja dona les claus justificatives dels nous representants, alguns provinents de col·lectius professionals, com ara el representant de l'Associació de Promotors Públics, els dos representants dels col·legis que intervenen en el tràfic immobiliari, els col·lectius d'agents de la propietat immobiliària de Catalunya, i el Consell de Col·legis Territorials d'Administradors de Finques de Catalunya, o el representant de les entitats integrades per propietaris de finques urbanes subjectes a la tutela administrativa de la Generalitat de Catalunya.

D'altra banda, és perfectament raonable que s'incorporin al Consell Assessor dos representants de les organitzacions sindicals més representatives, tenint en compte la important tasca de promoció i de construcció d'habitatges que estan duent a terme. I, finalment, un representant, que ara seran dos, del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya. L'adquisició d'un habitatge és una autèntica dificultat per a molta gent, però de manera especial ho és per a la joventut, que topa amb uns sous migrats i amb uns habitatges cars. I aquest és un conflicte del qual s'ha parlat a bastament en aquest Parlament, i que, complex com és, costa de trobar-hi un desllorigador just. En aquest sentit, els joves hi tenen molt a dir, i per tant, la seva presència és francament positiva.

En definitiva, com he dit al començament, la reforma segurament és més simbòlica que d'efectes pràctics, reals, però amplia el ventall participatiu i, per tant, és positiva i, per tant, la votarem favorablement.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat.

Acabada la fixació de posició del Grup Mixt, i acabat el debat, passarem a la votació.

Haig d'assenyalar a les senyores diputades i als senyors diputats que en el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* on es reproduïx aquest Projecte de llei hi ha un petit error que subratllo per coherència amb la votació: les esmenes a la lletra *d* són referides a la lletra *f*; les esmenes a la lletra *e* ho són a la lletra *g*; l'esmena a la lletra *i* ho és a la lletra *k*, i l'esmena a la lletra *j* és esmena a l'*l*.

He rebut una petició de votació separada, que seria votar en dos grups; votar, en primer lloc, les esmenes 1, 2, 3 i 7, i, després, les esmenes 4, 5 i 6. Hi ha alguna petició més de votació separada? *(La Sra. Nadal i Aymerich demana per parlar.)* Senyora Nadal, vostè em dirà.

La Sra. Nadal i Aymerich

Sí, senyor president. La 6, de banda, per nosaltres. Serien tres blocs, aleshores.

El president

D'acord, perfectament. No hi ha cap més petició de votació separada? No? *(Pausa.)*

Votarem, en primer lloc, les esmenes 2, 3 i 7.

Iniciem la votació.

Aquestes esmenes han sigut refusades per 43 vots a favor, 52 en contra i 9 abstencions.

Votarem, seguidament, les esmenes 4 i 5.

Iniciem la votació.

Aquestes dues esmenes han sigut aprovades per la unanimitat de les senyores diputades i els senyors diputats presents a l'hemicicle.

A continuació, votarem l'esmena número 6.

Iniciem la votació.

Aquesta esmena ha sigut aprovada per 95 vots a favor, cap en contra i 9 abstencions.

A continuació, farem la votació del Dictamen de la Comissió, és a dir, l'article únic, les disposicions transitòries, final, el preàmbul i el títol de la Llei.

S'inicia la votació.

Els esmentats conceptes han estat aprovats per la votació favorable de les senyores diputades i els senyors diputats presents a l'hemicicle.

Passem, a continuació, al següent punt de l'ordre del dia.

Proposició de llei de modificació de la Llei 2/1995, del 6 d'abril, de la iniciativa legislativa popular (presa en consideració)

El segon punt de l'ordre del dia d'avui és: debat i votació de la presa en consideració de la Proposició de llei de modificació de la Llei 2/1995, del 6 d'abril, de la iniciativa legislativa popular, presentada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Té la paraula, per presentar la proposta, el diputat senyor Joan Ridao. *(Pausa.)*

Hi ha la possibilitat de fer el debat, conjuntament, de les dues proposicions, que són literalment exactes. Hi ha acord dels senyors portaveus que es faci així, que es faci el debat intervenint, en primer lloc, els qui presenten els projectes i, després, el debat? *(Pausa.)* D'acord, ho farem així. Per tant, té en primer lloc la paraula el diputat senyor Ridao, i la tindrà després, seguidament, el diputat senyor Roc Fuentes. Senyor Ridao, té la paraula, per un temps màxim de quinze minuts.

El Sr. Ridao i Martín

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, entre les propostes que s'han defensat des de baix sobre la participació ciutadana, ocupa un lloc central la voluntat de fer compatible la dimensió vertical de l'acció política –dimensió vertical: relació governants/governats– per una altra dimensió horitzontal entre iguals,

per tant, a favor de la lluita per la democràcia directa. Aquest combat, aquesta lluita, té en compte que la concepció dominant de la política, malauradament, avui dia marca l'expressió de la voluntat popular a través de la representació exclusiva dels partits polítics, sense buscar, malauradament, alternatives fora d'aquest marc a la crisi del sistema basat exclusivament en la representació dels partits polítics. No es tracta, però, d'un plantejament idealista, encara que, certament, és difícil, conscients com som –sobretot en aquests moments, quan els presentem aquesta iniciativa– que algunes elits polítiques es mostren, avui, molt poc disposades a modificar l'actual sistema de representació per un altre on la participació, amb majúscules, tingui un joc decisiu. Perquè cada vegada més un dels elements clau, decisoris, de la renovació democràtica –en la qual els vull recordar que estem compromesos totes les forces polítiques aquí representades– és la necessitat d'aprofundir en com, donant la volta a l'actual marc institucional, s'estableixen mecanismes de participació que trenquin l'estrangulament de la nostra democràcia.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident segon el substitueix en la direcció del debat.)

Per això avui els proposem de potenciar, modificant una llei, la Llei que regula la iniciativa legislativa popular, un dels instruments principals de la democràcia participativa. Com vostès saben, la iniciativa legislativa, és a dir, la presentació al Parlament d'un projecte o una proposició de llei és l'acte que inicia el procés de producció normativa i, per tant, esdevé la condició imprescindible per iniciar la tramitació com a llei. En aquest sentit, l'Estatut, fent-se ressò d'aquesta institució, constitucionalitzada l'any 78, i desenvolupada posteriorment per una llei orgànica estatal l'any 84, atribueix als diputats, al Govern, també als consells comarcals, la titularitat de la iniciativa legislativa dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Amb un considerable retard, i després d'un, diguem-ne, particular viacrucis parlamentari, del qual no és aliena la circumstància d'una majoria absoluta ostentada per Convergència i Unió durant molts anys en aquesta cambra, el Parlament, a través d'una llei, la Llei 2/1995, del 6 d'abril, va adoptar la norma per la qual, com s'estableix en la seva exposició de motius –i cito literalment–, «es capacita les persones que tenen condició de catalans i que figuren incloses en el cens electoral a participar d'una manera directa en la vida pública dins el procés de vertebració sociopolítica del país, alhora que procura mantenir l'equilibri harmònic entre el respecte als representants legítims de la voluntat popular i l'adopció també de mecanismes que garanteixin l'exercici efectiu d'aquesta iniciativa legislativa».

Això és així, i en part hi estem d'acord, però, tanmateix, les mateixes pors, les mateixes cauteles que en el seu dia va expressar el legislador estatal l'any 84 en regular aquesta matèria –per tant, onze anys abans que no ho fes aquest Parlament–, sens dubte pors i temors fonamentats en el dubtós crèdit democràtic d'algunes experiències plebiscitàries del tardofranquisme, segurament també basades en una necessitat conjuntural de consolidar el sistema de partits polítics com a pilar bà-

sic de la democràcia representativa, són les que van caracteritzar la regulació específica catalana, però entenem que, en el moment que es va fer, sense l'aparent justificació que al seu dia motivava la regulació estatal. I és que aquests extrems rigor i cautela –com deia, deutors de les nefastes experiències del passat i comprensibles vint anys endarrere– requereixen avui, entenem, una lectura innovadora que pugui o que permeti revigoritzar aquesta institució, fins al moment pràcticament testimonial, en la nostra singladura estatutària i parlamentària, perquè en aquests moments hi ha en marxa una iniciativa legislativa popular sobre la incineració que esperem que pugui prosperar i fructificar en el seu tràmit.

En aquest sentit, la formulació dual del dret fonamental a la participació política –dual en el sentit de representació directa i representació representativa– està manifestament descompensada a favor de la representació, el que demostra la insuficiència real de la participació directa, de la mateixa manera que també, encara que avui no sigui objecte de debat en aquesta cambra, estan disminuïdes també altres eines, altres instruments de participació, de democràcia directa, com el referèndum, regulat en aquest cas per una llei orgànica estatal. Ja els avanço en aquest punt que el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana plantejarà la seva eventual reforma dintre d'un temps per poder permetre la territorialització d'aquestes consultes, especialment pel que fa a les comunitats històriques, i per poder o per possibilitar també que es puguin plantejar qüestions que siguin de la competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya i també –per què no?– d'interès general, i entre aquestes qüestions tant poden ser objecte de consulta, doncs, els peatges com altres qüestions de particular transcendència per a l'esdevenir i per al futur d'aquest país com, per exemple, l'exercici del dret a l'autodeterminació.

Retornant al tema de la iniciativa legislativa popular, la normació catalana de la institució de la ILP sembla destinada a limitar innecessàriament el seu abast i, en definitiva, també a convertir-se, per altra part, en un instrument de garantia dels partits polítics, en comptes de garantir les condicions favorables per a l'exercici de la manifestació d'aquest dret fonamental de participació. A més a més, entenem que l'abast de la iniciativa sempre estarà condicionat pels tràmits d'admissió i de presa en consideració, d'aquí que ens sembla que són innecessàries, excessives, massa rigoroses les precaucions i les cauteles que en aquest moment fixa la nostra Llei.

En aquest sentit, proposem nou modificacions puntuals a la Llei d'iniciativa popular. La primera, quant al nombre de ciutadans i ciutadanes que poden exercir la proposta d'iniciativa. I aquest és un punt coincident amb la Proposició de llei presentada pel Grup d'Iniciativa - Els Verds, a la qual ja m'avanço posicionant el nostre Grup favorablement a aquesta iniciativa. Aspecte coincident perquè entenem, un i altre grup, que l'experiència demostra que el nombre de seixanta-cinc mil signatures és un nombre excessiu, tota vegada que en altres sistemes polítics –per exemple, l'italià–, s'exigeixen, per a les lleis ordinàries, per exemple, cinquanta mil signatures

amb un cens, en el cas italià, de més de quaranta-set milions de persones; d'aquí que la present Llei pretén rebaixar substancialment el nombre de signatures necessari al nombre de trenta-cinc mil.

En segon terme, pel que fa a l'exigència de concreció de la iniciativa en un text articulat, aquesta respon clarament al precedent italià que fixa l'article 71 de la Constitució italiana enfront de l'opció, per exemple, que ha pres l'ordenament suís, helvètic, que permet la seva formulació ja sigui genèrica ja sigui concreta –per tant, ja sigui genèrica o bé amb un text articulat. Per tant, l'opció que emprèn aquesta Proposició de llei és la possibilitat, operant una modificació de l'article 6, de permetre també –per què no?– la presentació d'un text de caràcter genèric.

En tercer lloc –i en relació també amb aspectes formals–, ens sembla que no és justificable, com fa la Llei actual, que si el Reglament del Parlament només prescriu la necessitat que les proposicions de llei es presentin acompanyades d'una exposició de motius i els antecedents necessaris per emetre un pronunciament sobre ella, quan es tracti d'una iniciativa legislativa popular, hagi d'acompanyar-se necessàriament, a més, d'una memòria explicativa de les raons que aconsellen, a judici de la comissió promotora dels signants, la tramitació i l'aprovació de la proposició del Parlament. D'una banda, ens sembla reiteratiu i, de l'altra, també entenem que suposa un increment innecessari del rigor formal per dificultar-ne l'admissió, atès que la presa en consideració s'inicia pel Ple del Parlament amb la lectura, per part d'un dels secretaris de la Mesa, de l'exposició de motius, fins i tot del text íntegre de la proposició de llei, de manera que ja queda perfectament justificada la seva raó de ser per no condicionar negativament el seu destí amb altres exigències addicionals.

En quart lloc, ens sembla que és especialment negatiu, i no només per la dificultat de la seva ponderació, sinó fins i tot per la discriminació que introdueix enfront d'altres titulars de la iniciativa, el fet que –i, per tant, que resulta la inadmissió d'aquesta proposició– recaigui sobre matèries que estan mancades d'homogeneïtat entre elles. Aquest requisit d'homogeneïtat no constitueix requisit d'obligat compliment, per exemple, per a la resta de titulars de la iniciativa legislativa; d'aquí que es pot inferir perfectament, hem de deduir necessàriament que hi ha un tracte desfavorable per a la iniciativa ciutadana a la qual s'exigeix una unitat substantiva que generalment no acostuma a exigir-se, a imposar-se, perquè res no impedeix en principi que una norma pugui regular diverses matèries amb cert nivell d'afinitat. I en qualsevol cas, a més, l'apreciació de l'homogeneïtat o de l'heterogeneïtat de la iniciativa que s'atribueix a la cambra, sembla en qualsevol cas excedir molt les funcions legislatives i de control polític que defineixen la posició parlamentària en tot parlament democràtic, com el nostre, i introdueix al mateix temps un factor de discrecionalitat a favor de la Mesa del Parlament que no sembla pas acceptable.

Que la iniciativa popular coincideixi amb algun altre projecte en tramitació sobre les mateixes matèries constitueixi una causa d'inadmissibilitat –article 3.2.e, de la Llei– no sembla tampoc trobar-se justificada; per tant,

és la cinquena modificació que avui ens proposem. I, si tenim en compte, sobretot, que la Constitució prescriu que les proposicions legislatives han d'atendre allò que estableixen els respectius reglaments parlamentaris sense que la prioritat deguda als projectes de llei constitueixi un impediment per a l'exercici de dita iniciativa –article 89.1 de la Constitució–, sembla un requisit, una exigència fora mesura. Per un altre costat, la presentació de la proposta d'iniciativa no hauria de constituir, entenem, una vulneració del mandat atorgat a les cambres per la ciutadania i la seva independència, sinó, ben al contrari, un factor d'enriquiment del debat i de la discussió parlamentària. I fins i tot la pluralitat d'iniciatives procedents de diversos subjectes legítimats per fer-ho, lluny de produir innecessàries juxtaposicions, que és el que va motivar el legislador a introduir aquesta cautela, podria fins i tot –per què no?– venir a millorar substancialment el resultat final del text normatiu en qüestió. Endemés, i això és indiscutible, senyories, ens sembla que res no obsta, no suposa un obstacle el fet que, si la iniciativa popular manté alguns punts de contacte amb d'altres iniciatives ja presentades, es pugui perfectament –per què no?– discrepar àmpliament en el tractament d'alguns aspectes.

Respecte a la causa impeditiva basada en la identitat o equivalència amb anteriors iniciatives presentades, resulta igualment discutible, senyories, la seva oportunitat. En un primer moment –podria arribar-se a convenir–, es va considerar que aquesta raó venia fonamentada per la necessitat d'evitar l'allau d'iniciatives amb escasses possibilitats de prosperar. Tanmateix, res no fa pensar que sigui una condició necessària o suficient per a la inadmissió d'una iniciativa popular, sobretot si aquest requisit no s'exigeix a la resta de subjectes legítimats per emprendre una iniciativa legislativa: ni els grups parlamentaris, ni el Govern, ni els òrgans de demarcacions supramunicipals com els consells comarcals.

En setè lloc, un dels esculls actuals en la tramitació de la proposta d'iniciativa, una vegada que la Mesa del Parlament ha resolt favorablement la seva admissió, és el termini escàs de només noranta dies per a la recollida de signatures, i, per bé que resulti positiva la possibilitat, com fa la Llei, de prorrogar aquest termini per altres seixanta dies més, és obvi que constitueix un termini molt ajustat i que, en definitiva, invalida les possibilitats de moltes possibles iniciatives que –com el seu mateix nom indica– són promogudes per la ciutadania des del voluntarisme, exempt de professionalitat i, per tant, sense la disponibilitat de què disposen la resta d'agents legislatius com, per exemple, els diputats i les diputades o el mateix Govern. D'aquí que la present Llei opta per ampliar aquest termini a cent vuitanta dies, prorrogables només, en cas de causa de força major apreciada per la Mesa del Parlament, per un mes més.

En vuitè lloc, el fet que el debat de la iniciativa legislativa popular en el Ple s'iniciï mitjançant la lectura per part d'un dels secretaris de la cambra del text de l'exposició de motius i del text de la proposició de llei lliurats per la comissió promotora, que en el cas català són absents en seu parlamentària durant tot el tràmit o du-

rant tot el procediment, constitueix, ens sembla, un tractament injust, discriminatori i diferenciat del que, per exemple, gaudeixen les iniciatives legislatives autonòmiques davant de les Corts Generals, atès que la seva defensa, com vostès saben, pot ser assumida o realitzada davant de les Corts per un nombre màxim de tres membres de les cambres autonòmiques i, bé, també suposa una discriminació, per exemple, en relació amb el que contemplen altres normatives com la de les Corts d'Aragó, que possibilita en el tràmit de presa en consideració la designació d'un membre de la comissió promotora per fer la defensa de la iniciativa davant del Ple de la cambra.

Finalment, i en novè lloc –i amb això acabo–, també es troba a faltar un precepte en la Llei en què es contingui clarament la possibilitat de sol·licitar per part de la comissió promotora la retirada de la proposició de llei durant la seva tramitació, com es conté, per exemple, en la llei aragonesa, article 12.3, per entendre que alguna esmena aprovada o introduïda en la proposició de llei de manera sobrevinguda podria venir a desvirtuar o a restar eficàcia a l'objectiu de la iniciativa.

Per tant, per tot el que ha quedat exposat, senyores i senyors diputats, resulta convenient –entenem– reformar el règim jurídic de la iniciativa legislativa popular per salvar algunes omissions i dificultats que han quedat assenyalades de manera que calgui dotar de més funcionalitat aquesta institució, bo i acceptant, evidentment –per què no?–, el seu caràcter subsidiari de manera que contribueixi, però, a alleugerir el rigor i les extremes cauteles que es contenen en ella i, per tant, dotar-la de major eficàcia.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident segon

Gràcies, senyor diputat.

Proposició de llei de modificació de la Llei 2/1995, de 6 d'abril, de la iniciativa legislativa popular (presa en consideració)

Pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Verds, té la paraula l'illustre diputat senyor Roc Fuentes.

El Sr. Fuentes i Navarro

Moltes gràcies, senyor president. Senyores diputades i senyors diputats, el nostre Grup ha presentat també una proposició de llei per modificar la d'iniciativa legislativa popular, que fou promulgada el 6 d'abril de 1995 per aquest Parlament.

Hem de començar assenyalant que la dualitat d'iniciatives quant a l'activitat legislativa està establerta per la Constitució espanyola, com és obvi, en l'article 87.3, i també en l'Estatut d'autonomia de Catalunya que assenyalava que s'ha de fer la seva regulació per llei; és a dir que les previsions constitucionals i estatutàries ja preveuen aquesta possibilitat d'establir, a part dels meca-

nismes de democràcia representativa encarnats en el Parlament, altres mecanismes de participació ciutadana directa, d'iniciativa legislativa directa, de democràcia, per tant, més directa, a partir de la regulació de la iniciativa legislativa popular.

És cert que a casa nostra, a Catalunya vàrem estar molts anys abans d'arribar a aquesta regulació. He de recordar que el nostre Grup, el d'Iniciativa per Catalunya, en aquell moment va presentar, l'any 1992, una proposició perquè es regulés la iniciativa legislativa popular; proposició, la nostra, que fou rebutjada en el seu moment, però que nosaltres pensem que va servir perquè, a partir d'aquella iniciativa, es constituís una ponència conjunta que va treballar en la proposició de llei que finalment va ser aprovada amb l'acord, amb el suport, amb el consens del conjunt de grups de la cambra. Per tant, en aquell moment, segurament a molts de nosaltres no ens donava plena satisfacció, però és indubtable també que vàrem establir aquest mecanisme, ja, a casa nostra, que vàrem acordar la Llei d'iniciativa legislativa popular. I si nosaltres avui plantejem la seva modificació i plantejem unes propostes que volem essencialment que siguin elements per completar el conjunt dels grups de la cambra i arribar a la millora d'aquesta Llei, de la Llei d'iniciativa legislativa popular, és, ni més ni menys, perquè la pràctica d'aquests tres anys ens ha demostrat a bastament, des del nostre punt de vista, les seves mancances, les seves insuficiències, la seva excessiva prudència i, per tant, la necessitat de treure determinats obstacles que impedeixen l'exercici d'aquesta iniciativa legislativa popular, que nosaltres entenem que s'ha de fer però amb les degudes garanties de respecte a la seguretat jurídica i a l'estat de dret. Pensem que no és incompatible donar el màxim de possibilitats perquè aquesta iniciativa pugui ser exercida i, alhora, mantenir o establir mecanismes que garanteixin que aquesta voluntat dels signants d'una iniciativa legislativa popular puguin arribar en les degudes condicions, amb les degudes garanties i en el seu moment al Parlament.

Per tant, nosaltres hem plantejat aquesta modificació, hi insisteixo, essencialment com una aportació, perquè –ho deia abans, i en posaré un exemple–, quan nosaltres diem que comporta dificultats importants per a l'exercici de la iniciativa legislativa popular, és que tots coneixem que l'Associació per a la Rehabilitació del Malalt Psiquiàtric va plantejar una iniciativa legislativa popular, va recollir seixanta-set mil signatures, però després no va poder prosperar en el Parlament per problemes derivats de la tramitació, segurament excessivament complicada. I també per una qüestió que em sembla molt important, que és la dels terminis.

Per tot això, què fem nosaltres? Nosaltres el que plantejem, per començar, a partir dels sis articles de la nostra Proposició i d'una disposició final, és intentar, hi insisteixo, ampliar el ventall de possibilitats, reduir les dificultats per exercir la iniciativa legislativa popular, augmentar els terminis i reduir el nombre de signatures, amb el benentès que tots aquests aspectes, com altres –molts– aspectes, en alguns dels quals, que ha apuntat el senyor Ridao, nosaltres coincidim, però que fins i tot no els hem volgut introduir ara en aquesta Proposició perquè siguin fruit del treball, de l'acord, de l'ampliació,

de la millora feta en el tràmit parlamentari corresponent, per l'aportació de tots els grups de la cambra, com deia. El que sí que nosaltres considerem que és imprescindible, i que ha demostrat la realitat que cal modificar-ho immediatament, és, per començar, l'àmbit. Hi ha algunes limitacions que jo crec que avui en dia no es justifiquen, com el fet que no pugui haver-hi iniciativa legislativa popular en relació amb la planificació de l'economia. Nosaltres pensem que aquesta limitació no té sentit, i per això pretenem modificar-la. Nosaltres pensem, ho pensàvem ja en el moment de l'aprovació..., em sembla que és una cosa pública i notòria que el nostre Grup va plantejar la necessitat que fossin com a màxim cinquanta mil signatures. És cert que tots plegats vàrem acceptar les seixanta-cinc, però nosaltres plantejem les cinquanta mil signatures, tot i considerant que segurament aquesta xifra també caldria considerar-la. Caldria, fins i tot, reduir-la, però, en tot cas, això pot ser fruit, hi insisteixo, de l'acord i del debat que tinguem en relació amb aquesta matèria.

Pensem nosaltres que no té sentit que no s'admeti una proposició presentada per iniciativa legislativa popular si hi ha en tràmit, per exemple, una proposició que encara no ha estat admesa d'iniciativa d'un grup parlamentari. Una altra cosa que podem discutir és si això ja està en tràmit, està admesa en el Parlament, però fins que s'ha produït aquesta admissió, no té sentit aquesta limitació que fa la Llei. Com pensem nosaltres que tampoc té sentit equiparar, quant a les incompatibilitats, els promotors d'una iniciativa legislativa popular amb els senyors diputats i les senyores diputades del Parlament. Hem de ser exigents i rigorosos amb les nostres incompatibilitats, però em sembla excessiu exigir aquestes mateixes incompatibilitats als que fan una iniciativa legislativa concreta, determinada, en un moment, i aquí s'ha acabat la seva funció, diguem-ne, d'impuls legislatiu. Alta cosa poden ser les causes d'inelegibilitat, però pel que fa a les incompatibilitats pensem que no té sentit.

Nosaltres pensem que és molt important l'experiència que he dit abans de les seixanta-set mil signatures recollides pels promotors d'aquesta iniciativa –que, per cert, avui es debatrà a continuació–, quant a la necessitat dels serveis d'urgència psiquiàtrica, però que no va poder prosperar, precisament, entre altres motius, pels terminis excessivament rigorosos amb les exigències d'anar al fedatari públic amb les signatures, etcètera, i –hi insisteixo– havent recollit les signatures no va poder prosperar. Ens sembla que cal que els noranta dies els convertim en sis mesos, i fins i tot que incrementem els possibles terminis de pròrroga en un sentit..., com nosaltres plantejem, que és de noranta dies, o similar. Ja he dit abans, i ho repeteixo, que nosaltres el que pretenem substancialment és fer una aportació que, evidentment, el conjunt dels grups de la cambra haurem de modificar en allò que s'escaigui i, en qualsevol cas, aconseguir dotar-nos d'aquell instrument que faciliti la iniciativa legislativa popular, en el marc, hi insisteixo, del respecte als mecanismes constitucionals i estatutaris i a la seguretat jurídica exigible en tot moment.

Per tant, aquestes són, en síntesi, les propostes que nosaltres fem, que coincideixen amb molts dels aspectes,

5584

amb algunes de les qüestions que ha plantejat el senyor Ridao, en nom d'Esquerra Republicana de Catalunya, i amb altres que nosaltres no hem plantejat. També pot haver-hi coincidències. Pot haver-n'hi d'altres que poden ser discutibles —no es tracta ara de fer un debat—; nosaltres pensem que és excessiu, per exemple, demanar un text articulat, una memòria i, a més a més, el text articulat que portarà una exposició de motius, però, quant a l'exigència de la memòria, estariem d'acord que és sobrada i absolutament innecessària. Al text articulat o al text genèric, aquí hi poden haver opinions diferents. Per què? Perquè a vegades un text articulat ofereix més garanties al mateix signant que allò que ha signat és exactament allò que arribarà al Parlament. Després el Parlament farà el tràmit que cregui convenient.

En qualsevol cas, en aquests aspectes, en alguns d'aquests aspectes hi ha opinions diverses, fins i tot entre els sectors de la doctrina jurídica més avançats. Però, si més no, aquestes qüestions hauran de ser en el seu moment fruit del nostre debat, i jo espero que del nostre acord en el tràmit corresponent.

Per totes aquestes qüestions, nosaltres evidentment donarem el nostre ple suport a la Proposició d'Esquerra Republicana de Catalunya. Demanem el vot favorable a la presa en consideració d'aquests elements que nosaltres posem a disposició de tots els grups parlamentaris perquè d'aquí pugui sortir efectivament la reforma d'aquesta Llei, que sigui l'instrument que jo estic convençut que nosaltres desitgem per als ciutadans i les ciutadanes de Catalunya. I per totes aquestes qüestions jo els demano el vot favorable a la nostra Proposició i a la d'Esquerra Republicana.

Moltes gràcies, senyores diputades; moltes gràcies, senyors diputats.

El vicepresident segon

Gràcies, senyor diputat. Hi ha possibilitat d'un torn en contra. Hi ha algun grup parlamentari que vulgui fer-ho? (*Pausa.*) Doncs passarem a la fixació de posició dels grups. Té la paraula, pel Grup Mixt, l'illustre diputat senyor Benet Tugues.

El Sr. Tugues i Boliart

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, sovint les preses en consideració de proposicions de llei són intents de regular qüestions, aspectes de la vida política, econòmica o social que encara no s'han debatut en aquest Parlament o que ja fa molts anys que es van aprovar. I, per tant, el posicionament —almenys des del nostre punt de vista— cal fer-lo no tant a partir del grau d'acord amb la literalitat de l'articulat que se'ns proposa com a partir de la necessitat de regular el tema o la qüestió sobre els quals versa la proposició.

I molt sovint, estant en desacord global o parcial amb el text concret, hem recolzat preses en consideració de determinades proposicions de llei perquè consideràvem que era convenient que aquest Parlament debatés i regulés sobre la qüestió proposada.

Avui tenim damunt la taula dues propostes de reforma, de modificació de la Llei 2/95, de 6 d'abril. Per tant, se'ns proposa la reforma d'una llei molt recent, feta a partir de ponència conjunta i aprovada per unanimitat. I es fa a partir d'aspectes molt puntuals. Per tant, en aquest cas, la mateixa proposta obliga a pronunciar-se, no tant sobre la conveniència que aquest Parlament reguli sobre una qüestió determinada, sinó ja directament sobre l'articulat que se'ns proposa.

En primer lloc, permetin-me una reflexió general. Les dues propostes pretenen modificar la Llei d'iniciativa legislativa popular que aquest Parlament havia de regular per manament estatutari. El nostre sistema democràtic és un sistema representatiu. Teòricament, almenys teòricament, aquest Parlament és dipositari de la sobirania i de la voluntat popular. Teòricament, doncs, el que pensen el conjunt de ciutadans catalans està representat en aquests escons, així com les seves inquietuds, les seves reivindicacions, les seves il·lusions, també les seves queixes. I si això és així realment —teòricament, ja hem quedat que ho era— no hi ha d'haver queixa, il·lusió, reivindicació o inquietud que tinguin els ciutadans, o un sector dels ciutadans, que no es vegi reflectida en aquest Parlament. Per tant, si nosaltres fem bé la nostra feina, aquesta Llei, la Llei d'iniciativa legislativa popular, ha de ser una llei perfectament inútil, ja que mai s'arribarà a aplicar, llevat que nosaltres mateixos, algun grup parlamentari, la vulguem utilitzar per donar suport popular a unes determinades iniciatives parlamentàries.

La proposta del Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, a banda d'algunes propostes de modificació de tipus tècnic o d'estil, que des del nostre punt de vista milloren l'original, planteja dues novetats importants. D'una banda, la supressió del punt *d* de l'apartat 2 de l'article 2 de la Llei, és a dir, aquell que exclou de la iniciativa legislativa popular les matèries referides a la planificació general de l'activitat econòmica i, d'altra banda, redueix de seixanta-cinc mil a cinquanta mil que han de donar suport a la iniciativa, a banda també de modificar la qüestió dels terminis.

La d'Esquerra Republicana redueix encara més el nombre de persones —a trenta-cinc mil—, alhora que pretén suprimir alguns formulismes per tal de presentar la proposta; dobla el termini, també, de recollir les signatures, i permet la participació en el Ple dels integrants de la comissió promotora, així com la possibilitat de retirar la iniciativa. D'altra banda, exclou de la iniciativa popular propostes que intentin superar l'actual marc estatutari i constitucional; contradictòria, aquesta exclusió, amb l'anunci que ha fet ara mateix el senyor Ridao sobre una proposta futura per posar en consideració dels ciutadans qüestions no previstes en l'actual marc legal institucional. Per tant, una proposta que està en contradicció amb el discurs que se'ns ha fet.

De tota manera, entre una proposta i l'altra es variaria substancialment l'actual Llei, tot i que hi ha divergències entre aquestes. No és el mateix seixanta-cinc mil signatures, que s'exigeixen ara, que cinquanta mil, com demana Iniciativa per Catalunya - Els Verds, que trenta-cinc mil, com demana Esquerra Republicana; que, d'altra banda, però, la proposta d'Esquerra deixa com

està l'apartat 3 de l'article 12, aquell que fa diverses prescripcions a partir de la xifra seixanta-cinc mil, i si es pretén reduir-la a trenta-cinc mil, lògicament, s'ha de pretendre obligatòriament la modificació d'aquest article, perquè, si no, en un article de la proposta d'Esquerra se n'exigeixen trenta-cinc mil i en una altra se n'exigeixen seixanta-cinc mil. De fet, posats a rebaixar podríem proposar que la xifra fos de vint-i-cinc mil o de quinze mil —la qüestió dels límits és sempre molt subjectiva, molt aleatòria—, i, d'altra banda, sempre queda la temptació, com més rebaixes la xifra, d'intentar fer un discurs de renovació democràtica, d'aprofundiment de llibertats, etcètera, etcètera. Però algun límit hi ha d'haver, i, de moment, aquell que tothom va recolzar quan es va aprovar la Llei va ser el de seixanta-cinc mil ciutadans; naturalment es pot variar atenent les circumstàncies i sobretot l'experiència de funcionament de l'actual Llei, que encara és poca.

Perquè el que és cert és que, fins ara i des de l'aprovació de la Llei, cap iniciativa legislativa popular ha arribat a aquest Parlament, si bé és cert —com ja s'ha dit— que hi ha hagut algun intent que ha ensopegat amb diferents inconvenients. Per tant, donant per reproduïdes aquelles consideracions que feia abans en el sentit que l'èxit de la iniciativa legislativa popular, tal com ara ve regulada, és a dir, la recollida de seixanta-cinc mil signatures en suport d'alguna iniciativa, és el fracàs de tots els grups del Parlament, és evident que la població ha de tenir la possibilitat de fer allò que els seus polítics no en són capaços si no en són capaços. I per això és necessària una llei, com la del 95, amb les reformes que es creguin convenients. També cal ser conscients que com més facilitats es doni a nivell de signatures, de temps per recollir-les, de formalitats exigides, més possibilitats hi ha que posicions molt minoritàries —i això atenuaria o eximiria la nostra responsabilitat— arribessin a aquest Parlament.

Nosaltres no ens neguem a això per principi, però del que estem convençuts és que ens cal una posició de consens de tots els grups de la cambra. En primer lloc, sobre si cal la reforma de la Llei, vista l'experiència dels seus anys de vigència —que en són pocs—, i en segon lloc, si cal, amb quina filosofia plantejem aquesta reforma i, per tant, si és necessari flexibilitzar les actuals condicions. Per tant, estem a favor del debat, però del debat consensuat. Una llei que va néixer en ponència conjunta des del consens, si s'ha de canviar, s'hauria de canviar des del consens.

I per tot això, tot i que estem d'acord amb alguns punts de reforma proposats tant per un grup com per un altre, amb altres no hi estem d'acord, en altres fins i tot considerem la reforma proposada insuficient..., de tota manera, això a banda, creiem que el camí utilitzat és inadequat, s'hauria de fer conjuntament, i per aquesta raó nosaltres, senyor president, senyores i senyors diputats, ens abstindrem en les dues propostes.

El vicepresident segon

Gràcies, senyor diputat. Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula l'illustre diputat senyor Eduard Escartín.

El Sr. Escartín i Sánchez

Gràcies, senyor president; des de l'escó mateix. Voldríem, doncs, expressar el nostre posicionament sobre aquestes dues propostes de llei.

Des que l'illustre ciutadà ginebrí Jean-Jacques Rousseau va dir o va definir la clau de volta de la democràcia amb «allò que és l'expressió de la voluntat general», doncs, s'ha plantejat el problema de com s'expressa aquesta voluntat general, que és la base del sistema democràtic. Indubtablement, això ha donat piles de literatura, infinitat de biblioteques, i en Rousseau sembla que pensava en les assemblees, les reunions dels cantons suïssos, dels pobles, dels llogarrets, que ell ho veia, i això ho va traslladar al seu llibre *El contracte social*.

Bé, el cert és que la democràcia, en la societat industrialitzada i la societat actual moderna, ha seguit el sistema dit «representatiu» o «participatiu». No hi havia més remei en aquest sentit. I, indubtablement, ja baixant, aterrant al cas espanyol i, com a resultat de la Constitució espanyola, al català, doncs, ens trobem que hi ha una certa desconfiança envers el sistema de tipus assembleari..., en el sentit d'«assemblea», no vol dir despectiu, però sí el sistema plebiscitari o de referèndum. I d'aquí que la Constitució espanyola, per exemple, marca el districte electoral provincial ampli, enfront de l'uninominal, precisament per certes influències caciquistes que podien derivar d'anteriors sistemes. També és llei electoral, pot ser canviat, però marca les llistes tancades. Podria ser un bon sistema d'iniciativa popular la llista oberta, i potser un dia d'aquests els partits polítics decidiran canviar el sistema, però aquí estem i hi ha el que hi ha.

Les iniciatives populars i els moviments plebiscitaris, en règims democràtics, diguem-ne, de poca durada encara o relativament joves, com és el nostre, sempre es miren amb un recel —ja ho ha dit el senyor Ridao—, i és lògic, eh? En certa manera, els partits polítics tenen que una feblesa fruit d'esdeveniments històrics que no cal aquí repetir..., i estem en aquesta fase.

Bé, aleshores, no obstant, la nostra Constitució, l'article 87 no tanca la porta ni la via a la iniciativa popular. L'article 87 marca la necessitat de cinc-centes mil signatures i exclou algunes matèries, com les internacionals, les econòmico-tributàries i les de gràcia, i algunes orgàniques. Cinc-centes mil signatures, mig milió, en fi, fent uns comptes..., és una mica més d'un 1,25% de la població. La Llei catalana en marca —l'aprovada l'abril del 95, o el març, abril del 95— seixanta-cinc mil, que ve a ser el mateix, un 1,25% de la població, i fa les excepcions que més o menys també fa la Llei o que fins i tot marca la Constitució, a part de la Llei, diguem-ne, de nivell estatal.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

Així, vam tenir, doncs, una llei catalana que va ser aprovada per unanimitat. El diputat del nostre Grup aleshores ponent, Simó Pujol, en la sessió del 15 de març del 95, deia que les lleis estatutàries, és a dir, les lleis que orgànicament, orgàniques, que desenvolupen l'Estatut han de ser fetes amb el màxim d'unanimitat. I això es va aconseguir; es va aconseguir amb la Llei

que es va votar el març del 95. Per tant, doncs, com diu el poeta: «Dejadla así, que así es la rosa», eh? I a la vegada no fem de tela de Penèlope, «el que es fa pel matí desfem-ho a la tarda». I, no ho sé, s'ha dit –no vull fer cas de certs rumors– que, darrere d'aquest canvi o d'aquest intent de modificació de la legislació, no sé quins objectius es preveuen, la qual cosa a nosaltres ens corrobora encara més de votar-hi en contra. Votarem en contra de les dues propostes de llei.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies. Per a la intervenció del Grup Socialista, té la paraula el diputat senyor Xavier Guitart. Deu minuts com a màxim.

El Sr. Guitart i Domènech

Gràcies, senyor president. Senyor Fuentes, senyor Ridao, no vegin cap menysteniment pel fet que parli des de l'escó respecte del tema que han plantejat. En tot cas, la meua intervenció serà molt concreta i precisa, i jo crec que no es tracta de dir amb més temps allò que es pot dir amb menys temps.

Efectivament, ara fa tres anys i dos mesos aprovàvem al Parlament per unanimitat, com s'ha dit, la Llei d'iniciativa legislativa popular. Aquesta aprovació va venir precedida d'un treball en ponència conjunta: hi havia el senyor Simó Pujol –com bé recordava el senyor Escartín– en aquesta Ponència; el mateix senyor Roc Fuentes; el senyor Jaume Camps; el senyor Reguant, que avui no està al Parlament; el senyor Pueyo, per Esquerra Republicana, i jo mateix. És a dir, quatre dels ponents podem tenir a la memòria com van ser els treballs a la Ponència i com hi vam arribar.

Jo crec que ha fet bé el senyor Roc Fuentes de recordar que des de molt abans el seu Grup Parlamentari –i té el seu mèrit– havia reclamat la legislació d'aquesta iniciativa, d'aquest punt de desenvolupament de l'Estatut, cosa que no va ser possible fins que no vam acordar una ponència conjunta. I tots vam anar a aquesta Ponència conjunta amb un farcell de propostes; farcell de propostes que va acabar en un acord, i un acord, com és obvi, vol dir que una part d'aquestes propostes que avui jo he tornat a sentir aquí, doncs, vam haver de cedir-les en benefici del consens i en favor, en aquell cas, de la unanimitat amb la qual vam aprovar aquell Projecte de llei.

Jo recordava avui, mentre sentia el senyor Ridao, i a vostè mateix també, senyor Roc Fuentes, els debats de la Ponència. Alguns dels temes són recurrents. Recordo que els principals punts de discrepància, i sobre els quals vam acordar una llei que vam votar tots, eren precisament el nombre de signatures. Discrepàvem en un inici, i vam acordar, vam consensuar el nombre de seixanta-cinc mil, que a alguns no ens satisfia, no era la nostra proposta, però que hi vam arribar en benefici del consens. Discrepàvem també a la Ponència sobre el període hàbil de recollida de signatures. Finalment, vam convenir noranta dies prorrogables. Podia haver sigut d'una altra manera; vam convenir noranta dies prorrogables. I discutíem –he vist que ara d'això no se'n fa qüestió– sobre el caràcter de fe pública que ha-

vien de tenir les signatures, com s'arribava a donar fe pública d'aquestes seixanta-cinc mil signatures. He vist que ara no se'n fa qüestió, però recordo que aquest era un tema enormement recurrent i controvertit, i que també ens va permetre arribar a uns punts de consens; no solament consens, sinó d'unanimitat.

El nostre Grup no només comparteix algunes de les reflexions que s'han fet per part del senyor Ridao i del senyor Roc Fuentes... –no totes, algunes–, per una raó: perquè és que eren les que portàvem nosaltres a aquesta Ponència conjunta i que vam cedir voluntàriament en benefici del consens.

Altres propostes noves, certament, avui s'han fet. Algunes, jo les entenc molt interessants, molt suggerents; altres, simplement no les compartiria, perquè entenc que el mecanisme d'iniciativa legislativa popular que preveuen la Constitució i l'Estatut és per a casos extraordinaris, no ordinaris, i, per tant, en funció d'això, i sense entrar en més continguts, ja en derivarien unes quantes de les coses en què jo podria dir que estic d'acord o en desacord.

Dit això, i vista l'experiència, enorme experiència parlamentària, tant del senyor Fuentes com del senyor Ridao, a nosaltres ens ha sorprès la manera com s'ha plantejat això; per la història. Sempre que s'ha plantejat aquest tema des d'un grup polític, no ha prosperat. Va prosperar quan vam ser capaços de fer una ponència conjunta. I treure els mateixos temes avui aquí que vam treure fa tres anys, i altres, també des d'una posició ben legítima, però partidària, ens sembla que està abocat, d'entrada, a tenir un mal resultat, com el va tenir, el mal resultat, tot el treball que vam fer fins que no vam fer la iniciativa conjunta.

Bé, nosaltres pensem que fa tres anys que aquesta Llei està aprovada i que hi ha hagut molt poc temps per veure'n l'aplicació. No la voldríem pas sacralitzar pel fet que hi va haver unanimitat; de cap manera. Entenem que una llei la podem fer, i que després se'n pot fer una altra que modifica la Llei. Per què? Perquè les circumstàncies canvien, perquè ens podem haver equivocat, perquè hi han noves aportacions –com bé deia el senyor Fuentes– que ens poden fer reflexionar.

En tot cas, senyor president, el nostre Grup seria amatent –seria amatent, per què no?–, en aquest tema com en qualsevol altre, a fer una reflexió conjunta amb tots els grups parlamentaris sobre el desenvolupament d'aquesta Llei en el decurs de tres anys: quins problemes són solucionables; quins no ho són; quines coses d'abans continuen essent iguals que ara –i, per tant, si aleshores no les vam acceptar, probablement aleshores ara tampoc ho podríem fer–..., bé, estaríem amatents, estaríem disposats a una reflexió conjunta, de la mateixa manera que vam participar en aquella Ponència conjunta. Però no seríem favorables, en un tema que és desenvolupament bàsic de l'Estatut, a votar favorablement unes proposicions que entenem que han de ser des del principi fins al final, precisament perquè tenen vocació o han de tenir vocació de llarga durada –temes de desenvolupament bàsic de l'Estatut–..., a no fer-ho des del principi, ja, des d'una ponència conjunta.

I per aquests motius ben simples, senyor president, el nostre Grup Parlamentari votarà en contra d'aquestes dues proposicions.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup de Convergència i Unió, té la paraula el diputat senyor Jaume Camps.

El Sr. Camps i Rovira

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, deia bé el senyor Escartín que en Rousseau ja va descobrir les bases de la democràcia. Recordo també que en Rousseau va tenir una discussió amable, dialèctica, amb el seu col·lega Hobbes. Rousseau sostenia que l'home era bo i que en el decurs la societat el canviava i el feia tornar dolent, era «el bon salvatge». Hobbes, en canvi, sostenia el revés: que naixia dolent i la societat i la democràcia el feien tornar bo –simplifico, esquematitzo. Aquesta discussió dialèctica entre Hobbes i Rousseau la va solucionar, d'alguna manera, Montesquieu, a *L'esperit de les lleis*; va fer clarament la separació de poders, i des de llavors –amb unes modificacions– tenim un legislatiu, un executiu i un judicial, poders que es controlen, s'equilibren, es balancegen.

I, és clar, aquí s'ha plantejat un debat fals; un debat fals que consisteix a dir: hi ha un poder democràtic, un poder legislatiu que funciona a través dels partits polítics, però l'autèntica democràcia –l'autèntica democràcia–, la democràcia amb majúscules és la que neix de la iniciativa legislativa popular. I jo no hi estic d'acord, i el nostre Grup no hi està d'acord. Vàrem dir durant tres legislatures i vàrem dir l'any 95 que no existien dues democràcies: una d'estar per casa, peticona, reduïda i a la qual no tenim més remei que sucumbir, que és la democràcia dels partits polítics i la democràcia parlamentària, i una altra que era l'autèntica, senyor Ridao, que era la que eixia de l'assemblearisme popular. No, no són dues democràcies; al revés. Nosaltres entenem que la iniciativa legislativa popular és un recurs extraordinari. Recurs extraordinari, per què? Per quan els grups polítics representats en una cambra sobiranament elegida pel poble donen l'esquena al poble. I com li donen l'esquena?, com li fan l'esquena? No recollint algun suggeriment legislatiu, o bé bloquejant-se de forma corporativista i consensuada per no tractar un tema. Si algú, algun grup polític, del Govern o de l'oposició, via proposició de llei o via projecte de llei, no és capaç de recollir les iniciatives del poble, hi ha la iniciativa legislativa popular; com a recurs extraordinari –ho repeteixo–, en paritat de condicions.

I, senyores i senyors diputats, vam estar tres legislatures una ponència conjunta per aprovar una llei per unanimitat, i no és seriós –no és seriós–, al cap de dos anys, voler-la canviar. I hi votarem «no» simplement per un problema de seriositat. Perquè –amb tots els respectes– la iniciativa que se'ns planteja ens sembla poc seriosa; poc seriosa no pas pel contingut, que també estem disposats a fer una reflexió conjunta... No és seriós canviar una llei al cap de dos anys de funcionament quan no hi ha hagut cap experiència... Hi ha hagut una experièn-

cia d'unes firmes recollides al camp del Barça que, per poca credibilitat, la Mesa del Parlament, aplicant la Llei, va haver de refusar. I hi ha una iniciativa legislativa en curs, que ja veurem quina solució tindrà. El que no val és transformar els vots del poble a través d'unes quantes signatures i fent entrar el clau per la cabota. D'alguna manera –i permetin-me la petita broma– és aquell..., m'ha semblat que els dos ponents que ho presentaven..., em recordava aquell acudit del senyor que entra al bar, demana: «Doni'm un cafè amb llet i un *croissant*. –No tenim *croissants*. –Bé, doncs, doni'm una coca cola i un *croissant*. –Ho sento, no tenim *croissants*. –Doncs, doni'm una cervesa i un *croissant*...» No, no tornem a discutir el que fa dos anys vam discutir, vam consensuar per unanimitat i és poc seriós canviar-ho ara; esperem que la Llei es desenvolupi i, si cal canviar-la, ja la canviarem.

Per això, votarem «no».

(*Remor de veus.*)

El president

Moltes gràcies, senyor diputat.

Acabat... El senyor Roc em demana la paraula. Per què me la demana?

El Sr. Fuentes i Navarro

Moltes gràcies, senyor president. La hi demano perquè hi ha hagut una al·lusió personal per part del senyor Camps, però sobretot perquè per part del senyor Guitart se m'ha plantejat una qüestió, una possible proposta, que jo intentaria donar-li resposta, si m'ho permet.

El president

Mig minut.

El Sr. Fuentes i Navarro

No, només agrair molt al senyor Camps aquesta crida a la seriositat, especialment valorable venint de qui ve, naturalment. (*Remor de veus.*) I, ahora, dir al senyor Guitart que nosaltres estem disposats en aquest mateix moment a retirar la nostra Proposició si es crea una ponència conjunta. El fet que una llei faci tres anys –no dos, senyor Camps– o vint-i-set que s'ha aprovat no és un argument en si mateix; la realitat ha demostrat que hi ha alguns aspectes que cal modificar.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Senyor Camps, em demana la paraula, per què? Per al·lusions també?

El Sr. Camps i Rovira

No, per al·lusions; només per un moment, senyor president. Que jo tinc el senyor Roc Fuentes per una persona molt seriosa, i m'és absolutament indiferent el capteniment que ell tingui respecte a mi.

El president

Moltes gràcies.

Acabat el debat, passarem a la votació. He de demanar als senyors portaveus si podem fer votació conjunta de les dues propostes de proposició de llei o hem de fer votació separada; que em diguin els portaveus com volen fer la votació. (*Pausa.*) Conjuntament? D'acord.

Doncs, iniciarem la votació conjunta del segon i el tercer punts de l'ordre del dia, és a dir, la presa en consideració de la Proposició de llei de modificació de la Llei 2/1995, de 6 d'abril, sobre la iniciativa legislativa popular.

Iniciem la votació.

Aquestes dues preses en consideració han sigut refusades per 16 vots a favor, 88 en contra i 2 abstencions.

Suspenem la sessió, que la reprendrem aquesta tarda, a dos quarts de cinc, amb les preguntes al Govern.

La sessió se suspèn a tres quarts de dues del migdia i cinc minuts i es reprèn a dos quarts de cinc de la tarda. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i pel lletrat Sr. Santaló i Burrull.

Al banc del Govern seuen els consellers de la Presidència, de Governació, d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Sanitat i Seguretat Social i de Política Territorial i Obres Públiques, la consellera de Justícia i els consellers d'Indústria, Comerç i Turisme, i de Benestar Social.

El president

Es reprèn la sessió.

Preguntes

Iniciem el capítol de preguntes al Consell Executiu.

La primera i la segona pregunta, formulades pel diputat Salvador Morera, com a conseqüència de la seva malaltia han sigut posposades.

Pregunta al Consell Executiu sobre en quins números del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* s'ha publicat la informació referida a l'article 79 del Decret legislatiu 9/1994, de la Llei de finances de Catalunya

Per tant, iniciarem aquest capítol de preguntes al Consell Executiu amb la pregunta número 3, formulada pel Grup Socialista: pregunta al Consell Executiu, a respondre oralment en el Ple, sobre en quins números del *Diari Oficial de la Generalitat* s'ha publicat la informació referida a l'article 79 del Reial decret legislatiu 9/1994, de la Llei de finances de Catalunya. Per exposar la pregunta, i per un temps màxim de dos minuts i mig, té la paraula el diputat senyor Martí Carnicer.

El Sr. Carnicer i Vidal

Gràcies, senyor president. El mateix enunciat de la pregunta que ha fet la Presidència m'estalvia una molt bona part d'ella mateixa. En tot cas, per a informació i perquè consti en el *Diari de Sessions*, recordar que l'article 79 de la Llei de finances de Catalunya parla que el conseller d'Economia i Finances trametrà al Parlament, a títol informatiu i d'estudi per la Comissió d'Economia, Finances i Pressupost, i farà publicar en el *Diari Oficial de la Generalitat*, trimestralment i dintre el trimestre següent, l'estat mensual d'execució del pressupost de la Generalitat i les seves modificacions.

Aquest diputat ha estat intentant veure en quins diaris oficials el Govern ha complert aquesta normativa i ha publicat els estats d'execució dels pressupostos. Com que no els he sabut trobar, és pel que pregunto al Consell Executiu en quins diaris s'ha publicat aquest estat d'execució.

El president

Moltes gràcies. Per contestar la pregunta, té la paraula l'honorable senyor conseller de Finances.

El conseller d'Economia i Finances (Sr. Artur Mas i Gavarró)

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats. Senyor Carnicer, bé, la veritat és que vostè recordava el precepte d'aquesta Llei, per altra part antiga –fa, si no ho recordo malament, quinze anys que es va publicar–, i la veritat és que, de la mateixa manera que puc dir amb rotunditat que la informació trimestral, com vostès saben, doncs, s'envia puntualment al Parlament, en canvi, el tràmit de la publicació d'aquesta mateixa informació que s'envia al Parlament al *Diari Oficial de la Generalitat*, aquest tràmit no s'ha complert mai.

Val a dir que és la primera vegada que algun diputat ho recorda, i jo mateix, doncs, com a conseller d'Economia i Finances relativament recent, quan vaig veure aquesta pregunta em vaig informar davant de la Intervenció General de la Generalitat i se'm va dir això, no? L'argument que es dóna –que jo no sé si serà, doncs, suficient per apellar a la seva comprensió– és que publicar aquesta informació tal com s'envia al Parlament faria absolutament immanejable el *Diari Oficial de la Generalitat*, i, per tant, s'hauria de publicar un resum molt breu d'aquesta mateixa informació, amb la qual cosa entenc que no contribuiria en res a la necessària transparència que suposo que vostès reclamen i que jo crec que es compleix, en la mesura que aquesta informació es tramita –ho torno a dir– puntualment al Parlament de Catalunya cada tres mesos.

El president

Per repreguntar, té la paraula el senyor diputat.

El Sr. Carnicer i Vidal

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, és cert, la Llei és antiga, però en tot cas també l'hem revisat diverses vegades, i l'última revisió és publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat* el 27 de juliol del 94. Per tant,

tan antiga no és; si més no, per les darreres revisions que se n'han fet.

Jo li admeto una part dels seus arguments. És a dir, vostès estan complint una part del que diu l'article, estan enviant la informació al Parlament; de vegades –com vostè sap–, amb alguna discussió sobre el que diu i el que no diu aquesta informació, però deixem a banda aquest tema: és cert que vostès l'estan enviant i és cert, segurament, que no és publicable el que vostès envien al Parlament, no és publicable en el *Diari Oficial de la Generalitat*. Però, escolti, no és menys cert que el primer obligat a complir les lleis és el Govern, i vostès no estan complint la Llei; vostè mateix ho acaba d'admetre. No perquè altres diputats –o jo mateix, que, d'alguna manera, doncs, alguna responsabilitat en el seguiment d'aquest tipus de temes tinc– fins aquest moment no haguéssim plantejat aquest tema, això no els excusa a vostès del compliment de la Llei.

Per tant, segurament, la repregunta hauria d'estar en el sentit..., vull dir, què pensen fer? Pensen plantejar un resum per publicar-lo en el *Diari Oficial*? Pensen canviar la Llei? No ho sé..., alguna cosa o altra han de fer, però, en tot cas, el que és... –anava a dir «insuportable», però no seria la paraula adient–, el que no seria correcte és mantenir aquesta situació, en què la Llei diu i mana que vostès han de publicar una determinada informació en el *Diari Oficial de la Generalitat* i vostès no la publiquen. Algú podria interpretar això com un símptoma de poca transparència, com un símptoma de no-voluntat de donar les dades, però no la vull fer, aquesta interpretació, perquè vostè mateix ha dit –i és cert– que aquesta informació sí que arriba al Parlament.

El president

Senyor diputat, ha exhaurit el seu temps.

El Sr. Carnicer i Vidal

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies. Per contestar la repregunta, té la paraula l'honorable senyor conseller.

El conseller d'Economia i Finances

Torno a dir que la literalitat del que estableix aquest precepte, evidentment, no es compleix. Jo mateix li ho he admès, i, per tant, doncs és així, no?

Vostè em diu: «Què pensen fer?» Doncs, miri, podem fer qualsevol de les coses que vostè ha dit, no? Jo el que li ofereixo és que en parlem, si vostè vol, i fins i tot amb els altres grups de la mateixa cambra, i arribem a una conclusió que sigui, diguem-ne, operativa i eficaç per a tothom. Si vostès creuen que, malgrat aquesta informació detallada que s'envia al Parlament, seria bo de publicar-ne un resum en el *Diari Oficial de la Generalitat*, doncs, així ho farem, no? I, si vostès entenen que seria més prudent, potser, modificar la Llei, podem aprofitar el tràmit de la mateixa Llei pressupostària de l'any que ve per intentar introduir-hi una modificació.

Li ofereixo en aquest sentit la col·laboració per part nostra per arribar a la conclusió que vostè consideri més operativa.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

La pregunta número 4 ha sigut posposada per acord entre el diputat que feia la pregunta i el conseller que havia de respondre, com així mateix la pregunta número 5. La pregunta número 6 també ha sigut posposada.

— Preguntes acumulades relatives a la política d'integració escolar i social (tram. 310-00399/05) i a l'Institut Badalona-9 (tram. 310-00400/05)

Per tant, correspon ara substanciar la pregunta número 7: pregunta al Consell Executiu sobre la política d'integració escolar i social del Departament d'Ensenyament. Formulada pel Grup Socialista, té la paraula, per exposar la pregunta, el diputat senyor Magí Cadevall.

El Sr. Cadevall i Soler

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, l'Institut... Perdoni, si em permet, senyor president, acumularia les dues preguntes que tinc...

El president

D'acord. Em permet un moment, que li marcaré el temps del qual disposa, que és de cinc minuts? (*Pausa.*)

El Sr. Cadevall i Soler

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, l'Institut Badalona-9 ha desenvolupat des de la seva fundació programes d'integració d'alumnes de diverses ètnies. Actualment, diverses causes, com la demografia, l'emplaçament i característiques de l'edifici, les normes actuals de preinscripció, la relació pública/privada, etcètera, han provocat que el centre gairebé només tingui alumnes en els cursos inferiors d'una sola ètnia, i resulta impossible practicar el model d'integració amb els avantatges pedagògics i socials que implicava. Sembla que el Departament d'Ensenyament fins ara no ha pres cap mesura per redreçar la situació.

Per tant, senyor conseller, li formulem dues preguntes. La primera, quins són els propòsits de capteniment del Consell Executiu respecte a l'Institut Badalona-9. I la segona, quina és la política d'integració escolar i social que porta a terme el Departament d'Ensenyament, perquè ens sembla que el cas del Badalona-9 és un exemple d'una situació més general, per desgràcia.

El president

Moltes gràcies. Per contestar la pregunta, té la paraula l'honorable conseller d'Ensenyament, senyor Xavier Hernández.

El conseller d'Ensenyament (Sr. Xavier Hernández i Moreno)

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, en primer lloc, discrepo de l'encapçalament de la vostra pregunta. Vull dir, l'Institut Badalona-9 mai ha estat –almenys en la voluntat del Departament que el crea, que el dota de personal i que defineix les seves funcions– un institut pensat per desenvolupar programes d'integració d'alumnes de diverses ètnies. És un institut que està radicant en una població de Catalunya i que serveix des de la perspectiva de donar compliment al dret a l'educació dels alumnes i les alumnes que li pertoquen en funció de la seva situació geogràfica i en funció dels alumnes que li arriben, en base a les normes de matriculació, i en base també a la llibertat d'elecció dels pares dintre d'aquestes normes.

És evident –i això sí que és cert– que, en funció de la seva localització, doncs, hi ha una població de característiques determinades, no definibles exactament en relació amb el concepte d'ètnies, que sembla que és un concepte molt poc operatiu i perillós des d'un punt de vista educatiu, i és cert que és un institut, com altres de Catalunya, on hi ha especials reptes educatius en funció de les característiques concretes de la diversitat dels alumnes que els arriben.

És cert també –com ha dit el senyor diputat– que és un institut que ha tingut una baixada de la matriculació, i que hi ha hagut determinat tipus d'alumnes que, aprofitant-se de la baixada general de la demografia i, per tant, de l'existència en la població i en la zona d'una oferta important de places, han preferit altres alternatives. Això s'ha fet des de la voluntat dels pares, i és també un mecanisme d'integració. La integració no consisteix, des de la perspectiva del Departament d'Ensenyament, a tenir els alumnes segregats a la força en un col·legi determinat. Sí que és cert que ens ha preocupat, i ens preocupa, el perquè d'aquest tipus de fenòmens, i, per tant, estem en una anàlisi d'aquesta situació que de cap manera pot ser contemplada només des d'un punt de vista de la perspectiva de la política global, sinó també de les circumstàncies concretes que concorren en la zona i de les circumstàncies concretes que es donen en aquest institut.

En tot cas, tractant de respondre breument a la vostra pregunta, la política del Departament en aquest sentit és una política de promoció activa d'integració, no d'una integració forçada a base de limitar els drets d'elecció de les persones, siguin de l'ètnia que siguin, o siguin del col·lectiu que siguin, i, d'altra banda, que les polítiques d'integració en el centre concret de Badalona-9 han de partir de l'existència d'una oferta educativa concreta en aquest barri de Badalona i en aquest centre concret que hi ha.

Entre altres coses, vull posar de manifest a la consideració del senyor diputat i de la cambra que el grup directiu d'aquest institut i que el consell escolar d'aquest institut no han volgut..., han decidit, per la raó que sigui, no acollir-se als beneficis que hauria provocat ser declarat com un centre d'atenció educativa preferent.

El president

Senyor diputat. Per repreguntar, té la paraula el diputat senyor Magí Cadevall.

El Sr. Cadevall i Soler

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, jo li preguntava dues coses: què pensen fer a l'Institut Badalona-9 i què pensen fer en general? De la seva explicació dedueixo que pràcticament no han fet res positiu. Diu que l'institut no s'ha volgut acollir a aquesta oferta, i no sembla que hagin fet res més.

El senyor conseller, a més a més, semblava dir que era la voluntat dels pares, l'elecció, etcètera, el que portava a aquesta situació. Quina és la situació, senyor conseller? Vostè sap perfectament, suposo, que la situació és que aquest any només s'han preinscrit tretze alumnes per al primer curs de secundària obligatòria, el primer de l'institut; que totes tretze són d'ètnia gitana; que dintre de l'ètnia gitana s'afegeixen característiques de marginació en aquest grup concret; tant és així, que aquestes tretze famílies no s'han personat a l'institut –només cinc, de moment, han fet acte de presència; les altres famílies o els altres alumnes han estat preinscrits a través del director de l'escola de primària–, i que està anant, per tant, a una segregació molt gran.

La situació no només, en no fer res, senyor conseller, ha empitjorat en aquest institut, sinó que –com deia abans– això és la punta de l'iceberg, és la mostra del que està passant. A la mateixa ciutat, l'institut Eugeni d'Ors va oferir cent vint places de preinscripció; ha tingut només quaranta preinscripcions.

Sembla també que l'excusa que dóna és de dir: «Bé, això és el resultat de la voluntat dels pares.» Jo dubto que la voluntat dels pares sigui aquesta situació de marginació. Però, en segon lloc, diu: «i de les normes de preinscripció». Però, senyor conseller, qui les fa, les normes de preinscripció? Les fa el seu Departament. I no podrà dir el senyor conseller que intentar una política més gran d'inserció, que suposa, de vegades, unes altres normes de matriculació, no és possible legalment, perquè tres directors successius, generals, del seu Departament havien donat normes de preinscripció on es posava un límit del 15% per a determinats alumnes amb necessitats educatives especials, i avui mateix s'ha informat de l'Informe del Síndic de Greuges d'aquest any. Doncs bé, hi havia una part molt important on el senyor síndic de Greuges recomanava al Departament d'Ensenyament una desconcentració, encara que fos limitada.

Per tant, vostè està usant uns falsos arguments, que no són veritat: la llibertat dels pares per anar a aquestes situacions de marginació i les normes del Departament, senyor conseller, que les fa vostè, i, d'acord amb la Llei del 95, vostè les podria canviar, perquè aquesta Llei permet posar un límit en els alumnes amb necessitats educatives especials. Per tant, senyor conseller, fins i tot s'ha donat el cas aquest any que algun director general s'ha negat a rebre el director d'aquest institut.

No em consta que en aquest moment s'estigui fent res per solucionar el tema; el tema no és només un tema

escolar, és un tema on tots els departaments de la Generalitat, del Govern de Catalunya, haurien de treballar per evitar aquesta marginació. I finalment, en la visita que jo vaig fer al centre, vaig veure que el claustre estava molt motivat per treballar; per exemple, dies anteriors havien fet unes jornades en què proposaven tres objectius amb molta participació dels alumnes i intentant la participació de la ciutat i de les famílies, proposant tres coses: la integració, la convivència i aprendre, com a normes de l'institut. No va aparèixer, em sembla, en aquestes jornades cap representant...

El president

Senyor diputat, ha exhaurit el seu temps.

El Sr. Cadevall i Soler

...d'Ensenyament, que estigués interessat en el tema.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies. Per contestar la repregunta, té la paraula l'honorable senyor conseller.

El conseller d'Ensenyament

Gràcies, senyor president. Molt breument. Miri, senyor Cadevall, les coses són com són i la primera és que aquest institut, si és que té un problema d'integració, és que ha fracassat l'institut. Ni el conseller ni el director general del Departament han anat allà a expulsar els pares. Per tant, primer, siguem conseqüents: jo no estic culpant ningú, però és evident que l'èxit de l'institut, des d'un punt de vista d'una actitud i d'una actuació integradora, no ha funcionat.

En segon lloc, els pares i els alumnes estan escolaritzats, i estan escolaritzats a Badalona, i estan escolaritzats en centres públics o en centres sostinguts amb fons públics, i ho estan des de la seva voluntat. No hi ha anat ni aquest conseller ni ningú del Departament d'Ensenyament a agafar-los de les orelles –si em permet el senyor diputat– i portant-los a la força a altres centres; estan escolaritzats de conformitat amb la Llei i de conformitat amb el seu ús, i molts d'aquests alumnes eren els d'aquestes ètnies que deia el senyor diputat. Per tant, també tenen la seva capacitat d'elecció i trien.

A nosaltres ens interessa que el Badalona-9 i qualsevol institut vagin bé, però un model d'integració no és mai un model que es basa en el fet que el poder polític conculqui el dret d'elecció d'un grup de ciutadans definits en base al concepte d'ètnia i els assigni de manera forçada a un concret institut. Això no és, i el senyor diputat ho sap, i no és no només perquè aquest conseller pensi així, o aquest Govern, sinó perquè està clara la igualtat del ciutadà davant la llei que estableix la Constitució espanyola.

I en relació amb les normes de matriculació, parlem-ne tot el que vulgui, senyor diputat, però li he de recordar que en allò que és fonamental són bàsiques...

El president

Senyor conseller, ha exhaurit el seu temps.

El conseller d'Ensenyament

...i varen ser aprovades per un govern socialista.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Pregunta al Consell Executiu sobre l'inici de les obres del Casal Progrés, a l'Hospitalet de Llobregat (Barcelonès)

La següent pregunta, que és la número 9: pregunta al Consell Executiu sobre l'inici de les obres del Casal del Progrés, a l'Hospitalet de Llobregat, formulada pel Grup Parlamentari Popular. Té la paraula per exposar-la el diputat senyor Josep Maria Francàs.

El Sr. Francàs i Porti

Sí, gràcies, senyor president. Senyor conseller, bona tarda. Fa aproximadament un mes que jo li vaig fer una pregunta similar, amb un altre centre d'atenció de l'Hospitalet, que era la residència Laia González, i en aquell moment jo li deia que la gent gran de l'Hospitalet tenia la sensació que la Conselleria últimament l'havia abandonat, o almenys no esmerçava tants esforços com fa uns anys, cosa que jo entenia com a negativa. Ara li torno a passar la pregunta, però amb un altre casal, i és: per a quan l'inici de les obres del Casal Progrés?

Gràcies, senyor conseller.

El president

Moltes gràcies. Per contestar la pregunta, té la paraula l'honorable conseller de Benestar Social, senyor Antoni Comas.

El conseller de Benestar Social (Sr. Antoni Comas i Baldellou)

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor diputat, li he de contestar, senyor diputat, de la mateixa forma que he contestat fa molt pocs dies a un altre grup parlamentari d'aquesta cambra –aquesta vegada va ser per escrit, així ho va demanar–, i per tant, dir-li que la previsió en relació amb la construcció que es fa per a la gent gran del carrer Progrés, del barri de la Torrassa, de l'Hospitalet de Llobregat, la previsió és procedir al desenvolupament del projecte executiu durant aquest exercici de 1998 i una vegada obtingudes les llicències corresponents i signat el conveni de col·laboració, cosa que ja hem parlat amb l'Ajuntament, i en funció, evidentment, de les possibilitats pressupostàries que tinguem l'any que ve, iniciar l'execució de les obres durant l'exercici 1999.

Aquesta és la previsió que nosaltres tenim en aquests moments, i aquesta és la prioritat que ens hem marcat.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per repreguntar, té la paraula el diputat senyor Francàs.

El Sr. Francàs i Porti

Sí, gràcies, senyor president. Senyor conseller, bé, nosaltres el que voldríem és urgir-li que ho fes, amb les mesures pressupostàries, al més aviat millor, i perquè entenem, com li vam dir l'altra vegada, que a la gent gran a l'Hospitalet..., la manca de places és manifesta; vam entrar en una batalla de xifres que em sembla que no és bo entrar-hi, però el que sí que tenim clar és que la demanda és superior a l'oferta i que amb això, tant la Generalitat com l'Ajuntament, amb la cessió de terrenys, hi té responsabilitat, però de totes maneres l'únic que ens va sobtar és que l'Ajuntament, el dia 8 de gener del 98, ja ha de fer el seu moviment definitiu quant a cessió de terrenys i, per tant, deixava a la Generalitat ja la porta oberta per poder procedir al projecte.

Llavors, pel que jo entenc, vostè es compromet..., o almenys no es compromet a tenir acabat aquest casal l'any 99. És exactament el que entenc? És a dir, estaríem parlant del 2000 o el 2001? Aquesta seria la meua repregunta.

Gràcies, senyor conseller.

El president

Moltes gràcies. Per contestar la repregunta, té la paraula l'honorable senyor conseller.

El conseller de Benestar Social

Bé, com vostè sap, una vegada es cedeix el terreny no es poden començar les obres, hi ha d'haver un procediment que és fer el projecte i, amb tot això, parlar amb l'Ajuntament. Dintre de totes les opcions que hi ha i necessitats que hi ha concretament a l'Hospitalet, amb el mateix Ajuntament i amb el senyor alcalde varem fer una revisió no fa gaire, de tot el que s'ha de fer, i després posar-ho en el conveni, cosa que suposo que es signarà en els propers dies, i una vegada fet el projecte, demanar llicència d'obres. Tot això es farà durant aquest any, i aleshores l'any que ve es començarà.

La previsió de durada de les obres per a un casal no és mai superior a un any. Per a una residència són divuit mesos, la previsió, però per a un casal de gent gran, que és una obra més senzilla, jo espero que en deu mesos això estigui fet. Per tant, les obres haurien d'estar acabades al final del 99, segons la previsió que hi ha.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Pregunta al Consell Executiu sobre els motius de l'absència de representació institucional en el Congrés del Moviment Europeu tingut a l'Haia els dies del 8 al 10 de maig de 1998

La pregunta número 10 al Consell Executiu, sobre els motius de l'absència de representació institucional en el Congrés del Moviment Europeu tingut a l'Haia els dies del 8 al 10 de maig del 98, formulada pel Grup Popular. Té la paraula per formular la pregunta el diputat senyor Eduard Escartín. (*Remor de veus.*)

El Sr. Escartín i Sánchez

Gràcies, senyor president; moltes gràcies. El maig de 1948 va tenir lloc una de les primeres manifestacions europeïstes, de les quals s'ha després aquesta creació dels organismes dels quals l'última realització va ser l'entrada a la moneda única, la creació del mercat comú i la creació, després, de la Comunitat Europea i actual Unió Europea.

Aquell fet, sobre les runes de l'Europa que sortia de la guerra, amb una divisió política que ja es veia venir entre l'Europa de l'Est i la d'Occident, la veu de Churchill, d'altres grans il·lustres europeïstes va fer-se sentir allà. Amb tot això, l'única veu que en aquell moment, degut a les condicions polítiques que hi havia a Espanya, pertanyia al nostre país era Salvador de Madariaga. D'aquella qüestió que va sortir, deia, del Moviment Europeu, es va crear indubtablement uns moviments a Catalunya i a Espanya, i l'altre dia es va celebrar el cinquantè aniversari, del qual hi havia testimoni d'aquella època amb el senyor Reventós i el senyor Cañellas.

Jo voldria dir que davant de la manifestació que va haver-hi allà, com és que no hi havia una representació..., quan dic «institucional» no vol dir potser del Consell Executiu, però sí d'algun organisme, algun organisme...? (*Pausa.*)

El president

Paro el rellotge perquè pugui seguir formulant la seva pregunta.

El Sr. Escartín i Sánchez

Doncs, que no hi hagués una representació d'alguns dels múltiples organismes de la Generalitat que fan europeïsmes, i tenint en compte que allà hi havia una veritable representació de pobles, regions autònomes, nacionalitats històriques que no tenen estat, pròpiament, a part de representació dels estats, era un moviment de base. Jo per això demano per què no hi havia aquesta representació.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. Per contestar la pregunta, té la paraula l'honorable conseller senyor Xavier Trias, conseller de la Presidència.

El conseller de la Presidència (Sr. Xavier Trias i Vidal de Llobatera)

Honorable president, senyores i senyors diputats, senyor diputat, el Moviment Europeu és una organització, com vostè sap, internacional, de caràcter no governamental, que a Catalunya desenvolupa les seves activitats a través del Consell Català del Moviment Europeu. De la mateixa dinàmica i funcionament d'aquesta organització se'n desprèn que els representants dels governs i de les administracions van ser presents en els actes que organitza en tant que se'ls demana la seva presència o se'ls convida a participar. En aquest cas concret, ni se'ns va demanar la presència ni se'ns va convidar; o sigui que no hi vam assistir.

El president

Per repreguntar, té la paraula el diputat senyor Escartín.

El Sr. Escartín i Sánchez

Gràcies, senyor conseller. Bé, la representació, justament aquesta és la seva personalitat, és que siguin moviments de base, o sigui moviments que no siguin oficials, però allà hi havia el president del Parlament Europeu, els presidents de les comissions europees, el president Jacques Delors, excomissari, el comissari Marcelino Oreja, i en una mostra europeïsta que es va fer en uns pavellons molt amplis, allà hi havia una representació de la Generalitat Valenciana, també hi havia el seu president, també hi havia el president del Parlament de Mallorca... –dic aquí països del nostre entorn cultural–, també hi havia, per exemple, la Junta de Castella - Lleó. Però, per exemple, penso que –i ara li dic un nom concret– el Patronat Català Pro Europa allà hauria tingut la seva..., junt amb el Col·legi Europeu de Bruges...

El president

Senyor Escartín, ha exhaurit el seu temps.

El Sr. Escartín i Sánchez

...o el Centre Robert Schuman, per exemple.

El president

Moltes gràcies. Per contestar la repregunta, té la paraula l'honorable senyor conseller.

El conseller de la Presidència

Estic d'acord que podríem haver-hi assistit i hi podria haver anat gent si se'ns hagués convidat, ja li ho he dit. És a dir, a mi em sembla que nosaltres hem d'anar en els llocs on se'ns convida, i quan és una organització no governamental el que hem d'intentar és no fer ingerències.

De Catalunya, hi van anar més de cent persones; crec que va ser la representació més nombrosa que hi havia allà a l'Haia, i jo crec que també és positiu que en ocasions..., no hi hem d'estar sempre els governs; és a dir, hi ha molts casos que és positiu que ens estigui representant la societat civil i no és necessari que sempre

estiguem els governs a tots els llocs intentant incidir. Jo, sincerament..., si se'ns convida hi anem, però si no se'ns convida a mi em sembla que el lògic és que la representació pròpia de la societat civil, jo considero que ja ens representa suficientment.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Les preguntes número 11, 12, 13 i 14 han sigut posposades, algunes per malaltia del diputat que havia formulat la pregunta i altres a petició del Govern.

Pregunta al Consell Executiu sobre quin percentatge dels recursos per a cooperació i desenvolupament ha estat atorgat a la solidaritat amb països africans

Substanciarem ara la pregunta número 15, pregunta al Consell Executiu sobre quin percentatge dels recursos per a cooperació i desenvolupament ha estat atorgat a la solidaritat amb països africans, formulada pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds. Té la paraula per formular-la el diputat senyor Ignasi Riera.

El Sr. Riera i Gassiot

Sí, gràcies, senyor president. Com que algunes de les posposades han estat meves, aclareixo que no estic en situació de malaltia, si més no en aquests moments.

El president

La situació de malaltia és del diputat senyor Salvador Morera.

El Sr. Riera i Gassiot

Sí, moltes gràcies. Fa pocs dies vam substanciar una interpellació sobre el tema de cooperació i desenvolupament. Aquesta pregunta, formulada abans de formular aquesta interpellació, parlava en concret d'un tema, del tema Àfrica. Diran: per què? Mirin, entre altres coses, perquè a Catalunya hi ha hagut una tradició històrica molt important de solidaritat amb l'Àfrica. Jo els recordo que l'actual Cidob, per exemple, que és un centre importantíssim, neix d'agermanament i neix essencialment del Txad i de Xile en una mena de moment que, a través d'organitzacions cristianes i d'antics missioners, s'elabora aquest tipus de solidaritat, i que aleshores en aquests moments hi ha preocupacions enormes sobre les mesures que s'estan prenent específiques, perquè si a algun lloc sembla que es necessita la solidaritat dels països d'aquest entorn més ric, i el nostre és un d'aquests països, és justament en el continent africà.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies. Per contestar la pregunta, té la paraula l'honorable conseller de la Presidència, senyor Xavier Trias.

El conseller de la Presidència

Molt honorable president, senyores i senyors diputats, l'any 1997 la Generalitat de Catalunya va destinar als països africans 138 milions de pessetes per subvencionar vint projectes a realitzar per part de divuit ONG catalanes, el que representa el 31% dels recursos totals a la convocatòria de subvencions del Departament de la Presidència de l'any 97. És veritat que s'hi podrien posar altres quantitats d'altres departaments, però exactament és el 31% dels recursos de les convocatòries.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per repreguntar, té la paraula el diputat senyor Ignasi Riera.

El Sr. Riera i Gassiot

Gràcies, senyor president. Quan el febrer de 1992 vaig tenir ocasió de participar en un debat del Parlament Europeu sobre polítiques d'eradicació de la pobresa a Europa, recordo que un diputat radical italià i una diputada conservadora francesa, però de la categoria de Simone Veil, van dir: «Fa tres dies que discutim sobre la pobresa al món i el nom de l'Àfrica ni tan sols no ha aparegut». «Una mica», deien, «ens sentim amb possibilitats de fer projectes de desenvolupament per a Àsia i per a Amèrica Llatina, per exemple, però arriba un moment que l'Àfrica ja ni tan sols no la comptem.

En el cas concret d'Europa i de Catalunya, Àfrica és molt més a prop del que puguem dir o ser; hi ha hagut unes relacions anteriors, en algun cas, de colonització, en algun cas, d'extracció de matèries primeres, les relacions continuen sent enormes. A Catalunya hi ha moltes memòries d'Àfrica. I darrerament hi ha hagut persones catalanes que han mort a l'Àfrica, a la zona dels Grans Llacs i també al Magreb. I és per totes aquestes raons per les que un creu que, d'acord amb la resolució que en aquella conferència va adoptar el Parlament Europeu, que després l'ha anat replantant amb diferents resolucions, el número de les quals no tinc aquí perquè no esperava tampoc que arribés aquesta pregunta a ser formulada avui encara, ens insisteixen que els països de la Unió Europea han de replantejar globalment i un per un les seves relacions solidàries amb l'Àfrica.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies. Per contestar la repregunta, té la paraula l'honorable senyor conseller.

El conseller de la Presidència

Estic d'acord amb la seva intervenció. L'any 92 vam gastar 72 milions de pessetes; des de Presidència, el 97 s'ha passat a 138. Hi ha un conjunt de països africans destinataris de la cooperació catalana que han sigut Angola, Moçambic, Togo, Guinea Equatorial, Marroc, Costa d'Ivori... És veritat que hi ha unes ajudes puntuals, sobretot en els campaments de refugiats sahrauís situats a Algèria, i també és veritat que hi ha hagut un

suport a la campanya d'ajut humanitari a favor de la zona dels Grans Llacs, però estic d'acord amb vostè que probablement el nostre esforç ha de ser més gran en aquesta direcció i, evidentment, nosaltres intentarem primar, com ja vaig dir l'altre dia, un conjunt d'objectius per a la cooperació amb aquests països, i una de les coses que es vol primar, precisament, és la zona d'Àfrica, perquè ens sembla, com vostè diu, que és la més propera a nosaltres.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Preguntes acumulades relatives al règim qualificat com a «privilegiat» d'alguns presos (tram. 310-00401/05 i 310-00402/05)

Pregunta número 16, sobre si als centres penitenciaris catalans hi ha presos que gaudeixen d'un règim qualificat com a privilegiat, formulada pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds. Té la paraula per formular la pregunta el diputat senyor Ignasi Riera.

El Sr. Riera i Gassiot

Senyor president, si li sembla bé, aprofitaria per substantiar la pregunta 26, perquè és de temàtica, crec, molt similar.

El president

Si la senyora consellera hi està d'acord... Substanciarem, per tant... Modifico el seu temps que passa a ser de cinc minuts.

El Sr. Riera i Gassiot

Sí, l'acord amb la senyora consellera, senyor president, havia estat sol·licitat abans. De passada, aprofito per felicitar la senyora consellera i demanar que Sant Ramon de Penyafort illumini els nostres juristes, ja que vostè ha estat guardonada amb aquesta distinció.

A veure, la pregunta es formula a partir, evidentment, d'un seguit d'informacions que tenen una gran ressonància a la premsa, en què es diu, arran de la concessió del tercer grau a persones ben conegudes pels mitjans de comunicació... Comença a haver-hi dos tipus de comentaris; un tipus de comentari dient: «No, és que hi ha uns presos que tenen un règim qualificat com a privilegiat dins de la presó». I un es pregunta si és que això és veritat; altres diuen: «És que hi ha presos que no és que tinguin un règim privilegiat, sinó que tenen un tracte de favor», que no és la mateixa cosa; és a dir, que a l'hora de gaudir de les mesures que puguin alleugerir la seva situació a la presó gaudeixen d'aquest tracte. Per tant, les dues preguntes, diguéssim, van a parar al mateix fet, és a dir, a esbandir aquesta sensació que hi pugui haver entre una part important de la ciutadania de Catalunya sobre aquests possibles tractes de favor o de privilegi de què puguin gaudir alguns presos.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per contestar la pregunta, té la paraula la consellera de Justícia, honorable senyora Núria de Gispert.

La consellera de Justícia (Sra. Núria de Gispert i Català)

Moltes gràcies, molt honorable president. Senyors i senyores diputats, en primer lloc, agrair la felicitació, i després contestar-li que, rotundament, no hi ha a les presons catalanes cap tracte de favor ni cap pres privilegiat. Sí que vull dir-li que probablement els mitjans de comunicació només adopten determinades posicions quan aquests presos de què vostè em parla tenen noms i cognoms coneguts. La majoria dels presos catalans no tenen noms i cognoms coneguts i, per tant, als mitjans de comunicació passen totalment inadvertits. Això no passa a les presons catalanes; per a nosaltres tots són iguals, tots tenen els mateixos drets, i quan gaudeixen d'un tercer grau o gaudeixen d'un segon grau amb permisos o quan tenen un tracte diferent és o bé per raons de seguretat en aquest darrer cas i, per tant, pot ser qualsevol tipus d'intern el que se sent amenaçat, el que creu que algun intern el pot perseguir o li pot fer mal o, d'acord amb la Llei de forces i cossos de seguretat de l'Estat, els membres de les forces armades tenen dret a tenir un règim ordinari però diferenciats, separat de la resta d'interns.

Respecte al gaudiment del tercer grau, jo li puc dir només una xifra perquè s'adoni que els mitjans de comunicació en això, doncs, no han sigut prou objectius: de tercer grau penitenciari i atorgat d'una manera inicial l'any 96 se'n van donar prop de vuit-cents, prop de vuit-cents, tenint en compte que durant tot l'any van ser resoltes quatre mil cinc-cents situacions de grau. Per tant, un 20% en situació inicial va aconseguir aquest tercer grau. Jo crec que aquesta és una mostra clara i, a més, estadísticament provable —que es pot provar— que no hi ha aquest tracte de favor que vostè creu que hi pot haver o que els mitjans de comunicació han donat a conèixer a la població i la ciutadania creu que és així.

El president

Moltes gràcies, senyora consellera. Per repreguntar, té la paraula el senyor diputat.

El Sr. Riera i Gassiot

Senyor consellera, primer li voldria aclarir que jo no he dit: «jo crec», no ho he dit en cap moment, ni ho ha dit ningú del nostre Grup; hem dit, en tot cas, que, si allò que s'explica de l'esposa del Cèsar és veritat, que no solament ha de ser sinó que s'ha de demostrar que és, en aquest cas també és així. És a dir, jo tampoc no puc estar d'acord que la culpa de tot el que passa la tinguin els mitjans de comunicació; si no, em sentiria, diguéssim, molt insegur en aquests moments pensant que en una de les butxaques porto un carnet d'un partit i en una altra el carnet de periodista i, per tant, em sabia molt greu estar fent un doble joc a favor i en contra del que seria l'objectivitat.

Però és que aleshores, senyora consellera, fins i tot en la seva resposta d'ara ha dit algunes coses que a mi em preocupen. Per exemple, s'ha parlat de raons de seguretat; hi ha raons d'inseguretat en aquestes presons; vostè sap que fa ben pocs dies hem estat visitant alguna presó justament perquè havien aparegut notícies sobre raons d'inseguretat i, com que no volíem fer cap pregunta ni fer cap manifestació sobre aquest tema en va, vam anar a visitar el director de la presó i vam estar parlant amb els representants sindicals d'aquesta presó, en concret de la presó de Ponent, per garantir que no era veritat que hi haguessin raons d'inseguretat. És tractaria d'explicar clarament que a les presons catalanes no hi ha inseguretat i quines mesures es prenen quan algú pot creure que hi hagi inseguretat.

Però és que, a més, voldria dir, el fet que els mitjans de comunicació es facin ressò d'això..., hi ha un altre element que provoca una situació de greuge comparatiu dins i fora de les presons. En aquest cas, faci'm cas, senyora consellera. No li parlo en aquests moments només des d'aquí com a diputat que es mira les coses de lluny; visc en una ciutat en la qual sóc regidor i en un barri en el qual hi ha moltes persones que justament han hagut de patir règim penitenciari, i li asseguro que la quantitat de persones que, quan hi ha una concessió d'un tercer grau a determinada persona, diuen: «I per què el meu fill, que va ser detingut per això i per això...», o «per què la meva filla...» o «per què la meva mare» —etcètera— «no gaudeix d'aquest règim?», li asseguro que no és gens senzill contestar i contestar justament en nom de la justícia, que és des del que es tracta de contestar.

Però és que, a més a més, en més d'una ocasió les persones recluses ens han dit: «Per què no es publica una normativa?, per què no aclareixen a les persones recluses en quines circumstàncies els serà concedit aquest tercer grau?» En aquests moments, i en aplicació del nou codi, justament serà molt més difícil, diguéssim, la redempció de penes pel treball, però en canvi, per exemple, saber que una persona pot arribar a aconseguir d'institucions penitenciàries i rehabilitació la concessió d'un tercer grau pot ser un element d'estímul justament a favor de la bona conducta. Doncs, bé, jo crec de veritat, senyora consellera, que no s'han aclarit prou bé les coses i que a vegades, fins i tot, quan s'ha parlat de perillositat social, hi ha hagut gent que ha reaccionat i ha dit: «Perdonin, jo no em sento de més perillositat social, per haver fet un robatori o per haver estat ficat en un petit tràfic de drogues, que tal o qual persona, que ha estat un empresari que ha contaminat un espai molt important de Catalunya o tal persona que ha jugat amb el seu càrrec d'alta confiança en el poder judicial justament per fer coses que no havia d'haver fet.»

Per tant, em penso que les raons de conflictivitat social també s'han de poder objectivar, i crec que aleshores la sensació d'algú que diu: «És que hi ha delictes i delictes i això no és la millor manera d'administrar justícia», tinc la sensació, senyora consellera, que tenen una base no només mediàtica, sinó real.

El president

Senyor diputat, ha exhaurit el seu temps. Moltes gràcies. Per contestar la repregunta, té la paraula l'honorable senyora consellera.

La consellera de Justícia

Moltes gràcies, molt honorable president. Senyor diputat, contestant al primer que vostè ha dit, la Llei de forces i cossos de seguretat de l'Estat estableix a l'article 8.2 que els membres de les forces i cossos de seguretat de l'Estat, quan hagin de complir la pena imposada en centres penitenciaris ordinaris, ho faran separats de la resta de detinguts o presos. Això és una mesura de seguretat, no vol dir que les presons no siguin segures; vol dir que tenen, en aquest sentit, un tracte especial per raó del cos a què pertanyen, i nosaltres el que fem és complir això.

Una altra cosa és el que després vostè ha dit. Pensi que el Reglament penitenciarí és públic per a tothom, la Llei penitenciària també, i l'únic que fem des de l'Administració penitenciària és complir estrictament la Llei i el Reglament i, per tant, totes aquestes persones que diuen que el seu fill, el seu company, el seu marit o el seu germà se'ls ha tractat diferent, que mirin o bé directament, si és fàcil per a ells, o bé a través del seu advocat, si aquest tracte ha estat diferent o no. Les presons tenen els seus serveis d'informació, els seus educadors que expliquen a les famílies o directament als interns les raons per les quals no se l'ha classificat en segon o en tercer grau o la revisió d'aquesta classificació no s'ha fet quan ell creia que s'havia de fer. Pensi que això es fa d'acord amb el Reglament penitenciarí i d'acord amb el seu articulat que diu clarament que hem de pensar en el tractament individual de cada intern i que, per tant, s'ha de procedir a la seva classificació tenint en compte totes les característiques que envolten l'intern, tant característiques personals, socials, com familiars, tant les de la seva integració a la societat, aquelles que depenen directament de la seva..., del seu historial delictiu, si ha estat primari o ha estat reincident... Tot això s'estudia i tot això és el que serveix per fer la proposta a la Junta de Tractament i decidir si aquella persona ha de classificar-se en primer grau, en segon grau o en tercer grau, i tot això ajuda perquè al cap de sis mesos, cada sis mesos això pugui ser revisat. Jo crec i mantinc aquí que l'Administració penitenciària ho fa correctament sense pensar qui és l'intern, com es diu, sinó simplement que és una persona que té drets i obligacions, que està complint una condemna i que el que intentem és ajudar-lo a la seva reinserció social a través de cada un d'aquests aspectes que estableix la Llei penitenciària.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyora consellera.

La pregunta número 17 ha sigut posposada.

Preguntes acumulades relatives a la viabilitat del pas del Talgo per la línia Barcelona - Puigcerdà (tram. 310-00421/05 i 310-00422/05)

Substanciarem ara la pregunta número 18: pregunta al Consell Executiu sobre l'estudi relatiu a la viabilitat del pas del Talgo per la línia Barcelona - Puigcerdà, formulada pel Grup Socialista; té la paraula per exposar la pregunta el diputat senyor Pere Jordi Piella, que em dirà també si vol acumular la pregunta número 19.

El Sr. Piella i Vilaregut

Gràcies, senyor president. Sí, evidentment, si vostè m'ho permet, acumularia les dues preguntes.

El president

D'acord amb el conseller de Política Territorial, acumularem les dues preguntes? D'acord. Endavant, senyor diputat.

El Sr. Piella i Vilaregut

Senyor conseller, concretament, Catalunya té dues línies de ferrocarrils que donen un servei internacional, una és la que passa per Portbou i l'altra, diguem-ne, la que passa per Puigcerdà - Bourg-Madame. La línia de Portbou sembla que hi ha la idea que el tren d'alta velocitat, que és del que es parla més en aquest Parlament en qüestions de línies ferroviàries, ja té una viabilitat. En el cas de la línia concretament que passa per..., que de Barcelona, doncs, va a Tolosa i a París, passant per la Tor de Querol, és una línia que sembla que no acabi de passar, diguem-ne, l'aprovat; és una línia que passa del juny al febrer, del febrer al juny i del juny al setembre. Concretament, s'han fet diverses preguntes sobre aquest tema, s'ha anat posposant i concretament li torno a fer el mateix, és a dir, quan estarà fet aquest estudi, quins terminis hi han, en quin estat està aquest estudi, perquè algun dia puguem saber què passa. Li he de recordar que aquest tema és un tema que corre des de l'any 89.

El president

Per contestar la pregunta, té la paraula l'honorable senyor conseller.

El conseller de Política Territorial i Obres Públiques

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, bé, aquest estudi que es va efectuar, s'ha cregut que valia la pena de posar-lo en comú amb el mateix estudi que es fa per part del tram francès de la línia. Com vostè ha dit, aquesta és una línia internacional i, per tant, si es vol establir un únic servei amb el material de Talgo, això és lògic que s'ha de compatibilitzar. Per això, en el marc de l'euroregió s'ha creat un grup de treball entre la Generalitat de Catalunya i els consells regionals de Midi-Pyrénées i de Languedoc-Roussillon, en el qual s'analitza específicament aquesta qüestió. Nosaltres tenim previstos en les properes setmanes contactes per veure com avança aquest grup de treball, per poder ja donar la resposta definitiva.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per repreguntar, té la paraula el diputat senyor Piella.

El Sr. Piella i Vilaregut

Gràcies, senyor president. Gràcies, senyor conseller, però veig que aquest tren va molt a poc a poc. Bé, miri, per fer-li una mica de recordatori, li he de dir que concretament l'any 1989, en uns titulars gairebé de primera plana, deia que el Talgo a Tolosa passaria per Vic i Ripoll el maig del 1990. Més tard vaig demanar, doncs –això ja ha passat per tres o quatre conselleries–, concretament, fa un any, a veure com estaria aquest estudi; aquest estudi em van dir que estaria fet a la tardor, la tardor de l'any passat. Després d'un any veig que no s'ha aconseguit re. Miri, jo crec que aquí hi ha un tema que ens ha de preocupar una mica a tots plegats: prometre no costa re, però prometre i no complir va originant un cert desencís i una certa, diguem-ne, mal confiança dels ciutadans envers els governants.

Miri, jo tinc molta fe i vull tenir molta fe en el Govern de la Generalitat, però jo sí que li demanaria que un tema que fa tants anys que dona voltes, que s'ha promès tantes vegades, i que, quan no se sap què dir d'aquesta línia, igual que la serp del llac Ness, es diu que s'hi pensa fer passar el Talgo, que es fos al màxim de seriós –ja parteixo de la base que s'intenta ser seriós–, però sí que demanaria que aquest tema es rematés d'una manera elegant, i que, com a mínim, si no hi han dades concretes, si no hi ha a l'estudi terminis fixats, com a mínim que no es faci servir contínuament que l'única cosa que s'està fent amb aquest tren, amb aquest ferrocarril de Barcelona a Toulouse passant per la Tour, i que es tiri endavant.

Només li demano això, procurem que no hagi de venir més al Ple amb aquest tema, i que en un futur, si pot ser el proper setembre, tinguem aprovada aquesta assignatura.

Gràcies, senyor president; gràcies, senyor conseller.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per contestar la pregunta, té la paraula l'honorable senyor conseller.

El conseller de Política Territorial i Obres Públiques

Gràcies, senyor president. Senyor diputat, a vostè li consta l'interès del Govern en aquesta qüestió, no només que per aquesta línia hi passi aquest tren Talgo internacional, sinó perquè aquesta línia doni un bon servei en tots els trens. En aquest sentit, vostè sap el capteniment del Govern i que la companyia Renfe ha tingut en compte millorar els horaris, de coordinar-los, d'altra banda, amb els diferents mitjans de transport que enllacen tant autobusos com els mateixos ferrocarrils francesos, com també els enllaços ferroviaris amb la vall de Núria. Per tant, jo penso que això demostra aquest capteniment que té el Govern.

Dir-li també que, en aquesta mateixa línia, en el si de la Comissió Mixta entre el Govern de la Generalitat i la companyia Renfe pel que fa als transports, s'està ana-

litant quina serà la intervenció que l'any que ve es farà per millorar la via –això és del tot indispensable. I dir-li, finalment, pel que fa al tren Talgo, que lògicament nosaltres aquí fem un paper d'intentar presentar dades que siguin molt convincents. Nosaltres hem de convèncer Renfe, que és qui ha de posar el Talgo, conjuntament amb els ferrocarrils francesos, que aquesta serà una operació rendible. És obvi que si no li subministrem unes dades prou fiables, si no li subministrem unes enquestes, que és el que s'està fent, tant a la part catalana com a la part francesa, és obvi que difícilment l'empresa empenirà un negoci de risc com és, lògicament, posar un nou servei ferroviari.

Estigui convençut, en tot cas, senyor Piella, del capteniment del Govern, tot i la dificultat, com és lògic, d'endegar un nou projecte de comunicacions com aquest.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

— **Pregunta al Consell Executiu sobre els criteris previstos per Adigsa per a les adjudicacions dels habitatges al barri de la Peixateria, de Vilanova i la Geltrú (Garraf)**

Posposada la pregunta número 20, substanciaré la pregunta número 21, pregunta al Consell Executiu sobre els criteris previstos per Adigsa per a les adjudicacions dels habitatges al barri de la Peixateria, de Vilanova i la Geltrú, al Garraf. Formulada pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula per exposar la pregunta el diputat senyor Bargalló.

El Sr. Bargalló i Valls

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, aquesta pregunta és una miqueta a pilota passada, perquè, si no anem errats, fa ben pocs dies que s'ha iniciat ja el procés d'adjudicació dels setze habitatges d'aquest barri de la Peixateria, de Vilanova i la Geltrú, entre les dues-centes peticions que vostès van rebre. Però, en tot cas, la pregunta –que l'exemplificàvem en aquest cas–, no era estrictament la nostra voluntat de cenyir-la a una única mostra com seria aquest barri de Vilanova, sinó que el que li volíem preguntar era per quin motiu, entre els criteris que el Departament publica per a aquestes adjudicacions, no hi compta el parer del municipi, no hi compta l'anàlisi que des del mateix ajuntament es pot fer de la realitat del barri, de les necessitats de les persones sol·licitants, i, per tant, d'allò que sempre en diem el principi de subsidiarietat, és a dir, de la institució que millor coneix la realitat social, tant de les persones com de la zona.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per contestar la pregunta, té la paraula el conseller senyor Antoni Comas.

El conseller de Benestar Social

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor diputat, en primer lloc, els criteris no els fixa mai Adigsa, que és una empresa pública però que no té capacitat per a això, sinó que, en tot cas, és la Direcció General de Serveis Comunitaris. I dir-li que, en principi, el que regula el Decret i, en concret, les normes particulars –a part de les del Decret– que van ser aprovades per la Direcció General de Serveis Comunitaris en data 1 d'octubre del 97 tenien a veure amb aquest posicionament del municipi de Vilanova i la Geltrú. Concretament, va proposar el municipi que el requisit de residència o de lloc de treball de forma continuada al municipi, amb una antiguitat mínima d'un any, fos una condició per ser adjudicatari. Per tant, es van tenir en compte aquelles condicions que realment no conculcaven o podien no conculcar el que esmentava el Decret 282/95.

I en aquesta promoció –que tampoc eren setze habitatges, sinó divuit– sí que es va tenir en compte el criteri de l'Ajuntament; es té sempre en compte, sempre que, evidentment, no conculqui algun dels aspectes normatius que regula el Decret i, en concret, les normes particulars –a part de les del Decret– que van ser aprovades per la Direcció General de Serveis Comunitaris en data 1 d'octubre del 97 tenien a veure amb aquest posicionament del municipi de Vilanova i la Geltrú. Concretament, va proposar el municipi que el requisit de residència o de lloc de treball de forma continuada al municipi, amb una antiguitat mínima d'un any, fos una condició per ser adjudicatari. Per tant, es van tenir en compte aquelles condicions que realment no conculcaven o podien no conculcar el que esmentava el Decret 282/95.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per repreguntar, té la paraula el diputat senyor Bargalló.

El Sr. Bargalló i Valls

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, realment coneixem el Decret que vostè ha esmentat, tot i que notícies nostres per part de grups municipals que estan a l'Ajuntament apuntaven que l'Ajuntament tenia una major voluntat de col·laboració que la que darrerament vostè m'acaba d'esmentar. Jo ara no entraré en una discussió sobre el cas de Vilanova, hi insisteixo, perquè segurament ni vostè ni jo podem representar el que n'opina l'Ajuntament; el que sí que voldria dir és la preocupació del nostre Grup Parlamentari perquè en aquests processos, i el mateix Decret, la realitat sovint demostra que la participació municipal hauria de ser més tinguda en compte. I, concretament, si vostè s'ha fixat en l'exemple que li hem buscat, ha estat no un exemple d'un ajuntament en què la representació d'Esquerra Republicana està a l'equip de Govern, perquè el que no volíem era que s'entengués aquesta petició nostra com una petició partidista, ans al contrari, com el convenciment que, des d'una col·laboració entre el Departament de Benestar Social i els ajuntaments, més enllà del que encara permet aquest Decret, i que segurament caldria modificar en aquest sentit, sovint, aquests processos d'adjudicació no diré que serien més transparents, sinó que serien més entesos per la població, i aquestes promocions d'habitatges públics de caràcter social segurament que acabarien tenint més la intenció...

El president

Senyor diputat, ha exhaurit el seu temps. Per contestar la repregunta, té la paraula l'honorable senyor conseller Antoni Comas.

El conseller de Benestar Social

Gràcies, senyor president. Jo insisteixo, senyor diputat, que la voluntat del Departament és tenir en compte sempre l'opinió de l'ajuntament. En tot cas, hauríem de parlar de l'ajuntament de què es tracti; en tot cas, hauríem de parlar de temes en concret. A mi m'és molt difícil ara entrar en temes genèrics. En tot cas, si hi ha algun tema, si hi ha algun ajuntament en què no s'hagin tractat els seus punts de vista, doncs, aleshores, amb molt de gust procedirem a aclarir-ho; entretant, jo he de contestar amb les instruccions que té el director general de Serveis Comunitaris, i és de tenir-los en compte sempre que no conculquin el que esmenta el Decret, que, per tant, té un rang superior.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Preguntes acumulades relatives a les mesures del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme per a protegir els consumidors dels abusos en la reparació i el manteniment d'aparells d'ús domèstic (tram. 310-00434/05 i 310-00435/05)

Posposada la pregunta 22, substanciarem com a última pregunta en el capítol d'aquest Ple la pregunta número 23 –llevat que el senyor diputat i el senyor conseller estiguin disposats a acumular les números 23 i 24, ja m'ho diran–, pregunta al Consell Executiu sobre les mesures a prendre pel Departament d'Indústria, Comerç i Turisme per evitar actuacions abusives envers el consumidor en la reparació i el manteniment d'aparells d'ús domèstic. Formulada pel Grup Socialista, té la paraula per substanciar la pregunta el diputat senyor Pere Jordi Piella. Em dirà si vol acumular la segona pregunta o no?

El Sr. Piella i Vilaregut

Gràcies, senyor president. Miri, per economia processal, potser sí que valdria la pena acumular les dues preguntes, i crec que ho farem així, si...

El president

Em permet un moment? Ha de merèixer la conformitat del senyor conseller. Senyor conseller?

El conseller d'Indústria, Comerç i Turisme (Sr. Antoni Subirà i Claus)

Sí, dic que m'agradaria saber si disposem de deu minuts.

El president

Cinc minuts. Hi està d'acord?

El conseller d'Indústria, Comerç i Turisme

Només cinc minuts. Sí, sí, estem d'acord a formular les dues preguntes...

El president

Són dos i mig i dos mig cada una. D'acord? Acumularem, per tant, les preguntes 23 i 24. Anuncio la pregunta 24: pregunta al Consell Executiu sobre els motius pels quals el Departament d'Indústria, Comerç i Turisme ha suspès l'aprovació d'un decret elaborat pel desaparegut Departament de Comerç, Consum i Turisme, també formulada pel Grup Socialista. I, per substanciar-la, per un temps màxim de cinc minuts, té la paraula el diputat senyor Pere Jordi Piella.

El Sr. Piella i Vilaregut

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, fa uns dies es va substanciar una interpellació, i posteriorment la moció corresponent, sobre defensa del consumidor. Evidentment, el Govern va dir que això estava totalment garantit, que no hi havia cap mena de problema, però aquí, en aquest cas, ens trobem un cas del que és el manteniment del parc d'electrodomèstics d'aquest país, que és bastant elevat, i que és un tema que s'està també arrossegant pràcticament des de l'any 90.

Les preguntes que li estic fent són dues: una, si la Conselleria d'Indústria i Energia pensa fer alguna actuació en defensa dels consumidors per evitar actuacions abusives en la reparació i manteniment d'aquells aparells d'ús domèstic i, en aquest cas, quines. I també l'altra seria per què ha estat suspesa l'aprovació per l'actual Conselleria d'un decret que anava en aquest sentit.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies. Per contestar les dues preguntes, té la paraula l'honorable conseller d'Indústria, senyor Subirà.

El conseller d'Indústria, Comerç i Turisme

Senyor president, senyor diputat, el Departament considera que té la normativa adequada per protegir els consumidors en el tema que preocupa el senyor diputat. A més a més, estem fent les accions oportunes, i de manera ferma i insistent, i jo no tinc coneixement d'haver suspès cap decret.

Senyor president, moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per repreguntar, té la paraula el diputat senyor Piella.

El Sr. Piella i Vilaregut

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, miri, aquí, concretament, tinc una circular feta l'any 94 que diu el

següent —és un «membret» diguem-ne, oficial del seu Departament, com a mínim del seu antecessor—, que deia: «Us trameto el projecte de decret de referència per tal que formuleu els vostres suggeriments en el termini de deu dies a partir de la recepció d'aquest escrit. El projecte és un projecte de decret pel qual es crea el registre de cens d'empreses de reparació i manteniment d'aparells d'ús domèstic i industrial de Catalunya.»

Senyor conseller, en definitiva, la seva pregunta diu que en aquest cas no pensen fer res. Jo només li voldria fer unes observacions. El tema de la reparació d'electrodomèstics s'ha convertit una mica en la selva; és a dir, qualsevol persona està disposada a reparar i moltes vegades, en lloc de reparar, el que fa és espatllar l'electrodomèstic, de tal manera que una reparació que podria valer, doncs, molt pocs diners, al final es converteix en una reparació de tornar a comprar una altra vegada l'electrodomèstic. I això moltes vegades passa a persones d'un poder adquisitiu baix, que moltes vegades es creuen anuncis que donen duros a quatre pessetes, i com que, en definitiva, en aquest tema tothom pot actuar, tothom pot intentar arreglar l'electrodomèstic, al final el que ens trobem és que el perjudici era gros.

Aquí ens preocupa un tema..., perquè estic veient que, almenys en aquest cas, la política del seu Departament quan la portava Unió Democràtica de Catalunya és diferent de com l'està portant Convergència. Unió Democràtica, diguem-ne, era sensible a aquest tema. Li llegiré un tros d'una carta també adreçada, doncs, sobre aquest tema, que deia el següent, diu: «Aquesta Direcció General no troba cap inconvenient a la proposta de creació per part del gremi del certificat d'empresa registrada de reparador-mantenidor d'electrodomèstics.» Miri, en el fons el que estem discutint aquí és un problema de sensibilitat envers uns drets dels consumidors que crec que tots plegats tenim el dret, l'obligació de defensar.

En definitiva, la pregunta —l'hi torno a fer— és si pensa tirar endavant algun tipus de reglament per tal que qualsevol persona que vulgui arreglar electrodomèstics, que hi hagi un mínim de garantia que aquesta persona, com a mínim, en sap una mica. Li recordo, per exemple, que en el cas dels automòbils, per a reparació d'automòbils, alguna cosa s'ha fet en aquest aspecte.

Gràcies, senyor president; gràcies, senyor conseller.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per contestar la pregunta, té la paraula l'honorable senyor conseller d'Indústria, senyor Subirà.

El conseller d'Indústria, Comerç i Turisme

Senyor president, senyor diputat, la normativa que regeix aquest tema, i que nosaltres estem convençuts que és suficient, són dos decrets, un reial decret de l'any 1988 i després un decret de la Generalitat de l'any 1989, que regulen la reparació d'electrodomèstics tant en els serveis d'assistència tècnica com a domicili. Per tant, ens sembla que la normativa és completa i està bé.

5600

Vostè es refereix a un projecte que, tal com vostè ha dit, havia circulat l'any 1994, no de fer una nova regulació millorada respecte a aquests, que no es va fer perquè estan bé, sinó creant un registre. Però li recordo que el canvi de titular del Departament va tenir lloc el juny del 96; per tant, va ser el mateix titular anterior del Departament el que no va tirar endavant aquell registre i jo crec que ho va encertar, perquè realment creant un registre no es fan millor les reparacions.

De fet, nosaltres hem estat insistint en aquest tema i precisament el mes de setembre del 97, ara fa pocs mesos, vam fer una de les enquestes periòdiques que fa l'Oficina de Protecció dels Consumidors, el Centre Català del Consum, per polsar l'opinió respecte a diferents temes; en diem «polsímetres», precisament. Aquesta enquesta està feta precisament sobre el tema de la reparació d'electrodomèstics; no l'hi llegiré tota, és bastant llarga. Però concretament a preguntes que intenten esbrinar a veure si el consumidor està ben informat dels seus drets, per exemple, diu: «Les peces de recanvi utilitzades sap que han de ser noves, tret que doni la conformitat per escrit el centre d'assistència tècnica perquè n'utilitzi d'usades», i el 95% dels usuaris hi responen afirmativament. És a dir, li he citat aquesta; n'hi ha tota una sèrie que demostren que el coneixement és alt, dels drets de l'usuari. Però, essencialment, el que a vostè li interessa és veure quin és el grau de satisfacció. El grau de satisfacció concretament és una pregunta que diu: «Quin és el grau de satisfacció del servei rebut?», i només el consideren inadequat el 3,73% dels usuaris; en la resta dels casos es considera bo o acceptable. O bé a la pregunta: «Considera que el personal tècnic va ser prou professional i qualificat?», que el considerin inadequat només és l'1,86%; la resta el consideren adequat o molt adequat.

Per tant, senyor diputat, ens sembla que efectivament estem fent allò que convé. És més, en el pla d'inspeccions rotatives que es fa cada any, aquest any, precisament, toquen inspeccions específiques en el tema de la reparació d'electrodomèstics. Jo no tinc la sensació ni que amb un registre milloressin les coses –opinió compartida pel meu antecessor, com s'ha demostrat–...; que la normativa que tenim és correcta –afirmació que he fet abans i repeteixo ara–, i que la vigilància sobre el tema és la que s'ha de tenir.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Acabat el capítol de preguntes al Consell Executiu, passem al capítol de proposicions no de llei.

Proposició no de llei sobre la regulació de les urgències psiquiàtriques

La primera de les proposicions és el punt quart de l'ordre del dia. És debat i votació de la Proposició no de llei sobre la regulació de les urgències psiquiàtriques, presentada per tots els grups d'aquest Parlament. Els grups podran posicionar-se sobre aquesta Proposició; tenen tots ells un temps límit de deu minuts. En primer lloc,

pel Grup Socialista, té la paraula la diputada senyora Carme Figueras. *(Pausa.)* Per un temps màxim de deu minuts.

La Sra. Figueras i Siñol

Moltes gràcies, senyor president. Senyors diputats, senyores diputades, la Proposició no de llei que es presenta a aquest Ple, fruit del consens de tots els grups de la cambra, obeeix al fet que finalment hem trobat el consens per poder donar resposta a totes aquelles persones signants d'un escrit promogut per l'Associació per a la Rehabilitació de Malalts Psíquics, Arep, en què van recollir un total de 63.560 signatures, i hi demostren la preocupació en relació amb les urgències psiquiàtriques. Si bé aquestes signatures no estaven recollides d'acord amb el que preveu la Llei, de què abans s'ha parlat en aquesta cambra, de la iniciativa legislativa popular, és ben cert que és un nombre molt important de signatures i que mostren la gran preocupació que les famílies de malalts de salut mental i el conjunt de la societat té entorn d'aquesta problemàtica.

En concret, la proposta que es presentava era una proposició no de llei per crear el Servei Psiquiàtric Català d'Urgències a Domicili i reclamava, sobretot, l'atenció domiciliària als malalts mentals severos i també la coordinació de les institucions i serveis tant per a l'atenció a domicili de les urgències com per facilitar l'hospitalització en aquells casos en què sigui necessari i, per tant, fer que aquesta sigui possible. També, tant en la documentació presentada com en reunions mantingudes tant a nivell de grups polítics com en les compareixences que hem anat tenint la Comissió de Política Social entorn de la problemàtica de la salut mental a Catalunya, s'ha anat posant de manifest que aquesta problemàtica que viuen els malalts mentals i que repercuteix molt intensament en els seus familiars..., quan hi ha un agreujament de la malaltia, una crisi agressiva o un empitjorament del quadre clínic se senten moltes vegades molt impotents i desatesos perquè no hi ha recursos, sobretot recursos a domicili. Els serveis d'urgència sovint no disposen de personal mèdic preparat per afrontar aquestes situacions de crisi i també es crea una problemàtica molt especial quan el malalt no dona o no pot donar el seu consentiment per a un ingrés voluntari en una institució hospitalària perquè, doncs, pot presentar actituds agressives que puguin requerir aquesta atenció especialitzada. Poden necessitar també la intervenció de forces de seguretat, per al que poden ser situacions d'agressivitat o de perillositat, i també la intervenció de la justícia per tot el que faria referència a l'ordre judicial.

Les famílies demanen, reclamen suport perquè ells són majoritàriament qui cuiden els malalts mentals. A la compareixença de la Federació Catalana d'Associacions de Familiars de Malalts Mentals a la Comissió de Política Social va quedar molt de manifest, i així ens ho manifestava la seva presidenta, que el 84% de malalts mentals viuen amb les seves famílies i que el 80% de les persones que cuiden els malalts mentals són dones i un 51% són dones majors de seixanta anys. Això dona idea de la càrrega que aquests familiars es veuen en la necessitat de suportar i de tirar endavant cada dia; és

una càrrega molt gran i aquestes famílies i aquests familiars arriben moltes vegades a una situació límit del que seria el seu equilibri emocional.

La complexitat de la problemàtica pel que fa a les urgències psiquiàtriques també es posa de manifest. És necessària la intervenció de diferents departaments, de diversos departaments: el Departament de Sanitat, el de Justícia, el de Governació, el de Benestar Social. Això requereix un treball tècnic que els grups d'aquesta cambra vàrem considerar que era el Govern qui estava en disposició de fer-ho. També hi ha la necessitat i la conveniència de diferenciar la solució segons l'àmbit territorial: no és el mateix l'atenció de les urgències domiciliàries a la ciutat de Barcelona a través del 061, que pot ser, doncs, a través de la creació d'un equip especial o d'una unitat especial per a les atencions a les urgències psiquiàtriques, que la que es pot donar a les grans ciutats de l'àrea metropolitana, la que es pot donar a les àrees semiurbanes o ja el que seria tan diferent, que és l'àmbit rural. També cal tenir en compte si el pacient està sent atès en algun centre de salut mental que pugui participar i acudir a la urgència, coneixedors de la situació i les circumstàncies d'aquell pacient. Cal estudiar quines urgències es poden atendre dins de la primària amb una formació adequada dels professionals; també la possibilitat de dotació de recursos als centres d'atenció primària de salut mental per poder fer urgències domiciliàries segons l'àmbit territorial. També la proposta d'ordenació ha d'articular la coordinació entre els diferents nivells assistencials, entre la primària i l'hospitalària i també entre les dues xarxes, la xarxa de salut mental i la xarxa general.

Per tota aquesta complexitat és pel que vàrem optar –com deia abans– per presentar aquí en aquest plenari aquesta Proposició no de llei que el que demana, es requereix o insta el Consell Executiu a procedir, en un termini màxim de vuit mesos, a aquesta regulació de les urgències psiquiàtriques, que contempli criteris territorials, les urgències als centres psiquiàtrics, l'atenció psiquiàtrica a domicili, l'assistència a nivell d'atenció primària i hospitalària, i la formació dels professionals adequada.

(El president d'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident segon el substitueix en la direcció del debat.)

Val a dir ja, per acabar, que és criteri del Grup Socialista que aquesta regulació que demanem avui al Govern i que encarreguem avui al Govern entre tots els grups de la cambra ha de buscar mecanismes per poder oferir als familiars i als malalts mentals les urgències les vint-i-quatre hores del dia, aquestes visites a domicili que tant demanen, sempre que sigui necessari; intensificar el seguiment individual dels malalts mentals severos i crònics –crec que aquest és un tema important, el del seguiment individual–; preveure la creació d'un hospital psiquiàtric penitenciari a Catalunya, com bé reclama el Síndic de Greuges en els seus informes any rere any; la creació i ampliació de centres de dia i hospitals de dia, que són els recursos que realment fan la contenció diària i que ajuden a la integració social del malalt mental al seu entorn social i laboral; xarxes de suport terapèutic a les famílies, i també suport a les iniciatives de

les associacions de familiars de salut mental per establir recursos comunitaris a nivell de centres de dia o tallers ocupacionals; iniciatives com la del telèfon d'informació, el telèfon línia 900, també un ens de participació de familiars i d'usuaris per anar avançant en aquest camí; aprofundir en la coordinació dels recursos assistencials als diferents nivells –com deia abans–, i, finalment, no oblidant que hi ha un aspecte molt important, que és el de la prevenció de la urgència: moltes urgències serien evitables amb un adequat seguiment dels trastorns mentals severos; de ben segur que moltes vegades l'atenció a les crisis amb antelació suficient podria evitar gran part d'aquestes urgències.

Creiem que aquestes són consideracions que cal tenir en compte i per això, doncs, celebrem que hagi arribat avui el dia en què aquest consens faci això possible i demanem que el Govern de la Generalitat faci un esforç important perquè aquest tema quedi resolt.

Res més i moltes gràcies.

El vicepresident segon

Moltes gràcies, senyora diputada. Pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula la il·lustre diputada senyora Eva Palau.

La Sra. Palau i Gil

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, per no repetir alguna de les coses que ja ha dit la diputada que m'ha precedit, sí que faré una valoració primer de com tenim en aquests moments la situació de l'atenció de les urgències psiquiàtriques a Catalunya. I penso que per començar val la pena recordar que no va ser fins a l'any 1992 que no es van produir les transferències dels serveis psiquiàtrics de les diputacions catalanes a la Generalitat, llevat dels de la Diputació de Barcelona, que encara segueixen sense ser transferits, si bé l'any 1990 es va delegar la gestió dels concerts que en aquell moment tenia establerts amb diverses entitats.

D'ençà d'aquell moment, de l'any 1992, el Servei Català de la Salut va establir un conjunt de polítiques sanitàries d'assistència psiquiàtrica i salut mental, en la línia d'integrar i homogeneïtzar els serveis de salut mental amb la resta de serveis sanitaris d'àmbit general existents. En aquests anys, s'ha produït un procés de millora contínua dels serveis de salut mental transferits, que s'expressa en la reordenació del seu funcionament i en l'increment de nous serveis arreu del territori, procurant en tot moment assolir l'equitat possible en la distribució dels recursos amb relació a la resta de serveis sanitaris generals. Resumint, creiem..., creuen la majoria d'usuaris que el balanç és positiu i notori, però hi ha un camí encara a recórrer.

En l'assistència urgent, que és la que avui ens ocupa, en l'assistència urgent de les patologies mentals, hi ha dos elements clau a tenir presents: un, les característiques en si, ja, de l'atenció urgent, i dos, les especificitats de la persona amb una malaltia mental greu, que a vegades, a voltes, provoquen una certa distorsió de la realitat.

Cal reconèixer que si la demanda és molt específica i necessita atenció especialitzada, i a més s'hi afegeix que necessita una atenció a domicili, la resposta assistencial és molt més difícil, i encara més si es produeix en el medi rural. En aquestes situacions i en aquest moment, la resposta no pot ser mai especialitzada, sempre serà general, és a dir proveïda per metges de l'atenció primària.

En cap moment hem d'oblidar el caràcter integral del sistema sanitari al nostre país, per la qual cosa els desajustaments de l'atenció d'urgència psiquiàtrica –que reconeixem que existeixen, i per això varem signar també conjuntament aquesta Proposició no de llei–, aquests desajustaments, com els deia, s'hauran de millorar sempre des dels serveis del sistema sanitari general.

Potser recordar que l'any passat es van contractar onze programes d'atenció i seguiment dels casos de persones amb trastorns mentals severos per tal de millorar la seva atenció sanitària comunitària, tenint com a eix principal el treball de prevenció de les crisis amb els pacients i les seves famílies, i està prevista l'aplicació d'aquest programa a la totalitat del territori.

Queda palès que en salut mental s'està duent a terme una tasca positiva de remodelació, reconversió, conscienciació social i sensibilització familiar, i hem de ser conscients –i n'estem convençuts– que a mesura que millori l'atenció extrahospitalària millorarem la qualitat de vida dels malalts i de les persones del seu entorn, perquè creiem que és just i necessari remarcar la importància i imprescindible tasca que les famílies d'aquests malalts estan duent a terme.

Amb tots els respectes, també, que es mereixen els professionals sanitaris, cal reconèixer que tenen una manca, alguns d'ells, de formació davant de l'atenció psiquiàtrica urgent, i això és un reflex del que succeeix en molts àmbits de la societat, sense que això, evidentment, sigui cap mena d'excusa per no atendre degudament aquestes situacions. El motiu és, senzillament, que les malalties mentals greus no són prou conegudes i en general fan por.

Passa quelcom de semblant amb els altres professionals que poden intervenir en aquestes situacions, com poden ser els del transport sanitari, les forces d'ordre públic i els mateixos jutjats. Aquest tipus d'urgències són poc freqüents, però quan es presenten generen situacions molt tenses que no afavoreixen gens ni l'evolució de la malaltia ni la predisposició a col·laborar de les famílies que han de conviure amb aquestes persones.

El Departament de Sanitat, sensible i conscient que cal augmentar la formació dels professionals que tenen aquest tipus de patologia, l'any passat va invertir 170 milions en la formació específica en salut mental per als metges residents de medicina familiar i comunitària, igual que va augmentar la formació de places de metges residents de psiquiatria i psicologia per tal d'anar augmentant la qualitat de metges especialistes que surtin a cada promoció.

També cal remarcar, perquè és obvi, que les mateixes entitats proveïdores han destinat molts recursos a la

formació dels seus professionals. A pesar d'aquests avenços en el camp de l'assistència a la salut mental, hi ha unes mancances en l'atenció urgent, unes mancances que reconeixem i que volem intentar solucionar, i que per això hem subscrit aquesta Proposició no de llei, en resposta, com deia la il·lustre senyora Carme Figueras, a una iniciativa que ens va fer arribar aquí al Parlament l'Associació per a la Rehabilitació del Malalt Psíquic, concretament el novembre del 96, i que, donada la complexitat dels tràmits que requeria i un cop valorades aquestes mancances que denunciaven, i reconeixent-les com a tal, ens va conduir a presentar aquesta iniciativa que avui estem debatent.

Per acabar, voldria remarcar els eixos bàsics que entenem que ha de contemplar la nova regulació de les urgències psiquiàtriques a la qual instem avui el Govern des d'aquesta Proposició no de llei. Aquests eixos bàsics, segons nosaltres, són: en primer lloc, definir els diferents serveis d'assistència psiquiàtrica del Servei Català de Salut, amb especial esment dels d'urgències; en segon, consensuar uns criteris comuns mínims per a l'atenció de les urgències psiquiàtriques que puguin ser d'aplicació per a tots els professionals implicats; en tercer, fer una gran difusió descentralitzada per a tots els professionals d'aquests criteris comuns mínims; quart, millorar la detecció, atenció i disposició dels casos de brots aguts de persones amb malaltia psicòtica greu que no volen rebre tractament; cinquè, definir el tipus de transport sanitari necessari per a aquestes patologies; sisè, establir les necessitats d'intervenció de les forces d'ordre públic, d'acord amb la judicatura, i promoure una correcta difusió i acceptació d'aquestes mesures, i setè, perfilar els programes d'atenció i seguiment de les persones amb trastorns mentals severos i prosseguir el seu desenvolupament arreu de Catalunya.

En aquest sentit, varem valorar positivament la presentació d'aquesta Proposició no de llei, a la qual, òbviament, el nostre Grup votarà favorablement.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El vicepresident segon

Moltes gràcies, senyora diputada. Pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Ernest Benach.

El Sr. Benach i Pascual

Gràcies, senyor president. El 20 de novembre del 96 tenia entrada en el Registre d'aquest Parlament una proposició de llei d'iniciativa popular que reclamava la creació del Servei Psiquiàtric Català d'Urgències a Domicili. El projecte presentat, tal com ja s'ha dit, tenia de fet defectes formals, però cal dir –i crec que aquesta és la dada important– que venia avalat per més de seixanta-tres mil signatures, que donaven suport a l'aprovació d'aquella Proposició de llei. De fet, crec que va ser..., sincerament crec que va ser la presentació d'aquesta Proposició de llei el que ens va moure a tots plegats a bellugar-nos en aquest tema, de manera que es pogués tractar alguna mena d'iniciativa.

Aquella iniciativa legislativa popular, la primera que es presentava al Parlament d'ençà l'aprovació de la Llei que regula aquestes iniciatives, no reeixia per defectes de forma i, per tant, no es podia tramitar, però sí que aconseguia que tant els grups parlamentaris com el mateix Govern prenguessin consciència d'un problema greu que afecta moltes i moltes famílies del nostre país.

A la Comissió de Política Social s'han produït en els darrers mesos diverses compareixences de sectors afectats pel tema, tant des del punt de vista professional com des del punt de vista familiar, que han aportat gran quantitat d'informació i, el que és encara més important, han aportat criteri amb relació a les malalties psiquiàtriques i a tot allò que les envolta, que és molta cosa i, a més, complexa.

La Proposició no de llei que ens afecta planteja la necessitat que el Govern, en un termini no superior als vuit mesos, procedeixi a la regulació de les urgències psiquiàtriques, tenint en compte criteris territorials, la urgència en els centres psiquiàtrics, l'atenció psiquiàtrica a domicili i l'assistència a nivell d'atenció primària i hospitalària, objectius, doncs, absolutament necessaris i sobre els quals el Govern haurà de treballar intensament per poder complir l'encàrrec d'aquest Parlament, l'encàrrec –ens atreviríem a dir– dels més de seixanta-tres mil ciutadans i ciutadanes que en el seu dia van reclamar la regulació de les urgències psiquiàtriques.

L'evolució de les malalties mentals ha estat espectacular, tant pel que fa a les mateixes malalties com també pel que fa al seu tractament. Per tant, són molts els conceptes que avui cal revisar, tant des del punt de vista mèdic com també des del punt de vista social. Només cal pensar que en el nostre món desenvolupat una de cada quatre persones presenta o presentarà un trastorn mental en el curs de la seva vida i un 1% de la població de totes les edats desenvoluparà alguna forma d'esquizofrènia en algun moment de la seva vida.

Algunes de les compareixences que es van produir a la Comissió de Política Social ens recordaven que no fa massa anys l'única assistència per als malalts mentals eren els manicomis, i tots plegats hem de reconèixer que la imatge que tenim nosaltres i la mateixa societat ens ha fet tenir actituds prou estranyes amb relació a la salut mental –millor dit, amb relació a la manca de salut mental. És segurament per això que hem de valorar especialment el paper que hi han jugat tantes i tantes famílies que tenen algun malalt mental al seu càrrec i que moltes vegades han estat víctimes de la incomprensió de la societat.

L'evolució de les malalties i de l'assistència psiquiàtrica en els darrers anys ha provocat que les estructures sanitàries no fossin capaces d'assumir els costos d'aquesta evolució i això ha repercutit en els mateixos malalts i en les seves famílies, essencialment. Fruit, doncs, d'aquesta situació ens trobem amb la reducció de llits als hospitals psiquiàtrics, ens trobem també amb les urgències col·lapsades i els centres de salut mental també col·lapsats: ens trobem, en definitiva, amb la poca capacitat de reacció dels centres i dels hospitals de dia.

No es tracta tampoc ara de fer un debat sobre el Pla de salut mental. En podríem fer moltes consideracions, i fins i tot posar al damunt de la taula alguna contradicció amb algunes intervencions que hi ha hagut anteriorment, però entenem que ara no és el moment, sobretot perquè, tot i que ja es va expressar la nostra opinió i la de cada grup en el seu moment, segurament caldria més temps per analitzar, per fer-ne revisió i per treure'n les conclusions adequades.

Voldríem acabar aquesta intervenció amb una darrera reflexió: estem davant d'una problemàtica no només mèdica, sinó també social i, per tant, cal també des de la perspectiva social donar solucions al problema. Les necessitats socials i de relació dels malalts mentals, d'habitatge i de treball protegit són elements que de cap de les maneres es poden dissociar del plantejament global i de les solucions que avui estem reclamant al Govern.

Votarem, doncs, lògicament, a favor d'aquesta Proposició no de llei, això sí, amb el prec al Govern –prec que es quedarà en el son dels justos, perquè no hi ha cap representant del Govern; en qualsevol cas, demanaríem que els el fessin arribar– que el Govern comparteixi amb els grups d'aquesta cambra l'elaboració de les propostes que facin al respecte. Ens agradaria poder aportar el nostre granet de sorra i col·laborar en aquest camí que avui s'inicia. El Govern, més que consens, el que ha de buscar són complicitats, i no només en l'àmbit polític: ens atreviríem a dir que, sobretot, les ha de buscar en l'àmbit social.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident segon

Gràcies, senyor diputat. Pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, té la paraula la il·lustre diputada senyora Imma Mayol.

La Sra. Mayol i Beltran

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, jo voldria, en primer lloc, iniciar la intervenció fent un reconeixement a la feina feta, a l'impuls, a l'esforç de recollida de signatures que va fer l'Associació per a la Rehabilitació de Malalts Psíquics. Penso que aquest esforç partia d'una preocupació que vivien les persones integrades en aquesta entitat, que ha estat posada sobre la taula, i referida molt especialment a les dificultats que viuen les famílies quan una persona que té una malaltia mental es descompensa i en el si de la seva família es genera una crisi.

Aquest primer reconeixement vol anar acompanyat d'un altre reconeixement: el reconeixement a les associacions de malalts mentals, a les associacions de familiars de malalts mentals que han comparegut recentment en aquesta Comissió de Política Social, i en aquest Parlament des de fa molts anys, explicitant la duresa moltes vegades del seguiment en solitari que feien inicialment –afortunadament, després amb el suport institucional– del que era la malaltia mental, quelcom no fàcil de viure, no només per les característiques pròpies de la malaltia, sinó per la vivència social que hi ha a l'entorn d'aquesta malaltia.

5604

Vull posar de manifest també, a l'inici de la intervenció, el que fa unes hores es debatia en aquesta cambra: a proposta del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, i també del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, hem plantejat la necessitat de modificar la Llei d'iniciativa legislativa popular. En aquell moment, en el debat, s'ha expressat que això no era necessari, perquè aquesta Llei tan sols portava tres anys de vigència i no hi havia encara, diguem-ne, prou temps transcorregut com per veure limitacions. Ja ho ha dit el representant del meu Grup, el senyor Roc Fuentes, però jo m'hi vull referir de nou: si a vostès els sembla que la primera vegada que hi ha un col·lectiu de ciutadans i ciutadanes que fan l'esforç de recollir seixanta-set mil signatures per una causa tan justa, tan rigorosament plantejada, com és la necessitat d'activar mecanismes per a l'atenció de les malalties mentals en situació d'urgència, si aquest objectiu tan absolutament lícit no ha pogut trobar la via per dificultats tècniques a l'hora de plantejar una llei d'iniciativa legislativa popular, és normal que no n'haguem tingut gaires.

Jo, aquest matí, quan sentia el debat, pensava: és un debat una mica de *besugos* –perdonin que els ho digui–, perquè quan es deia, per part del grup de la majoria: «escolti'm, si només fa tres anys que funciona la Llei i encara no han vingut prou iniciatives», dius: «Home, si la primera iniciativa que ve no es pot tramitar, tot i haver recollit seixanta-set mil signatures, per problemes de forma, potser que ens plantejem si és que realment hem fet una llei que impossibilita que els ciutadans i ciutadanes d'aquest país que tenen necessitat de legislar, a partir de la seva acció, ho puguin fer.» Ho dic perquè a vegades és molt fàcil fer aquests discursos a la cambra, però molt més difícil contrastar-los amb la realitat de la gent quan està intentant fer quelcom per impulsar mesures.

Què és el que ens ocupa? Jo voldria descriure molt breument –ha estat fet, però hi vull insistir– la situació de dificultat que significa en una casa, en una família, quan hi ha una persona que té un brot psicòtic i es produeix una situació d'urgència. Per què es pot produir, això? Es pot produir per dues raons, fonamentalment: per un abandó de la medicació –quelcom relativament freqüent en persones que pateixen aquestes malalties– o per una descompensació –pròpia de la situació de la persona malalta.

Aquesta situació de crisi és una pèrdua de contacte amb la realitat. I, això, la gent que coneix el tema, o que l'ha viscut a casa, sap què estic dient. Aquesta pèrdua de consciència de la realitat pot significar autolesió, moltes vegades, o pot significar l'agressió exterior. Per tant, és una situació de violència difícil de contenir, en un context familiar. I més tenint present que això s'envolta d'una por social a la malaltia mental i, com deia la senyora Palau –i jo ho comparteixo–, d'un desconeixement dels professionals generalistes de com fer front a aquestes situacions. Per tant, la família no només té la dificultat d'entomar a casa seva el que és una descompensació greu, sinó que té una sensació de soledat que no contribueix per res a capacitar aquella família per fer front a aquestes situacions.

Dit això, és fàcil una temptació, que també penso que hauríem de defugir –i en aquest sentit crec que hi ha acord entre els grups parlamentaris que s'han expressat, i tots els grups parlamentaris en general–, de donar una resposta absolutament especialitzada a aquesta situació: no hem de crear un recurs només per a les urgències psiquiàtriques; hem de ser capaços –i això no és senzill– d'integrar, dintre del que són les necessitats de les urgències generals, la capacitat de respondre de manera especialitzada a aquesta problemàtica. Són coses diferents. No pot ser que cada patologia generi automàticament uns mecanismes i uns dispositius assistencials només per a aquest sector de població, però, en canvi, sí que hem de ser capaços que els mecanismes generals que existeixen per atendre les urgències donin resposta específica a aquesta necessitat, perquè, si no, no hauríem cobert l'objectiu que avui ens plantejem.

Jo voldria dir que les dificultats que apareixen avui són diferents. Per exemple, el 061, a vegades, posa dificultats per atendre aquestes persones, perquè no es considera competent. Per altra banda, quan demanen, tant les famílies com el mateix 061, la presència de forces de l'ordre, aquestes dedueixen que no poden fer res sense una autorització judicial, llevat que la violència manifesta sigui molt important –acostuma a ser important, eh? Si la família s'imposa i porten el pacient d'urgències, hi ha gent que considera que no està en condicions d'atendre aquest pacient, amb la qual cosa d'alguna forma retornen a la situació inicial, o bé això també expressa la manca de llit disponible.

Quin és el problema de fons que existeix aquí? El problema de fons que existeix és que la Xarxa de Salut Mental, tot i haver-se incrementat la seva dotació darrerament, no està en condicions encara de tolerar i d'assumir tota la demanda que existeix, i a vegades expulsa massa aviat, del que seria l'atenció ambulatoria, persones que no estan en condicions, encara, de viure sense aquest tractament.

Quins són els criteris, al nostre parer, que s'haurien d'impulsar a partir d'aquesta proposta, que ho hauria de fer el Govern? Pensem que els metges del 061 i dels serveis d'urgències similars que hi hagin al conjunt del territori haurien de poder cridar la força pública, si consideren que una persona necessita atenció urgent en un servei d'urgències psiquiàtriques. És legalment clar que la força pública ha de fer un trasllat així, si ho sol·licita el metge. Per tant, a aquest tema hauríem de ser capaços de donar-hi resposta. Tothom ha de tenir clar que no pren decisió d'ingrés, sinó només de trasllat cap a un centre oportú, i en el centre decidiran si és convenient l'ingrés o no és convenient l'ingrés.

Hem de dir que no es poden crear falses expectatives. No hi ha moltes vegades suficients llits perquè es puguin ingressar les persones que en aquell moment ho necessitarien. I això ho ha de tenir en compte algú quan plantegi la proposta i hem de ser molt conscients els grups parlamentaris de la necessitat d'incrementar aquests recursos.

Pensem que també és important donar suport –i això em penso que ho deia la senyora Figueras, i hi estic molt d'acord– a les famílies perquè siguin capaces

d'actuar perquè no es produeixi la crisi. Hi ha situacions de precrisi que es poden detectar i, si s'actua sobre elles, no es produeix la crisi. En aquest sentit, es pot demanar ajut —als serveis assistencials que existeixen— per evitar la crisi del moment.

I, per últim —i d'alguna forma seria la conclusió més rellevant—, cal impulsar una xarxa de salut mental que, des de les diferents vessants d'actuació pròpiament sanitària, actuació social, actuació psicològica, actuació laboral, sigui capaç d'atendre totes aquelles necessitats que sorgeixen per la pròpia consciència de malaltia dels malalts, però també per l'entorn familiar on aquells viuen.

Per tots aquests motius, celebrem que una iniciativa de l'Arep, per tant una iniciativa que ha impulsat avui aquesta proposta, finalment hagi pogut trobar una sortida parlamentària, encara que lamentem que aquesta sortida no hagi pogut ser la que aquesta gent va treballar-se tan meticulosament, recollint les seixanta-set mil signatures.

Moltes gràcies.

El vicepresident segon

Gràcies, senyora diputada. Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula l'illustre diputat senyor Isidre Bonet.

El Sr. Bonet i Palau

Moltes gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, en primer lloc el que vull és felicitar d'alguna manera l'Associació per a la Rehabilitació del Malalt Mental, AREP, per la seva empenta, per la seva voluntat de portar a terme tota aquesta recollida de firmes que han fet possible que avui, en aquest Parlament, estiguem parlant de la regulació de les urgències psiquiàtriques.

Però no ens enganyem, el tema de la salut mental no s'acaba aquí fent una proposició no de llei per regular les urgències psiquiàtriques. Hi ha una problemàtica molt més gran a darrere, que caldrà, de mica en mica, anar traient i anar posant sobre la taula. Si féssim una enquesta sobre els metges que truquen al timbre de la porta quan els avisen per una urgència domiciliària, estic segur que un tant per cent molt elevat està demanant no trobar-se amb un malalt psiquiàtric a dintre. Prefereix un infart abans que una altra cosa. I estic també segur que els mateixos familiars que tenen aquell malalt psiquiàtric, quan senten el timbre de la porta, estan desitjant que aquell metge entengui almenys una mica el que és un problema psiquiàtric, com pugui ser un brot psicòtic, una esquizofrènia, una paranoia, etcètera.

És per això molt important el fet de la regularització del servei d'urgències psiquiàtriques. I és important que el Govern de la Generalitat prengui consciència que s'ha de formar els metges que estan fent aquestes urgències perquè estiguin capacitats per portar a terme aquest primer ajut a aquestes famílies i a aquests malalts psiquiàtrics. No oblidem que la psiquiatria és una part molt petita de la llicenciatura en medicina. S'estudien molt més altres patologies que no la psiquiatria i la psi-

cologia. I és important que els metges que es dediquin als temes de les urgències sàpiguen tractar aquests tipus de malalts. I això és un treball, és una feina, és una tasca importantíssima que haurà de desenvolupar el Departament de Sanitat: el Departament de Sanitat s'ha de preocupar de formar els metges que aniran..., tant sigui amb el 061 esmentat o amb diferents tipus d'urgències, de donar-los la formació específica en aquest tipus de malalts.

Jo no vull estendre'm més amb moltíssimes consideracions que han fet els oradors que m'han precedit en l'ús de la paraula, i que he de dir que estic plenament d'acord amb tot el que han dit ells. Avui és important que estiguem aquí i que aprovem per unanimitat en aquesta cambra aquest projecte de llei sobre la regulació de les urgències psiquiàtriques. Tema, per una altra banda, que ens ha portat molts dies i moltes hores a la Comissió de Política Social i que no hem pogut arribar mai a cap acord, per motius que no vénen al cas. Però, bé, avui, després de l'empenta i després de l'esforç que ha representat per a l'Associació per a la Rehabilitació del Malalt Psíquic... I jo els felicito públicament i els dono les gràcies, també, per haver tingut aquest coratge de portar avui, o haver portat el dia 20 de novembre del 96, aquestes 63.560 signatures a la cambra, i que avui puguem aprovar per unanimitat aquesta Proposició no de llei.

Moltes gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats.

El vicepresident segon

Gràcies, senyor diputat. Pel Grup Mixt, té la paraula l'illustre diputat senyor Xavier Bosch.

El Sr. Bosch i Garcia

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, molt breument, per manifestar d'entrada la nostra satisfacció per poder discutir avui en aquest ple de la cambra aquest tema. Un tema pendent, al nostre entendre, de desenvolupament dins el marc sanitari actual. Qui coneix de prop les persones amb malalties mentals sap perfectament que un servei d'urgències ben coordinat amb els altres sectors de la sanitat i ben escampat territorialment és absolutament necessari. Per aquest motiu, totes les organitzacions que agrupen els familiars dels malalts psiquiàtrics es van ajuntar, ja fa temps, per intentar portar a aquest Parlament una iniciativa legislativa popular en relació amb les urgències psiquiàtriques.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

La proposta, s'ha de dir, va tenir un gran èxit —com ja s'ha dit des d'aquest tribuna diverses vegades, ara mateix— i l'acceptació popular va ser considerable, de manera que es va assolir la xifra de més de seixanta mil signatures, molt a prop del que reclama la mateixa Llei d'aquest Parlament, d'iniciativa legislativa popular. Malauradament, a causa del nombre insuficient de signatures, també problemes de forma i de terminis, van impedir que pogués ser acceptada aquesta proposta com a tal. Això, però, ha permès posar sobre la taula la reivindicació, i els mateixos grups parlamentaris, tots

5606

els grups parlamentaris, i el mateix Govern de la Generalitat, el mateix destinatari de la proposta, ens hem posat d'acord per recollir-ho, portar-ho a aquesta cambra amb la signatura de tots els grups i discutir-ho avui en el Ple del Parlament.

Vull acabar, simplement, felicitant l'Arep, ja que el seu esforç ha donat fruit, i els desitjo que, si pot ser abans de vuit mesos, que és el que marca la Proposició no de llei que ara aprovarem per unanimitat, aquests serveis d'urgències psiquiàtriques sigui una realitat arreu de Catalunya i ens serveixi per fer un pas més per millorar les condicions de vida de les persones amb malalties mentals, i també les dels seus familiars.

Moltes gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat.

Acabat el debat, procedirem a la votació de la Proposició no de llei. (*Remor de veus.*) Si les senyores diputades i els senyors diputats ocupen els seus escons, iniciarem la votació.

Iniciem la votació.

Aquesta Proposició no de llei sobre la regulació de les urgències psiquiàtriques ha estat aprovada per la unanimitat de les senyores diputades i senyors diputats presents en l'hemicicle.

Proposició no de llei sobre l'explotació laboral dels infants

Passem al cinquè punt de l'ordre del dia, debat i votació de la Proposició no de llei sobre l'explotació laboral dels infants, presentada també per tots els grups. Els grups podran posicionar-se amb un temps límit, cadascun, de deu minuts. Té en primer lloc la paraula, pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds, el diputat senyor Ignasi Riera. (*Remor de veus.*) Prego a les senyores diputades i senyors diputats que guardin silenci perquè el diputat intervinent pugui prendre la paraula.

El Sr. Riera i Gassiot

Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, en un diari d'aquest matí hi havia una de les cartes al director que deia exactament això, signada per la senyora Irene Fernández, de Barcelona; el títol era «Explotació de nens» i el text de la carta diu això: «Més de dos-cents cinquanta milions de nens estan treballant en condicions deplorables i s'estan fent addictes a les drogues. Hi ha gent molt rica i gent molt pobre al món, i això no és just. El fet de no tenir diners no vol dir que els pobres no tinguin els mateixos drets de tots plegats. Diguem "no" a l'explotació laboral de la infància.» Repeteixo que em semblava que aquest text era el que podia introduir millor la proposta conjunta d'uns quants grups aquí en aquest moment, en aquesta sessió del Parlament.

El 1995, aquest Parlament debatia i aprovava la Llei d'atenció i protecció dels infants i els adolescents, i de modificació de la Llei 37/1991, del 30 de desembre, sobre mesures de protecció de menors desemparats i de l'adopció. En l'article 3 d'aquesta Llei llegim: «L'interès superior de l'infant i de l'adolescent ha de ser el principi inspirador de les actuacions públiques i de les decisions i actuacions que els concerneixen, adoptades i dutes a terme pels pares, els tutors o els guardadors, per les institucions polítiques o privades encarregades de protegir-los i d'assistir-los o per l'autoritat judicial i administrativa. Per a la determinació d'aquest interès, hom ha de tenir en compte en particular els anhels i les opinions dels infants i els adolescents, i també llur individualitat dins el marc familiar i social.»

Doncs bé, avui es presenta una proposició no de llei que parteix d'una dada objectiva: 250 milions. És a dir, 250 milions de persones joves –que no tenen dret, per tant, a l'autodeterminació personal– estan en situació d'explotació crua, terrible, descrita massa vegades com perquè no vulguem repetir adjectius que podrien, curiosament, fer creure que és una situació més benigna del que és.

La Proposició no de llei parteix també d'una denúncia, la d'un incompliment, i es diu: «Fins i tot les resolucions de les Nacions Unides resulta que són resolucions que no compleixen els estats», i, per tant, aquesta Proposició no de llei parteix d'una situació objectiva, d'un incompliment, del reconeixement d'un dret: el del nen, estar protegit contra l'explotació econòmica. Parteix d'un fet conjuntural, que és que hi ha una marxa arreu del món que ha servit per sensibilitzar sobre la problemàtica d'aquest col·lectiu.

El molt honorable president del Parlament, quan divendres de la setmana passada ens trobàvem aquí en el Parlament amb un grup molt important de persones joves, al moment d'adreçar-nos la paraula crec que va començar dient: «D'ençà que sóc president del Parlament, la vegada que he sentit més emoció en un acte ha estat aquest d'avui», i crec que les diputades i diputats que l'acompanyàvem podríem haver compartit aquesta emoció. L'acte era realment impressionant, no solament pel que significava, sinó perquè hi ha missatges que són entenedors i clars, missatges que poden ser compartits per moltes i per molts.

Finalment, la Proposició no de llei parla de «lluita contra la pobresa, dret a l'educació, millora de les condicions laborals i econòmiques de les famílies dels nens». No és poca cosa –no és poca cosa. És una d'aquelles proposicions no de llei que, en tot cas, ens fa demanar..., com fa trenta anys algú deia: «per ser realistes, demanem la utopia»; doncs, per realisme estem demanant la utopia d'un món en què la injustícia sobre un dels graons socialment més febles de la societat, com són les nenes i els nens, no sigui justament el graó dels més marginats, dels socialment més marginats.

Entenc, des d'un punt de vista pràctic, senyor president, senyores diputades i senyors diputats, que hi ha un punt de la Proposició no de llei, que és el número 3, que segurament hauríem de trobar-li un redactat que l'actualitzés. És el punt que parla, diu: «El Parlament de

Catalunya acorda apropar als ciutadans i ciutadanes de Catalunya la realitat de la infància explotada» –fins aquí queda clar– «oferint amb aquesta finalitat el suport institucional i organitzatiu per a la posada en funcionament de les activitats programades amb motiu del pas de la marxa per Catalunya.» Aquesta marxa ha passat per Catalunya; nosaltres els proposaríem mantenir, en tot cas, el redactat d'aquest punt número 3 fins a «la realitat de la infància explotada». Creiem que diríem exactament el que diu, però, en canvi, no estariem fent una proposta d'una cosa que en aquests moments no podríem aconseguir.

Gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup de Convergència i Unió, té la paraula la diputada senyora Rosa Bruguera.

La Sra. Bruguera i Bellmunt

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, molts cops ens fa falta una sotragada per tal d'ajudar-nos a reaccionar davant de casos com aquests que estem tractant ara, com dels infants que treballen, moltes vegades, en condicions deplorables i perilloses. Però és precisament gràcies a moltes persones, a moltes entitats que han treballat a favor de la infància, gràcies a la Conferència d'Oslo, gràcies a la Marxa mundial contra l'explotació laboral de la infància, que ara podem dir que no sols en tenim plena consciència, sinó que estem compromesos en la seva eradicació. Aquesta Proposició no de llei, per mi, n'és una mostra.

Estic plenament d'acord amb la proposta que ha fet el senyor Ignasi Riera respecte al tercer punt. Per tant, podríem fer de dir: votem fins a aquesta part i retirem la resta, que em sembla que seria el més adient.

La Marxa ha mobilitzat set-centes organitzacions d'arreu del món, de països del sud i de països del nord, i ha rebut l'adhesió de més de vuit mil organitzacions. Va sortir de Manila el passat 17 de gener i, després de recórrer els cinc continents, arribarà a Ginebra el primer de juny, just el moment en què se celebrarà la LXXX Conferència Internacional del Treball. Crec que és de justícia agrair a Intermón la difícil tasca de conscienciació i d'organització de la Marxa al nostre país.

La infantesa, per a tots nosaltres, és un període de la nostra vida que recordem. Cada generació intenta donar a la següent unes condicions de vida millors, però hi ha moltes famílies arreu del món que no tenen cap possibilitat. L'OIT estima que més de 120 milions de nens i nenes no poden anar a l'escola pel fet de treballar a temps complet, és a dir, més de vuit hores diàries. Es calcula, a més, que són uns 90 milions els que treballen almenys cinc dies la setmana. En total, podem parlar d'aquests 250 milions que deia el senyor Riera, que treballen a les indústries o a les plantacions, a les mines o en el comerç sexual, al carrer o en l'economia submergida, infants que no poden gaudir de la seva infantesa i que massa vegades el seu futur no és pas millor que el seu present.

Segons l'OIT, la pobresa constitueix la causa primera del treball infantil, i aquesta no pot servir de pretext per acceptar el treball infantil, atès que representa una violació inadmissible dels drets humans fonamentals. La lluita contra el treball infantil s'ha de dur a terme des de tots els fronts. Com diu l'OIT, cap organització o institució no pot per si mateixa resoldre aquest problema. Per tant, cal la participació d'institucions i entitats nacionals, estatals i internacionals, d'organitzacions sindicals i empresarials, de les ONG, dels mitjans de comunicació... Tots junts podrem aconseguir la promulgació i l'aplicació d'una legislació que reprimeixi l'explotació dels infants. Però no podem fer únicament això, sinó que hem de garantir la seva educació, el dret a la salut i el dret a un mínim de benestar.

Aquests dies se n'ha parlat molt, de la infància. Se n'ha parlat molt a nivell polític; la nostra societat s'ha mobilitzat; els mitjans de comunicació hi han dedicat pàgines i programes. En definitiva, tots hem arribat a la conclusió que per solucionar aquesta injustícia no es pot dir: «Hem d'impedir que els infants treballin.» Cal millorar les condicions laborals i econòmiques de les famílies; només així ho aconseguirem. Tots coneixem accions positives entre empresaris i consumidors, com són el «Comerç just», l'«Etiqueta de garantia social», «Roba neta», els «Codis de conducta», etcètera.

Jo no sé si vostès varen veure el programa, l'últim programa de 30 minuts l'últim cap de setmana. En aquell programa es feia el seguiment d'alguns infants que havien estat acomiadats de les empreses de confecció, i havien estat acomiadats després d'un acord entre empresaris americans i organitzacions de consumidors. El problema econòmic, per a molts d'ells, o per a gairebé tots, s'havia agreujat, i la majoria d'infants havien buscat treball en l'economia submergida en unes condicions deplorables, més perilloses, més dures, i cap d'ells entenia que aquest impediment fos beneficiós per a ells mateixos. I això és una forta contradicció. Moltes vegades, des del nostre país podem creure que aquesta és la millor solució, i aleshores el que aconseguim és que el problema s'agreuja, en lloc de... Això, per mi, demostra que no es poden trobar solucions lluny de les persones i dels llocs on es produeixen els problemes.

És per això que entenc que l'estratègia de l'OIT i del PEC –el Programa internacional per a l'eradicació del treball infantil– passa per proposar mesures com ara prevenir la utilització de mà d'obra infantil; retirar els infants dels treballs que impliquen major explotació i risc; millorar les condicions de treball com a mesura transitòria fins a aconseguir l'eradicació del treball infantil... És a dir, buscar, facilitar totes aquelles alternatives que, sense ser un blanc i negre, permetin un pas intermedi que solucionin o que possibilitin la solució del problema. Una d'aquestes iniciatives és la possibilitat que els infants treballin mitja jornada i que, en l'altra mitja, les mateixes empreses es comprometen a la seva educació.

Aquestes o d'altres solucions són bones, estan sobre la taula, cal parlar-ne. El tema és obert. El que cal, com he dit, és lluitar contra la pobresa, perquè aquest és el principal motiu que porta els nens i les nenes al treball explotador.

5608

En Jordi Coca, en el seu llibre *La japonesa*, tracta d'un noi que té dificultats de comunicació. Aquest noi passa un estiu en una illa a casa de la seva àvia, i un bon dia surt a explorar amb els seus cosins l'illa. Arriben al poble, troben l'església oberta, i entren a dins; troben també que està oberta la porta que porta cap al campanar, i pugen a dalt. Des d'allà dalt aquest noi veu el poble als seus peus, més enllà veu la plana, veu molta terra, veu dos pobles i, al final, veu el mar. Aleshores, el noi mira tot allò i es diu: «Jo no sabia que els ulls servissin per mirar tan lluny.» Senyores i senyors diputats, m'agradaria que tots plegats poguéssim contribuir que molts infants poguessin mirar ben lluny, amb alegria i amb confiança.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. Pel Grup Socialista, té la paraula la diputada senyora Rosa Barenys.

La Sra. Barenys i Martorell

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, en primer lloc, manifestar la nostra satisfacció per la proposta d'aquesta Proposició no de llei, pel que comporta de compromís polític per continuar treballant per l'eradicació de l'explotació i el treball infantil.

Per nosaltres, aquesta resolució té dos compromisos clars, autoaplicables tant als grups parlamentaris com al Consell Executiu del Govern de la Generalitat: per un cantó, fer visible als ciutadans i ciutadanes de Catalunya la situació de la infància que en altres mons viu la penalitat de l'explotació i l'abús en situacions laborals i socials, i en segon lloc, el compromís d'aprofundir davant del Govern de l'Estat –tal com diu exactament el punt 4– en les mesures proposades per la Conferència d'Oslo, mesures que tenen com a objectiu últim protegir els menors contra tots aquells treballs que puguin ésser perillosos, que puguin dificultar l'educació, que puguin esdevenir perjudicials per a la seva salut, per al seu desenvolupament físic, mental o espiritual.

En aquest debat tenim com a rerefons dos referents normatius importants, dels quals creiem que no podem deixar de fer menció: per un cantó, la Convenció de Nacions Unides del 1988, en què es reconeix el dret de l'infant a ésser protegit contra tota forma d'explotació econòmica i contra qualsevol feina que pugui ésser perillosa o entorpir la seva educació, i per altra banda, el Conveni 138 de l'OIT, que estableix els estàndards internacionals sobre les edats laborals dels menors.

La senyora Bruguera feia referència fa un moment que hi ha infants que, degut a la situació econòmica, al desequilibri social dels seus territoris o de les seves situacions de fet, han de treballar, però s'ha de procurar que el treball no sigui perjudicial, no sigui explotador i pugui ajudar a la cohesió familiar i, en aquest sentit, l'OIT té un conveni en què estableix aquests estàndards d'edats en el treball en funció dels països i en funció de les circumstàncies.

Nosaltres creiem que sense deixar de mirar els països menys desenvolupats, que són els que majoritàriament pateixen aquesta greu situació, no podem deixar de revisar la situació al nostre país, és a dir, al conjunt de l'Estat espanyol. En els últims mesos i amb motiu de la Marxa s'ha obert un importat debat en els mitjans de comunicació –la carta que acaba de llegir el senyor Riera d'aquesta ciutadana preocupada per aquests 250 milions d'infants que no tenen treball o que estan explotats per al treball.

S'ha parlat de xifres diverses, s'ha parlat des de 40.000 menors que en aquest país estan explotats fins a 400.000 menors que podrien estar en una situació d'explotació. I dic això perquè no fa gaire temps en el Congrés de Diputats, una pregunta precisament d'un diputat d'Izquierda Unida al secretari general d'Ocupació li preguntava si ell coneixia quin era el nivell d'explotació de treball infantil en el nostre país. I el secretari general deia que a Espanya a ell li consta que hi ha explotació d'infants dintre de l'economia familiar, de l'economia submergida, però que aquesta es troba amagada i que és difícil de detectar, però que on es constata o s'intueix que hi ha més explotació infantil és en les feines temporeres, en l'agricultura i en l'hostaleria. Però que no hi ha denúncies i, com a conseqüència, no es coneix quin és l'abast de la situació. En tot cas, el secretari general no deia que no hi havia explotació sinó que deia que havia fet un conveni amb la Unicef per intentar veure fins a on o quin era l'abast d'aquesta situació.

En tot cas, jo estic segura que hi ha situacions d'explotació. Un informe de l'OIT ens deia que hi ha més nens explotats, menors, a Itàlia que a Nicaragua i a Cuba. O sia que segur que també en el nostre país hi ha situacions d'aquest tipus i que nosaltres, amb aquesta perspectiva o amb aquesta visió de cara al Tercer Món, no podem deixar de contemplar la possibilitat que en el nostre país també hi hagi situacions d'injustícia.

Tot oferint el nostre suport parlamentari en totes aquestes qüestions, nosaltres volem demanar al Consell Executiu el que diu ja aquesta Proposició no de llei, que col·labori amb el Govern de l'Estat per esbrinar aquestes situacions i actuï en la direcció que calgui per avançar en situacions de més justícia –em miro la senyora Nadal perquè ella representa aquí directament el Govern de l'Estat.

Però també nosaltres creiem que des del Parlament de Catalunya, des del Consell Executiu i des del Govern de l'Estat, s'ha de continuar col·laborant amb l'Organització Internacional del Treball. També hi ha fet referència la senyora Bruguera en aquest programa de l'eradicació del treball infantil. El Govern Socialista fa cinc anys va signar un conveni amb l'OIT per 12 milions i mig de dòlars, xifra important quan es dedica a països del Tercer Món, programa de cinc anys de durada per ajudar a l'eradicació de l'explotació infantil en països d'Amèrica Llatina. Aquest programa és vigent fins a l'any 1999. Nosaltres estem convençuts que el Govern de l'Estat continuarà donant aquest suport a l'OIT també per treballar en aquesta direcció i fer factible que aquests menors puguin viure en condicions més adequades i més justes.

El programa de l'OIT va orientat a nens sotmesos a treballs forçats, a nens sotmesos a condicions laborals perilloses, a nens treballadors de menys de dotze anys, amb una atenció especial a les nenes, que són particularment vulnerables a situacions d'abús i d'explotació.

Sabem que amb aquestes actuacions, que són totalment correctes i són necessàries, no n'hi ha prou i cal emprar altres estratègies complementàries perquè qualsevol actuació dirigida a aquesta problemàtica ha de ser una actuació transversal, integral, global, i cal posar en marxa un altre tipus de mesures.

Ahir precisament un mitjà de comunicació publicava un article del vicepresident de la Comissió Europea, el senyor Manuel Marín, i ens donava a conèixer que el Consell de Ministres havia aprovat una resolució orientant la seva actuació cap a un mètode incitatiu, és a dir, en el sentit de donar suport des de la Unió Europea, des d'una perspectiva econòmica i comercial, aquells països que d'una forma clara s'han compromès en la lluita contra el treball infantil. «Es tracta» —deia en aquest article— «d'oferir un accés privilegiat al mercat europeu d'aquells països que respectin determinats mínims socials i mediambientals, considerats com a universals.» I es tracta també, a la vegada, d'impulsar des dels països consumidors, des dels països del nord uns nivells —i també ho diem en el punt 3 de la Resolució— de sensibilització tals que a les empreses que treballen en el Tercer Món s'hi estableixin codis de conducta, als quals ja s'ha fet referència, que prohibeixin l'ús del treball infantil en els productes que importen.

Jo en aquest moment voldria fer referència a una iniciativa parlamentària que en aquest moment està a debat en el Senat sobre la Llei de cooperació internacional per al desenvolupament. I lligo això amb aquesta necessitat que ens hi comprometem, els grups parlamentaris i el Consell Executiu. En l'articulat d'aquesta Llei crec que hi ha dues qüestions que toquen de ple el tema que en aquest moment estem discutint. L'article 7, que parla de prioritats sectorials, diu: «La protecció i el respecte als drets humans, la igualtat d'oportunitats, la participació i la integració social de la dona i la defensa dels grups de població més vulnerables: menors, amb especial atenció a l'eradicació de l'explotació laboral infantil, refugiats, desplaçats, etcètera, etcètera.» És a dir, que tenim un capítol, un article concret orientat a treballar en aquesta direcció i n'hi ha un altre, l'article 13, que fa referència a l'educació pel desenvolupament i la sensibilització social, dirigit precisament a fer aquest tipus de polítiques, de donar a conèixer quina és la situació en el Tercer Món sobre l'explotació laboral infantil.

I també vull fer referència a una altra resolució que es va prendre fa justament quinze dies en aquest Ple, la Resolució 101/V sobre la política de cooperació i de desenvolupament. El Parlament de Catalunya ha aprovat per unanimitat que el Consell Executiu presenti durant l'actual legislatura un projecte de llei catalana de cooperació en el qual tots aquests bons desitjos que en aquest moment estem comunicant a la cambra els diputats que parlem en representació dels grups parlamentaris podran estar recollits. Per tant, crec que és important que coincideixi la votació d'aquesta Resolució amb

la Resolució que es va prendre fa quinze dies en aquest plenari.

Per acabar, senyor president, perquè se m'ha acabat el temps, vull fer-ho també amb unes frases, jo crec que sentides, de l'Organització Internacional del Treball quan diu que «un mur de silenci segueix rodejant les formes més greus de treball infantil, mentre que altres murs com la ignorància, l'interès egoista tendeixen a perpetuar aquesta situació». Només una percepció clara del problema i la decisió ferma de combatre'l podran finalment eradicar el treball infantil...

El president

Senyora diputada, ha exhaurit el seu temps.

La Sra. Barenys i Martorell

Acabo, em falta una ratlla, senyor president. I suposo, senyores i senyors diputats, que tots coincidirem en aquests bons desitjos i que treballarem per portar a cap la Resolució que d'aquí a un moment posarem a votació.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. Pel Grup Popular, té la paraula la diputada senyora Maria Dolors Nadal.

La Sra. Nadal i Aymerich

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, és cert, com s'ha dit, que tots els grups parlamentaris ens hem de felicitar per ser capaços de tirar endavant aquesta iniciativa, però em sembla que és obligatori reconèixer l'impuls que hi ha donat el Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya per tal que poguéssim arribar a aquest text que avui es veu en el Ple.

Senyores i senyors diputats, s'està produint, sens dubte, una presa de consciència internacional pel que fa a la defensa dels drets dels menors i també a la necessitat de lluitar contra la seva utilització laboral.

Es tracta, amb l'esforç de tots, d'acabar amb una forma d'explotació que suposa privar els infants del dret a l'ensenyament i que perjudica seriosament la seva evolució física, mental, moral i social, impeding, per tant, allò que es coneix i que es demana per als menors, que és un desenvolupament integral.

S'han donat xifres, els informes ens parlen, efectivament, que més de 250 milions d'infants entre quatre i catorze anys estan en situació d'explotació laboral i, a més a més, d'aquestes xifres, 120 milions es troben treballant, a més a més en situacions molt, molt extremes. Això ha provocat que més de set-centes organitzacions no governamentals d'arreu del món hagin impulsat la Marxa mundial contra l'explotació laboral infantil amb la perspectiva, com tots sabem, de la celebració de la reunió de l'Organització Internacional del Treball, a principis del proper mes de juny, i que vàrem tenir ocasió de rebre en aquest Parlament, i, com s'ha dit abans, és un dels actes més emotius —i jo considero que pels

5610

quals val la pena estar en política— que s'ha produït en aquest Parlament.

En la percepció social d'aquest problema sembla que l'explotació laboral infantil és quelcom que ens queda molt lluny. És quelcom que passa només en els països que es troben en vies de desenvolupament. Per tant, m'ha semblat molt encertada la intervenció que ha fet la il·lustre senyora Rosa Barenys perquè ens ha posat al davant que no ens trobem pas en un país idíl·lic i que a casa nostra també es produeixen situacions d'explotació.

Aquesta percepció que es té socialment és falsa. Tot i que a Espanya hem de reconèixer que la situació no és tan greu com a diversos països d'Àfrica, d'Àsia o d'Amèrica Llatina. Però a casa nostra, a Espanya, l'any 1997, segons informes que he obtingut de la Inspecció de Treball, les dades per actuacions de control de treball prohibit a menors de setze anys van ser les següents: es van produir 140 infraccions que es varen poder detectar; aquestes infraccions afectaven 180 menors i van donar lloc que s'imposessin sancions per més de 73 milions de pessetes. Aquestes xifres contrasten amb altres dades, dades que han estat esmentades abans també en el sentit que els menors que treballen a Espanya podrien estar al voltant ben bé d'entre 400.000 i el mig milió d'infants. I això malgrat que la nostra legislació empara sobradament la prohibició del treball infantil afegint-hi, a més a més, l'obligació d'escolarització fins als setze anys. Malgrat això, com deia, el fenomen de l'explotació laboral infantil té una dimensió social que dificulta de forma importantíssima, que barra la seva detecció i, per tant, tots aquells esforços que es fan per aconseguir la seva eradicació.

En aquest sentit s'han produït diverses iniciatives en les Corts Generals; tant en el Senat, com s'ha esmentat abans, com en el Congrés dels Diputats, es va produir una intervenció, que ha estat abans recordada, de l'excel·lentíssim senyor Manuel Pimentel, secretari general d'ocupació, el dia 22 d'abril, i es van palesar diverses coses.

Per una banda, es va palesar que l'article primer de l'Estatut dels treballadors defineix la relació laboral per elements de voluntarietat, «alienitat», dependència i retribució. Això, lligat amb el fet que les sancions, d'acord amb l'article 93 del mateix Estatut, només es puguin imposar a empresaris, fa que els menors que desenvolupen el que es denomina treball familiar, en petits establiments comercials, industrials i especialment en el món agrícola, i especialment en totes aquelles activitats que tenen un caràcter temporer, també lligat a l'economia submergida com es tracta en els casos del treball a domicili, fa que no siguin ni tan sols detectats a pesar de l'acció de la Inspecció de Treball, que em consta que tenen aquests com un dels eixos prioritaris de la seva actuació.

Com he dit, els treballs de menors apareixen lligats als fenòmens de l'economia submergida familiar, però també claríssimament apareix lligat, aquest fenomen, a la pobresa i a la marginació, la qual cosa dificulta, ho repeteixo, extraordinàriament la tasca que es porta a terme des de les administracions públiques i especialment

la determinació de responsabilitats. Això es demostra amb el fet que hi ha una inexistència pràcticament absoluta de denúncies presentades davant la inspecció. Per tant, per a una major eficàcia en la detecció i prevenció del treball infantil, es considera imprescindible reforçar els sistemes d'inspecció laboral, allò que se'n diu policia laboral, sobretot en aquells àmbits on hem vist que es donen més casos d'explotació econòmica, d'utilització de menors. Així mateix, s'hauria de reforçar l'actuació dels responsables davant denúncies per absentisme escolar, ja que constitueix un important àmbit d'acció dels poders públics que permet detectar, en qualsevol cas, l'existència de situacions de treball infantil.

Se m'ha adreçat, en anteriors intervencions, concretament per la senyora Barenys, la petició que el Govern central actuï en determinats àmbits. En pot estar ben segura, senyora Barenys, perquè, a més a més, sí que vull recordar que el Partit Popular, només prendre possessió del Govern, el juliol de l'any 1996, tot just tenir responsabilitats de govern, va prendre ja tot un seguit de mesures. Entre les accions, cal destacar la signatura del conveni entre el Ministeri del Treball i el Comitè espanyol de la Unicef, on es preveu la realització d'estudis referents a la diagnosi sobre l'explotació, de diversa índole, dels menors a Espanya. Aquest estudi té per objecte conèixer la realitat social i els problemes que es plantegen en relació amb les diverses formes laborals d'explotació dels menors, així com recollir propostes que permetin donar-hi solució. L'any 97, per primera vegada, el Govern del Partit Popular destina una part de l'assignació tributària de l'IRPF per realitzar programes de cooperació i voluntariat social, dirigits a prevenció i eradicació del treball infantil. Això, a més a més de campanyes com, per exemple, la de «Treballar no és un joc», i unes altres que em salto perquè veig que estic esmerçant el temps.

Voldria considerar, abans d'acabar, senyor president, que la formulació d'un programa d'acció veritablement decidit a eradicar l'anomenat treball infantil ha de partir d'un estudi rigorós, l'objectiu principal del qual insisteixi a separar la dimensió social del problema de la faceta estrictament laboral. Això, arreu del món, però també a Catalunya. I en aquest sentit vull recordar que lluitar contra el treball de menors a casa nostra és competència del Govern de la Generalitat, tant pel que fa a l'execució de la legislació laboral, com pel que fa a l'ensenyament i els serveis socials. Per tant, ens felicitem novament que puguem tirar endavant aquesta iniciativa, i esperem que sigui només l'inici del compromís del Govern, del Parlament i de totes les institucions de Catalunya per lluitar veritablement contra aquesta denigrant forma d'explotació.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. Pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el diputat senyor Joan Ridaó.

El Sr. Ridao i Martín

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, com ja s'ha dit fa uns instants, l'arribada a Catalunya de cinquanta marxadors internacional arran de la Marxa mundial contra l'explotació laboral de la infància, l'anomenada Global March, que ha estat impulsada per més de quatre-cents cinquanta organitzacions, que aplega un total de noranta-un països de tot el món, ha servit per conscienciar la nostra societat, però també el seus representants, les senyores diputades i senyors diputats d'aquesta cambra, una mica més al voltant o sobre el fenomen de l'explotació laboral de la infància, per tal d'adherir-nos als objectius d'aquesta, que és el que, en definitiva, planteja el punt segon de la Proposició no de llei.

Com també s'ha dit reiteradament per part de les diputades i diputats que m'han precedit en l'ús de la paraula, les dades que revela l'Organització Internacional del Treball, de Nacions Unides són que a tot el món treballen més de 250 milions de nens i nenes d'edats que oscil·len entre els cinc i els catorze anys, dels quals 120 milions treballen a temps complet, en condicions clarament d'explotació, i que això, al mateix temps, els impedeix la seva escolarització.

A partir de la inquietud, per tant, generada per les grotesques dimensions a què està arribant aquest problema a tot el món, i amb el conseqüent perjudici que això suposa tant per a l'educació dels nens i nenes, com també per a la seva salut, per al seu desenvolupament físic, mental moral, social i de la seva personalitat, la Conferència d'Oslo, l'octubre de l'any 97, va fixar uns objectius, referits, en primer lloc, a la necessitat d'incrementar els recursos destinats a l'ensenyament, a l'educació; en segon terme, a la necessitat de combatre o de lluitar contra la pobresa i als mecanismes de cooperació i de solidaritat internacional; en tercer lloc, la millora de les condicions laborals i econòmiques de les famílies, de manera que la contribució econòmica dels infants esdevingués totalment innecessària, i finalment, també, per tal de ratificar el compliment de les normes internacionals contra l'explotació laboral, sobretot referides al fenomen de la prohibició de les formes aberrants de treball infantil, que, en definitiva, garanteixin la rehabilitació i la integració dels nens i nenes. D'aquí que, en el quart punt de la Proposició no de llei de la qual dintre d'uns instants procedirem a la votació, el Parlament insta que el Govern de l'Estat aprofundeixi en les mesures proposades per la Conferència d'Oslo i que són reivindicades per les entitats que es van implicar i que van impulsar la Marxa, en definitiva.

Finalment, com que aquest greu problema ens afecta a tots, i és una constatació que és contemplada en el punt primer de la Proposició no de llei, i ens afecta directament a tots com a ciutadans d'un món interrelacional, cal reconèixer que un consum ètic i responsable, provinent d'un comerç just; la promoció d'accions positives entre els empresaris i les empresàries del nostre país; la pressió constant perquè el conjunt dels poders públics també contribueixin a mobilitzar al màxim els recursos necessaris per a la cooperació i l'ajut internacional, són, tots ells, objectius que persegueix la Marxa i que hem d'impulsar cadascú dins dels seus llocs i

àmbits de responsabilitats i als quals nosaltres també, des d'aquest Parlament, ens hem de comprometre.

I és per tot això, senyores i senyors diputats, que el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana ha subscrit conjuntament amb la resta de grups la Proposició no de llei, i és per la qual cosa, també, que els demano el seu suport i vot favorable.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Pel Grup Mixt, el diputat senyor Xavier Bosch.

El Sr. Bosch i Garcia

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, per començar, voldria subratllar la rapidesa amb què aquest Parlament ha tramitat aquesta Proposició no de llei, presentada al registre fa només dues setmanes. La presentació de la proposta va coincidir amb el pas per Catalunya de la Marxa mundial contra l'explotació laboral dels infants, i també amb les multitudinàries manifestacions de suport que es van produir, la més gran d'elles, precisament, a les portes d'aquest Parlament. L'explotació laboral de la infància, sense oblidar –com ja s'ha dit des d'aquesta tribuna– aquella que encara existeix al nostre país, és una realitat present a molts països de l'anomenat Tercer Món i una realitat dramàticament arrelada i consolidada, sobretot en aquests països.

El fet que moltes famílies depenguin del treball dels fills o filles o dels ingressos que aquest treball aporta fa molt difícil la seva eradicació, tot i que les vies per lluitar-hi en contra estan obertes i són vigents, fins i tot des del punt de vista dels nostres països occidentals. Cal tenir present que aquesta anomenada «explotació infantil» té moltes cares i, encara, nivells de gravetat. Per una banda, la majoria d'infants que treballen ho fan a l'agricultura, molt sovint en les explotacions agràries de les mateixes famílies. En aquest cas, la lluita per eradicar-la depèn només del nivell econòmic de la societat afectada. La solució d'aquesta mena d'explotació està, simplement, en bona part, en les ajudes dels països rics als pobres i en el desenvolupament propi d'aquests països anomenats «pobres». Si tothom complís amb els compromisos de l'ONU, en aquests moments la pobresa estaria en vies de solució i, de retruc, aquesta mena d'explotació infantil. (*Remor de veus. Pausa.*)

El president

Sí. Per favor, guardin silenci, senyors diputats, senyores diputades.

El Sr. Bosch i Garcia

Dues altres menes d'explotacions laborals d'infants, més minoritàries, són, però, molt més dramàtiques, i alhora, des d'aquí, des d'Occident, hi podem fer molt més. Em refereixo, per una banda, a l'explotació infantil a càrrec de les empreses multinacionals, les quals, des de les seves luxoses seus de Nova York, Londres, París o Barcelona, fan veure que no saben que a l'altre

5612

costat del món hi ha nens que cusen, en condicions d'esclavatge, botons d'americanes que duem els diputats d'aquest Parlament, que colloquen les nanses de les carteres on duem els nostres discursos, o lliguen amb els seus dits els nusos que consoliden les pilotes que veurem aquest estiu per televisió en el Mundial de França.

En tots aquests aspectes, hi podem fer, ja, més coses. Com, per exemple, l'exigència a les multinacionals que acabin amb aquesta mena d'explotació infantil, així com la fi de qualsevol mena d'esclavatge o semiesclavatge, i alhora, també, el pagament de sous justos per als seus treballadors. L'anomenat «comerç just i solidari», sobre el qual aquest Parlament ja fa temps va aprovar una resolució, pretén crear xarxes alternatives de producció, tractament i distribució de productes del Tercer Món amb garanties de respecte al medi ambient, i també garanties de pagament just per als productors, tot evitant, òbviament, cap mena d'explotació infantil; unes garanties que les nostres multinacionals, més grans o més petites, no poden assegurar, lamentablement.

Finalment, una altra vessant, molt més dramàtica, és la de l'explotació sexual de la infància. Mentre hi hagi demanda amb dòlars a la butxaca –o, d'aquí a un temps, amb euros a la butxaca–, hi haurà famílies disposades a vendre els fills i filles per poder guanyar uns pocs diners i arribar a final de mes. Cal un major control polític, policial i també educatiu en els països, diguem-ne, emissors, per tal de controlar aquesta mena d'explotació i, alhora, una major conscienciació ciutadana al respecte.

En fi, que des de Catalunya, des del món ric, podem posar les mesures efectives per anar acabant amb l'explotació laboral infantil, com una part fonamental d'una lluita més general per construir un món més pròsper, lliure i just. Una eradicació, però, que ha de ser progressiva per evitar mals majors, però que, evidentment, no ha de deixar d'evolucionar en positiu.

Els diputats del Partit per la Independència votarem, amb tot convenciment, a favor d'aquesta Proposició no de llei, i esperem que tota la nostra societat, i també el nostre Govern, se'n faci ressò i prengui les mesures adients.

Moltes gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat.

Acabada la fixació de posicions per part de tots els grups, passarem a la votació, amb el benentès que aquesta votació, d'acord amb la proposta que ha fet el diputat senyor Ignasi Riera, primer intervinent en el debat, significa una correcció tècnica en el punt tercer de la Proposició no de llei, que acabaria amb les paraules «infància explotada». És correcte? *(Pausa.)* D'acord. Doncs, si les senyores diputades i senyors diputats es preparen...

Iniciem la votació.

La Proposició no de llei ha sigut aprovada per la unanimitat de les senyores diputades i senyors diputats presents en l'hemicicle en el moment de la votació.

Iniciem el capítol d'interpellacions.

Alteració de l'ordre del dia

Abans de començar aquest capítol, demano al secretari primer de la Mesa que doni lectura a la petició d'alteració d'ordre del dia que ha sigut formulada.

El secretari primer

Moltes gràcies, senyor president. «A la Mesa del Parlament. Els diputats sotasignats, del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, que representen més d'una cinquena part dels membres de la cambra, d'acord amb el que disposa l'article 62.4 del Reglament del Parlament, solliciten l'alteració de l'ordre del dia de la sessió plenària iniciada en el dia d'avui, en el sentit d'ordenar les interpellacions a substanciar en aquest Ple de la següent manera: després de la interpellació d'urgència punt número 6 de l'ordre del dia, siguin substanciades les interpellacions número 11, tramitació 300-00272/05, i punt 14, tramitació 300-00341/05. Palau del Parlament...» I segueixen les signatures dels diputats, reglamentàriament...

El president

Pregunto als senyors portaveus si estan d'acord amb aquesta alteració de l'ordre del dia. *(Pausa.)* Hi ha acord, per tant?

Interpellació al Consell Executiu sobre les mesures a prendre respecte a la situació econòmicofinancera de la Generalitat

Iniciem el capítol d'interpellacions, sisè punt de l'ordre del dia: interpellació al Consell Executiu, a tramitar pel procediment d'urgència, sobre les mesures a prendre respecte a la situació econòmicofinancera de la Generalitat. Presentada pel Grup Socialista, té la paraula per exposar la interpellació el senyor diputat senyor Martí Carnicer, per un temps màxim de deu minuts.

(Remor de veus.)

El Sr. Carnicer i Vidal

Gràcies, senyor president...

El president

Senyores diputades, senyors diputats, guardin silenci.

El Sr. Carnicer i Vidal

Senyor president, senyores i senyors diputats, honorable conseller d'Economia i Finances, el nostre Grup ha presentat aquesta interpellació sobre la situació econòmica i financera de la Generalitat per analitzar una mica els resultats de l'estat d'execució dels pressupostos de

1997, que varen tenir entrada al Parlament fa uns dies. Aquesta és, d'altra banda, una interpellació força habitual del nostre Grup, amb la qual, any rere any, entenem que suplim el que segurament des del nostre punt de vista hauria de ser una iniciativa del mateix Govern: la de comparèixer davant de la cambra per donar compte de quin ha estat el resultat de la seva tasca, com, d'altra banda, fa qualsevol gestor en passar balanç d'un any. Vostès no ho han volgut fer mai així, i fins i tot donen la sensació que tenen quelcom a amagar, quelcom del qual s'avergonyeixen, però, en tot cas, aquesta és la seva responsabilitat. La nostra és promoure el debat, analitzar quina és la situació real de l'economia de la Generalitat, la situació en què ens trobem i, sobre tot, voler fer transparent allò que vostès volen mantenir amb un cert grau d'opacitat: quina és, en realitat, la situació econòmica del Govern, quins són els números de Convergència i Unió.

Enguany, amb tot, volíem plantejar-ho, això, des d'una enfocament que no serà exactament el mateix d'altres anys, perquè en el que sí que voldríem insistir, el que creiem que preocupa el conjunt de la societat és el nivell de la sostenibilitat econòmica de la política d'aquest Govern; o, dit d'altra manera, a la vista dels resultats obtinguts, fins a on pensen portar la irracionalitat en les seves actuacions econòmiques, quant de temps podrà aguantar el país el descontrol de les finances de la Generalitat.

No vull parlar gaire sobre endeutament, perquè hi ha una altra interpellació presentada, i en aquest moment ja enfocarem el tema de l'endeutament. Tan sols dues referències, perquè entenem que sí que són importants per acabar d'aclarir el que ha passat l'any 1997. D'una banda, constatar que, malgrat que vostès, en els pressupostos, van preveure un endeutament de 31.000 milions de pessetes, l'endeutament real ha estat de més de 80.000, i, si a més a més a això afegim els 20.000 milions de pessetes que han obtingut a través de la figura del cens emfitèutic de determinats immobles de la Generalitat, podem concloure que, dels 30.000 milions que havien d'endeutar-se, en realitat s'han endeutat en 100.000 milions de pessetes. Per tant, el creixement del deute l'any 1997 ha estat el triple del que realment tenien previst. Però també –com els deia– aquest és un element en el qual penso que en un altre moment, en una altra sessió, podem entrar.

Quins són els elements que des del nostre punt de vista caracteritzen la liquidació del 97? Per una banda, la incorporació de romanents d'anys anteriors. Amb el seu antecessor, amb el senyor Macià Alavedra, havíem vist en altres moments la preocupació, havíem constatat la preocupació sobre la incorporació de romanents, que és una manera de generar dèficit. Bé, fins i tot l'anterior conseller havia arribat davant d'aquesta cambra a un cert compromís, a dir: «L'any 1997 no passarem de 107.000 milions de pessetes» –les actes de sessions així ho reflecteixen. Bé, la veritat ha estat que han incorporat 125.000 milions de pessetes, que és de nou un rècord, que és de nou la màxima incorporació de romanents que s'ha fet –segueixen així la cadena de rècords que vénen sostenint en aquest tema en els darrers anys–, i el conseller, en l'informe que ens fa a final d'any, ens

diu que l'any que ve no arribaran als 100.000. Esperem que sigui veritat, però, en tot cas, també esperem que tingui una capacitat d'encert superior a la que va tindre el seu antecessor. Perquè vostès utilitzen el tema dels romanents de crèdit no solament per passar despeses d'un any cap a l'altre, sinó també per incomplir mandats d'aquesta cambra i per enganyar, fins i tot, els ciutadans amb les seves propostes. Un exemple clar és el capítol 7, de despeses, on, a través de les incorporacions de fons europeus, vostès estan fent una gestió totalment qüestionable. I, en tot cas, si a la rèplica tenim temps, hi podríem entrar, si el senyor conseller ho vol així.

Però segurament un dels exemples més clars del desgavell de la situació econòmica el podem trobar en el conjunt de la sanitat. El Grup Socialista fa ja bastants mesos que vam anunciar, que varem dir que el dèficit sanitari s'apropava als 300.000 milions de pessetes. En aquell moment, el conseller Rius, el conseller Trias, fins i tot el mateix president Pujol, ens varen negar el pa i la sal dient que érem uns catastrofistes i que el dèficit no anava més enllà dels 8.000 milions de pessetes. Han hagut d'esperar que el conseller d'Economia i Finances, en una entrevista publicada fa pocs dies, reconegués que el dèficit de la sanitat catalana era de 288.000 milions de pessetes; per tant, una xifra pràcticament idèntica a la nostra, amb algun component, segurament, diferent, però és igual: la del dèficit global, el conseller de Finances ha admès ara que és de pràcticament 300.000 milions de pessetes.

I ara què hem de fer, honorable conseller? És que els seus companys de Govern i el mateix president ens estaven enganyant, o és que estaven manipulant les xifres? Com hem de qualificar la tasca d'un govern que l'any 1997 haurà deixat pràcticament 120.000 milions de pessetes de factures sense comptabilitzar? Estem parlant que vostès han amagat pràcticament el 20% de les despeses sanitàries de Catalunya; una de cada cinc pessetes gastades el 1997 es van quedar en factures al calaix. Quin nom donarem a aquesta pràctica? De nou parlarem de «comptabilitat creativa», o farem servir la de la «chapuza integral» que algú ha fet servir aquests dies? Què ha passat a la sanitat catalana durant l'any 1997 que justifiqui que el dèficit sanitari sigui el més alt de la història sanitària catalana?: més de 60.000 milions de pessetes.

Tot plegat, un desgavell; tot plegat, una situació en què es requereix prendre mesures i fer un plantejament financer que concordi, que posi la sanitat catalana en el lloc que li correspon. Diuen algunes males veus que el conseller d'Economia i Finances ha imposat uns límits molt estrictes al conseller de Sanitat per tal de congelar la despesa sanitària. Com que és una cosa que diuen, vostè ja dirà si és veritat o no –si ho vol dir; i, si no ho vol dir, no ho digui. En tot cas, el que sí que s'ha de fer segurament en aquest tema és una reflexió: seria lamentable que en aquest cas fossin els usuaris els que haguessin de pagar els plats trencats. No és un problema dels usuaris, és un problema de la seva gestió. I, per tant, també, en el moment d'enfocar el dèficit sanitari, caldrà veure els elements que conformen realment el problema del dèficit en aquest camp.

5614

També hi ha altres elements que ens preocupen i que conformen aquesta liquidació de 1997: els 30.000 milions de pessetes que es van reconèixer a uns subministadors, a uns contractistes d'obres dient que eren obres que ja estaven fetes però que no es podran pagar fins a l'any 2000, o el reconeixement que s'ha fet de determinades primes d'assegurances agràries, on a alguna empresa se li ha comunicat que les primes de l'any 1996 no es podran pagar o no s'han pagat fins al gener de 1998, i que les primes de 1997 no es podran pagar fins al juny d'enguany. Què passarà, com queda la cobertura d'aquests agricultors si les primes de les assegurances no estan pagades? Esperem que no hàgim de comprovar-ho, però, en tot cas, no deixa de ser un risc inútil deixar de pagar les primes d'assegurances en un tema amb tants riscos com pot ser l'agrari. O què diuen les entitats de Catalunya quan van a veure el conseller de torn i aquest els diu que no té més recursos però que demanin un préstec d'alguna entitat bancària, que el Govern els avalarà i que, quan no puguin pagar, ja els pagarà el Govern? Per tant, subvencions descontrolades, subvencions sense cap mena de garanties de publicitat i concurrència, com han de ser totes les subvencions.

I podríem parlar de molts més temes, honorable conseller. Podríem parlar de l'estètica de l'IRPF; podríem parlar dels 40.000 milions que han ingressat de menys en IRPF, quan en realitat ja sabien, ja els havíem dit nosaltres que havien fet unes previsions totalment exagerades, però que amb aquelles previsions estaven justificant un acord polític que després no ha donat els resultats que vostès esperaven.

En tot cas, honorable conseller, algun altre tema per al final, per a la rèplica, em deixaré, però, resumint, segurament és que, és clar, que el dèficit dels 26.000 milions que vostès han dit és totalment fals. Si suméssim totes aquestes quantitats que li he anat explicant, que he intentat anar desgranant, segurament arribaríem a una xifra molt propera als 300.000 milions de pessetes, que és una xifra totalment...

El president

Ha exhaurit el seu temps...

El Sr. Carnicer i Vidal

Gràcies, senyor president. Després, a la rèplica, ja continuaré.

El president

Moltes gràcies. Per a la resposta, té la paraula l'honorable conseller senyor Artur Mas.

El conseller d'Economia i Finances

Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats, senyor Martí Carnicer, bé, vostè ha començat la seva intervenció dient que teníem moltes coses per amagar; jo li he d'assegurar que no és així. No és així, entre altres coses, perquè vostè recordarà perfectament que no només s'envia, com és preceptiu, la informació al Parlament de Catalunya –cosa que demostra que,

d'ànim de manca de transparència, no n'hi ha cap–, sinó que jo mateix vaig elegir aquest mètode –suposo que sóc lliure per fer-ho–, jo mateix, doncs, vaig convocar una roda de premsa, amb tots els mitjans de comunicació, per explicar els comptes de l'any 97. Pot ser que a vostè, que té bastant de pràctica a fer aquestes coses, doncs, no li agradi que ho fem nosaltres, això podria ser, però, en tot cas, nosaltres hi tenim exactament la mateixa llibertat que hi té vostè. Per tant, difícilment es pot dir que hi ha manca de transparència quan el conseller d'Economia i Finances convoca la premsa per explicar les coses; difícilment deu ser manca de transparència.

Què ha passat el 1997? Doncs, miri, senyor Martí Carnicer, ha passat una cosa, el 1997 ha passat una cosa important, i és que la Generalitat de Catalunya ha disminuït el seu dèficit. Això és el que ha passat el 97. Després vostè pot fer totes les consideracions que vulgui, però el que ha passat el 97 és que nosaltres hem disminuït de 20.000 milions de pessetes el nostre dèficit –de 46.000 milions el 96 a 26.000 i escaig el 97–, primer, i segon, també tan important com el primer, a més a més hem complert amb els escenaris de consolidació pactats amb el Govern central, que al seu torn compleix també amb els escenaris pactats a nivell de la Unió Europea. Això és el que ha passat el 97, i, per tant, jo crec que la situació que vostè descriu sobre l'exercici del 97, doncs, com a mínim, si m'ho permet dir, és una mica esbiaixada, o una mica exagerada, perquè, si el principal tema que s'havia de complir ha quedat complert, doncs, home, jo no demano que vostè ens felicití –perquè això segurament seria massa agosarat per part meua–, però sí que, en tot cas, doncs, crec que el que sí que es pot dir és que la gestió del Govern no ha estat tan dolenta com vostè estava descrivint.

També ha passat una altra cosa, ja que vostè hi ha fet referència, no?, i és que aquesta incorporació de romanents de crèdit, que vostè diu que va arribar a un límit l'any 97, que és cert, i és exactament així –no per la xifra que vostè deia, una mica inferior, aproximadament; ara no la tinc exactament el cap, però eren uns 120.000 milions de pessetes–..., però, en tot cas, vostè també sap que el que s'ha incorporat de romanents de crèdit l'any 98 –l'any 98– no arriba a 95.000 milions de pessetes, i, per tant, hi ha hagut una disminució molt significativa –26.000 milions de pessetes de disminució– del que és la incorporació de crèdits d'un any per un altre, i això demostra que durant el 97 es va fer també una bona gestió des d'aquest punt de vista.

En el tema de l'IRPF, bé, doncs, escolti'm, vostè aquí té una part de raó. Jo mateix ho he reconegut en diferents ocasions: les previsions pressupostàries que es van fer al seu moment, al moment inicial, quan aquest sistema encara no es coneixia com evolucionaria, doncs, van ser previsions inicialment excessives; això està clar, això jo mateix no he tingut cap inconvenient a reconèixer-ho. Però també he dit una altra cosa que vostè ha oblidat, perquè és que, si només es diu això, aleshores queda una mitja veritat dita, i no seria bo, això. I l'altra part de la veritat és que aquesta disminució de l'IRPF no ha tingut conseqüències per a les finances de la Generalitat, perquè s'ha compensat amb

escreix, amb una diferència de 3 o 4.000 milions de pessetes en positiu, per transferències de l'Estat que han compensat unes males previsions que hi havia a nivell de Catalunya i a nivell de tot l'Estat espanyol.

Per tant, escolti, saldo final, balanç final –que és el que compta, no?– a efectes dels recursos que hem tingut durant l'any 97: ròssec positiu, saldo positiu, malgrat aquesta manca d'adequació entre la realitat de l'IRPF i el que eren les previsions inicials.

Bé, m'aturo aquí en relació amb el que és el sistema pressupostari general, perquè vostè ha fet una referència molt llarga en la seva pròpia intervenció en el tema de la sanitat. Jo aquí demano que hi hagi també una mica de rigor per part seva, perquè vostè ve aquí i ens parla de dèficit de la sanitat, i fa veure que allò que jo mateix he dit també fa poques setmanes era el reconeixement d'un dèficit, i evidentment això, el que ara vaig a dir, no té per què saber-ho tot el conjunt de diputades i diputats de la cambra, perquè és un tema, una terminologia bastant tècnica, però vostè sí que ho sap. Vostè sap que no és el mateix un dèficit que un endeutament, o que uns desfasaments de finançament; no és el mateix, i vostè reiteradament ha parlat de dèficit, i el dèficit és un concepte patrimonial, és un concepte de compte de resultats, per entendre'ns.

I jo el que li puc dir és que els dèficits que vostès coneixen i que tant el president de la Generalitat, com el conseller de Sanitat, com els diferents consellers d'Economia hem comunicat reiteradament en el Parlament de Catalunya, són els que estan comptabilitzats; comptabilitat que està intervinguda, a més a més, pels òrgans d'intervenció de la mateixa Generalitat de Catalunya, i són els que són; no són els que vostès diuen, són els que són. Altra cosa és que, lògicament, nosaltres no tenim per què renunciar de cap manera, dintre d'aquest compte de resultats, dintre d'aquest balanç patrimonial, no tenim per què renunciar a l'expectativa d'obtenir uns recursos d'aquells que han d'assegurar el sistema general de finançament de la sanitat, que no és altre que el Govern central. Nosaltres no tenim per què renunciar a això; si hi renunciéssim, estaríem fent un mal servei i un mal favor al conjunt dels ciutadans de Catalunya.

Pot passar que amb el temps aquests deutes que tenim pendants de cobrament de l'Administració central no s'acabin produint? Escolti, no ho sabem. L'experiència que nosaltres tenim és que a base d'insistir i a base de reiterar les nostres posicions, moltes vegades, per cert, més sols que la una, com a Govern català, sense massa suport de gaires altres grups parlamentaris o de gaires altres partits polítics a Catalunya, més aviat més sols que la una, normalment ens n'hem sortit, normalment; fins i tot revisant algunes valoracions que ens havien fet determinats governs centrals sobre determinats serveis que després han portat a l'alça. Si no haguéssim mantingut aquesta actitud reivindicativa, vostè creu que algú ens ho hauria revisat, tot això? Absolutament no. Per tant, nosaltres, mentre puguem, hem de mantenir aquesta reivindicació. I aquí pot venir potser la seva confusió; pot venir la confusió en intentar fer veure que allò que nosaltres esperem obtenir amb el pas del temps, vostè ja hi ha renunciat d'entrada i ho con-

sidera un dèficit d'entrada. Nosaltres, de moment, encara no ho considerem d'aquesta manera.

Per tant –ho torno a dir–, les xifres que aquí s'estan comentant no obeeixen al dèficit de la sanitat de la Generalitat; obeeixen, en tot cas, a una altra cosa, i aquesta és la que vull explicar concretament. I és que per mantenir la qualitat del servei, la seva –lògicament– universalitat, però a més a més, a més a més d'aquests dos conceptes, per tenir una actitud al més positiva possible des del punt de vista d'atendre les obligacions de pagament de tot tipus: farmàcia, concerts, nòmines, funcionament dels hospitals de l'ICS, etcètera, proveïdors de sanitat, per tenir una actuació al més positiva possible en aquest sentit, nosaltres lògicament no podem esperar que ens paguin els deutes aquells que ens els deuen, no podem esperar això, senyor Martí Carnicer; per tant, què hem de fer? El que hem de fer és anar a buscar diners, o no? O hem de deixar el sistema penjat perquè l'Administració central –com potser després tindrà ocasió de comentar amb més detall– va fer el que va fer? I va fer... en últim terme va establir un sistema clarament insuficient de finançament de la sanitat en general, com finalment s'ha reconegut per part de tothom, governs de tots colors, governs de tots colors han reconegut que el sistema de finançament de la sanitat era molt negatiu. Què haviem de fer? Ens haviem de quedar creuats de braços o haviem d'assegurar que el sistema seguís funcionant? Nosaltres vam optar pel segon, precisament amb ànim de servir un tema important al conjunt del país. I això, lògicament, ha provocat que hi hagi una sèrie de desfasaments financers, que jo mateix he reconegut públicament, però que, escolti'm, no té cap mèrit haver-los reconegut públicament, vostè també els coneix. En la informació que s'envia al Parlament de Catalunya, ara i abans, aquests desfasaments de finançament hi figuren, i gràcies que aquests desfasaments hi figuren vostè ha pogut dir en moltes ocasions que, segons vostè –equivocadament per això, li ho he d'aclarir jo–, el dèficit de la sanitat era el que era. No era el dèficit, era allò altre, el que estic explicant en aquest moment. Però vostè ho ha pogut dir perquè precisament el Govern ha tingut des d'aquest punt de vista una actitud absolutament transparent i, per tant, jo li demano, des d'aquest punt de vista –li ho demano especialment a vostè, perquè vostè és una persona entesa i experimentada–, que quan parlem d'aquests temes en parlem amb la màxima objectivitat possible.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per rèplica, té la paraula el diputat senyor Martí Carnicer.

El Sr. Carnicer i Vidal

Gràcies, senyor president. Senyor conseller, a mi em sembla molt bé que l'honorable conseller faci les rodes de premsa que consideri convenientes. Perfecte; ara, també potser estaria bé que algun dia es dignés a venir a explicar-ho al Parlament. *(Pausa.)* No, això és iniciativa de l'oposició, hauria de ser a iniciativa del Govern que hauria de venir a explicar els comptes aquí; no hau-

5616

riem de ser nosaltres que li hauríem de reclamar que els vingués a explicar, hauria de ser d'iniciativa pròpia.

I sobre el tema de la transparència, miri, hi ha de tot –hi ha de tot–, però jo li he de reconèixer a vostè, per exemple, que un dia va venir i va reconèixer un bilió i mig de deute, cosa que el seu antecessor tampoc no havia reconegut mai, igual que ara ha fet amb el tema de la sanitat, que ara en parlarem tot seguit. Però al mateix temps també li he de dir –i ja li ho he dit en algun altre moment– que, per exemple, en el tema del tancament del 97 la primera informació que va fer arribar a aquesta casa no era la correcta, i vostè ho sap. O, si ho vol, li passaria la llista de preguntes fetes per aquest diputat i peticions d'informació que ja han vençut i que no han estat contestades. La puc baixar i l'hi puc presentar també. Per tant, bé, hi ha de tot en la transparència, eh? Ara, si es refereix que envien els estats d'execució cada tres mesos i que arriben relativament puntuals, això li ho admeto, no hi ha cap problema.

Sobre el resultat, sobre el tema del dèficit, diu: «Hem disminuït el dèficit 20.000 milions de pessetes.» Sí, això és el que reflecteix la comptabilitat, però, és clar, com l'han disminuït aquest dèficit, honorable conseller? Deixant 120.000 milions de pessetes sense comptabilitzar de sanitat; hipotecant en 20.000 milions de pessetes els immobles de la Generalitat, alguns dels immobles de la Generalitat, a través de la figura del Centre Emfiteutic, que un altre dia parlarem per què el cens i no una hipotètica, una operació, també de nou, estètica; o signant amb els constructors 30.000 milions de pessetes d'un conveni d'obres ja efectuades i que ja les pagarem en un altre moment, les pagarem el 2000. És clar, escolti, anem sumant aquestes coses! Sí que han disminuït el dèficit, però l'han disminuït a base d'anar arribant coses: això no toca, això no ho possem, anem fent... D'aquesta manera els números li quadren a qualsevol, honorable conseller.

Per tant, del que es tracta és de saber la realitat, de saber quins són els números, i si el dèficit d'enguany, si ho haguéssim comptabilitzat tot, hauria estat de 300.000, escolti'm, digui-ho. Que això és un problema? Ho és. Ja el resolbrem? Parlem-ne. Cap problema amb el nostre Grup de parlar de tot allò que consideri convenient en relació amb la situació econòmica de la Generalitat, que és una de les més preocupants que hi ha en les diferents àrees de govern. El nostre Grup està disposat –ho ha estat sempre– a parlar-ne.

El tema de la sanitat. Miri, és que jo no m'invento res. Un rotatiu, el diumenge 17 de maig del 98, li fa una entrevista a vostè, a plana completa, i diu: «Incluyendo todo lo que he dicho antes y también el endeudamiento no financiero, es decir, que no forma parte de esta cifra, la deuda sanitaria es de 288.802 millones de pesetas, de los que 169.484 son deuda financiera y 119.318 deuda no financiera.» És vostè qui ho diu! Aquesta és una dada que, a més a més, el diputat que els parla juntament amb la senyora Carme Figueras li hem preguntat i que s'havia negat a donar-nos-la. Ens sembla bé, ens la diu pels diaris; ja està bé, perfecte, no passa res; si el que ens interessa és saber els números... Però vostè aquí què diu? Escolti, que per pagar la sanitat s'han endeu-

tat en 170.000 milions de pessetes amb operacions de tresoreria, que aquesta sí que ens l'havien donat, de dada, i la que no ens havien donat és que han deixat 120.000 milions de pessetes sense comptabilitzar: deute no financer.

Escolti, això vol dir que vostès interpreten que l'Estat, després de les diferents regularitzacions que van fer el 93, que van deixar el comptador a zero, els deu en aquest moment 300.000 milions de pessetes? No, digui'm-ho, és que no sé si és que interpreten això.

Aquí hi ha un problema de gestió, honorable conseller, i vostè ho sap, perquè vostès han comparat les dades de la despesa sanitària catalana amb la despesa sanitària d'altres llocs de l'Estat i saben que hi ha un problema de gestió, i o agafen el toro per les banyes i afronten el tema seriosament o no se'n sortiran. Però, en tot cas –ho repeteixo–, les dades són seves, no nostres.

El que aquest Parlament hauria de saber és quin és l'import de les despeses que ronden pels calaixos de les diferents conselleries, que s'amaguen als passius de les entitats financeres, que estan com a saldos creditors en diferents empreses, que consten com a ajornaments de pagaments; és a dir, en totes i cada una de les múltiples formes que vostès han ideat per anar camuflant el dèficit, per anar camuflant allò que un dia sortirà, que la seva gestió està portant el Govern pel camí de la suspensió de pagaments.

I això solament té una sortida, segurament, que és posar-nos d'acord en la confecció d'un pla de sanejament financer del conjunt de les finances de la Generalitat...

El president

Senyor diputat, ha exhaurit el seu temps.

El Sr. Carnicer i Vidal

Acabo, senyor president, només dient que per fer-ho primer és necessari conèixer la situació real, i això, vostès tenen la paraula de si ens la volen comunicar o no.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per al torn de rèplica, té la paraula l'honorable senyor conseller, senyor Artur Mas.

El conseller d'Economia i Finances

Sí, gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, bé, molt breument, jo no sé si hi ha preguntes no contestades fora de termini, senyor Martí Carnicer, però segur que no n'hi ha de no contestades, segur que no.

I li diré una altra cosa: jo he estat a l'oposició vuit anys. Un dia li portaré –sí és que encara les puc arribar a recollir, per dir-ho així–, un dia li portaré totes les preguntes que jo vaig fer i que efectivament no se'm van contestar en un determinat lloc on jo vaig estar a l'oposició. (*Remor de veus.*)

El president

Silenci!

El conseller d'Economia i Finances

I aleshores veurà com ens divertirem. I veurà com podrem parlar de la transparència d'uns i la transparència d'uns altres. (*Forta remor de veus.*)

El president

Volen guardar silenci, si us plau?

El conseller d'Economia i Finances

Segon, vostè diu que no hem disminuït el dèficit. Bé, doncs, escolti'm, vostè diu que no hem disminuït el dèficit i resulta que l'interventor general de la Generalitat diu que sí. Jo no sé qui té més raó, però jo em crec més l'interventor general de la Generalitat.

Segon, vostè diu que no hem millorat les coses i, en canvi, tenim una qualificació recent d'una agència de *rating*, una de les tres primeres agències internacionals, que ens dona una bona qualificació. En tenim una altra que ens manté la qualificació que teníem. (*Remor de veus.*) Escolti'm, si tan malament féssim les coses, tota aquesta gent no ens donaria aquest crèdit.

Cada vegada que fem una emissió de deute tothom s'hi apunta, tenim molta més demanda que no pas l'oferta que tenim. Per a qualsevol operació financera que plan-tegem tenim cua d'entitats financeres per treballar amb nosaltres. Vostè creu que això és una administració que està en suspensió de pagaments? Vostè el que entén és que tothom està equivocat i segurament vostès deuen tenir la raó, però quan es pensa d'aquesta manera pot-ser s'ha de reflexionar de forma diferent i potser s'ha de pensar que potser qui no està tan, tan encertat és vostè i que potser els altres tenen també una part de raó.

Amb això no li estic intentant dibuixar, senyor Martí Carnicer, una posició triomfalista, que quedi clar –que quedi clar: no és una posició triomfalista–; l'únic que dic és que s'han de matisar les seves afirmacions, perquè quan es diu que aquest és un govern que està a punt d'entrar en suspensió de pagaments, home, jo crec que el que s'ha de fer és observar l'entorn i veure si l'entorn opina el mateix que vostè o no, i l'entorn s'hi juga, a més a més, o el compte de resultats o la credibilitat, i ni volen posar en perill la seva credibilitat. I tota aquesta gent a nosaltres ens fa confiança i sap que malgrat les nostres limitacions financeres, que hi són –no les hem pas d'amagar–, i malgrat que, evidentment, puguem haver comès alguns errors –evidentment que sí, com tots els governs–, i malgrat que les nostres posicions financeres haurien de millorar de cara al futur –també és veritat–, malgrat això, analitzen com estan les coses i arriben a unes conclusions. I les conclusions a què avui estan arribant són que estem millor del que estàvem i que tenim una tendència positiva. Aquesta és la conclusió. Per tant, jo no puc compartir de cap manera la seva visió absolutament ombrívola del que estava descrivint, quan –ho torno a dir– l'entorn, en el seu conjunt, a nosaltres ens fa confiança.

Un altre dia, o potser després –perquè hi ha una interpellació en aquest sentit–, podrem comentar amb més rigor i amb més precisió si l'Estat va posar el comptador a zero o no, l'any 93; suposo que després tindrà ocasió de referir-m'hi amb més concreció. També explicaré, després, què va passar a partir d'aquest teòric comptador a zero, que no va ser comptador a zero, perquè tothom sàpiga que el finançament de la sanitat a nivell general té responsables, i que aquests responsables tenen noms i cognoms, com sempre hem recordat aquí, i que no es pot oblidar, això. Perquè no oblidem una altra cosa: el finançament de la sanitat no és un aspecte que correspongui a les comunitats autònomes que tenen traspasada la sanitat per elles mateixes; hi ha un sistema general de finançament de la sanitat, que no l'asseguren els parlaments autonòmics, no l'asseguren els parlaments autonòmics, sinó que l'assegura el Parlament espanyol. (*Remor de veus.*) I això és així, i és allà on es resolten les coses, i allà s'ha d'observar quines són les actituds de cadascú, i quines han estat les decisions, també, de cadascú en aquest sentit, per acabar d'afinar, exactament, on estan les principals responsabilitats.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpellació al Consell Executiu sobre el finançament de la sanitat

Passem a l'onzè punt de l'ordre del dia, interpellació al Consell Executiu sobre el finançament de la sanitat, presentat pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya. Per exposar la interpellació, té la paraula el senyor Ernest Benach, per deu minuts.

El Sr. Benach i Pascual

Gràcies, senyor president. En tot cas, no deixa de ser curiosa la frase amb què ha acabat el conseller d'Economia i, francament, des del punt de vista nacionalista, no deixa de ser bastant frustrant, sentir les seves paraules.

(*El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident primer el substitueix en la direcció del debat.*)

Hem dit en moltes ocasions que la sanitat a Catalunya respon a un model propi, diferenciat, que és fruit de les circumstàncies que ha hagut de viure el país, però també és fruit de la pròpia capacitat d'espavilar-se davant de situacions adverses i conflictives. Així, en el moment dels traspassos de competències en matèria de sanitat, el nombre de llits de l'Insalud –és a dir, públics *stricto sensu*– era a Catalunya d'un seixanta per cent, i a la resta de l'Estat la xifra s'acostava gairebé al cent per cent.

La societat civil havia creat aquí un sistema sanitari paral·lel, a través de mútues, societats benèfiques, fundacions, hospitals municipals, que havia estalviat d'invertir-hi el règim anterior. Fruit, doncs, d'aquella tradició pròpia, o forçada per les circumstàncies –de fet, ara

5618

ja tant se val—, la realitat sanitària de final del segle xx a Catalunya és prou específica com per poder parlar de model català o, com a mínim, també, en sanitat, de model diferencial. L'existència d'una doble xarxa sanitària a Catalunya, la pròpia de la Generalitat —és a dir, l'ICS— i la concertada —que coneixem com a XHUP—, fa que avui puguem gaudir d'una descentralització hospitalària molt important. De manera que avui, en el nostre país, es pot ben bé dir que la gran majoria de ciutadans i ciutadanes, la gran majoria, estan, com a màxim, a trenta minuts d'un hospital públic o concertat.

En això també hi ha una diferència notable amb un model Insalud, que ha optat per la fórmula del gran hospital a la capital de província o a les ciutats grans, i és la població la que ha de fer l'exercici de desplaçar-se. (*Remor de veus.*) Per tant, en aquest sentit també podem dir que el nostre model pensa molt més en el territori...

El vicepresident primer

Si us plau, escoltin l'orador, i deixin-lo parlar tranquil·lament. (*Pausa.*) Gràcies.

El Sr. Benach i Pascual

Gràcies, senyor president.

...pensa molt més en el territori que no pas l'altre model.

Quin és el problema? El problema —i, d'alguna manera, el motiu de la interpellació o, en tot cas, el que ens ha motivat a acabar-la de presentar— és que el Departament de Sanitat de la Generalitat ha fixat en un 2,1% l'augment per als centres concertats, i és clar que amb el 2,1%, en aquests moments, es cobreixen amb prou feines les recurrències; per tant, l'increment real és el 0%, ni una pesseta de més —de fet, ara ja hauríem de dir «ni un euro de més». Jo no entraré en dades d'anys anteriors, que encara reforçarien més les tesis que anirem defensant al llarg d'aquesta interpellació, però, les conseqüències immediates, coincidirà amb mi, honorable conseller, que són altament preocupants.

D'entrada, l'anunci de conflictivitat laboral ja és prou clar: què han de fer els centres concertats?, oferir un augment del 0%? Vostè sap perfectament, conseller, que precisament el sector sanitari no es caracteritza, precisament, per la seva pau i la seva harmonia laborals; més aviat és un sector complex, en aquest àmbit. A les moltes categories laborals s'hi troben també conflictes territorials i sectorials. Si ara, a més, condemnem a augment zero, és clar que la patronal i els sindicats tindran més d'un motiu de queixa, i tinc la sensació que la queixa ja no anirà entre patronal i sindicats, ni tan sols entre patronals i patronals, sinó que anirà, més aviat, cap al seu Departament —tot i que també li confesso que a hores d'ara tinc la sensació que el problema ultrapassa el que és estrictament el Departament de Sanitat; més aviat el motiu de queixa s'haurà d'adreçar cap al Govern en ple.

Però és que, a més de tot això, en la reflexió més global que estem fent, hi ha un altre factor que creiem del

tot important: els hospitals, els centres concertats, són bastant més barats que els de l'ICS. És a dir que dins de la sanitat pública ens trobem centres que, oferint els mateixos serveis, gairebé, tenen diferències de preus i de costos importantíssimes. L'explicació segurament que també l'hauríem de buscar en aquest model diferencial.

La primera gran conclusió que podem treure, doncs, d'aquesta situació, és que s'està qüestionant —i de quina manera!— aquest model català, aquest model propi. Tots aquests avantatges que hem anat esmentant, i sobretot la gran accessibilitat per als ciutadans i ciutadanes, i centres més barats, que gasten menys, se'n va en orris. I el que encara és més greu: tot un seguit de factors apunten que, per primer cop des que es van començar a produir els traspassos en matèria de sanitat, hi ha la possibilitat real que es redueixen els fons disponibles per a l'assistència hospitalària. En aquests moments plana l'amenaça, damunt de no pocs centres, que es rebaixi la qualitat assistencial; que s'augmentin les llistes d'espera; que es rebaixi la qualitat dels menjadors; que es plantegin reduccions de plantilles o reconversions d'aquestes, i també aquella gran trampa, que és començar a engruixir el deute amb la seguretat social, i que a la llarga provoca encara situacions més delicades.

Ha arribat un moment en què, clarament, s'ha de dir què es prioritza. El Govern, vostès, no poden amagar més el cap sota l'ala, i han de començar a explicar què passa. La pregunta és clara, honorable conseller: la sanitat ha deixat de ser una prioritat per a aquest Govern? Estaria bé conèixer el seu parer en relació amb aquest tema, i sobretot, si pot ser, clarament.

Si vostès consideren que la sanitat encara és prioritària —és a dir, que és un factor fonamental per a aquest estat del benestar de què tots ens omplim la boca i que tots desitgem—, és evident que cal continuar mantenint i millorant els nivells assistencials; que s'ha d'acabar la reforma de l'assistència primària; que s'ha de recuperar la política d'inversions en els centres propis i els concertats, i que no podem renunciar a estar al dia. Sembla clar, per tant, que vostès haurien de fer algun pensament.

Hi ha, en aquest sentit, tot un seguit de factors que cal tenir en compte. A Catalunya, la despesa farmacèutica creix més que a la resta de l'Estat, en gran part per culpa del dèficit acumulat. El Govern diu quin dèficit hi ha, però a la pràctica no el reconeix, amb l'efecte perniciós que això implica per al pressupost ordinari de la sanitat catalana. I el dèficit real de la sanitat de Catalunya, en aquests moments, està més a prop del mig bilió de pessetes que mai. Fa pocs dies, el conseller d'Economia i Finances..., se n'ha fet referència fa un moment, i d'alguna manera és una interpellació compartida, aquesta, gairebé, no?, entre els grups de l'oposició, el conseller, etcètera. Ja està bé; però, com deia fa un moment, el conseller d'Economia i Finances de la Generalitat ens parlava d'un deute de 280.000 milions de pessetes. Si a aquests afegim els més de 100.000 milions dels centres concertats i, segurament, una part del deute que no està reconeguda —i nosaltres

creiem, sincerament, que hi és—, ben aviat som a aquell mig bilió que estàvem dient.

Per tant, senyors i senyores diputats, a un problema estructural —i creiem que la conclusió és clara— no se li poden aplicar solucions conjunturals momentànies com estan fent, perquè, en definitiva, deixen de ser solucions.

Mentrestant, hi ha tot un seguit de factors que passen a la sanitat catalana que tenen repercussions financeres importants, i que el Govern renuncia a fer-ne cap mena de plantejament. Seria molt fàcil ara preguntar, doncs, què passa amb l'Hospital General de Catalunya, què passa amb la concertació amb l'Aliança... Però no hi entraré. Encara ho faré més fàcil: entrar en dos temes que sí que s'hi podria fer molt més, i que aportarien solucions més globals, i que, per naps o per cols, vostès no en volen sentir ni a parlar.

Per què no es fa un plantejament valent, d'una vegada per totes, en el tema del transport sanitari? Per què no es fa un plantejament valent, d'una vegada per totes, en el tema de la despesa farmacèutica? Només els estalvis que representaria una política adequada en matèria de transport sanitari, sense compromisos ni lligams, o els estalvis que representaria fer tota una altra política de recursos pel que fa a la farmàcia, només amb el que s'estalviaria d'això, com a mínim, es podrien plantejar de fer un augment més real i ajustat a les necessitats de la XHUP. Estem parlant, honorable conseller —i en sou conscient, suposo—, de milers de milions de pessetes, que justificarien plenament un canvi de rumb o un gir radical en la seva política, sobretot, hi insisteixo, pel que fa a la despesa farmacèutica. O és que aquí hi ha pactes inconfessables o secrets malguardats que obliguen el Govern a fer una altra política? Si no, no s'entén.

Calen respostes clares en aquest àmbit, conseller, i calen respostes que, d'alguna manera, no deixin lloc a cap mena de dubte. A hores d'ara, quan s'està parlant de buscar fórmules de copagament —menjar als hospitals, receptes, etcètera—; quan les llistes d'espera són cada cop més llargues i més d'espera; quan l'assistència primària encara té pendent una part important de la seva reforma; quan es comencen a qüestionar, fins i tot, la mateixa autoritat del Departament de Sanitat en el conjunt del Govern, entenem que arriba l'hora de fer un gest. Vostès, com a Govern, i aquells grups que li donen suport..., el nostre Grup, els darrers mesos, i de manera permanent, en ple i en comissió —vaja, del dret i del revés—, ha demanat la creació d'una comissió d'estudi sobre el finançament de la sanitat a Catalunya. Una comissió l'entenem com un marc apropiat per buscar elements de complicitat que vostès han defugit sistemàticament; tampoc entenem per què. Una comissió d'aquestes característiques ens permetria debatre amb els diferents sectors de la sanitat de Catalunya, ens permetria conèixer directament i poder compartir els neguits dels hospitals de la XHUP, les inquietuds dels professionals sanitaris, el parer dels sindicats, el parer de les patronals, etcètera. En fi, a hores d'ara, una comissió d'aquestes característiques permetria, segurament, analitzar el flamant sistema de finançament de la sanitat que vostès han pactat amb el Partit Popular i que, a la

pràctica, s'està demostrant que ben poca cosa està aportant —i «a la pràctica» vol dir, evidentment, a la pràctica sanitària.

Honorable conseller, modestament, creiem que aquesta és una de les darreres oportunitats que vostès tenen per trobar elements comuns que *ens* permetin —i ho dic en plural: «ens permetin»—, que els permetin a vostès i que permetin al país, en definitiva, intentar trobar solucions adequades per al bon funcionament i al millor finançament, si és possible, de la sanitat a Catalunya.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, senyor diputat. Ara correspon la resposta del conseller; té la paraula l'honorable senyor Eduard Rius.

El conseller de Sanitat i Seguretat Social (Sr. Eduard Rius i Pey)

Senyores i senyors diputats, senyor Benach, si no hagués estat una prioritat per al Govern de Catalunya la sanitat, doncs, aquesta no hauria estat una de les peces clau de la negociació amb el Govern central, i, per tant, ho és i ho continuarà essent.

Miri, per tal de situar-nos en l'actual entorn del finançament de la sanitat, cal tenir molt present la inflexió que es produeix —una inflexió a la baixa— a partir del nou sistema de finançament de la sanitat de l'any 1994. Del que no hi ha dubte és que l'evolució de la despesa en concerts sanitaris ha entrat, com la resta de partides de la despesa sanitària, en els nous escenaris, en els nous escenaris d'evolució que fixa l'esmentat acord i que són restrictius. Aquests escenaris de l'any 1994 suposaven la reducció dels ritmes de creixement de la despesa sanitària, entre tres i quatre punts anuals, la qual cosa, doncs, implicava i ha implicat un esforç molt gran per part de les administracions gestores de serveis sanitaris, i naturalment per tot el sector, per adaptar-se al nou ritme d'evolució.

Cal tenir present, però, que l'increment de les necessitats i, per tant, l'increment de la despesa sanitària han estat motivats en els últims temps per determinats factors que són exògens a la mateixa gestió dels serveis: l'envelliment de la població; l'evolució tecnològica, tant en l'àmbit del diagnòstic com en el de la teràpia; els canvis produïts en els patrons de morbiditat i mortalitat per l'aparició de noves malalties més complexes, etcètera. I, per tant, en aquest escenari, en aquest entorn, la limitació del ritme de creixement del finançament ens ha portat a la necessitat d'insistir encara més en la maximització de l'eficiència en la prestació dels serveis, per tal de donar una resposta més àmplia amb uns mitjans amb poc creixement.

Cal destacar en aquest sentit que hi ha hagut un esforç molt important, realitzat per tota la xarxa assistencial de Catalunya, tant pels centres gestionats per l'ICS com també pels gestionats per altres institucions —un aclariment: la XHUP la conformen els centres ICS i els centres no-ICS—, i que ha permès que es continués augmentant l'activitat en aquests escenaris.

5620

D'altra banda, cal tenir present que ha estat necessari redistribuir els recursos, també, aplicant els majors creixements en aquells àmbits d'actuació definits com a prioritaris per la política sanitària del Govern, la reforma de l'atenció primària –que vostè esmentava–, la salut mental i l'atenció sociosanitària.

I, naturalment, també, fer front a la despesa farmacèutica i als seus creixements, tant pel que fa a la farmàcia hospitalària com a la de l'atenció primària. Escolti, nosaltres, quan hi ha hagut mesures a fer en la despesa farmacèutica, hem estat sempre al davant. I en aquest sentit, quan hi ha hagut un plantejament de política de genèrics, nosaltres hi hem donat el nostre suport; quan hi ha hagut un plantejament d'una exclusió de medicaments, hem donat, matisat, el nostre suport, i hem intentat que aquesta mesura fos efectiva.

És per això, en definitiva, que els creixements d'aquestes línies d'activitats –l'atenció primària, la salut mental, l'atenció sociosanitària i, naturalment, la despesa farmacèutica, perquè en el cas, per exemple, de la farmàcia hospitalària els creixements, només l'any 1997, han estat de més del 100%–, aquests creixements han estat més accelerats en aquesta línia de serveis que en la de l'atenció especialitzada de malalts aguts. La raó és prou evident, cal atendre els canvis qualitius que es produeixen en la demanda sanitària amb els mateixos recursos, per la qual cosa l'evolució de les diverses línies de serveis ha de ser diferent i ha d'adequar-se a aquestes necessitats de salut que canvien.

I aquest és un dels principals reptes que el sistema es planteja amb una visió de futur, el pas d'una atenció sanitària, centrada fins ara en l'hospital, en la institucionalització del pacient, a una atenció cada cop més a prop del malalt, més accessible amb tractaments ambulatoris, atenció domiciliària, cirurgia sense ingrés, etcètera.

Quina ha estat l'evolució de la despesa en els darrers anys en el sector concertat? Miri, només el creixement de les tarifes hospitalàries va suposar uns increments mitjans del voltant del 10% en el primer terç de la dècada. Increments que es reduïren fins al 3% durant la vigència de l'acord de finançament de 1994-1997. Paral·lelament, des de l'any 1990 al 1997, l'activitat concertada, i, per tant, finançada, ha crescut globalment al voltant del 5%.

Malgrat que, com hem dit, el nou model de finançament de la sanitat per a aquest quadrienni 1998-2001, i que ja crec que hem tractat en aquesta cambra molt extensament, és un bon acord, nosaltres hem cregut convenient fixar un escenari, que és restrictiu –ho reconeixem– per als anys 1998, 1999; un escenari que contempla un increment del capítol de concerts, al voltant del 2,1%, i que permet fer front a totes les recurrències; a les recurrències de l'any 1997 i també ens permetrà fer front a les previsions de creixement de la farmàcia hospitalària.

Fa unes setmanes, doncs, vàrem comunicar als representants tant de la Unió Catalana d'Hospital com del Consorci d'Hospitals de Catalunya aquesta situació i vàrem acordar, conjuntament, que analitzaríem com podia afectar aquesta mesura els hospitals concertats,

quins serien els hospitals més afectats, en quin lloc seria necessari incrementar l'activitat. I, per tant, ens trobem en una negociació oberta i que té com a objectiu buscar les fórmules que permetin garantir al màxim el normal funcionament dels hospitals i alhora evitar quelcom que vostè ha comentat: l'increment de les llistes d'espera o la disminució de la qualitat assistencial.

Som conscients i sóc conscient que l'escenari que hem descrit situa els hospitals en una posició difícil, però no al punt del col·lapse, com aquests dies s'ha dit, o com s'ha publicat en alguns mitjans de comunicació i que vostè també ha esmentat. Miri, el conjunt de la xarxa, de la xarxa assistencial de Catalunya, sempre ha demostrat una gran capacitat d'adaptació a les circumstàncies, la concertada i també la dels centres de l'Institut Català de la Salut. I per tant, creiem que haurem d'arbitrar, conjuntament, evidentment, amb l'Administració sanitària un seguit de mesures que li permetin superar aquesta conjuntura.

Malgrat tot el que es vulgui dir, perquè també ho sentim aquests dies, nosaltres tenim un model sanitari més flexible, tenim un model sanitari més dinàmic, tenim un sistema sanitari menys rígid, menys rígid que altres sistemes, que altres comunitats autònomes. I això, sens dubte, facilitarà que es puguin prendre aquestes mesures. Nosaltres pensem que, com li deia abans, caldrà anar resituant en un futur els recursos des de l'atenció especialitzada de malalts aguts als hospitals cap a altres tipus de nivells assistencials. I això és el que estem treballant conjuntament amb el sector, en l'elaboració del Pla de serveis sanitaris i sociosanitaris, amb una comissió assessora que vam fer amb aquest objectiu. I, per tant, això ens hauria de permetre, per exemple, doncs, arbitrar aliances estratègiques entre els diferents proveïdors, amb la finalitat que es posicionin per adaptar-se a les constants variacions, no ja en els escenaris econòmics, sinó també a les variacions de la demanda sanitària, que són, com he dit abans, canviats.

És evident que el procés d'adaptació a l'entorn, en qualsevol organització, és constant i, en el sector de la sanitat no només no n'és una excepció, sinó que gaudeix de factors que el fan en estat constant d'evolució. I d'això en tenim bona prova aquí a Catalunya. En tenim bona prova perquè s'ha fet tot un conjunt de reformes per tal d'adaptar-nos a aquests estats canviants, tant des del Pla de salut, que vàrem ser la primera comunitat autònoma que va tenir un instrument d'aquestes característiques, que avui, en aquest moment, en tenim una segona edició, com també amb el que esmentava abans de la creació d'aquesta Comissió assessora per a l'elaboració del Pla de salut que ens ha de permetre, precisament, adaptar-nos a aquest entorn, que és el que és, adaptar-nos segons aquestes necessitats de salut, que com els deia, és canviant.

S'ha parlat de finançament, i després hi ha una altra interpellació i se'n tornarà a parlar, del finançament. I retornant una mica, com els deia al començament, millorar el finançament de la sanitat, assolir uns recursos suficients per al finançament dels serveis sanitaris i sociosanitaris, que configuren en definitiva la nostra xarxa sanitària d'utilització pública, ha estat un dels objectius prioritaris del Govern de la Generalitat. I amb

això vam negociar, tant amb el Govern socialista com també ho vàrem fer després amb el Partit Popular. I, evidentment, per tant, podem tornar, i crec que es tornarà a explicar i no ens cansarem d'explicar que el problema del finançament de la sanitat no és d'ara, sinó que ve de molt de temps. I com vostè recordava al començament, no és fins a l'any 1986 que la Llei general de sanitat ens fixa uns escenaris, ens fixa un model i, per tant, hi ha una insuficiència crònica que en aquest moment hem d'anar superant gradualment.

Jo crec que en la negociació amb els hospitals ens en sortirem i, per tant, li insisteixo que aquesta no és una negociació tancada. En tot cas, en el torn de la rèplica contestaré alguns dels altres temes que ha plantejat vostè.

Moltes gràcies.

El vicepresident primer

Moltes gràcies, honorable conseller. Ara, si ho desitja, el senyor Benach pot fer rèplica. Té la paraula per cinc minuts.

El Sr. Benach i Pascual

Ho desitjo, senyor president. Hi ha alguns dubtes que es desprenen de la intervenció que ha tingut el conseller, sobretot perquè, a més a més, a part de tots els temes que hem plantejat, hi ha tot un seguit d'amenaques que planen en relació amb el finançament de la sanitat. I l'última és la bomba del ministre de Sanitat en què ja diu que estaria d'acord que un famós medicament que darrerament s'ha posat de moda es pugui finançar des del punt de vista públic. El conseller diu que no hi està d'acord. En qualsevol cas, només el fet que es planteja això ja ens fa tremolar.

Perquè, fixi's, només plantejar el tema de la medicamentada famosa, també –i en aquest sentit li recordo que vostè fa un moment deia que, doncs, li havien donat un suport crític–, doncs, es deia per diversos sectors que aquest era un sistema injust, que no era equitatiu, que no servia per estalviar. Doncs, abans de ser publicat el Reial decret ja han començat els efectes perversos d'això. L'increment de la despesa el mes de març és gairebé un terç del que es pretenia estalviar. Per tant, és a dir, estem en un sector complicat, difícil, però és que, a més a més, com he dit abans, hi han molts factors que acaben una mica de fer-lo més pervers que mai, aquest sistema.

Nosaltres entenem que en el fons hi ha una qüestió important. Segurament que quan parlem de prioritzar la sanitat, segurament que hem de matisar. Nosaltres ens estem referint a prioritzar la despesa sanitària. L'altres, evidentment, vostè no em pot parlar d'una promoció de genèrics per part del Govern; home, una tímida promoció de genèrics. En tot cas, a nosaltres ens agradaria saber per a quan –per fer una política efectiva en aquest àmbit–, doncs, per a quan es plantejarà fer, per exemple, una llista positiva de medicaments finançats pel sistema públic, separant els registres dels fàrmacs finançats dels no finançats? Per a quan, aquesta promoció real dels genèrics? Quan hi haurà preus de referència? Això són mesures, en tot cas, efectives i pràctiques.

I ja no entro en el tema del transport, perquè el temps no ens dona. Però aquest també seria un tema llargament a discutir i que segurament s'hi podria fer molt d'estalvi.

A mi, honorable conseller, hi ha un aspecte que em preocupa extraordinàriament, i segurament que és la valoració que vostès fan del pacte. Vostès s'aferren que el pacte és un pacte bo. Suposo que deu ser millor que el que hi havia abans, però que no soluciona res. Entre altres coses, perquè vostès han aplicat una part dels diners del pacte a eixugar dèficit. I, evidentment, això implica que l'increment que havia de ser del PIB, doncs, no és el del PIB; perquè, a la pràctica, com a molt, és el de l'IPC. I això, evidentment, té unes repercussions clares i directes en relació amb el pressupost.

Hi ha un altre factor important –hi ha un altre factor important. Quan discutim els pressupostos en aquesta cambra –i ho hem fet darrerament, en els últims anys, molt especialment en aquests temes de sanitat–, sempre –i jo recordo que en l'últim pressupost me'n vaig queixar especialment– no teníem el tancament del pressupost, només n'hi havia una part, a diferència d'altres anys, que sí que com a mínim n'havíem tingut més informació.

Fixi's: Servei Català de la Salut; el 1997, previsió, al pressupost, 605.000 milions; tancament, 649.000, pressupost del 98, 640.000... Clar, és que ja estem per sota del tancament del 97, i, per tant, la previsió que es fa del 97 ja és de 675.000 milions. En definitiva, clar, fixi's, entre això, per una banda; per l'altra banda, que hem d'eixugar el dèficit. I jo continuo dient que aquest pacte no acaba de funcionar. En tot cas, tant de bo que es complís el pacte i, en aquest sentit, crec que hauríem d'intentar treballar plegats; cosa que ja veig que no interessa de cap de les maneres. Però, home, estaria molt bé poder treballar amb l'increment del PIB, perquè això ens permetria, com a mínim, si poguéssim treballar amb això, tot un seguit de factors. Si a més a més, per exemple, tinguéssim en compte totes aquelles mesures que hem apuntat sobre farmàcia, sobre transports, és molt possible que els plantejaments poguessin anar d'una altra manera.

Miri, estem en un moment en què la societat es pregunta coses molt importants. Hi havia una reflexió fa pocs dies en un diari –aquests dies han sortit moltes notícies a l'entorn del tema del finançament; vostè ha fet declaracions, el conseller Mas també, el ministre, també, les patronals, tant el Consorci com la Unió Catalana d'Hospitals, també–, s'han fet moltes reflexions, però n'hi havia una de molt important, i és que segurament que la societat no entén que en una hora de debat el Congrés dels Diputats sigui capaç d'eixugar un dèficit de 615.000 milions de les televisions públiques i en mesos i mesos de debat les institucions no hagin estat capaces no només de cobrir el dèficit de la sanitat, sinó de plantejar una alternativa real i de futur per tal que aquests dèficits de la sanitat no representin, en definitiva, tot aquell llistat de greuges que hem fet al començament i que, en definitiva, acaben repercutint sobre la qualitat de vida dels ciutadans i les ciutadanes del nostre país. I aquesta és la nostra preocupació. Aquesta és essencialment la nostra preocupació.

Acabo, senyor president, dient el que he dit abans. Honorable conseller, jo crec que aquesta és una de les últimes oportunitats que tots plegats, i sobretot vostès, tenim d'intentar asseure'ns en una taula i poder parlar, no només entre nosaltres sinó amb tot el sector, d'aquest tema que és prou important, de cara –com he dit abans– a la qualitat de vida dels nostres conciutadans i conciutadanes.

Gràcies, senyor president, senyores i senyores diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Benach. Ara, el conseller pot fer rèplica a la intervenció del senyor diputat. Té la paraula l'honorable senyor Rius.

El conseller de Sanitat i Seguretat Social

Il·lustres senyores i senyors diputats, senyor Benach, ja li deia abans que crec que no estem perdent una última oportunitat, perquè estem fent coses. I el fet que ho estiguem negociant, que estiguem elaborant un pla de serveis sanitaris és voler fer coses i és voler anar avançant.

Vostè ha parlat de l'increment de la despesa farmacèutica i s'ha de tenir molt en compte, quan es parla d'aquestes xifres, perquè el sol fet de facturar dos, tres dies més, per exemple, i en una ciutat com Barcelona, això pot ser que després, a l'hora de comparar els increments entre mes i mes, realment es desgavelli. El que sí li puc dir és que en aquest moment el creixement interanual de la despesa farmacèutica està per sota del 10%.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

Quan també es diu que Catalunya no controla la despesa farmacèutica –vostè ho ha dit en la seva intervenció, a l'inici–, cal tenir en compte també altres factors; és a dir, cal tenir en compte l'envelliment de la població. Això ho hem posat damunt de la taula moltes vegades.

Home, la política de genèrics pot ser modesta. En tot cas, no se n'havia fet mai res. Això sí que cal tenir-ho present, mai s'havia fet una política de genèrics. I és el Govern del Partit Popular el que realment hi comença a treballar. Aviat tindrem el que han de ser els preus de referència i, durant aquest any, doncs, pràcticament més de dues-centes especialitats farmacèutiques genèriques estaran en el mercat, i creiem que aquest pot ser un bon instrument per estalviar, per estalviar i per racionalitzar la despesa farmacèutica, en definitiva.

Abans també parlava que el sector concertat es veia en una situació difícil. Jo li voldria donar una dada en el sentit que Catalunya aposta pel sector concertat, perquè és, d'alguna manera, l'essència del mateix model sanitari. Miri, l'any 1990 el pressupost contractat en els hospitals de la XHUP, i en aquest cas dels no-ICS, es situava al voltant dels 87.654 milions de pessetes. L'any 1997 aquest pressupost és de 167.679 milions de pessetes, és a dir, un increment, 90-97, del 91,30%, un increment dels últims cinc anys al voltant del 21%. Si comparéssim, per exemple, l'aposta que fan altres entitats gestores, en aquest cas, per exemple, l'Insalud, que no hi té res a veure, però que, en tot cas, es pot

veure com es relaciona amb el sector concertat en aquest període 1993-1997, el creixement del sector concertat –i cal dir que l'Insalud gestiona el 40% del pressupost de la sanitat a l'Estat espanyol– s'ha incrementat el 10%. Si ho traslladem a Catalunya, que estem gestionant el 15,75% en aquest moment del pressupost de la sanitat de l'Estat espanyol, l'increment del sector concertat ha estat del 34%. Per tant, l'aposta des del Govern de la Generalitat per aquest sector, per un model més àgil, per un model més dinàmic, per un model més, en definitiva, probablement, més eficient, doncs, ha estat clara.

Malgrat això, també li voldria parlar de l'ICS, perquè vostè ha comentat que probablement es produeix des de l'altre sector a més baix cost. Home, jo crec que cal reconèixer –i ho dic aquí públicament i ho he dit en altres indrets– l'esforç molt i molt important que ha fet l'Institut Català de la Salut sense tenir els instruments que tenen altres institucions, perquè no els té, l'Institut Català de la Salut. I comparant aquest període de 1993 a 1997, l'increment de les altes dintre dels hospitals de l'ICS ha estat del 9,2%, l'increment de les estades ha estat del 3,2%, ha disminuït un dia l'estada mitjana, les visites totals a consultes externes s'han incrementat el 30%, les intervencions ho han fet el 24% i les intervencions de cirurgia major ambulatoria ho han fet el 406,9%. I com ho ha fet, això? Doncs, amb un increment del seu pressupost 1993-1997 del 9,15% davant de com ha crescut el sector concertat –i parlem d'hospitals d'aguts– del 21% en aquest sector. L'esforç ha estat de l'Institut Català de la Salut amb els instruments que té, i, per tant, jo penso que cal reconèixer-ho. I aquesta és la situació que tenim en aquest moment. Jo crec que s'estan posant damunt de la taula els elements perquè aquest escenari realment no repercuteixi en la qualitat assistencial i –com li deia també– no ens empitjori les llistes d'espera. Actuarem allà on sigui necessari estudiant cas per cas.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpелlació al Consell Executiu sobre la situació econòmicofinancera de la hisenda de la Generalitat de Catalunya

Passarem ara al catorzè punt de l'ordre del dia: interpel·lació al Consell Executiu sobre la situació econòmicofinancera de la hisenda de la Generalitat de Catalunya, presentada pel Grup d'Iniciativa per Catalunya - Els Verds. Per exposar la interpel·lació té la paraula la diputada senyora Imma Mayol.

La Sra. Mayol i Beltran

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, jo voldria fer un agraïment formal al fet de les facilitats que ha donat el Grup Parlamentari de Convergència i Unió i el Govern quan li hem explicat que reconvertem la nostra interpel·lació cap al que era pròpiament la qüestió sanitària en base a la problemà-

tica que ha aparegut recentment, i que el senyor Benach acaba d'expressar, a l'entorn dels concerts sanitaris; per tant, tot l'agraïment des del punt de vista formal per les facilitats. I, per altra banda, a nosaltres ens és igual qui ens contesti; ens ha de contestar el Govern, per tant, cap problema que ens contesti el conseller Mas. Però deixin-me fer una reflexió política que acompanya l'agraïment formal: aquests dies, quan he tingut contacte amb el sector, una de les afirmacions que han fet, jo crec, de més calat polític de la situació que viu el Govern de la Generalitat pel que fa a la política sanitària ha estat definir la situació que es viu com dient: «La Conselleria de Sanitat – per tant, el conseller Rius –, fa de director mèdic, la Conselleria d'Economia –el conseller Mas– fa de gerent, i nosaltres el que volem és que es faci política sanitària.» Per tant, la pregunta del nostre Grup seria: si el conseller Rius fa de director mèdic, per tant del sector professional, la Conselleria d'Economia fa de gerent, qui fa política sanitària en aquest Govern?, qui pensa en la necessitat de salut de la població per d'aquí a vint anys i quina proposta política i financera fem perquè aquest sector pugui veure resoltes les seves necessitats? Jo diria –deixin-m'ho afirmar així– que podríem anomenar que estem en una situació, per part de la Conselleria de Sanitat, de llibertat vigilada i la prova que a mi em contesti avui el conseller Mas és una expressió política d'aquesta situació que penso que es viu.

Quin és el motiu de la nostra interpellació? El motiu és un problema conjuntural, expressió d'un problema polític de fons: vostès han anunciat la congelació de tarifes i la congelació d'activitat als hospitals concertats. En definitiva, què els han dit, què ens han dit a tots nosaltres i a la població de Catalunya? Aquest any disposarem de 4.000 milions de pessetes menys que l'any passat en números absoluts, 4.000 milions de pessetes menys que l'any passat, per fer atenció sanitària, en un sector que és, els seixanta hospitals, el 70% del llits de Catalunya, i que genera, que té un concert d'uns 160.000 milions de pessetes. Vostès diuen: «Incrementarem el concert un 2,1, que és el que diu el pressupost; això vol dir 2.400 milions de pessetes.» Què permetran fer aquests diners? Aquests diners simplement permetran fer les noves activitats que es van generar l'any passat en els centres concertats durant tres mesos i que ara es podran generalitzar; per exemple, la integració d'especialistes de l'ICS, noves altes, nous llits, posada en funcionament de nous programes, però no permetrà fer front als compromisos que va adquirir el sector concertat amb el seu suport i això és molt important; hi ha un acord signat per la carrera professional, que és per a la promoció dels professionals dintre els hospitals, que és un acord signat amb el seu beneplàcit. Aquest acord significa 1.000 milions de pessetes cada any durant quatre anys, 1.000 milions de pessetes, i aquest acord s'ha de complir perquè, si no, és un acord que es pot portar a Magistratura; per tant, els hospitals concertats no tenen marge: si no compleixen aquest acord, que significa 1.000 milions de pessetes aquest any i durant quatre anys, poden anar a Magistratura, els professionals. No permetrà fer front a la negociació col·lectiva que en aquest moment s'estava iniciant i s'ha interromput, que plantejarà, com és lògic, l'increment que ha

tingut el sector a nivell públic. Això vol dir, conseller, 3.000 milions de pessetes l'any; per tant, estem parlant de 1.000 milions, per un cantó, 3.000 milions, per un altre. I, per altra banda, el sector concertat no podrà fer front a l'increment dels proveïdors que es calcula a l'entorn de l'IPC. Els vull recordar, vostès que sempre parlen que som gent tan avançada, que són la penúltima comunitat autònoma amb retard en el pagament dels proveïdors; només per darrere nostre hi ha Andalusia.

La pregunta és: com pensen, com s'afronta la reducció dels 4.000 milions de pessetes de què disposarà de menys el sector hospitalari concertat? Jo li faig aquesta pregunta, senyor conseller: com es fa front a això? Diferents alternatives que m'agradaria que em contestés: increment del dèficit –o sigui una altra vegada més traslladar el dèficit al sector concertat–; reduïm la qualitat: reducció de plantilles, no elecció de menús, per exemple, en el tema hostaler, quan això és un element que, d'alguna forma, és molt important, perquè contribueix a la satisfacció dels usuaris, o incrementem les llistes d'espera, senyor conseller, incrementant la iniquitat?

Vull posar una dada sobre la taula que aquest Parlament ha de conèixer i que és molt important: em deien els professionals que avui sabem que el 20% de l'atenció que és dóna en els hospitals és el que s'anomena autodemanda generada. Això vol dir, ni més ni menys, que el sector hospitalari, els professionals dels hospitals, els seus familiars o amics poden esquivar les llistes d'espera entrant a fer, per exemple, intervencions hospitalàries, en un 20% de les que es fan. Això vol dir que, si en aquest moment nosaltres congelem l'activitat hospitalària, estem incrementant aquesta possibilitat i, per tant, reduint l'equitat del sistema sanitari. Què han de fer: reduir les prestacions?, han de deixar de pagar la Seguretat Social?, han de cobrar els serveis com han amenaçat d'una forma provocadora aquests dies passats?, què han de fer? Aquesta és la primera pregunta que jo li llanço: què ha de fer el sector per fer front a 4.000 milions de pessetes menys per treballar aquest any? Alguna cosa s'haurà de fer. Quina està disposada a assumir, vostè?

Miri, vivim un moment especial –ho deia el senyor Benach i jo ho comparteixo–, és un moment especial on hi ha una pèrdua de credibilitat del Govern. Jo feia al començament una broma, no és una broma: els interlocutors propis del sector sanitari, sigui la Unió Catalana d'Hospitals, sigui el Consorci, tenen pèrdua de credibilitat en vostès i no els volen d'interlocutors ni a vostè ni a vostè, volen el senyor Pujol directament, perquè en aquests moments hi ha una pèrdua de credibilitat impressionant.

Les dades són aclaparadores –ja ho ha dit el senyor Martí Carnicer–: vostè reconeix un dèficit –el senyor Rius– de 8.117 milions de pessetes; el conseller Mas reconeix un mes després 288.000 milions de pessetes de deute sanitari. Aquest any, aquest any –ho deia també el senyor Martí Carnicer– 60.000 milions de dèficit. Escolti'm, com hem de gestionar això? No es tracta només de solucionar el problema d'aquest any. Aquest és el problema conjuntural que jo els plantejo ara, però

5624

el problema de fons és: com ho fem, això? Mirin, no es pot fer el discurs polític que fan vostès de: «volem reduir els impostos» –i això ho fan amb els seus col·legues del Partit Popular a Madrid–, «volem reduir els impostos», i al mateix temps nosaltres el que fem és no voler deduir prestacions, no voler finançar el sector concertat i, a més a més, a partir d'aquí el que diem és que el sector concertat sigui capaç d'emmotllar-se en aquesta situació. Escoltin, com es menja això, com es menja això? O vostès fan un esforç de fer una planificació financera de la sanitat per dir com el sector ha d'estar en condicions d'afrontar els reptes que apareixen o no tenen cap mena de credibilitat. O podem anar engruixint any rere any el deute?

Hi insisteixo: el problema no és d'aquest any, el problema és un problema de futur. Nosaltres els plantejem, senyor conseller, un pla de sostenibilitat del sector, els plantejem –com deia el senyor Benach i així ho vam proposar en aquest Parlament i va ser rebutjada– una comissió parlamentària que discuteixi quin és el futur. Què hem de fer?, hem d'incrementar els recursos?, la Generalitat ha de fer una aposta per posar recursos propis?, hem de negociar el millor sistema de finançament perquè l'última negociació ha estat gloriosa –els resultats els veiem avui?, hem de reduir prestacions?, hem de fer el copagament?, què hem de fer? El que no és possible, segur, és que, sense incrementar els recursos, nosaltres puguem anar incrementant el que seria, diguem-ne, l'activitat sanitària –cosa que és impossible, eh?–, això és impensable, i pretendre mantenir la qualitat. Alguna cosa d'aquestes peces falla.

I, per altra banda, els plantejem clarament la transparència: no pot ser que en aquest moment no existeixi a Catalunya una central de resultats que permeti conèixer què fan els centres hospitalaris, com ho fan i amb quins resultats per tal que l'assignació que fan vostès de recursos, a través de fórmules de subvencions, no sigui clientelar –no sigui clientelar. Avui sabem que hi ha hospitals que reben uns diners poc transparents per subvencionar situacions concretes de problemes que tenen aquests hospitals. Però això no és ser transparent, no es basa en una anàlisi de resultats; demanem transparència i el sector reclama transparència.

Miri, senyor conseller, avui, aquests dies, hi ha hagut un debat jo crec que molt il·lustratiu de la situació que vivim, quan s'ha debatut sobre aquest famós fàrmac nou, la Viagra, i vostès han sortit dient: «no, no es pot incorporar al nou finançament aquest medicament». Jo penso que tenen raó, penso que tenen raó, que és de les poques coses encertades que he sentit dir últimament a nivell de política sanitària en aquest país, perquè hi ha d'haver un debat polític, un debat polític fet en el marc que s'ha de realitzar, aquí i en el Congrés dels Diputats, que digui quines prestacions es poden incorporar i amb quin finançament.

Però vostès no saben el que fan: en comptes de fer front, per exemple, la situació que vivim ara d'un 13% de desviament ja de la despesa farmacèutica avui, un 13%; com que això no ho poden tocar, el senyor conseller d'Economia els colla, i diuen: «sap què?, reduïrem els concerts». Hi ha coses que no les poden tocar, la farmàcia no la poden tocar: és igual si es des-

via un 13%; en canvi, toquen els concerts sanitaris. I això –i això–, senyor conseller, comportarà automàticament una pèrdua de la qualitat assistencial i una conflictivitat amb el sector que no es pot entomar. Tan sols li demano en aquesta interpellació que vostès responguin a aquesta situació...

Jo a vegades penso –i deixi'm acabar amb un altre element d'aquest–, a vegades penso...

El president

Senyora diputada, ha exhaurit el seu temps; tindrà el temps de rèplica.

La Sra. Mayol i Beltran

Acabo immediatament, senyor president.

El president

Acabi, acabi...

La Sra. Mayol i Beltran

Només és per dir que a vegades tinc la impressió que aquesta mena de deixadesa que vostès viuen en aquests moments és perquè pensen que d'aquí a un any una altra majoria haurà d'entomar aquesta situació i, per tant, ja ens ho farem. (*Remor de veus.*)

El president

Moltes gràcies, senyora diputada. Per a la resposta, té la paraula l'honorable senyor conseller d'Economia i Finances, senyor Artur Mas. Deu minuts.

El conseller d'Economia i Finances

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyora Mayol, bé, nosaltres també ens reunim amb la gent del sector, no només ho fa vostè, i a nosaltres potser ens expliquen coses diferents de les que li expliquen a vostè, però... Sí, sí, ens expliquen coses diferents, i entre aquestes coses diferents, doncs, li puc assegurar que el que ells entenen perfectament és que el hi ha és una unitat d'acció dintre del Govern en l'àmbit sanitari entre el Departament de Sanitat i el Departament d'Economia. El que passa és que, lògicament, cadascú juga el seu paper, com no pot ser d'altra manera, no? El Departament de Sanitat és qui dissenya i executa la política sanitària i el Departament d'Economia és qui ha d'assegurar que, des d'un punt de vista financer, el sistema pugui seguir funcionant, tot i que en circumstàncies, doncs, complicades i difícils, això no ho hem pas d'amagar, no? I no podria ser d'altra manera. Vostès es pensa que nosaltres hauríem convertit el tema de negociació del finançament de la sanitat en el principal tema de negociació política amb el Govern espanyol l'any 97 si realment el tema de la sanitat no ens hagués preocupat des d'un punt de vista financer? Hi hauríem posat altres temes davant d'aquest i, en canvi, hi vam posar aquest; aquest va ser el gran cavall de batalla de la negociació pressupostària de l'any 98 amb el Govern central que –ho torno a dir– és l'únic que pot assegurar un sistema de finançament de la sanitat equilibrat. Si un dia aquest sistema es trenca, aquest sistema general, i

passa a ser un sistema fragmentat a nivell territorial i el Parlament de Catalunya pot decidir per ell mateix, doncs ja decidirà per ell mateix, però ara com ara això no és així. I la prova que nosaltres varem tenir el màxim interès a resoldre tant com es pogués una situació complicada, que era el finançament de la sanitat, va ser aquesta, que nosaltres varem convertir aquest tema en el tema estrella de la nostra negociació política amb el Govern espanyol.

Vostè pot dir: «l'acord de finançament de sanitat que s'ha obtingut no és el millor dels possibles». Doncs, miri, això és matèria valorativa. Evidentment, a mi encara m'hauria agradat que fos millor. Per exemple, en què podia haver sigut millor i no ho ha estat, desgraciadament?, però no és un tema tancat per sempre –ja hi estem acostumats, a aquesta forma d'actuar–: no és del tot positiu en la contemplació del passat. En el 94, 95, 96 i 97 hi ha hagut forts desequilibris en el finançament de la sanitat, no a nivell català –jo els prego que en això també tinguin una certa objectivitat–, hi han estat a nivell de tot l'Estat, territori Insalud i totes les comunitats autònomes que tenen transferida la sanitat, sense excepció. I prova d'això és que malgrat que la bandera de la negociació la varem portar nosaltres –i això és innegable– i, per tant, els costos polítics d'aquesta negociació... i els beneficis, si és que n'hi pot haver algun, també se'ns poden atribuir bàsicament a nosaltres com a Govern català, malgrat que això va ser així, tothom s'hi va apuntar, senyor Mayol, al final; tothom s'hi va apuntar. I entre aquest «tothom» s'hi va apuntar també, lògicament, com no podia ser d'altra manera, el ministre de Sanitat que gestiona el territori Insalud, perquè ell també estava en una situació complicada, igual que ho estava Andalusia, igual que ho estava Canàries, igual que ho estava València, igual que ho estava Galícia. Per tant, si algun defecte té aquest acord de finançament de la sanitat no és tant que no arbitri mesures correctes de cara al futur, que jo crec que ho són, veurem si són suficients o no, això ho jutjarem al final del sistema, però en tot cas són correctes inicialment; no és tant això com el fet que sembli que ens oblidem que durant quatre o cinc anys tothom –tothom– va haver de gestionar un sistema de sanitat que estava minat en els seus fonaments i en les seves essències, i ningú va voler decidir rebaixar d'una forma significativa les prestacions sanitàries. Ens varem trobar amb això: un molt mal model de finançament de la sanitat, rebaixat segurament com a conseqüència que els criteris de Maastricht obligaven a reduir el dèficit a nivell espanyol; ens hi varem trobar tots; ens vam trobar amb unes decisions que jo crec que van ser molt negatives per al finançament de la sanitat, havent tots de gestionar un sistema que ningú va voler que rebaixés les seves prestacions. I prova d'això és que el conseller de Sanitat en la interpellació anterior ha dit una cosa ben clara: que en els darrers deu anys el sistema concertat de sanitat a Catalunya ha tingut un increment molt substancial de recursos, molt substancial; no només no s'han rebaixat, sinó que s'han incrementat d'una manera realment molt important.

Per tant, escolti, a nosaltres no se'ns pot discutir l'interès a primar el sistema sanitari global, sigui l'ICS, sigui la xarxa concertada. Ho hem estat fent durant molts anys –ho hem estat fent durant molts anys. Ara bé, qui-

na és la circumstància d'aquest moment? La circumstància d'aquest moment és procurar que en els propers anys no es segueixin produint els desequilibris que hi ha hagut en aquests darrers anys i, lògicament, en el seu moment haurem de veure com fem front a la situació anterior, incloent en aquest fer front –i que ningú se'n pot oblidar, d'això– el fet de mantenir la reivindicació d'allò que és just; no d'allò que ens convé com a govern, d'allò que és just, que és que aquells que van prendre les decisions de mal finançar la sanitat cinc anys enrere... puguin ser, aquelles decisions, ara compensades de cara al futur amb un reconeixement global dintre del sistema del que va succeir durant aquells cinc anys. Si no, ens seguirem enganyant col·lectivament.

Però les coses ja estan fetes i el sistema ja ho va aguantat, per entendre'ns, i el servei es va prestar, i a més a més es va prestar correctament. Escolti, vostès moltes vegades descriuen ara la situació del sector sanitari de Catalunya –i no sóc jo, evidentment, qui he de parlar d'aquestes coses, perquè d'això n'ha de parlar el conseller de Sanitat–, però el descriuen d'una forma absolutament crítica, no? Bé, escolti, no fa gaires setmanes jo vaig tenir ocasió d'assistir, junt amb altres membres del mateix Parlament de Catalunya, vaig tenir ocasió d'assistir a unes jornades que es van fer a Barcelona, on va venir una bona part de la representació política i governamental de països llatinoamericans i, escolti'm, allà tot eren alabances, allà tot eren imitacions –tot eren imitacions–: la tecnologia del model sanitari català s'està exportant en aquests països i s'estan cobrant aquestes vendes de tecnologia; per tant, escolti'm, alguna virtut deu tenir aquest sistema quan els altres el volen implantar! I aquest és el sistema que tenim.

Què estem fent en aquests moments? Vostè deia: «què estan fent?» Escolti'm, doncs, estem fent una cosa molt senzilla, estem dient: com que no volem seguir en la línia tradicional en la qual ens varem veure obligats de provocar desfasaments financers en el sistema, que prou difícil que és, hem de fer una sèrie d'accions, una sèrie d'accions que vagin en la línia d'aquest objectiu. I en la xarxa concertada, també. No només en la xarxa concertada; el conseller de Sanitat deia abans que no tardarem gaires setmanes a veure com per primera vegada en el conjunt de l'Estat hi haurà una política de genèrics i de preus de referència, per primera vegada. Sí, escolti, modest però més que abans, i abans hi havia un govern que es deia «progressista», i resulta que ho ha de fer un altre govern, això. (*Remor de veus.*) Les coses són així –les coses són així.

Per tant, ho torno a dir: què hem de fer amb la xarxa concertada? Doncs, miri, amb la xarxa concertada com a mínim hem de fer una cosa, com a mínim vostè m'acceptarà que hem de fer una cosa: primer parlar, negociar; és el que estem fent. Escolti'm, estem negociant, estem parlant amb la xarxa concertada! O és que no podem fer ni això? Segon, dintre d'un escenari de rigor pressupostari i d'intentar ajustar al màxim, sense perdre qualitat en el servei, el que és la despesa als ingressos previsibles, dintre d'aquest escenari hem de procurar que almenys hospital per hospital, si és necessari –perquè vostè em reconeixerà que això segurament és necessari–, hospital per hospital fer una reflexió sobre

el sistema de gestió i veure allà on realment es pot intentar no tant estalviar molts diners, sinó limitar l'increment de la despesa.

Jo crec que nosaltres com a Govern tenim l'obligació de fer això; en tenim l'obligació; igual que tenim l'obligació de vigilar la despesa farmacèutica, d'impulsar que aquesta política de genèrics no sigui modesta —com vostè ara insinua—, sinó que sigui una mica més important i, en la mateixa xarxa estricta de l'ICS, també en aquella —com a vostè li consta—, de prendre mesures que vagin en la línia de l'estalvi. I no crec que a hores d'ara ningú pugui dir a Catalunya, amb la mà al cor, que això està provocant una minva de qualitat en les prestacions sanitàries. Això, simplement, senyora Mayol, no és veritat, i això, evidentment, qui ho coneix molt millor que jo és el conseller de Sanitat. Però en el Govern aquesta reflexió es fa moltes vegades, es fa molt sovint; no és una reflexió aïllada, es fa molt sovint, i li puc assegurar que la conclusió que sempre em trasllada el conseller de Sanitat és aquesta.

Avui el model sanitari català segueix funcionant i l'única cosa que hem de procurar és assegurar aquest funcionament de cara al futur, això sí, procurant que, lògicament, aquells desfasaments financers que hi ha hagut en el passat no es segueixin produint en el futur.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per al torn de rèplica, té la paraula la diputada senyora Imma Mayol, per un temps màxim de cinc minuts.

La Sra. Mayol i Beltran

Senyor conseller, vostè ha utilitzat una bona part del seu temps per explicar-nos que teníem un sistema que estava mal finançat perquè els governs centrals respectivament no li donen els diners que vostès necessiten. I vostè això ho explica, i ho explica, i en fa referència, etcètera.

Quan vostè s'ha referit a aquest acte internacional tan important que hi va haver a començament de mes a Barcelona, la seva intervenció va ser molt significativa en aquell context, molt, i li he de dir que el sector sanitari la va llegir molt intel·ligentment. Vostè va fer dues coses, amb el senyor Trias al seu costat, va dir: «Tenim un sistema sanitari fantàstic»... els ho excuso perquè em menjaria tot el temps, eh?, va fer una lloança, allò..., un panegíric; el senyor Trias estava content. I al cap de dos segons vostè canvia el clic i diu: «Però hem gastat molts més diners dels que podíem haver gastat»... Per tant, li va fotre allò..., una bronca dient: «És un sistema fantàstic, però aquí se'ns n'ha anat la mà, de llarg.» El senyor Trias va canviar la seva expressió de la cara i tot el sector va llegir què hi havia passat, en aquella reunió, que és la funció que està fent vostè ara en el Govern. Vostè, entre altres coses, ha de pujar punts, i jo ho entenc, i a més a més és molt legítim, i li toca estrènyer el cinturó; i al senyor Rius, que en aquest cas no és el senyor Trias, perquè no ha tingut les èpoques bones, li toca aguantar la situació. I mentrestant el sector sanitari està pensant: què ens passarà quan siguem grans? I aquest és el tema de fons. Per tant, digui les dues parts.

O sigui, vostè ve aquí i ens parla de problemes de finançament, però vostè sap que també el seu Govern ha generat problemes de gestió. I això vostè ho sap i ho diu públicament —no ho diu al Parlament, però ho diu en el context professional. És clar, com que la gent que escoltava era fonamentalment llatinoamericana potser no se li va donar el ressò que se li hauria hagut de donar.

Entenc, del seu plantejament, i me n'alegro, que vostès estan rebobinant. M'agradaria saber si és veritat o no, o si és una falsa percepció meva. O sigui, entenc, del que vostè ha dit, que són negociables i discutibles aquests 4.000 milions que vostès havien dit que no anirien al sector concertat. Jo voldria que m'ho concretés, això. Hi ha congelació de tarifes i congelació d'activitat hospitalària, sí o no? O estan disposats a negociar-ho, això? Això és important, perquè si vostè em diu que estan disposats a rebobinar per nosaltres és important, això.

«I parlar amb el sector i veure cada hospital com ha d'anar»; hi estem d'acord, però en aquest cas tant vostè com el senyor Rius han fet de Barea, han llençat la bomba —de Barea en el context de l'Estat—, el sector està preocupat, els treballadors han convocat ja una concentració per al dia 17 dient —fixi's què diuen els treballadors—: «No volem d'interlocutors ni la Unió Catalana d'Hospitals ni el Consorci; volem directament la Conselleria, que és qui acaba definint els nostres sous», amb la qual cosa deixen el sector empresarial en una posició complicada. Hi insisteixo: és una rebobinada o no és una rebobinada?

I en relació amb el futur, hem de parlar del futur, senyors consellers —hem de parlar del futur. És a dir, nosaltres hem de definir, i potser ens vàrem perdre una oportunitat per aquest conjuntalisme típic de Convergència i Unió, que és d'una curtesa de mires extraordinària... Vostès a Madrid s'han passat un any a la ponència aquesta que hi ha hagut perdent una oportunitat històrica. S'hauria pogut reproduir el que va significar el Pacte de Toledo; hi havia les condicions polítiques perquè hi hagués un acord entre totes les forces polítiques de com s'havia de consolidar el sistema nacional de salut, i vostès han preferit, juntament amb el PP, negociar per darrere la Comissió, fent befa de la Comissió... A mi no m'estranya, sincerament, que ni el Partit Socialista ni en aquell moment Esquerra Unida, que hi anava un representant d'Iniciativa, se'n retirés, de la Comissió. A mi no m'estranya, perquè vostès estaven fent una cosa que no és acceptable parlamentàriament ni políticament. Vostès preferien negociar un acord de 33.000 milions per emportar-nos a casa, al marge de les altres comunitats autònomes, que no pas discutir en un context polític seriós, com era la ponència del Congrés, cap on anem en el futur. Perquè els reptes els coneixem i són veritat, senyor conseller. Els reptes del futur són: increment de la demanda sanitària per envelliment de la població i per alça del nivell cultural —i en això estem d'acord—, i una necessitat de contenir d'alguna forma la despesa. Perquè, com ho fem, això? Per què vostès no van aprofitar aquella Comissió en què era possible i van preferir negociar un acord de curta mira, fent befa de la Comissió? La Comissió es va trencar, no tindran cap

eficàcia les seves conclusions i haurem perdut una oportunitat històrica.

Intentarem a partir de les mocions que suposo que presentarà Esquerra Republicana i jo mateixa proposar que en aquest Parlament es pugui parlar del futur, per contribuir a garantir l'estabilitat del que és un sistema català per al futur.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. Per al torn de rèplica, té la paraula l'honorable senyor conseller.

El conseller d'Economia i Finances

Sí, gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyora Mayol, bé, vostè ha fet referència a una intervenció meua fa poques setmanes, i la veritat és que no s'ha ajustat exactament al que jo vaig dir, o ho ha exagerat o ho ha... no diré falsificat, perquè seria una expressió massa dura, que vostè no m'acceptaria, però en tot cas ho ha exagerat molt.

Ara, sí que vaig dir una cosa, i no tinc inconvenient a repetir-la aquí, cap inconvenient, i és que malgrat que, evidentment, vaig fer una venda en positiu del sistema sanitari català, primer perquè ho crec, tot i que jo no sóc cap especialista, ho crec, i segon perquè un conseller d'Economia també ha de tenir una mentalitat comercial i, per tant, davant dels clients doncs, home!, el que he de fer és intentar que els clients ens comprin, i els clients ens compren com més convençuts ens veuen que nosaltres mateixos estem satisfets del nostre sistema. Per tant, era lògic que jo fes això, per convenciment i a més a més per interès en aquell moment, que espero que vostè també m'acceptarà.

Ara, a més a més vaig dir una altra cosa –que no tinc inconvenient, ho torno a dir, a repetir-la– davant d'una comunitat que jo vaig entendre que era bàsicament sanitària, no econòmica sinó sanitària; vaig dir que tothom havia d'entendre, però no només en el camp sanitari, sinó en qualsevol altre camp d'acció política o de servei públic, que allò que no es pot pagar a la llarga s'acaba morint. Vaig dir això i ho torno a dir; no tinc inconvenient a repetir-ho. I això no és cap crítica, no s'ha d'interpretar com una crítica; és una reflexió de cara al futur, al qual vostè precisament està apellant. Allò que no es pot pagar perquè un sistema de finançament no ho cobreix correctament, allò que no es pot pagar d'aquesta manera acaba morint. És exactament així.

Per tant, els temes econòmics i els temes financers no s'han de deixar de banda, i això davant la comunitat sanitària, que és una molt bona comunitat a Catalunya, això s'ha de dir –això s'ha de dir– perquè, si no, hi ha una tendència natural, i a més a més molt humana, a pensar que els recursos són il·limitats i a pensar..., i no dic a Catalunya, dic en general, a tot arreu, a pensar que és igual com es gestioni, que els diners ja sortiran, ja vindran d'un lloc o d'un altre. I això és fals. I, per tant, tothom té l'obligació –i ara més que mai, perquè estem en aquest escenari, no només a nivell català o espanyol,

sinó fins i tot a nivell europeu–..., tothom ha d'entendre que una de les obligacions de qualsevol gestor, sigui de la sanitat, sigui de l'ensenyament, sigui de l'àmbit social, sigui de l'àmbit que sigui, una de les seves obligacions, entre moltes altres, és entendre que ens hem d'ajustar tant com puguem als esquemes financers que ens són possibles. I aquesta reflexió, un conseller d'Economia, senyora Mayol, l'ha de fer, té l'obligació de fer-la, perquè, si no la fa, està faltant no només a la veritat sinó a la seva funció i a la seva responsabilitat dintre el Govern.

I li asseguro que això no és per fer punts, perquè dir això no és agradable. És molt més fàcil pujar a una tribuna i dir: «Escolteu, no us preocupeu, gasteu tot el que vulgueu, que ja vindrà algú a pagar-ho.» És molt més fàcil dir això, perquè li asseguro que tothom aplaudeix amb molta més convicció; segur que és així. Per tant, fer l'altra feina és molt més complicat; però això no vol dir que no sigui exactament necessari. I jo el que procuro és fer, des d'aquest punt de vista, una feina que em dóna la sensació que a tots ens convé, no? I aquest «que a tots ens convé» és, precisament, això: intentar que els recursos disponibles siguin aquells que realment es gastin d'acord amb les necessitats reals.

Una altra cosa –i vostè aquí té raó– és que, entre tots plegats, el que hem d'intentar és que els recursos siguin els suficients per a un sistema que sabem que no ha arribat al seu límit de capacitat de despesa, sinó que seguirà gastant d'una forma incrementada, i és lògic que sigui així, i fins i tot és bo i és positiu, i el Govern català ha fet grans esforços, en el passat, perquè això fos així, i els seguirà fent en el futur. I d'aquí el nou model de finançament de la sanitat. Els 33.000 milions aquests que vostè deia eren molt importants. Que per primera vegada –per primera vegada– s'hagi reconegut a Catalunya 23.000 milions de pessetes cada any per desplaçats i docència procedents d'altres part de l'Estat, que era una cosa que havíem estat finançant durant anys i panys, per primera vegada se'ns reconeix això, era o no era important, això? Per això s'havia de batallar, evidentment, i havia de batallar qui primer ho havia de fer, que en aquest cas era el mateix Govern català.

Acabo –perquè veig que s'acaba el temps– dient que, en el moment que s'està negociant, tot, evidentment, és negociable, tot es negociable. Ara bé, tothom ha d'entendre que no només per la xarxa concertada, i no només per l'àmbit de la sanitat, sinó en general, el que s'ha de fer és negociar dintre d'un marc, que és el marc possible. I el que fa el Departament d'Economia és definir el marc possible, i en funció d'això, dintre d'aquest marc possible, tothom ha d'intentar prendre les decisions que cregui més oportunes.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpellació al Consell Executiu sobre la situació de la vellesa a Catalunya

Seguidament passarem al setè punt de l'ordre del dia, interpellació al Consell Executiu sobre la situació de la

vellesa a Catalunya. Presentada pel Grup Mixt, per exposar la interpellació té la paraula el diputat senyor Xavier Bosch.

El Sr. Bosch i Garcia

Sí, gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, senyor conseller de Benestar Social, surto a aquesta tribuna amb la intenció, en nom del Partit per la Independència, de debatre amb el conseller de Benestar Social al voltant del tractament que la nostra societat en general i el nostre Govern en concret donen a les persones grans, a aquella època de la vida d'una persona que anomenem de formes diferents, més o menys eufemísticament, i diverses: «tercera edat», «tercera joventut», fins i tot he sentit a dir «joventut acumulada», «ancians i ancianes», «vells i velles», etcètera; una època que s'ha convingut –si més no, estadísticament– que comença als seixanta-cinc anys i acaba amb la defunció de l'individu.

La casualitat ha fet que la substanciació d'aquesta interpellació coincidís amb la primera reunió, divendres passat, de la Comissió d'Estudi sobre el Finançament del Sistema Català de Serveis Socials, una comissió que tinc l'honor de presidir i, justament, en aquesta primera reunió vam poder gaudir de la informació facilitada per dos demògrafs, el senyor Jordi Oliveras i la senyora Anna Cabré, els quals ens van facilitar dades fresques sobre la demografia del nostre país i la seva previsible evolució. No reproduiré totes les seves aportacions, però sí que repetiré algunes de les dades que ens van facilitar i que considero significatives.

En primer lloc, recordar que l'esperança de vida al nostre país ha passat de 72,82 anys el 75, per als homes, a 74,70 –és a dir, dos anys més d'esperança de vida–, i en les dones aquest augment és més considerable, ja que en aquests vint anys s'ha passat de 77,72 a 82,04 –gairebé cinc anys de diferència. L'índex d'envelliment, és a dir, el nombre de persones de més de seixanta-cinc anys respecte als menors, a cada cent menors de quinze, ha passat de 40, l'any 75, a 111, el 96. I l'índex de sobreenvelliment, és a dir, de persones de més de vuitanta-cinc anys per cada cent que en té més de seixanta-cinc, ha passat de 6 a 10 en aquest període de temps.

L'augment de l'esperança de vida i la dràstica reducció de l'índex de natalitat han portat a un evident envelliment de la població catalana, i les previsions –i no cal fer gaire càlculs– van pel camí d'accentuar aquesta tendència, la qual cal preveure en la tasca de Govern.

Finalment, també constatar l'existència d'uns anomenats «vells-joves», vells segons paràmetres històrics, jubilats de la feina, normalment, però joves perquè conserven bona salut i una activitat desconeguda dècades enrere. I, per altra banda, també l'aparició de masses importants dels anomenats «vells-vells», o sigui, gent molt gran, fins i tot de més de cent anys, que sovint arrossegueu patologies cròniques que en dificulten la cura.

Tot això ocasiona noves situacions a les quals cal donar resposta institucional, i tot aquest plegat de dades i de factors socials aporten noves situacions que cal tenir en

compte, com per exemple, com he dit, la gent molt gran, la quantitat gran de gent molt gran que hi ha en aquests moments o que hi haurà en el futur; la gent gran i també gent molt gran que viu sola, o les parelles d'avis en pisos, tots sols; o pares i fills que conviuen, però amb el detall que els pares poden arribar a tenir noranta o més anys, i els fills, setanta; la major incidència de malalties degeneratives, etcètera. Tot un món que cal seguir, observar i atendre.

Aquesta interpellació també ha coincidit amb la celebració del III Congrés de la Gent Gran. No entraré a comentar aquest Congrés, ja que no és el motiu de la interpellació, tot i que n'he rebut diverses referències per part d'assistents. Només vull subratllar els elements de les conclusions que hem vist publicats als diaris. Primer, reivindicació de més participació social de la gent gran; reivindicació de més relacions intergeneracionals, i reivindicació de més i millors serveis mèdics i assistencials. També en les conclusions es manifestava la voluntat de deixar de donar una imatge que totes les persones grans necessiten assistència, ja que, de fet –es deia–, només el 4% de les persones de més de seixanta-cinc anys requereixen algun tipus d'assistència social o mèdica.

Em referiré ràpidament a aquest petit percentatge, però que representa una quantitat considerable de persones i una quantitat també considerable d'esforços socials per tal d'atendre-les. La majoria dels avis i àvies viuen a casa seva i, sovint, amb més família. Estem d'acord que cal procurar que les persones grans puguin viure a casa seva i, si pot ser, voltats de la seva família. En aquest sentit cal reconèixer la desgravació de la renda de les persones que tinguin a càrrec seu una persona gran amb discapacitació física o psíquica. Lamentablement, aquesta desgravació no pot superar, segons tinc entès, les 40.000 pessetes anuals, quan amb aquests diners difícilment es pot pagar l'assistència a una persona, posem per cas, amb mal d'Alzheimer, ja que amb prou feines s'arriba a pagar un mes. S'ha calculat que el tractament adequat i correcte, durant les vint-i-quatre hores, com requereix una persona amb Alzheimer, segons també se m'ha dit, val uns quatre milions l'any. Amb les 40.000 pessetes anuals que desgrava Hisenda, no n'hi ha ni per començar.

Altres alternatives complementàries són els centres de dia, mantenint la residència habitual; les llars tutelades, amb l'objectiu de facilitar el manteniment del contacte amb l'entorn habitual, o simplement l'assistència domiciliària, a càrrec normalment d'entitats especialitzades. Totes tres coses, segur, són interessants a seguir, però no eviten que, finalment, molts avis vagin a parar a viure, a assistir a una residència.

Sobre aquest tema voldria fer algunes consideracions. El públic que va a les residències, degut a l'envelliment i a la creació d'alternatives variables, ha canviat de forma considerable: si bé fa vint o quinze anys es tractava de «vells-joves» –com he dit abans, recents jubilats que no requerien gaire atenció social ni sanitària–, avui dia el públic està format per persones molt velles, majoritàriament dones vídues i amb greus problemes de deteriorament personal, com demència senil, Alzheimer, etcètera, cosa que requereix forts esforços

d'atenció social, i també d'atenció mèdica. Això comporta unes fortes despeses si es vol donar un mínim nivell de qualitat.

S'ha calculat que una plaça assistida costa, com a mínim, 170 o 180.000 pessetes per avi i mes; sabem que, en una residència de caràcter públic, aquesta plaça costa fins a 240.000 pessetes al mes per persona. L'Estat espanyol paga, a través dels concerts amb les residències, i a través de l'Insero, 181.000 pessetes al mes, i la comunitat de Madrid en paga 191.000; no cal ni que parlem del que paguen al País Basc, amb qui no ens podem ni comparar des d'un punt de vista financer. Doncs, a Catalunya, les places acollides al servei d'acolliment residencial reben només 135.000 pessetes, una xifra congelada des de fa molt de temps, i clarament insuficient. Congelada, reconegut pel mateix conseller en una resposta que em va donar a una pregunta per escrit, però no compartim la valoració que fa el conseller, de dir que amb aquests diners, amb aquesta quantitat, ja n'hi ha prou per mantenir una plaça d'aquest tipus.

Això provoca que, per una banda, el servei sigui deficitari, o bé que, si els gerents de les residències volen tancar bé els balanços, els obliga a donar un mal servei, o bé obliga a tenir treballadors socials o sanitaris patint una precarietat laboral que no facilita gens un bon servei.

També passa que moltes residències prefereixen tenir buides places abans de rebre subvencions deficitàries. Això passa, segons tinc entès, per exemple, a Barcelona, on hi ha un dèficit de 7.000 places, i moltes d'elles, moltes places que es podrien omplir estan buides per aquest motiu.

Tot plegat, un problema per als gestors de les residències, que ofereixen, d'acord amb les línies teòriques del Govern, un servei amb voluntat de públic, assistencial i sanitari cap a un sector de la població que cada cop és més nombrós, i també ho serà de cara al futur, donades les previsions demogràfiques.

També m'agradaria saber, de part del conseller, el paper de la societat civil en el finançament dels serveis a la tercera edat i, en concret, el paper de les caixes d'estalvi. Els 2.000 milions que la Federació Catalana de Caixes d'Estalvis ha cedit darrerament al Govern han anat, segons una resposta del conseller de Benestar Social a una recent pregunta meua, en un 50% —és a dir, 1.000 milions— a les entitats d'iniciativa social per al foment dels serveis socials d'atenció a persones grans i de persones amb disminució. Aquests diners potser ja estan transferits, però ara per ara les entitats d'iniciativa social del món de la vellesa no n'han vist ni un duro. Ens pot donar, senyor conseller, una explicació al respecte?

Finalment —i se m'acaba el temps—, el tema de l'IVA. Les residències per a les persones grans paguen el 7% de l'IVA; segons la premsa del 30 d'octubre del 97 —tinc aquí el retall del diari—, CiU i PP havien arribat a un acord per reduir-lo al 4%, i així es va expressar en una esmena als pressupostos de l'Estat per a enguany. Aquesta esmena es va perdre de forma més o menys

misteriosa pel camí, i avui dia les residències continuen pagant el 7%, malgrat les promeses fetes.

En fi, una sèrie de greuges que fan molt difícil l'atenció social i sanitària adequades a les nostres persones grans en centres residencials. Per part de persones representatives del sector, es queixen dels greuges ara mateix expressats, però, sobretot, també, d'un de molt clar: la manca de diàleg...

El president

Senyor diputat, ha exhaurit el seu temps. Té el torn de rèplica.

El Sr. Bosch i Garcia

Gràcies, senyor president. Ja continuarem en la rèplica.

El president

Moltes gràcies. Per a la resposta, té la paraula l'honorable conseller senyor Antoni Comas.

El conseller de Benestar Social

Moltes gràcies, senyor president. Aquest tema de la gent gran —vostè ja ho ha destacat— és un tema molt important, i ho és especialment no tan sols perquè el nombre creix, sinó també perquè, com vostè ha tractat lateralment, és molt diferent la situació de la gent gran avui de com era fa només deu o quinze anys, molt diferent.

Aquest Congrés que s'ha celebrat, que ha estat un congrés, és a dir, amb delegats designats pels consells comarcals, i pels ajuntaments en el cas del Barcelonès, ha estat molt clar respecte a marcar la diferència del que podia ser l'accepció que hi havia fa només uns anys en la gent gran. Aquí mateix, al Parlament, semblava que no es podia parlar de gent gran sense parlar d'assistència a la gent gran. I jo els llegiré només una part del manifest —que els recomano que el segueixin, perquè a mi em sembla que és un gran manifest, el que van aprovar i van votar els 1.500 delegats del Congrés.

Diu: «Envellir és una etapa més de la vida, de creixement, de maduració i aportació als altres. Per això hem de seguir treballant per promoure el concepte de gent gran activa. Insistim que la societat ha de facilitar que puguem desenvolupar tota el nostre potencial fent possible que totes les persones grans puguem viure amb plenitud. Convé, per això, apostar decididament per polítiques actives per aconseguir superar, d'aquesta manera, velles concepcions fonamentalment assistencials.»

I segueix dient que «la nostra experiència ens fa dipositaris de valors fonamentals per a la societat. En aquest sentit creiem que cal continuar potenciant des de les administracions públiques, des de la societat civil, i sobretot amb el nostre compromís, les relacions internacionals i, en general, la promoció del civisme, l'associacionisme, la cooperació, l'estimació, la convivència, la tolerància, el respecte al medi ambient, el voluntariat, la solidaritat, la democràcia, etcètera. Tots ells són elements vitals, perquè la nostra participació pugui ser més àmplia i efectiva.

Bé, ha canviat el concepte. Hi ha un 4-5% que necessita assistència, i en parlarem ara de seguida. Però deixi'm dir que aquest és un aspecte molt important de canvi de concepció.

No fa pas tant i tant que va haver-hi aquí, al Parlament, més aviat en la Comissió de Política Social, un debat aferrissat sobre «el paper dels casals de gent gran i dels estatuts que preteníem imposar». Doncs bé, el Congrés ha votat i diuen: «En aquesta línia convé seguir impulsant l'aplicació d'uns estatuts als casals de gent gran com a eina que faciliti i projecti el treball de les persones grans en el conjunt de la societat, amb l'oferta de noves activitats, des d'un ple reconeixement de la nostra capacitat d'acció i de gestió, tal com s'ha fet en els casals de la gent gran de la Generalitat de Catalunya». És per dir que, realment, convé parlar d'una forma actualitzada dels problemes. I aquesta és la situació en què ens trobem.

Jo he de celebrar que avui s'hagi fet públic que finalment hi haurà un debat de política general de Benestar Social. L'he demanat tantes vegades, des d'aquesta tribuna, en comissió... Per tant, ho celebro i ho agraeixo. Crec que és molt important que el fem –crec que és molt important que el fem. Han canviat moltes coses en els darrers anys. I amb aquests cinc anys que fa que el reclamo em sembla que hi podem afegir noves realitats.

Ara anem a l'aspecte de la gent gran que necessita atenció. On som? Perquè això s'ha d'analitzar. No ens podem només recrear en falses expectatives, imatges o bé mancances, que hi són. Nosaltres, en aquests moments, tenim unes trenta-set mil places residencials a Catalunya, la qual cosa suposa tenir 4,13 llits per cada cent persones més grans de seixanta-cinc anys. I, com estem en relació amb les altres comunitats autònomes? Només Navarra, que està a 4,16, està per davant. Totes les altres estan molt per sota, molt per sota. Andalusia està a 2,35; Castella - la Manxa està a 3,32; Madrid està a 2,27; Múrcia, a 1,96; el País Basc, que vostè ha assenyalat i en moltes coses té més llits que nosaltres, és clar, està a 3,02. Per tant, nosaltres estem en una situació que no és dolenta.

A vegades s'ha volgut assenyalar això com una situació inadequada i no és cert. Hauríem d'estar millor? Doncs potser sí, però de qualsevol manera hi ha coses, més enllà de les places residencials, que han de tenir prioritat. I procuraré referir-m'hi si tinc temps. Però l'important és que nosaltres tenim 37.000 places, contra 20.000, amb més habitants que té Andalusia, etcètera, etcètera. Si vostè vol després en podem parlar.

Ara, al costat d'aquesta situació comparativa, quina ha estat l'actuació del Govern de la Generalitat? Per no remuntar-me a l'any 88, agafaré les dades només des de l'any 92, amb despesa del Departament de Benestar Social dedicada a la gent gran, a la vellesa. L'any 92 hi vàrem dedicar 13.900 milions de pessetes. I l'any 97, 19.268. És a dir, en aquests cinc anys s'ha produït un increment del 40% de despesa, que em sembla que això és marcar, en moments de contenció de pressupostos, una atenció molt preferent, que la mereix; però és que això és d'aquesta forma. I en places residencials, quin increment hem tingut? Doncs, en aquest mateix perí-

de, un 20% de places. I en places de centre de dia?, en places de centre de dia, un 16% d'increment.

Per tant, una atenció clara, una actuació molt preferent ho prova que després tenim la situació comparativa a aquella. I aquesta situació comparativa que els he llegit encara és més destacada si es té en compte que altres comunitats, en no tenir habitatges tutelats –moltes vegades molts d'ells ni centres de dia–, qualsevol residència que aquí no compta per a la xifra que hem assenyalat allà la compten com a plaça residencial. Per tant, la situació hauria d'anar més al nostre favor.

Al costat d'això també hem creat els programes de suport a les famílies, que no estan dintre de les xifres que els he donat, però que és molt important, que hem passat en aquests anys de 364 a 1.731 persones la família de les quals s'ajuda perquè estiguin realment a casa seva. I a tot això també s'hi haurien de comptar les residències sociosanitàries, que no n'hi ha, no hi ha referència a la resta de l'Estat; no hi ha referència, i en tenim 4.180 places, que a mi em sembla que és una situació positiva.

Al costat d'això s'han fet altres qüestions –que veig que no em donarà temps, en tot cas a la rèplica m'hi referiria– com la creació de l'Oficina de la Gent Gran, com altres aspectes que tenen a veure amb l'actuació del voluntariat, que realment tenen una actuació destacada en aquest camp.

I amb tot això, jo ho vaig anunciar en el Congrés de la Gent Gran, es fa necessari revisar el Pla integral de la gent gran. És un pla aprovat pel Govern l'any 1991. Han passat set anys i, per tant, s'hi ha d'incorporar no tan sols la nova normativa que hem anat promulgant al Parlament de Catalunya, sinó que també el resultat dels dos darrers congressos. Això serà una feina que jo els invito a seguir i que em sembla que serà important constatar.

Vostè no ho ha assenyalat, però com que és una qüestió que surt moltes vegades, jo porto aquí allò de les llistes d'espera de què tant es parla, es parla de tants milers... El dia de la data tenim una llista d'espera de 1.177 persones. S'ha d'entendre que és una llista d'espera de persones que estan valorades i que podrien estar en una residència. La major part d'aquestes persones estan en residència privada i el que demanen és la incorporació a la pública o l'actuació de la Generalitat de cara a poder compensar una part, com a mínim, de les seves despeses. I quina és la previsió? La previsió és que abans de final l'any, a les circumscripcions de Tarragona, Lleida i Girona, no hi haurà llista d'espera. Espero poder-ho anar anunciant en cada circumscripció d'aquí a final d'any. Això treu tantes afirmacions gratuïtes que s'han fet en els darrers temps sobre..., a més a més, s'anava a una circumscripció i es deia: «on pitjor està situada la vellesa és aquí a Tarragona». S'anava a Girona i es deia que era a Girona; després es deia que era Lleida. Doncs bé, en les tres circumscripcions no hi haurà llista d'espera al final d'aquest any. Em sembla que és un avenç important. A la circumscripció de Barcelona no ho podem fer fins més endavant per les circumstàncies que els assenyalaré.

Per tant, aquesta és una qüestió que em sembla que també en aquest camp de la vellesa, el progrés que s'ha fet a Catalunya en aquest anys és molt important, i, per tant, hem de partir d'aquesta realitat de cara a millorar el nostre camp d'actuació en el futur.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller. Per al torn de rèplica, té la paraula el diputat senyor Bosch.

El Sr. Bosch i Garcia

Gràcies, senyor president. Senyors diputats, senyores diputades, senyor conseller, bé, jo li he plantejat almenys sis temes diferents, en una interpellació que pretenia tocar..., evidentment no volia fer una repassada general a la política de Benestar Social, ni tan sols a la política global de la vellesa, perquè amb el temps que tenia tampoc no podia pas fer-ho. Però m'he centrat en una sèrie de temes molt relacionats amb les residències, sobre els quals veig que el senyor conseller no ha tingut temps de respondre'm. Espero que ara a la contrarèplica me'n pugui dir alguna cosa, i si no, doncs, en presentar la moció subsegüent espero que els diputats de Convergència i Unió que intervinguin també puguin aportar elements en aquesta línia.

El tema de llistes d'espera, doncs, és un tema molt interessant, però tampoc no entrava en el plantejament de la meua interpellació, en què m'he referit bàsicament a l'aportació de la Generalitat en les residències assistides, que al nostre parer és insuficient i que m'agradaria saber si es pensa augmentar d'acord amb el cost real de les despeses que comporta mantenir, atendre una persona gran en una residència.

També –i no he tingut temps d'expressar-ho– la necessitat que es puguin signar amb les residències convenis a més llarg termini del que es fa en aquests moments; que quin destí es dona als diners aportats per la Federació Catalana de Caixes d'Estalvis; què pensa fer el Govern, encara que no en tingui la competència directa, però en tot cas com a Convergència i Unió potser em podrà dir alguna cosa, en el tema de l'IVA que paguen aquestes residències.

Després un tema ja més, diguem-ne, subjectiu, com és la manca de diàleg que denuncien representants del sector afectat. El tema de la desgravació de la renda, que també he comentat que era molt insuficient pel que fa a les persones que tenen al seu càrrec una persona gran amb disminució. I finalment, voldria afegir-hi un tema, que també està lligat amb el món de la gent gran, que és, encara, totes aquelles competències i recursos econòmics que l'Estat encara gestiona preferentment. I em refereixo bàsicament a tot el que gestiona l'Imsero –l'abans Insero amb ena; ara, em sembla que va amb ema–, que tinc entès que gestiona 13.000 milions amb tot el que fa referència a les vacances de gent gran i a qüestions termals, que m'agradaria saber quin és el procés que es preveu en el futur de cara a poder tenir, administrar i gestionar completament aquests recursos, ja que l'assistència social, segons

l'Estatut, és una competència exclusiva de la Generalitat. Aquests eren els temes que jo plantejava.

Tampoc m'ha parlat de les previsions que fa el Govern, des d'un punt de vista d'assistència al canvi demogràfic que se'ns acosta, o que ja està en procés, quan aquesta piràmide de població evolucioni uns anys més amunt i hi hagi una quantitat molt més elevada de persones grans que requereixin assistència de les que hi ha en aquests moments, amb una proporció més baixa de persones joves, etcètera. I tampoc pretenia fer un debat general, ja que això, sortosament, ho podrem fer en el debat –que vostè també ha comentat– general sobre els serveis socials que avui mateix hem signat tots els grups de la cambra.

La intenció era plantejar aquests temes, esperar a veure què en deia el Govern. També esperarem a veure què en diu el Grup Parlamentari en la moció subsegüent, amb la voluntat d'aportar propostes, idees i diàleg que ajudin a millorar el servei a les persones grans i qui sap si de nosaltres mateixos en un futur.

Moltes gràcies, senyor president, senyores diputades, senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, senyor diputat. Per al torn de rèplica, té la paraula l'honorable senyor conseller; té cinc minuts.

El conseller de Benestar Social

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor diputat interpellant, l'adaptació al canvi democràtic, això ho hem anat fent. Si jo en aquests moments li puc anunciar que abans de final d'any no hi haurà llistes d'espera ni a Tarragona ni a Lleida ni a Girona, en aquestes tres circumscripcions hi ha hagut aquest canvi en el passat, i hi seguirà sent en el futur, però hi ha hagut aquest canvi, i no tan sols hem procurat tenir les places per poder afirmar això, sinó que ens hem adaptat a les coses necessàries, al que necessitàvem en aquest moment. Per tant, això és el que hem de seguir fent en el futur.

Vostè ha assenyalat això de l'Imsero. A l'Imsero hi tenim una molt llarga, molt llarga reclamació, en molts ordres. Pel que respecta a la gent gran, no tan sols són el termalisme i les vacances, que els reclamem reiteradament, i que sembla que s'obre una escletxa per la qual en això hi hagi alguna expectativa; entre altres coses, les autonomies que abans eren governades, i ho continuen sent ara, pel Partit Socialista abans hi estaven en contra i ara hi estan a favor. És un canvi que s'ha d'agrair. I, per tant, aquesta és una qüestió en què hi pot haver algun aspecte positiu de canvi.

També l'IRPF, també el reclamem. Això no afecta només la gent gran, però també el reclamem insistentment. Aquí hi ha alguna comunitat autònoma que, d'alguna forma poc adequada –i tan poc adequada que no m'hi vull referir d'una manera molt explícita–, doncs, ens ha imputat intencions molt..., que no..., que no són de rebut. I també una sèrie d'entitats que han creat la seva seu social a Madrid i viuen, o bàsicament tenen per funció representar o voler representar a totes les entitats de la resta de l'Estat.

5632

A Catalunya, que té un teixit associatiu important, això és especialment inadequat, perquè la gent, les entitats catalanes no necessiten aquesta representació de les grans federacions. I, finalment, hi ha la negociació de la part que ens pertoca dels serveis transferits de l'Insero. Aquí s'ha creat una situació molt anòmala que consisteix a destinar una part del pressupost de l'Insero al que en diuen *servicios nacionales*, que són els centres d'àmbit estatal que estan en diferents parts de l'Estat i que a Catalunya no en tenim cap. Aleshores es dona la circumstància que nosaltres paguem una part d'aquests centres nacionals i no hi ha cap català que es beneficiï dels seus serveis. Això s'ha de revisar i s'ha de situar en el seu context. Per tant, estem, en aquests tres punts, mantenint la negociació amb l'Insero.

Vostè ha assenyalat allò de l'IVA..., allò de l'IVA, doncs, és una qüestió que és a través dels grups parlamentaris al Congrés dels Diputats que això s'ha de guanyar i s'ha de plantejar. El que li puc dir és que, per indicació del conseller que els parla, el Grup Parlamentari Català l'hi portarà; doncs, per tant, espero que tingui el suport necessari.

Hi haurà la qüestió del cost de les places. Miri, el cost de 140.000, 150.000 pessetes és un cost adequat i la gent es queixa, es pot queixar, però el fet és que, quan surten a concurs les places que nosaltres volem concertar o que volem reservar per portar-hi les persones que estan en llista d'espera, doncs, hi ha moltes, moltes entitats que hi concorren, en aquest concurs. Si el preu no els fos convenient, no ho farien. Que hi ha altres comunitats autònomes que ofereixen un preu més gran? Abans es parlava de gestió; doncs, aquesta és una

qüestió que s'ha de procurar... El que jo els puc assegurar és que tenen una molt bona qualitat, aquestes residències i, per tant, les places que estan buides no són pel motiu que vostè ha assenyalat, no és cert, sinó simplement perquè el nostre pressupost dona fins allà on dona, o bé aquestes residències no tenen la qualitat i, per tant, no poden entrar en aquest concurs que s'ha assenyalat. Poden tenir convenis a mitjà termini; de fet, n'estem parlant, i això de la manca de diàleg tampoc ho puc acceptar, perquè tenen tot el diàleg que desitgen i nosaltres el cerquem, també; per tant, aquesta és la realitat.

I això dels diners de la caixa d'estalvis no em dona temps a desenvolupar-ho, però això ja, si vostè segueix –potser no va venir–, però si vostè segueix la compareixença meua que va tenir lloc a la Comissió de Política Social en el tema de disminuïts, ho vaig explicar a bastament. Per tant, em remeto al que ja vaig assenyalar a la Comissió de Política Social, vostè té el *Diari de Sessions* i, per tant, pot realment constatar-ho. Si té alguna pregunta a fer-me, doncs, aleshores, a partir d'aquí, ja me la farà. El temps se m'ha acabat i, per tant, no m'hi puc estendre més.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor conseller.

Es suspèn la sessió fins demà a les deu del matí.

La sessió se suspèn a les nou del vespre i cinc minuts.